

ПОЛ ДОХЪРТИ ПРИТЪМНЯВАЩОТО НЕБЕ

Част 3 от „Матилда от Уестминстър“

Превод от английски: Жана Тотева, 2010

chitanka.info

*На членовете на семейството на Ричард Джон
Стивънсън
от миналото, настоящето и бъдещето
(Дарил Кели)*

ИСТОРИЧЕСКИ ЛИЧНОСТИ

АНГЛИЯ

Едуард I — крал воин (умира през 1307 г.).

Елеонор Кастилска — първата и любима съпруга на Едуард (умира през 1296 г.).

Едуард II — син на гореспоменатите (коронясан през 1308 г.).

Пиърс (Питър, Пиер) Гавестън — гасконец, граф на Корнуол и фаворит на Едуард II.

Маргарет дьо Клер — съпруга на гореспоменатия.

Изабела — дъщеря на Филип IV Френски, съпруга на Едуард II.

Маргарет, вдовстваща кралица — втора съпруга на Едуард I, сестра на Филип IV Френски.

Робърт Уинчълси — архиепископ на Кентърбъри.

Еймър дьо Валанс, граф на Пембрук; Томас, граф на Ланкастър; Гай Бийчам, граф на Уорик; Хъмфри Бохун, граф на Херефорд; Хенри де Лейси, граф на Линкълн; Гилбърт дьо Клер, граф Глостър — велики лордове.

Роджър Мортимър от Уигмор — наместник на Едуард II в Ирландия.

Роджър Мортимър от Чърк — стар и опитен воин, чичо на гореспоменатия.

Хю де Спенсър — благородник, верен на короната.

Анри Бомон, Изабела Бомон, Луи Бомон — влиятелна фамилия, свързана с кралското семейство, притежаваща обширни владения в Шотландия.

Стивън Дънивед — доминикански свещеник, изповедник на Едуард II и на кралица Изабела.

ФРАНЦИЯ

Филип IV, наречен „Хубави“ — крал на Франция.

Джоана (Жана) Наварска — покойната съпруга на Филип IV.

Луи, Филип, Шарл — синове на гореспоменатите.

Ангеран дьо Марини, Гийом дьо Ногаре, Гийом дьо Плезанс — министри и правни съветници на Филип.

Папа Климент V — утвърждава Авиньон като седалище на папската власт.

ТАМПЛИЕРИТЕ

Жак дьо Моле — велик магистър на Ордена на тамплиерите.

Уилям дьо ла Мор — магистър на Ордена на тамплиерите в Англия.

ШОТЛАНДИЯ

Робърт Брус — именит шотландски военачалник, ръководил съпротивата на шотландците срещу англичаните, впоследствие коронясан за крал на възстановилата независимостта си Шотландия.

ПРЕДИСЛОВИЕ

През юли 1307 г. Едуард I умира и на трона веднага бива възкачен неговият син, Едуард от Карнарвън, принц на Уелс. През януари 1308 г. новият крал Едуард сключва брак с младата Изабела, дъщеря на Филип IV Френски. Изабела обаче среща съперник в лицето на Питър (или Пиер) Гавестън — млад гасконец без благородническо потекло, който получава от Едуард графска титла и изключително доходоносното графство Корнуол. Между 1308 и 1312 г. великите английски лордове непрестанно нападат Гавестън заради привилегирования му статут и контрола, който е придобил над краля и Короната, и дори се опитват да го пратят в изгнание, но кралят и фаворитът му дават категоричен отпор на съпротивата им. В ранната пролет на 1312 г. проблемът заплашва да прерасне в гражданска война. В същия момент Изабела решава да отстоява положението си на кралица и съпруга. Напрежението в кралството расте и въпросът за властта и държавното управление предстои да се реши с меч, кървави интриги и зловещи убийства.

Цитатите в началото на всяка глава са взети от *Vita Edwardi Secundi* („Животът на Едуард II“) — хроника от времето на събитията. Бележката на автора в края на книгата дава историческия контекст на вълнуващия разказ на Матилда.

ПРОЛОГ

*Колкото повече губиш...
Толкова повече сила и храброст придобиваш
в очите на останалите.*

Будна съм. Тъмното покривало на нощта ме притиска, а аз лежа в леглото си и кипя от негодувание срещу все по-слабата светлина в собствения ми живот. Сенки обгръщат планините и дълбоките долини в душата ми, населени с призраците от миналото. Заслушвам се в трополенето на стъпките отвън — клисарят и помощникът му с фенери в ръце стриктно изпълняват нощното си бдение тук, в обителта „Грейфрайърс“^[1], сгушена като някое птиче под великолепната грамада на „Сейнт Пол“. Ако стана и надникна през прозореца, ще зърна камбанарията на катедралата, светеща като фар над обвитата в мрак улица Чийпсайд с нейния кръст^[2], бъчва^[3] и чешма^[4]. Туптящото сърце на жужащия кошер Лондон. Печалният звън на камбаните отбелязва отминаването на часовете и бавното прокрадване на зората. Щом забият за утренията, ставам от леглото и старателно се измивам. Обличам груба риза над лененото си бельо, а на старите си крака обувам дебели вълнени чорапи и тъмни кожени сандали. Над всичко това надявам монашеското си расо, с което заприличвам на някой от добрите братя. Косата си, която сега е бяла като сняг, скривам под плътно прилепваща бледосиня пребрадка, а после — суета на суетите — се вторачвам в огледалото от полиран месинг. Взирам се в лицето си и си спомням каква бях, когато животът пламтеше в мен като горяща факла. Призраците от миналото се скупчват наоколо ми, изплувайки от онези отдавна отминали години, в които бях *clerica medica atque domicella reginae camerae* — служителка, лечителка и придворна дама на Изабела, съпругата на Едуард II. Тогава на земята цареше хаос, а Бог и ангелите му спяха. В онези жестоки времена Колелото на Съдбата се въртеше шеметно, събаряйки крале и принцове и

донасяйки ужасяваща смърт на онези, които се сражаваха по бойните полета, гниеха из самотните тъмници или пък биваха изправяни по високите ешафоди на площадите.

Аз, Матилда дьо Клербон, известна още като Матилда дьо Ферер и Матилда от Уестминстър, бодърствам, за да приветствам тези спомени. Добрите братя ме подслониха в своята подобна на пещера обител и докато се промъквам като призрак по сводестите ѝ коридори, усещам как гротескните изображения из тях ми се хилят, сякаш знаят защо съм тук. Истината е, че се оттеглих в „Грейфрайърс“ по волята на Едуард III, син на Изабела, наричана Вълчицата, и на нейния подобен на лисица съпруг. Това беше неговият начин да ми затвори устата. Железният крал с неговите студени очи, с лице, пазещо спомена за някогашната му красота, и златисти коси, сега изпъстрени с мръсносиви кичури, много искаше да чуе изповедта ми, но аз му отказах. За нищо на света не бих издала тайните си. Бог е свидетел, че Едуард опита какво ли не, за да ме изкуши да предам доверието на майка му, но аз всъщност нямам нищо против да стоя затворена тук. Вярно, че порядките в манастира са доста строги, но така поне съм близо до Изабела. Останките от красивото ѝ тяло, облечени в сватбената ѝ премяна, лежат в разкошна гробница, разположена в олтара на църквата на сивите братя. До тях пък почиват тези на Мортимър^[5] — господарят на сърцето ѝ. Мортимър Воина, който завърши своя славен, но кратък път, висейки три дни гол от бесилката на Елмс^[6]. Накрая лично свалих студения му труп от въжето и го донесох тук, а добрите братя го покриха с копринен саван и го погребяха. Колко ли време мина оттогава? Повече от трийсет години!

И ето ме сега тук. Игуменът — млад и аскетичен на вид монах със сурово лице, но с добро сърце — ми даде една стаичка с изглед към гробището — тихо място, където през лятото растат диви цветя. Ветрецьт с аромат на млада трева, който нахлува оттам, освежава килията ми и гали лицето ми. Под прозореца ми има малко писалище, на което пиша тайната си хроника. За нуждите ми се грижи един от послушниците — Саймън Иконома, както се нарича самият той. Чертите му са доста необичайни, косата му е въздълга и рошава, а на лицето му винаги грее усмивка. Той ми носи храна и всичко друго, което ми потрябва, и дори ме придружава по време на разходките ми сред надгробните камъни с избледнели надписи и очукани от стихии

кръстове. В тези моменти Саймън обича да ми посочва към гроба на някой свой събрат и подробно да ми описва дребните му прегрешения, добродетели и умения. Пита ме какво пиша. Как бих могла да разкажа на тази невинна душа за ада, през който преминах? За шумните схватки и потайните интриги в двора на Изабела; за гнусните убийци с нахлупени качулки и спуснати забрала, промъкващи се в сумрака с проблясващи в ръцете ками; за чашите, пълни с вино чак до украсения със скъпоценни камъни ръб, намазан със смъртоносна отрова; за битките като тази при Банокбърн^[7], когато рицарството на Англия падна, а разноцветните му гербове покриха подгизналата от кръв земя като гоблен; за щурмуването и оплячкосването на замъка Лийдс^[8], чийто защитници бяха провесени от стените му с надянати на вратовете примки; за екзекуцията на лорд Баделсмиър, който беше обесен и разчекнат, а месата му — сварени, накиснати в саламура и изложени на показ при портите на Кентърбъри... Да, такива са тайните, които пазя заключени в ума си.

Странна птица е този Саймън. След утренията на последното Сретение Господне^[9] тъкмо той ми подхвърли идеята да попитам игумена дали може да нарисувам нещо на стената пред килията си. Да, вярно, че съм лечителка. Всъщност съм не по-малко веща в медицината от който и да е лекар, завършил *cum laude*^[10] университета в Монпелие или в Салерно. Обучи ме чичо ми Реджиналд, който беше лекар при тамплиерите, преди Филип, крал на Франция и Повелител на Ада, да нападне ордена им и да го потопа в море от кръв. Освен лечителка обаче аз и съм художничка и макар дарбата ми да не е кой знае колко голяма, мога да се похваля с отлично чувство за цвят. Стенописите и рисуваните платна винаги са ме очаровали. Спомням си например кръчмата „Глиганската глава“ на Кингс Стрийт в Уестминстър. Там спряхме да си починем, когато кралската стража ме водеше към „Грейфрайърс“. Стените в салона бяха щедро украсени със смесено с масло червено олово и златен прах, нанесен с помощта на различни шаблони. Научих всичко това от кръчмаря, докато отпивах от чашата си с ейл и се опитвах да не обръщам внимание на мръснишките подмятания на придружителите си — рицарите на Едуард, които бяха по-разгонени и от ято врабци напролет. Все едно — рисунките като тези, които бях видяла по стените на кръчмата, ме успокояват, така че се зачудих дали ще успея да направя нещо подобно, изобразявайки

собствения си ад. За моя радост, игуменът одобри идеята и дори поръча да измажат с хоросан стената пред килията ми. После ми осигури варно мляко, с което да я варосам, и червена креда, с която да скицирам картината си. Игуменът е щедър човек, така че ме снабди и с бои, съдове, в които да ги смесвам, и куп четки от катеричи косми и свинска четина.

И така, аз се захванах за работа с усърдието на пътуващ художник, украсяващ някоя енорийска църква. Всъщност открих, че това занимание успокоява душата ми. За тема на стенописа си избрах пира на Валтасар^[11] според описанието, дадено в Книга на пророк Даниил — въздействащ разказ за заплашителното предупреждение към царя на Вавилон, което Божият пръст надраскал на стената: „Мене, мене, текел, упарсин — изброих те, претеглих те на везните си и те намерих твърде лек“^[12]. Колко точно казано! Игуменът и останалите монаси често идват да проверят как върви работата ми. Бог да благослови Франциск от Асизи и последователите му! Вътрешно братята може и да ми се смеят, но поне не го показват. Разбира се, използвам Валтасаровия пир просто като метафора за собственото си минало — рисунките ми всъщност изобразяват зловещите сенки, които се спотайват из спомените ми. Редом с демоните обаче стоят и ангелите, които ме приласкаха и излекуваха раните ми: сивокосият парижки лекар Реджиналд дьо Деинкур — моят добър чичо; свещеникът тамплиер Бертран дьо Монтегю, който се укри в двора на господарката ми като неин писар — единственият мъж, когото съм обичала... Вярно, че не можах да пресъздам чертите му съвсем точно, но много добре си спомням изпитото му и сурово лице на проповедник с бръчици от смях покрай устата, увенчано с късо подрязана черна коса и смекчено от прекрасни морскосиви очи.

На стенописа си съм го поставила в края на тържествената трапеза, облякла съм го в тънморавата мантия и съм го обула с червеникави ботуши за езда. В дългите му пръсти съм нарисувала паче перо, а на врата му — червен тамплиерски кръст. До него седят чичо Реджиналд и мрачният Ап Ител — началникът на стражата на Едуард. Те тримата се хранят отделно от останалите, а пред тях са поставени вкусни ястия и бял хляб. Самоличността на другите гости на моя пир е скрита зад множество символи и най-различни фантастични същества. Вместо с живот и светлина дворецът на Валтасар е изпълнен с

гробовен мрак — същинско преддверие на Ада, из което витаят само безплътни духове и бледи призраци. Те се хранят със скорпиони и крастави жаби, а виното, което пият, прилича на мътната вода от някоя канавка. Във въздуха, подобно на чернокрили демони, се носят слуги, готови да изпълнят всяко желание на големците, седнали на трапезата. На първо място сред тях съм поставила Филип — кралят на Франция, който уби съпругата си, Жана Наварска. Косата му е сребристобяла, а погледът в сините му очи — студен. Всъщност ако не беше тази самодоволна усмивка на устните му, лицето му би изглеждало направо благочестиво. От двете му страни са се наредили тримата му синове — Луи, Филип и Шарл. Червендалестият Луи има вид на невестулка, дългнестият Филип дращи лицето си с пръсти и зяпа с уста, както правеше и приживе, когато вярваше, че ужасният му баща се е вдигнал от гроба, за да го следва по петите, докато русолявият и шишкав Шарл, както винаги, протяга едната си ръка към гарафата с вино на масата, а с другата попипва дърворезбата отдолу, на която е изобразено прасе, свирещо на гайда^[13]. Зад краля са застанали тримата му довереници и шпиони; демоните, които унищожиха Ордена на тамплиерите и изпратиха безброй невинни — сред които и чичо ми — на бесилката на Монфокон. О, да, разбира се, че включих в стенописа си и правните съветници на Филип, които си въобразяваха, че ще съумеят да оплячкосат Ада и да се измъкнат невредими. Облякох ги във фестонирани жакети, обточени с кожи от плъхове. Качулките им украсих с маймунски уши, а на вратовете им увесих брусове за заточване на лъжливите им езици и препълнени нощни гърнета като наказание за клеветите, които изричаха приживе. На преден план поставих червенокосия Ангеран дьо Марини, или лорд Лисугера, който беше първи министър и главен съветник на Филип. После нарисувах и другите двама убийци — Гийом дьо Ногаре, чието тлъсто лице прилича на торба с тор, и русокосият Гийом дьо Плезанс, който пък има вид на мастиф. Английските големци седят на отделна маса. Вярно, че Едуард от Карнарвън беше крал, но заедно с това беше и голям глупак. Нарисувах го с лъскави руси коси, мустаци и брада. До него сложих тъмнокосия му фаворит с неговите женствени черти, кротки очи и блага усмивка, зад които обаче се криеше едно изключително коварно сърце. На една греда над главите им е кацнала рошава сврака с черно-бели пера и остър жълт клюн, готов за атака.

Завърших тази част от стенописа си в навечерието на Благовещение, когато зимата тъкмо се готвеше да отстъпи място на пролетта. Тези последни сцени ми напомниха за хрониката ми и ме върнаха към онзи кървав Великден през далечната 1312 година, когато едно жестоко убийство, извършено сред призрачните поля край Йорк, сложи началото на дълга поредица от смъртоносни предателства.

[1] Францискански манастир, чието име идва от едно от прозвищата на францисканските монаси (Grey Friars (англ.) — сивите монаси), дадено им заради сивите им раса. — Б.пр. ↑

[2] Един от дванайсетте кръста, които Едуард I издигнал между 1291 и 1294 г., за да означа с тях местата, на които е спирала да почива носилката с ковчега на любимата му съпруга, Елеонор Кастилска, при пътуването ѝ от Линкълн до гробището в Уестминстър. — Б.пр. ↑

[3] През 1312 г. Едуард II поставил огромна бъчва с вино на Чийпсайд, за да почерпи всички по случай раждането на сина си — бъдещия Едуард III. — Б.пр. ↑

[4] Чешмата доставяла вода от река Тайбърн и често била използвана като място за извършване на екзекуции и други наказания. — Б.пр. ↑

[5] Английски благородник, любовник на Изабела Френска. През 1326 г. двамата принуждават съпруга ѝ, Едуард II, да абдикира в полза на сина си, Едуард III, и фактически управляват Англия до пълнолетието му. През 1330 г. обаче Едуард III се възкачва на престола, обвинява Мортимър в узурпиране на властта и го екзекутира. — Б.пр. ↑

[6] Elms (англ.) — Брястовете. Обичайното място за екзекуции в Средновековен Лондон, дължащо името си на растящите наоколо брястове. Другото му име е Тайбърн. — Б.ред. ↑

[7] Една от решителните битки за независимостта на Шотландия, състояла се през 1314 г., в която шотландците, предвождани от Робърт Брус, разгромяват армията на Едуард II. — Б.пр. ↑

[8] През 1321 г. Едуард II напада замъка Лийдс в Кент, след като съпругата на стопанина му — лорд Бартоломю Баделсмиър, не само отказва да приеме Изабела Френска, но дори атакува свитата ѝ. Впоследствие лейди Баделсмиър е задържана и затворена в Тауър, а съпругът ѝ окончателно се присъединява към враговете на краля.

Година по-късно, по време на битката при Бъробридж между кралската войска и разбунтувалите се лордове, той бива заловен и екзекутиран. — Б.ред. ↑

[9] Празнува се на 2 февруари. — Б.пр. ↑

[10] С отличие (лат.). — Б.ред. ↑

[11] Според Библията на този пир цар Валтасар сервира вино в скъпоценните съдове, които баща му — Навуходоносор, бил изнесъл от йерусалимския храм. Вместо да прославя Бог обаче, домакинът възхвалявал „боговете сребърни и златни, медни и железни, дървени и каменни“. Това разгневило Бог и Той изпратил на Валтасар заплашително послание. Впоследствие царят бил убит, а царството му — завзето от Дарий Мидянин. — Б.пр. ↑

[12] Свободен цитат от Книга на пророк Даниил, 5:26–28: „... мене, мене, текел, упарсин... мене — изброи Бог царството ти и му тури край; текел — претеглен си на къпоните и си намерен твърде лек; перес — царството ти е разделено и дадено на мидяни и перси“. — Б.пр. ↑

[13] Животните, свирещи ни различни музикални инструменти, са били обичаен декоративен елемент през Средновековието, тъй като се е смятало, че те нямат никакви грижи, и следователно умеят да се наслаждават по-пълно на живота. — Б.ред. ↑

ПЪРВА ГЛАВА

Моята прескъпа и всемогъща господарка.

През пролетта на 1312 година Изабела Френска вече се беше превърнала в истинска жена. Кралицата беше на шестнайсет години и по нищо не отстъпваше на приказните героини от романсите, които така настървено четеше. Снагата ѝ беше висока и стройна, русите ѝ коси блестяха като злато, устните ѝ приличаха на току-що напъпил розов цвят, а ангелското ѝ лице се озаряваше от поразителни светлосини очи с необичайна, леко издължена форма — наследство от майка ѝ, Жана Наварска. По онова време по високите етажи на властта цареше пълен хаос. Великите лордове яростно се съпротивляваха срещу Гавестън, който беше провъзгласен за граф на Корнуол и се беше превърнал в дясната ръка на Едуард. Знамето с герба на фаворита — великолепен червен орел с разперени криле, което се вееше над кралския двор, бодеше очите им и разгаряше пламъците на междуособната война. Английските благородници се събираха в тази или в онази църква, протягаха ръце и тържествено се заклеваха да свалят и стъпчат това знаме, докато един ден не свикаха войниците си и не потеглиха към Лондон, предвождани от братовчеда на краля, Томас Ланкастър. Уви, когато стигнаха дотам, откриха, че кралят и неговата „кучка“ — подигравателното прозвище, което бяха измислили на Гавестън — вече са заминали на север, за да се укрият зад крепостните стени на Йорк. Целият кралски двор се беше преместил във францисканската обител „Сейнт Мери“, разположена между портите на замъка и река Ус — великолепен манастирски комплекс, построен около внушителна църква с висока камбанария. Все още си спомням нефа^[1] и олтара на параклиса, изпълнени с благословената светлина на хиляди свещи и украсени с образите на Възкресението и Светата Троица. Пък и как бих могла да ги забравя — не след дълго този Божи дом щеше да се превърне в арена на убийства. Но нека

караме поред. И така, кралските слуги се настаниха в сградите, простиращи се от Бутам Бар до Фишъргейт Бар^[2], а аз и господарката ми заехме стаите над главния двор на манастира.

Изабела се беше променила. Аз — също. Бях само с няколко години по-възрастна от кралицата, а вече се бях издигнала до нейна любимка и единствена довереница. Останалите членове на домакинството ѝ си шушукаха, че с невзрачното си лице и безцветни коси съм приличала на бледа сянка на господарката си. Така си беше — никога не съм била красавица, макар че Дьо Монтегю все казваше, че очите ми били лъчезарни, лицето ми — бяло като слонова кост, а устните ми — създадени само за целувки. Ласкател! Всъщност не — моят любим беше почтен мъж. Дали думите му са били просто една благородна лъжа? Все едно, аз лекувах кралицата, съветвах я и се грижех за делата ѝ. Често ме викаха да присъствам на заседанията на съвета на краля и дори ми искаха мнението по разни въпроси. Връзката ми с кралицата определено се беше задълбочила: пред останалите аз бях нейна придворна дама, а насаме — най-близката ѝ приятелка. На практика аз се грижех за цялото ѝ домакинство. Аз бях тази, която надзираваше кухните и помещенията за миене на съдове, и тази, която поддържаше реда в канцеларията ѝ и в огромната ѝ гардеробна. Аз държах ключовете за ковчежетата със скъпоценностите ѝ и за сандъците, в които се съхраняваха роклите ѝ. Аз плащах на вестносите като Джон де Мойн, аз изписвах златотъкани платове за главния олтар на францисканската църква, аз отговарях за доставките на круши от Галоуей — любимият деликатес на кралицата, и на сиренето „Грюер“, което баща ѝ изпращаше от Париж заедно с куп наставления. Филип Френски много държеше да се увери, че дъщеря му спазва правилната линия на поведение — особено спрямо кралския фаворит. Хубавец беше този Гавестън, пък и умът му сечеше като бръснач! Мнозина са ме питали какви са били отношенията между него и Изабела. Честно казано, и аз все още не съм си отговорила на този въпрос, макар оттогава да изминаха десетки години. Разбира се, имам някои подозрения, но не мога да ги докажа. Независимо дали бяха сред хора, или оставаха насаме, Гавестън и кралицата се държаха като двама привързани един към друг братовчеди, а разговорите помежду им винаги преливаха от любезност. Не усещах между тях да

има напрежение; същото важеше и за отношенията между краля и кралицата... поне до онзи съдбовен Великден.

През февруари 1312 година съпругата на фаворита, онази лицемерно набожна и престорено благочестива мишка, Маргарет дьо Клер, роди момиченце. Шест седмици по-късно Изабела също обяви пред възхитения двор, че очаква дете. За мен, разбира се, това не беше изненада — бях научила новината още на Богоявление. Всъщност тъкмо аз уведомих кралицата, че ще става майка — менструацията ѝ не беше идвала поне от три месеца, коремът и бедрата ѝ се бяха закръглили, а гърдите ѝ бяха напрегнати. Освен това Изабела страдаше от сутрешно гадене. Накарах я да пие охладена отвара от лайка, но я посъветвах да избягва всякакви други билки. И така, господарката ми постигна своето и обяви на всички, че детето ще бъде момче, тоест бъдещ крал. Едуард от своя страна преливаше от щастие, тъй като бременността на съпругата му най-после потвърди мъжествеността му и сложи край на мълвата, която твърдеше, че двамата с Гавестън са любовници. Разбира се, любопитните люде все още ме питат дали в тези скандални слухове е имало някаква истина. Единственото, което мога да им отвърна, е, че в моите очи Гавестън беше най-близкият човек на краля — брат и сестра, майка и баща. Едуард беше самотник и се беше вкопчил за фаворита си като удавник за сламка.

Вероятно се чудите каква е била моята роля във всичко това. Е, не си мислете, че само съм се разхождала безгрижно, седяла съм в библиотеката, наслаждавайки се на сладкия аромат на рози, носещ се от градината, и съм се возила в покрита носилка или пък на гърба на някое дребно конче, докато кралската кавалкада се е придвижвала от един дворец към друг под гора от бляскави знамена. Но как бих могла да ви опиша преживяванията си? Поглеждайки назад, имам чувството, че се намирам в края на дълъг коридор, осветен от факли, от чиито сенки току изскача по някой и друг блестящ предмет. Или пък че се изкачвам по висок хълм, оглеждайки хоризонта за острия връх на някоя кула или пък за назъбените стени на някоя крепост. Същото е и когато си припомням онзи Великден на 1312 година, който беше ознаменуван със звън на стоманени остриета. Мечовете и камите бяха извадени от ножниците, знамената — развети, а бойните коне — оседлани за битка. Великите лордове — графовете на Ланкастър, Пембрук и Херефорд — се вдигнаха на бунт. По същото време

французите заплашваха да завземат Гаскония, папа Климент V — пионката на Филип — сипеше проклетия срещу Ордена на тамплиерите от убежището си в Авиньон, а небето над Англия притъмняваше все повече. Гавестън трябваше да умре. През последните четири години той беше заточван, съден и осъждан, но двамата с краля така и не отстъпиха от позициите си и продължиха да отстояват мястото си под слънцето. Накрая обаче се оказа, че преговорите, които бяха проведени из разни сенчести коридори и градински беседки, са били безполезни, и статутът на фаворита предстоеше да се уреди с меч.

Докато ние чакахме в Йорк, пратениците на Едуард и Гавестън обикаляха кралството в търсене на подкрепа за господарите си. Кралят и фаворитът му се бяха отчаяли и бяха готови да преговарят дори с Робърт Брус, чиито опърпани воители бяха превзели повечето замъци и крепости на Едуард по северната граница и конните им отряди вече пореха като с нож полята на юг от Адриановия вал^[3]. И така, в Шотландия беше изпроводен един от аквилите на Гавестън. Оставям перото и се вглеждам в думата „аквили“. Така се наричаха петимата лични стражи на фаворита — хубави младежи с бащи англичани и майки гасконки. Филип Лейгрейв, Робърт Кенингтън, Джефри Ланъркост, Николас Мидълтън и Джон Рослин бяха опитни воители, закалени в множество битки, и на мен лично много ми приличаха на шайка хрътки, готова да се впусне в преследване на плячката при първото изсвирване на своя господар. Те се издокарваха в къси жакети, батистени ризи и тесни панталони, но под контешкото им облекло, накъдрени коси, гримирани очи и превзети маниери се криеха убийствени инстинкти и умения. Макар да се кипреха върху високите си ботуши от червеникавокафява кордовска кожа, а портупеите^[4], препасани на тесните им кръстчета, да приличаха на дамски пояси, от ножниците им стърчаха страховити оръжия. Петимата постоянно стояха на стража пред покоите на господаря си и независимо че се перчеха с одеждите си с герба на Гавестън, на който беше изобразен кървавочервен орел с разперени криле, отрупаните им с пръстени ръце не се отделяха от дръжките на камите им. Те самите се наричаха „Аквиле Петри“, сиреч Орлите на Питър. Хората обаче често им казваха „златните момчета“, тъй като „*aquilae petri*“, орловите камъни^[5] се носеха като скъпоценни амулети. Любимият шут на

Едуард — едно джудже, което се обличаше в зелено от глава до пети и така заприличваше на умалена версия на Робин Худ — също се заиграваше с тази двусмислица и скоро тя се превърна от подигравка в комплимент.

И така, в Шотландия беше изпратено именно едно от тези „златни момчета“. Името му беше Джефри Ланъркост. Бог знае какъв налудничав план беше измислил кралят. Може би се надяваше шотландците да му помогнат срещу собствените му графове? Или пък да дадат убежище на Гавестън? Но в замяна на какво? Удовлетворяване на претенциите на Брус? Изабела се молеше тези кроежи да останат в тайна. Ако великите английски лордове узнаеха, че Едуард е готов да предаде шотландските им владения в ръцете на Брус, за да спаси гасконската си „кучка“, Англия нямаше да се поколебае да предаде него. Тези обречени на провал планове не ме засягаха, но благополучието на Изабела — да.

През онзи следобед от Светлата седмица седях в двора на францисканската обител. Господарката ми спеше. Аз, Бертран Дьо Монтегю и още неколцина членове на тайното тамплиерско общество планирахме да излезем от града и да се срещнем с група техни братя, които току-що бяха пристигнали от Шотландия. Щяхме да се съберем при Дяволската дупка — изоставено стопанство сред пустошта, далеч от стените на Йорк. Манастирът беше потънал в тишина. Вече си личеше, че е пролет — април беше изпълнил градината със зеленина и пъстри цветя. Изведнъж върху мен падна нечия сянка. Погледнах нагоре и видях брат Стивън Дънивед — доминикански монах, отколешен изповедник на краля, а напоследък и на Изабела. Още от самото начало Дънивед ми се беше сторил някак странен — тонзурата^[6] му беше съвършено оформена, а мургавото му лице — гладко и закръглено. Имаше хрисими очи, женствени устни и леко издадена напред челюст. Истински вълк в овча кожа! Начинът, по който държеше главата си, недвусмислено издаваше фанатизма, горящ като факла в покварената му душа.

— *Benedicite, mea filia*^[7] — поздрави ме Дънивед, прокарвайки зърната на броеницата между пухкавите си пръсти.

— *Benedicite, Pater*^[8] — отвърнах му аз.

Дънивед, както винаги, приседна до мен, сякаш бяхме съзаклятници. После се приведе и зашепна в ухото ми, а горещият му

дъх опари лицето ми.

— В мир ли е душата ти, Матилда?

— Беше, братко!

Той се усмихна, потупа ме по ръката и се огледа наоколо.

Тъкмо си спомних, че доминиканецът често надуваше какво съм намислила, когато той посочи към ботушите за езда, които се подаваха изпод фустата ми.

— Заминаваш ли? Да не би нейно величество да те е пратила...

— Нейно величество си почива — прекъснах го аз. — Де да можех да си почина и аз...

— Кога ще свърши всичко това, Матилда? — Дънивед вдигна броеницата си и посочи към Пиетата — статуя, на която беше изобразена Девата, застанала под един празен черен кръст с разпнатия Христос в скута си. — Възкресението... — въздъхна монахът. — Матилда дьо Клербон... — на устните му заигра усмивка. — А може би трябва да те наричам Матилда дьо Ферер или пък Матилда от Уестминстър? Все едно — продължи той, без да дочака отговор; всъщност изповедникът на кралската двойка рядко обръщаше внимание на това, което имаха да му кажат събеседниците му. — И нас в момента ни разпъват на кръст, но кога ли нашите мъки ще дадат плод? — доминиканецът се примъкна още по-близо до мен и дрезгаво ми зашепна. — Матилда, поговори си с кралицата. Накарай я да убеди краля, че лорд Гавестън трябва да отиде в изгнание.

— Стига вече с това изгнание — сопнах му се аз, без да се замислям. — На краля вече му е дошло до гуша от подобни искания и определено няма да се остави да бъде воден за носа от хора като Ланкастър и Пембрук.

— Значи *consummation est*^[9], така ли? — попита ме шепнешком Дънивед. — Това ли искаш да ми кажеш? А ако избухне гражданска война? Кой ще ни защити тогава? Мислех си, че вече съм оставил воюването зад гърба си! Сега съм свещеник, Матилда, а не рицар — той замълча, заслушан в звъна на камбаните, който долетя от високата камбанария на църквата. — Тук има нещо фалшиво — промърмори той тихо.

— Какво имате предвид, братко? — попитах го аз.

— Нищо — отвърна ми той и пак ме потупа по ръката.

Обърнах се и се вгледах в лицето на този загадъчен доминиканец. Скулите му бяха високо разположени, погледът в очите му беше бдителен, масивната му брадичка беше гладко избръсната, а на дясната му буза имаше трапчинка. Този човек явно смяташе, че действа по Божията воля, и не изпитваше никакви съмнения относно пътя, по който беше поел. Дънивед се загърна по-плътно в черно-бялото си расо, а после попипа възето, вързано около кръста му, плъзгайки пръстите си по трите възела, символизиращи свещените обети, които беше положил — за смирение, бедност и целомъдрие. Накрая промърмори нещо в смисъл, че Божията воля се изпълнявала, стана и заситни през двора. Докато го гледах как се отдалечава, реших, че трябва да внимавам с него. Продължих да вярвам в тази си преценка още петнайсет години след онзи съдбовен Великден на 1312 година.

— Матилда, Матилда!

Огледах се. Дьо Монтегю, наметнат с плащ и обут в ботуши с шпори, стоеше на прага на вратата, която водеше към общата зала на манастира.

— Трябва да тръгваме — махна ми с ръка той.

И така, аз се присъединих към мъжете, които се бяха събрали пред конюшните. С нахлупените си качулки и плътно загърнати плащове те изглеждаха като група монаси, готвещи се да тръгнат на поклонение, но под тъмните им одежди се криеха мечове и ками, а от седлата на конете им висяха бойни брадви и арбалети. Някога тези бойци с гордост бяха носили името „тамплиери“, но после кралят и папата ги бяха обявили за престъпници. Тези, които бяха успели да избягат, се бяха насочили на север и бяха поискали убежище от Робърт Брус. Шотландският пълководец беше проявил милост, а и голяма доза здрав разум, и с радост беше приветствал опитните тамплиерски воители в редиците си. И така, спасените скъпоценности и документи на Ордена вече бяха изпратени отвъд северната граница, а неотдавна след тях бяха тръгнали и петима войници, натоварени с още сандъци и ковчезета. Тъкмо с тези мъже трябваше да се срещнат Дьо Монтегю и останалите при Дяволската дупка. Щяха да ги разпитат какъв прием са получили в Шотландия, а после щяха да ги отведат обратно в Йорк. Нищо не се записваше, тъй като Брус беше обявен за враг на Английската корона и всеки, който бъдеше обвинен, че е водил преговори с него — независимо, че самият Гавестън също тайно се

пазареше с шотландците — щеше да бъде осъден за държавна измяна, а после обесен и разчекнат.

Дьо Монтегю ми беше обяснил всичко това предварително. Аз щях да ги придружа, тъй като разполагах с разрешителни, подпечатани от краля, които щяха да осигурят на мен и на спътниците ми безпрепятствено придвижване. Някогашните тамплиери бяха дошли да вземат Дьо Монтегю от манастира и вече бяха готови за път. Мен ме поздравиха с мърморене и кимане. Разпознах двамина от мъжете — Саймън Естивет, който беше заел длъжността на Велик магистър на Ордена на тамплиерите в Англия, след като Уилям дьо ла Мор беше хвърлен в тъмницата на Кентърбъри, и Озъл Ирландеца, който обичаше да се хвали с келтския си чар и темперамент. Всъщност, Озъл беше убиец до мозъка на костите си и беше решен да потърси разплата за страданията, изтърпени от тамплиерите. Слава богу, присъствието на Дьо Монтегю и положението ми в двора на кралицата ми осигуриха ако не приемане, то поне търпимост от страна на тези сурови мъже, подложени на жестоки гонения. Озъл беше единственият, който ме нарече по име и ми се притече на помощ, докато се опитвах да се кача на коня си. После Ирландеца се метна на седлото си и за да разведри напрегнатата атмосфера, разказа една мръснишка историйка за някакъв манастир от покрайнините на Дъблин. Според думите му монасите от този Божи дом можели да летят и единственият начин игуменът им да ги върне обратно бил да заголи закръглените задници на монахините и да ги напляска. Неколцина от мъжете се засмяха. Озъл ме изгледа изпитателно, за да види дали е успял да ме накара да се изчервя. Аз му отвърнах рязко, уведомявайки го, че историйката му изобщо не може да се мери с разврата, който цари в английския кралски двор. Той се разсмя и пришпори коня си.

Яздех до Дьо Монтегю, но той беше потънал в собствените си мисли, така че го оставих на спокойствие. Групичката ни мина през портите на манастира, а после зави надясно по крайбрежната улица, която щеше да ни отведе до моста над река Ус, а оттам — до Микългейт Бар^[10]. Утрото беше обещало, че денят ще е слънчев, но в момента небето беше изпълнено с облаци. Въпреки това дебелобузите видни граждани на Йорк, придружавани от грозните си съпруги с тлъсти задници, се разхождаха напред-назад, демонстрирайки натруфените си премени. От реката се носеше тънка, зловонна

мъглица, която изпълваше въздуха с миризмата на катран, сол, саламура и сушена риба. Тази воня се смесваше с приятните аромати, които идваха от пекарните, ковачниците и схлупените сергии, на които бяха изложени най-различни лакомства, предназначени за работниците, трудещи се покрай реката. Разноцветната градска тълпа беше съставена както от живи хора, така и от трупове, защото в ранния следобед покрай реката се точеха множество погребални шествия, които изпращаха мъртвците до различните църкви, където щяха да се проведат бденията преди заупокойните служби на следващата сутрин. Калта и животинските изпражнения по улиците вече се втвърдяваха под топлите лъчи на слънцето. Сякаш целият Йорк беше излязъл навън. Независимо от произхода си и от положението си в обществото, хората се блъскаха в тълпата, опитвайки се да стигнат до пазарищата, или пък просто се разхождаха, наслаждавайки се на недотам чистия въздух и на пролетта, която най-последно беше прогонила дългата и студена зима.

Накрая навалицата ни накара да се отклоним от крайбрежието и да тръгнем по главната улица на града, но тя се оказа също толкова натоварена и претъпкана с каруци, носилки и ръчни колички, както и с какви ли не търговци, които всячески се опитваха да привлекат вниманието на минувачите. Калайджии и шивачи хвалеха стоката си, опитвайки се да надвикат крясъците на кожухари, златари, въжари, месари и зарзаватчии. Просяците протягаха очуканите си канчета, молейки добрите хора за някоя дребна монета. Стражарите и съдебните пристави се опитваха да въведат някакъв ред, надувайки рогове и налагайки търговците без разрешителни с тояги. Продавачите обаче бяха хитри, така че просто събираха сергиите си и ги преместваха между къщите, в някой вход, на стълбите на някоя църква или пък в задната част на някоя каруца. Селяни с ниско нахлупени сламени шапки предлагаха живи кокошки, прасенца и патици. Вонята, която идваше от нагретите от слънцето канавки, купчини с боклук и изхвърлени на улицата нощни гърнета, ставаше все по-непоносима, докато накрая не издържахме и не закрихме устите и носовете си с ръце. Нищо чудно, че наричат Сатаната Господар на нужниците! Въпреки всичко обстановката ме успокои, тъй като в този хаос едва ли щяхме да привлечем нечие внимание. Всъщност гражданите на Йорк явно нямаха никаква представа за нарастващото напрежение между

краля и великите лордове и главната им грижа сякаш беше да си купят комплект копчета за един фартинг^[11] или пък прасило сукалчета за четвърт марка. Градът изглежда беше напълно завладян от търговията. Хората не даваха път дори на свещениците, бързаци да причестят някой умиращ. Светлината от свещите, звънът на камбаните и мирисът на тамян изобщо не помагаха на Божиите служители да се придвижат през шумната тълпа, която беше много по-заинтригувана от подвикванията на търговците на реликви, предлагащи на вниманието им крило от Серафим небесен или пък нокът от палеца на крака на Светата Троица. Йорк беше живото доказателство, че „любовта е голямо нещо, но парите са всичко“.

Когато най-сетне минахме по моста и стигнахме до портата Микългейт, видяхме, че високите й назъбени стени са украсени със страховити трофеи — отсечените глави на неколцина шотландски бунтовници, обилно полети с катран. Очите им се взираха невидящо в позорните стълбове отдолу, претъпкани с еретици, чиито глави и лица бяха омазани с конски фекалии и мед. Измъкнахме се от града и поехме по пътя към Тадкастър, по който кретаха безброй каруци и пешеходци, сред които имаше селяни, пътуващи монаси, проповедници и разказвачи. Един от тях се беше покачил на стъпалата някакъв порутен крайпътен кръст и отчаяно се опитваше да привлече слушатели, крещейки стиха от Книга на пророк Исаия: „Казах в себе си, когато преполових дните си: трябва да вляза в портите на преизподнята“^[12]. Тези думи важаха с пълна сила за групичката ни, но в този момент ние не си давахме сметка за това. Яздихме още известно време, а после спряхме, за да може Озъл да се ориентира по картата си. Дьо Монтегю свали шала от устата си, наведе се към мен и ми се извини, че досега е бил толкова мълчалив. После ми обясни колко е важна задачата, с която сме се заели.

— Войниците ще ни донесат новини от Шотландия. Те са се срещнали с Брус лично. Скоро ще имаме убежище, Матилда.

Сърцето ми прескочи един удар — така ставаше винаги, когато си представях, че любимият ми може да замине.

— Не, не! — долови тревогата ми Дьо Монтегю и се усмихна — Не, *ma doucette*^[13]. Няма да ходя в Шотландия. Моите задължения ми налагат да остана с теб в Англия. Пък и аз съм напълно доволен от ролята си — добави той дяволито.

Точно щях да му отговоря, когато Озъл ни извика да го последваме и групичката ни препусна през „Великата пустош на Йоркшир“, както я наричаха спътниците ни. Пожарищата, подпалени от Уилям Завоевателя, съвсем бяха оголили тукашната земя и тя още не се беше възстановила напълно, макар оттогава да бяха изминали стотици години. Пред нас се простираше грамаден зелен килим, изпъстрен със златисто и черно, а там, където дивият пирен беше избуял над тревата, се забелязваха и пурпурни шарки. Не след дълго облаците затулиха слънцето и небето бързо притъмня. Във въздуха се носеше влажна мъгла и дребните ни шотландски кончета внимателно си подбираха пътя през упорития прещип и жилавия пирен. Земята беше обсипана с древни камъни, които придаваха на пейзажа още позловещ вид. Над главите ни летяха птици, чиито крясъци, подобни на стоновете на изгубени души, се смесваха с воя на вятъра. Известно време се движехме сред тъмен гъсталак от разкривени дървета и храсти, но скоро започнахме да се изкачваме по някакъв стръмен наклон. Чувствах се ужасно напрегната. Може би тревогата ми се дължеше на контраста между шумния град и печалната тишина, обхванала това място, зад която обаче сигурно се криеха страховити тайни.

Щом се изкачихме на възвишението, пред погледа ни се разкри същинска сцена от Ада. Насред суровия и безрадостен пейзаж се простираше широка и дълбока котловина. В центъра ѝ се издигаха руините на стара постройка от сив гранит, чийто тръстикова покрив отдавна беше паднал. Наоколо растяха няколко криви дървета — вероятно останките от древна гора, служила за убежище на кръвожадни езически богове. Но както е казал поетът: „Можеш да нарисуваш розата, но не и благоуханието ѝ“^[14]. Аз също не бих могла да опиша ада, в който се беше превърнала Дяволската дупка. Старата къща си стоеше кротко на мястото, но от клоните на близките дървета висяха пет трупа. Приближихме се и слязохме от конете. Наоколо имаше следи от битка — земята беше отъпкана от конски копита, а оплисканата с кръв трева беше осеяна с парчета кожа, доспехи и счупени оръжия. И това беше всичко. Не се забелязваха нито коне, нито никакви вещи — нищо освен петте трупа с избодени очи, които се поклащаха от вятъра и караха клоните на дърветата да проскърцват. Връхните дрехи и ботушите на мъртъвците липсваха. Някои от тях

очевидно бяха убити още преди да бъдат обесени — телата им бяха покрити със страховити синьо-черни рани, устите им — разбити, а черепите им — строшени. Да, по света има много места, обладани от злото, и Дяволската дупка с нейните рязко спускащи се склонове, изоставена къща от груб камък в дъното и тези криви дървета, приведени под тежестта на ужасяващите си плодове, определено беше едно от тях.

Влязох в старата къща — мрачна руина с каменни стени и гол пръстен под. Въздухът вътре беше зловонен. Отвън долитаха ругатните на спътниците ми, които сваляха трупове от бесилките. Претърсих наоколо, но освен едно загаснало огнище не намерих нищо друго.

— Сваляхме ги — съобщи ми Дьо Монтегю, заставайки на прага. — Дано Бог се смили над душите им.

Последвах любимия си навън. Естивет беше коленичил до един от трупове и шепнеше в ухото му молитва за опрощение на греховете, надявайки се, че така ще осигури известна утеха на безсмъртната му душа по пътя ѝ към светлината.

— Върви, християнино! — гласът на тамплиера свещеник трепереше от ужас и гняв. — Върви да се изправиш като воин пред лицето на своя Бог и нека архангел Михаил и всичките му ангели излязат да те посрещнат. Пази се да не попаднеш в ръцете на Лукавия. А сега опрощавам всичките ти грехове...

Изчаках го да приключи, а после огледах трупове. Всичките им ценности липсваха — коланите, катарамите, ботушите, доспехите, броните и оръжията. Трима от тях явно бяха загинали в свирепата битка — по лицата, вратовете и гърдите им зееха грозни рани. Другите двама изглежда бяха обесени живи. И петте трупа бяха поругани. Носовете им бяха отрязани като на най-долни престъпници, а за да ги унижат още повече, нападателите им бяха изболи очите им и бяха натъпкали устите им с пръст и испражнения на диви животни — отвратителна гавра със Светото причастие. Озъл и останалите бяха потънали в разговор и разгорещено обсъждаха какво може да се е случило. Аз се взрях в лицата на мъртъвците, а после вдигнах поглед към ръба на котловината. Ясно си представях как тамплиерите са били хванати в капан, а после — жестоко избити.

— Нокталиите! — изсъска Озъл.

Кимнах в знак на съгласие.

— Шотландците? — обади се друг.

— Глупости! — отсече Дьо Монтегю; лицето му беше преbledняло. — Нали с тях имаме договорка. Те не биха...

— Разбойници? — прекъсна го трети.

— Не! — извиках аз.

Спътниците ми така се бяха стреснали, че съвсем умишлено си затваряха очите за истинската заплаха — Александър от Лисабон и неговите нокталии, които Климент V и Филип Френски бяха изпратили по петите на тамплиерите с изричната заповед да ги изстребят до крак. За негов срам, Едуард Английски беше разрешил на тези убийци да преследват плячката си и в Англия.

Някои от тамплиерите поклатиха глави, видимо възмутени, че една жена си е позволила да изкаже мнение.

— Тези трупове са студени — заявих аз, приближавайки се към спътниците си. — Смъртта им е настъпила днес сутринта, вероятно малко преди зазоряване — посочих към ръба на котловината. — При други обстоятелства събратята ви са щели да бъдат в безопасност тук, но нокталиите са ги обградили и са връхлетели върху тях изневиделица. Поне така мисля — заключих аз, изтупвайки мръсотията от ръкавиците си.

— Но откъде са разбрали нокталиите, че другарите ни ще бъдат тук? — попита Озъл. — Сред тази пустош?

Въпросът беше последван от цял куп предположения. Дьо Монтегю ме хвана за рамото и ме поведе към къщата. Естивет се присъедини към нас.

— Александър от Лисабон и неговите нокталии? — обърна се към мен моят възлюбен. — Сигурна ли си, Матилда?

— А кой друг, за Бога?

Треперех. Ама че страховито място беше тази Дяволска дупка! Труповете лежах проснати връз голата земя, клоните на дърветата се протягаха, сякаш очакваха по тях да бъдат окачени нови мъртвци, а високата трева по ръба на котловината се люлееше от все по-силните пориви на вятъра. Над главите ни се носеха гарвани, огласящи околността със злокобните си крясъци. Сърцето и стомахът ми се свиваха от страх и единственото ми желание беше да се махна оттам.

— Ами ако се върнат? — попитах шепнешком.

— Едва ли — поклати глава Дьо Монтегю. — Не, не биха го направили, не и посред бял ден — мястото е твърде открито за изненадваща атака — той си пое дълбоко дъх. — Сигурно Александър от Лисабон е научил за срещата ни в Дяволската дупка отнякъде и е довел тук демоните си. Свършили са кървавата си работа, преди слънцето да изгрее, и са си отишли. Вероятно вече са далеч.

Не бях съгласна, но не исках да споря по този въпрос.

— Ами труповете? — поинтересувах се.

— Ще ги оставим тук — отговори Естивет и повика един от другарите си, за да му даде наставления. — Ще платя на добрите братя от манастира — продължи той, — за да ги положат в бедняшкия кът на църковното гробище. Сигурен съм, че те ще проявят милосърдие и ще им уредят прилично погребение.

— Няма какво повече да направим за тях — каза Дьо Монтегю, посочвайки към мъртвите. — Телата им ще се върнат в пръстта, а душите им — при Бога. Но кой ни е предал, Матилда? — попита той с дрезгав шепот. — Кой е казал на Александър от Лисабон, че нашите хора пристигат от Шотландия? Кой му е съобщил точното време и място, където да ги намери?

Озъл видя, че разговаряме оживено, и се приближи към нас. Останалите вече внасяха мъртвците в къщата, покривайки ги с плащовете си и струпвайки отгоре им камъни, за да предпазят телата им от дивите животни.

— Сигурно и вие се питате същото, което се питаме и всички ние — обикновено засмяното лице на Озъл беше помръкнало, проницателните му очи горяха със студен блясък, а нервният тик на дясната му буза недвусмислено подсказваше, че кипи от ярост. — Как се случи това, Дьо Монтегю? Единствените, които знаехме, че другарите ни ще бъдат тук, бяхме ти, аз и Естивет.

— И аз — намесих се, — макар че Дьо Монтегю ми каза едва преди два дни. Можеш да го попиташ.

— Така е — промърмори Дьо Монтегю, а после махна на останалите и ни поведе по склона на котловината.

Когато се изкачихме догоре, аз се взрях в пейзажа, осеян с прещип, пирен, къпини, блата и някоя и друга горичка.

— Кой насочи събратята ви към това място? — попитах.

— Някои от тях бяха местни — отвърна ми Дьо Монтегю.

— Как се казваха? — продължих с въпросите аз.

— Морсби, Торп, Рипънхейл, Ланъркост и Истърбъри.

— Ланъркост ли? — учудих се аз.

— Да, Джон Ланъркост — потвърди Дьо Монтегю. — Защо?

— Да не би да е роднина на онзи Ланъркост от „Аквиле Петри“?

— Златните момчета на Гавестън ли? — Дьо Монтегю ме изгледа учудено, а после се намръщи. — Да, Ланъркост беше опитен боец и освен това беше родом от този край. Нищо чудно да е имал някаква връзка с някой от хората на фаворита. Да, да — той примигна срещу вятъра — Нашият човек отсядаше в една таванска стаичка близо до Улицата на касапите в Йорк и осигуряваше подслон и на други — Йорк е чудесно място за укриване. Какво всъщност искаш да кажеш, Матилда? Че Ланъркост е казал мястото на срещата ни на сродника си, който го е подшушнал на Гавестън, който пък го е издал на Александър от Лисабон и неговите нокталии, така ли?

— В никакъв случай! — възразих аз. — Мощта на тамплиерите в Англия беше сразена, а ценностите им — заграбени. При това положение, не виждам каква полза биха имали кралят или пък Гавестън от предателството на и без това изтерзаните тамплиери.

В този момент нещо ме накара да погледна към дърветата, между които се виеше пътят към Йорк. Сред гъсталака проблесна стомана.

— *Jesu Miserere!*^[15] — възкликнах аз, извърщайки очи към небето, и дръпнах Дьо Монтегю за ръкава.

Когато отново погледнах към горичката, там вече не се забелязваше нищо. И все пак...

— Какво има? — хвана ме за ръката Дьо Монтегю.

Вместо отговор аз тръгнах надолу по склона, търсейки прикритието на падината, а Дьо Монтегю ме последва. Внезапното ни отдалечаване привлече вниманието на Озъл и той побърза да ни настигне.

— Какво стана? — настоя Дьо Монтегю.

— Зад онези дървета имаше въоръжени мъже — отвърнах аз, след като прецених, че сме се отдалечили достатъчно от ръба на котловината.

— Невъзможно — поклати глава Озъл.

— И защо? — троснах му се аз. — Не съм луда, Озъл! Не съм и някоя плашлива девойка с развинтено въображение, на която й се

привиждат опасности навсякъде. Знам какво видях. Кой друг би могъл да се крие тук, в пустошта?

— Матилда има зорко око — въпреки всичките си съмнения Дьо Монтегю очевидно ми беше повярвал. — Пък и е логично. Нокталиите сигурно са знаели, че ще дойдем тук, така че са се оттеглили и са зачакали появата ни. Така са постъпили и с другарите ни вчера вечерта. После някой съгледвач им е дал знак и те са се впуснали в атака — убедено каза Дьо Монтегю и посочи към ръба на падината. — Можем да се върнем горе и да се огледаме, но така те ще разберат, че сме ги забелязали. Най-добре да се омитаме оттук.

— Могат ли да ни нападнат в котловината? — попитах аз.

— Не — Дьо Монтегю затегна катарамата на колана си. — Твърде много сме, въоръжени сме, пък и сме в бойна готовност. Очевидно се надяват, че ще минем по същия път и на връщане, и са ни подготвили засада.

Припомних си нокталиите: отряд наемни убийци, въоръжени до зъби; най-долна измет, събрана от кол и въже. С тях винаги се движеше глутница бойни кучета — огромни мастифи със страховити челюсти и зъби, яки вратове и нашийници с остри шипове. Вихрена орда от Каинови синове.

— Да предупредим и останалите — посочи Дьо Монтегю към дъното на падината. — Най-добре ще е да се върнем по различни пътища. Щом стигнем до някое населено място, нокталиите ще се оттеглят — едва ли ще искат някой да стане свидетел на кървавото им дело.

И така, Дьо Монтегю събра другарите си и след като отклони протестите им, заяви, че единственият ни шанс в момента е не битката, ами бързото отстъпление. Планът беше да се разделим на групи и да се опитаме да се присъединим към някой керван пътуващи търговци или пък да стигнем до някое от най-близките селца. Щяхме да се срещнем отново в Йорк. Тамплиерите бързо се съгласиха. Естивет каза една кратка благословия и всички се качихме на конете си сред шума от подрънкващи сбруи, проскързващи кожи и свободно плъзгащи се в ножниците си оръжия. Естивет измърмори още една благословия, а Озъл прокле нокталиите, пожелавайки им демоните да разкъсат душите им и да ги пратят в Ада, където да се пържат цяла вечност, цвърчейки като бекон. Остроумната му забележка предизвика няколко

усмивки. После си стиснахме ръцете, взехме си сбогом и насочихме конете си към ръба на котловината. Щом се изкачихме на възвишението, се пръснахме и препуснахме в отчаян, лудешки галоп.

И така, аз, Дьо Монтегю и Озъл изхвъркнахме от Дяволската дупка, оставяйки след себе си само облак прах. Студеният вятър бърснеше лицето ми, всичко пред погледа ми се сливаше, а до слуха ми достигаше единствено тропотът на конски копита. Предчувствието за надвиснала опасност не ме напускаше. Кръвта бучеше в ушите ми, а гърлото ми така се беше свило, че едва си поемах дъх. Стиснах здраво юздите и започнах да се моля всичко да се нареди. Да, аз бях придворна дама на кралицата, но въпреки това сега бясно препусках през пустошта — сурова като душите на преследвачите ни. Независимо, че бяхме само на няколко мили от кралския двор, тези убийци като нищо можеха да ми прережат гърлото. След известно време обаче се успокоих и тъкмо се зачудих дали не съм сбъркала, когато чух зад гърба си гръмовния лай на ловни кучета — адски звук, смразяващ кръвта. Ние забавихме ход, изкачихме се на едно възвишение и се обърнахме назад. С голямо усилие успях да потисна ужасения си вик — моментът никак не беше подходящ за прояви на слабост. Под нас обаче се разгръщаше кошмарна сцена. Из огрения от слънцето пирен се стрелкаха множество сенки, от близките горички излизаха още и още, но най-страшното от всичко беше, че с всяка група преследвачи тичаше и по един огромен тъмен силует — бойните кучета на нокталиите. Сърцето ми се сви от ужас. Четирима конници и един от зверовете явно си бяха набелязали групичката ни и вече летяха към нас. Дьо Монтегю се беше вцепенил и просто се взираше в тях, покрил устата си с ръка — изглеждаше, сякаш всеки момент ще повърне. Озъл обаче запази самообладание, приведе се в седлото си, присви очи и цъкна с език.

— Нашите коне — той потупа дребното си конче по шията — не са бързи като техните, но са по-издръжливи. Ако не бяха кучетата, тези конници никога нямаше да ни хванат. Мастифите обаче ще ни настигнат, ще подплашат конете ни и ще ги нахапят по краката. Така ще ни свалят на земята. В Ирландия много пъти съм ставал свидетел на подобни сцени — тамошните водачи на кланове често прибегват до тази тактика. Все едно — каза Озъл, сграбчи юздите и завъртя коня си. — В случая имаме само един изход.

И така, тримата продължихме стремглавия си галоп. Лаят на мастифите зад нас се усилваше, а една дълга и страховита сянка почти ни застигна. Тогава Озъл ни поведе по някаква леко издигаща се пътека. От лявата ѝ страна имаше блато, а отдясно растеше бодлив прещип. Пътеката беше малко встрани от пътя ни, но Ирландеца уверено ни водеше напред. Накрая покрай нас се извисиха две стръмни скали, покрити с лишеи, и не след дълго той дръпна юздите на коня си. После слезе от гърба му и ни даде знак да последваме примера му. Накара ни да заредим арбалетите си. След като изпълнихме заръката му, той взе оръжията от ръцете ни и ни направи знак да се отдръпнем. Коленичи на земята, постави нашите арбалети от двете си страни, а своя насочи към тесния проход между скалите. Действаше хладнокръвно като брабантски наемник^[16]. Кучешкият лай се усили още повече и заглуши тропота на конете. В този момент един от мастифите изскочи измежду скалите, обвит в облак от прах. Ушите му се вееха, грамадната му паст зееше, а якото му черно туловище изглеждаше колкото страховито, толкова и красиво. Кучето беше обучено да преследва коне, така че изобщо не обърна внимание на коленичилиия Озъл, ами продължи да тича. Ирландеца изстреля островърхата стрела и тя полетя към мастифа, но, за беда, го уцели в муцуната. Това само раздразни псето и то продължи напред още по-настървено. Озъл вдигна втория арбалет. Точно в този момент кучето скочи към него и стрелата се заби в гърлото му. Въпреки това мастифът се хвърли върху Ирландеца и двамата се заизвиваха в смъртоносна хватка сред облак прах и пръски кръв. Страховитото ръмжене на кучето се смеси с бойните викове на Ирландеца и после всичко свърши. Песът се свлече на земята, а Озъл остана да лежи по очи. Опитах се да извикам, но гърлото ми беше пресъхнало. В този момент Ирландеца вдигна омазаното си с кръв лице от земята и се ухили, а след това се изправи и отупа дрехите си от праха.

— Добре съм! — успокои ни той.

После усмивката му помръкна и той ни направи знак да заредим арбалетите си отново. Дьо Монтегю вече беше дошъл на себе си. Едва по-късно научих за ужаса му от кучета, дължащ се на жестокото нападение, което беше преживял като дете. Все едно — в онзи момент бяхме изцяло съсредоточени върху застрашителния тропот на приближаващите се коне. Дьо Монтегю взе своя и моя арбалет и

размени няколко думи с Озъл. В момента, в който конниците изкачиха височината и препуснаха между скалите с развети плащове, двамата тамплиери се отделиха един от друг. Нападателят ни връхлетяха така стремително, че изобщо не разбраха какво им се е случило. Озъл и Дьо Монтегю коленичиха на земята и вдигнаха арбалетите. Стрелите им полетяха със свистене и повалиха първите двама конници. Конят на третия се уплаши и хвърли ездача си от седлото. Двата тамплиери мигом извадиха мечовете и камите си и се втурнаха в атака. Дьо Монтегю беше отличен боец, но Озъл беше роден воин, който не знаеше какво е страх и дори се наслаждаваше на звъна на стоманените остриета. Преследвачите ни бяха попаднали в собствения си капан. Тримата свалени ездачи бързо бяха довършени сред писъци, стенания и струи гореща кръв. Четвъртият се опита да избяга, но двамата тамплиери го приклециха и го смъкнаха от седлото. Озъл притисна гърдите му с коляното си, нададе бойния си вик и многократно заби камата си в гърлото му. После се надигна и несигурно се отдалечи, зяпайки Дьо Монтегю, който минаваше между трупите, за да се увери, че са мъртви, шепнеше заупокойни молитви и чертаеше кръстове във въздуха. Приблжих се и погледнах към един от нокталиите. Нашареното му с белези лице изглеждаше още по-грозно в смъртта — окървавените му устни бяха полуотворени и между тях се показваха почернелите остатъци от зъбите му.

— Край със злодеянията ти, убицецо! — прошепнах.

— Отдръпни се! — извика ми Озъл, който се приближаваше към трупите с бойната си брадва в ръка.

Огледах се.

— Да не би да се каниш да им вземеш скъпоценностите? — попитах го.

— Че за какво са ми? — ухили ми се Ирландеца. — Да ги продам в Йорк? Не, просто ще оставя послание на Александър от Лисабон. Вие вървете — той посочи към конете ни. — Дьо Монтегю, отведи дамата. По-добре да не става свидетелка на това, което ще стане — той се надигна. — Адът вече е погълнал тези грешници както вълк поглъща овца. Сега слугите на Сатаната ще напълнят устите им с разтопено олово. Искам Лисабонеца да знае, че него го чака същото — Озъл сякаш говореше на самия себе си, а обикновено приветливо му лице беше напрегнато и бледо.

И така, Дьо Монтегю ме хвана за лакътя и ме поведе към мястото, където бяхме спънали конете си. Понечих да погледна назад, но той бързо ме избути в някакъв малък проход, образувал се между плъзналия навсякъде прецип. Седнах на един камък. Дьо Монтегю ми подаде мяха си с вино и ме накара да изпия няколко глътки. После зачакахме в мълчание. Из пътеката отекваха зловещи звуци. Постепенно ужасът започна да ме напуска. Усетих вкуса на виното в устата си и тежестта в краката си. Дърветата и храстите наоколо се огъваха под напора на вятъра. Във въздуха се носеше миризмата на конска пот, кажа и диви цветя. Чу се крясък на корморан, последван от дрезгавото грачене на кръжащите над главите ни гарвани. Времето минаваше. Дьо Монтегю седна и затвори очи, а устните му се раздвижиха в беззвучна молитва. Най-после Озъл се присъедини към нас. Дрехите на един от мъртъвците, които беше използвал като престилка, бяха целите оплискани с кръв. Той ги свали и ги захвърли в храстите.

— Приключих — промърмори той. — Свърши се.

После Дьо Монтегю докара конете ни и ние ги ягнахме. Озъл предположи, че другите нокталии още преследват останалите от групичката ни и се оказа напълно прав — по пътя през пустите поля до първото селце не срещнахме никаква опасност. Там пък се присламчихме към някакъв керван с каруци, който караше провизии за манастира, и продължихме пътуването си с него. Озъл и Дьо Монтегю яздеха пред мен и тихичко си приказваха, а аз почти заспивах върху седлото и само от време на време се сепвах от шумовете наоколо. Минахме през Микългейт Бар, прекосихме главната улица и се упътихме към моста над Ус. На стъпалата на параклиса „Свети архангел Михаил“, който се намираше точно на входа на моста, се беше събрала цяла тълпа просяци. Щом ни видях да приближаваме, един от тях мигом се втурна към нас и сграбчи юздите на Озъл, молейки го за милостиня. Направи ми впечатление, че видът му е доста необичаен за просяк — мускулите му бяха напращели, а кожата му — загоряла. Едва ли беше получил този загар под ледения вятър на Йорк. По-вероятно беше да се е излагал на слънцето на Утремер^[17]. Този мъж явно беше дегизиран тамплиер. Озъл намери някаква дребна монета, подхвърли му я и препусна напред.

Оставихме конете си в конюшната на „Пътят към Дамаск“ — голяма кръчма, даваща подслон на поклонниците, които минаваха през града. Отпред имаше широк двор, застлан с калдъръм, а отстрани — красиви цветни градини. Таванът в салона беше висок, а по пода — вместо обичайната суха тръстика — имаше жълто-черни плочи във формата на ромбове, които блестяха от чистота. В дъното на помещението се простираше дълъг дъбов тезгях, който беше така излъскан, че отразяваше светлината от маслените лампи и восъчните свещи. Покрай една от стените бяха наредени множество бъчви и ведре, изработени от ясен, леска и желязо. Пушената шунка, която висеше от широките тавански греди, изпълваше помещението с апетитна миризма. Настанихме се в една ниша с изглед към градината. Подобни детайли винаги са се запечатвали в паметта ми. Сред клиентите на заведението имаше еснафи, заможни пътници и поклонници. Съдържателят носеше касторена шапка и чиста платнена престилка, а на гърдите му бяха кръстосани две безупречно чисти бели кърпи. На яките му китки бяха праметнати още две, за да пази ръцете си винаги чисти. Поръчката ни дойде бързо — три чаши с ейл, три гледжосани купи със супа от месо и зеленчуци, три топли самуна бял хляб, увити в ленена кърпа, и едно малко гърненце с масло. Поднесоха ни и розова вода, в която да си изплакнем ръцете преди хранене. Озъл набързо благослови храната. Понечих да заговоря, за да разчупя напрегнатото мълчание, но Ирландеца ме изпревари. Той явно още не се беше отърсил от спомена за битката — очите му бяха разширени и мрачни, а лицето му — пребледняло.

— Езикът... — прошепна. — Колко е мъничък, а пък какви поразии може да свърши. Езикът — продължи той, вдигайки роговата си лъжица — всъщност е цяла вселена. Той може да отрови цялото тяло. Може да се подпали от огньовете на Ада и да изпепели цялата земя...

Забелязах, че очите на Озъл се взират в нещо над рамото ми. Обърнах се. Към масата ни се приближи някакъв мъж с ниско нахлупена качулка, но после отмина. Нахранихме се в мълчание. Когато свършихме, Озъл стана, кимна ми, потупа Дьо Монтегю по рамото и излезе.

— Какво става? — попитах.

Дьо Монтегю ми направи знак да замълча и аз се озърнах наоколо. Мъжът с качулката отново се беше приближил към нас, така че го разгледах по-внимателно. Непознатият беше облечен в тъмнозелени дрехи, а на краката си носеше ниски кожени ботуши. Чертите му едва се различаваха под ниско нахлупената му качулка. Внезапно мъжът се втренчи в нас — лицето му беше изпито и бледо, а покрай очите му имаше тъмни кръгове.

— Приятелят ви тръгна ли си? — попита той изпод качулката си. — Да не би да отиде да търси Давидовия ключ^[18]?

— Не, приятелю — отвърна му Дьо Монтегю и вдигна чашата си с ейл за наздравица. — Няма нужда от ключ. Соломоновият храм^[19] вече го няма.

Мъжът с качулката се сепна.

— Как така го няма? — шепотът му стана дрезгав.

— Унищожиха го — кратко отговори Дьо Монтегю. — В пустошта.

— В такъв случай, приятелю, аз ще си вървя — мъжът с качулката вдигна ръка за поздрав, а после бързо прекоси салона на кръчмата и излезе навън.

— Кой беше този? — попитах.

— Роджър Фърнивъл — отвърна Дьо Монтегю. — Престъпник, човек извън закона, свещеник, лишен от духовния си сан. Трябваше да ни чака тук, когато дойдем с другарите си от Шотландия, но сега... — той сви рамене.

— А странните думи на Озъл? Какво искаше да каже той с тези приказки за езика?

— Някой ни е издал, Матилда, макар че може и да не го е направил нарочно. Озъл иска да разпитаме Джефри Ланъркост.

Той взе ръкавиците си и тръгна да става от масата.

— Бертран — сграбчих го за ръката аз, — какво е направил Озъл на пътеката?

— Думите на Озъл са „сребро, очистено от пръст в горнило — прошепна Дьо Монтегю, — седем пъти претопено“^[20]. Ирландеца се закле да отмъсти на Александър от Лисабон.

— Кажи ми какво е направил на пътеката — настоях аз.

— Обезглавил е кучето и четиримата му господари и е наредил главите им на пътеката между скалите — Дьо Монтегю замълча и ме

изглежда със съжаление. — Това е келтски обичай — промърмори той. — После е отрязал гениталиите им и ги е напъхал в устите им. Така Александър от Лисабон ще разбере, че битката ни е *lutte a l'outrance*, тоест че ще се води до смърт...

[1] Главен кораб на църква. — Б.пр. ↑

[2] Две от общо шестте градски порти на Йорк. — Б.ред. ↑

[3] Укрепление, построено от император Адриан за защита на северната граница на Римската империя в Британия. — Б.пр. ↑

[4] Ремък за носене на меч или друго оръжие. — Б.ред. ↑

[5] Камъни, намирани в гнездата на орли, които според едно поверие будели добри чувства към притежателя си и го предпазвали от нещастия. — Б.ред. ↑

[6] Обръснатата част от главата на свещеник. — Б.ред. ↑

[7] Бог да те благослови, дъще (лат.). — Б.пр. ↑

[8] Бог да те благослови, отче (лат.). — Б.пр. ↑

[9] Свърши се (лат.) — последните думи ни Христос според Евангелие от Йоан, 19:30. — Б.пр. ↑

[10] Парадната порта на Йорк. — Б.пр. ↑

[11] Дребна монета, равняваща се на четвърт пени. — Б.пр. ↑

[12] Книга на пророк Исаия, 38:10. — Б.пр. ↑

[13] Сладка моя (фр.). — Б.пр. ↑

[14] *Qui pingit florem, non pingit floris odorem*. Цитатът е от „Кармина Бурана“ (186:2) — сборник вагантска поезия, съдържащ над 200 текста от XI, XII и XIII в. Името му идва от бенедиктинския манастир Бойерн в Бавария, където ръкописът е бил намерен през 1803 г., и в превод от латински означава „Песни от Бойерн“. През 1935 г. немският композитор Карл Орф написва собствена музика към 24 от произведенията в него и така създава своята прочута „Кармина Бурана“. — Б.пр. ↑

[15] Иисусе милостиви (лат.). — Б.пр. ↑

[16] Брабант — историческа област в Ниските земи, известна със свирепите си воители. — Б.пр. ↑

[17] *Outre-mer* (фр.) — отвъдморски. Название на териториите, завладени от кръстоносците при Първия Кръстоносен поход. — Б.пр. ↑

[18] Символичен ключ за разбиране на Божието царство. — Б.пр.

↑

[19] Смята се, че първата квартира на тамплиерите в Йерусалим е била построена върху руините от Соломоновия храм, откъдето идва и името им — тамплиери, т.е. храмовници. В случая „Соломоновият храм“ е парола за „тамплиери“. — Б.ред. ↑

[20] Псалтир, 11:7. — Б.ред. ↑

ВТОРА ГЛАВА

В Англия нямаше безопасно място за Гавестън.

Животът в кралския двор изобилстваше от цветове, вариращи от най-светлите тонове на сребристото и златното до най-мрачните нюанси на черното. Пъстри знамена, символи на бляскаво величие, се вееха гордо под яркосиньото небе. Масите, покрити с истинска дамаска, се огъваха под тежестта на украсени със скъпоценни камъни подноси и бокали, препълнени с апетитни ястия, сочни плодове и разкошни вина от Бордо и долината на Рейн. По стените висяха пищни гоблени, а подовете бяха настлани с изящни плочки. Из приказно обзаведените вътрешни помещения преминаваха тържествено всякакви височайши особи, натъкмени в златотъкани премени. Из дворовете се разхождаха бойни коне във великолепни сбруи, а в близката арена за турнири, покрита с кехлибареножълт пясък, се тълпяха рицари в бляскави доспехи. Свиреха тромпети и рогове. Биеха камбани. Свещеници в богати одежди коленичеха пред високите олтари на дворцовите параклиси. Светлината, струяща през цветните стъкла на прозорците, обагряше църквите във всички цветове на дъгата. Из въздуха се носеше аромат на тамян. Хоровете припяваха химни. Писарите седяха из канцелариите, облицовани с дъбова ламперия, и скрибуцаха с пачите си пера, или пък подпечатваха писмата, които вече бяха написали, с пурпурен восък. Навън беше пълно с бронирани рицари и тежковъоръжени войници, готови да изпълнят волята на краля. Разбира се, дворцовият живот си имаше и други страни. Из пущинаците, мърлявите улички, задимените кръчми и гъмжащите от плъхове тавански помещения често се извършваха страховити убийства. Злодеи с нахлупени качулки и спуснати забрала се вмъкваха в стаите на жертвите си с извадени ками или пък опънати гароти^[1]. На трапезите се поднасяха отровени вина и развалено месо.

Високите ешафоди по площадите се превиваха под тежестта на обесените, а отрязаните глави, набучени по градските порти, заливаха улиците с порой от кръв. Самият въздух беше пропит от измяна и коварство, кръвожадност и предателство, притворство и високомерие. Бях виждала какво ли не и то не само из разните потънали в паяжини тавански стаички, под чиито врати пропълзяваха какви ли не гадини. Злото се беше настанило и на къде-къде по-изискани места.

Именно този контраст ми натежа и когато се върнахме от пущинака във францисканския манастир, ухаещ на билковите настойки, с които добрите братя лъскаха каменните подове. Първата ми работа беше да си поговоря с шамбелана Будон, който високомерно ме осведоми, че кралицата се е оттеглила на съвещание с краля и неговите съветници, тоест — с Гавестън. След като го разпитах по-подробно, разбрах, че аквилите са се събрали в розовата градина на игумена и празнуват завръщането на Джефри Ланъркост от Шотландия. Един послушник ни заведе дотам. Градината беше райско място с отлично поддържани цветни и билкови лехи, свежи полянки и покрити със зеленина беседки и алеи. В центъра на всичко това беше оформен кръг от бял камък, около който бяха подредени няколко пейки, отрупани с възглавници, и още толкова седалки, покрити с мека трева. Наблизо имаше фонтан, изваян във формата на Исеевото дърво^[2], който изливаше струите си в корито от сив камък, пълно със златни рибки. Именно там бяха насядали петимата аквили. С тях беше и брат Стивън Дънived. Момчетата на Гавестън си бърбеха и се смееха, а доминиканецът подръпваше струните на виолата си, вещо имитирайки изкуството на менестрелите. Компанията се допълваше от дяволските изчадия Бомон — нечестивата троица, възплъщение на злото! О, да, в онези ранни месеци на 1312 година ми предстоеше доста добре да опозная Анри, брат му Луи и сестра им Изабела, станала по-известна като лейди Вески след брака си с някакъв злочест благородник. Бомон бяха деца на Европа — във вените им течеше английска, френска, испанска и сицилианска кръв, а според слуховете — и адска. Когато им изнасяше, Бомон можеха да се преструват на очарователни, любезни, благородни и дори храбри. В действителност обаче и тримата бяха невероятни лицемери и всеки миг можеха да ти забият нож в гърба. За пари и земи бяха готови на всичко.

В онзи далечен ден Бомон седяха в розовата градина плътно един до друг. Анри носеше зелен жакет, украсен със златна лилия, снежнобяла батистена риза, поръбена с бродирани, и впити панталони, под които се очертаваха яките му крака, обути в кастилски ботуши с шпори. Лейди Вески беше облечена в рокля със същия хералдически символ и сребърни кантове по краищата, на раменете ѝ беше наметнат тъмновиолетов плащ, а косата ѝ беше прибрана под бяла пребрадка със светлосин воал. Тази жена може и да се носеше като монахиня, но в действителност имаше сърце на куртизанка. Макар че беше свещеник, Луи също беше облечен богато — черното му августинско расо беше изработено от най-фина вълна, обувката му — от мека кожа, а сребърният шнур, вързан около закръглената му талия, беше обсипан със златни украшения. И тримата имаха огненочервени коси, бяла кожа, нагли луничави лица и леко дръпнати светлозелени очи, в които винаги гореше подигравателно пламъче. Аквилите бяха свалили жакетите, плащовете, портупейте и ботушите си и седяха от двете страни на семейство Бомон само по туники, ризи и тесни панталони в най-различни цветове. Беше късен следобед, така че орлетата на Гавестън вече си бяха хапнали и пийнали до насита и сега се бяха отдали на почивка. По земята се търкаляха множество кани, бокали и подноси. Две от хрътките на Гавестън се разхождаха сред остатъците и душеха парчетата печени пъдпъдъци, резените шунка и незрелите плодове. Иззад живия плет се носеха крясъците на паун, а над бълбукащия фонтан се стрелкаха първите пролетни лястовички. Щом ни видя да влизаме в градината, Дънивед ни се усмихна и продължи абсурдната си песничка:

*Когато съомгата ловува,
а селдата лети и рог надува...*

Компанията в розовата градина посрещна стихчето с весел смях. Дънивед обаче забеляза мрачното ни настроение и прекъсна представлението си.

— Ето го и скелета на пиршеството^[3]. Защо така сте оклюмали? Мистрес Матилда? Мастър Бертран? Какво има? Да не би да имате някакви новини за Ланкастър?

Анри скочи на крака и леко наклони главата си назад.

— Да не би този кучи син да е минал в настъпление? — попита той, поглеждайки към брат си и сестра си.

Семейство Бомон беше дълбоко предано на краля, но според Томас Ланкастър членовете му трябвало да бъдат изпратени в изгнание, тъй като имали „пагубно влияние върху негово величество“ и му давали „много лоши съвети относно управлението на кралството“. В действителност те просто се възползваха от благоволенieto на Едуард и то с пълни шепи.

— Не се безпокойте, Ланкастър все още кротува — уморено отвърна Дьо Монтегю. — Търсим Джефри Ланъркост. Имаме да му съобщим нещо за роднината му Джон.

— Аз съм Ланъркост — лениво се изправи един от аквилите.

Мъжът беше тъмнокос и набит, с леко гърбав нос и пълно лице, поруменяло от изпитото вино. Около хлътналите му очи се забелязваха големи тъмни кръгове, а кожата над разгърдената му риза беше осеяна с капчици пот. Явно беше яздил дълго, а после беше изпил доста вино, за да се освежи. Огледах го внимателно и в спомените ми мигом изникна изкривеното от ужас лице на единия от убитите тамплиери — приликата беше очевидна.

— Е? — разпери ръце Ланъркост. — Какво имате да ми съобщите за брат ми?

— Може би е по-добре да разговаряме насаме. Въпросът е личен.

— Тук сме насаме — отвърна орлето и присъстващите избухнаха в смях. — Нямам никакви тайни от приятелите си. Е, какви новини ми носите?

— Брат ви Джон... — обадох се аз, тъй като вече ми беше дошло до гуша от целия този театър. — Брат ви Джон — повторих — е мъртъв. Дано Бог се смили над душата му.

Арогантността на Ланъркост веднага се стопи, а физиономията му така посърна, че сърцето ми се сви от жал. Той се олюля и един от другите аквили — май че русокосият Рослин — стана да го подкрепи.

— Не, не! — прошепна Ланъркост, а после ни махна с ръка. — Май наистина е по-добре да поговорим насаме. Елате с мен.

И така, тримата излязохме от великолепната розова градина и застанахме под една колонада от сив камък. Дьо Монтегю се опита да подходи към въпроса деликатно, но убийството си е убийство и на

света няма думи, които да го направят по-малко болезнено. Ланъркост го изслуша, скрил лицето си в ръце, а когато отново погледна към нас, по страните му се търкаляха сълзи.

— Вие също сте тамплиер, нали? — обърна се той към Дьо Монтегю, насилвайки се да се засмее. — Да, всички в двора знаят тайната ви, но кого го е грижа? Мнозина от приближените на краля имат роднини тамплиери. Горкият Джон! — гласът му се усили — явно гневът беше надвил скръбта му. — Александър от Лисабон и неговите нокталии... — той въздъхна. — Всичките ще увиснат на въжето, кълна се! Лично ще се заема с това.

— Успокойте се — приближи се към него Дьо Монтегю. — Има кой да се погрижи за Лисабонеца. Сега обаче искам да си поговорим за нещо по-важно. Брат ви беше родом от този край, нали така, от Йорк?

Ланъркост кимна.

— Един от другарите ми, Озъл — продължи Дьо Монтегю, — ми каза, че Джон е бил водачът на групата и че именно той е предложил срещата да се състои в Дяволската дупка. Брат ви споделял ли е с вас нещо за това?

Ланъркост се замисли. После си спомни нещо и лицето му се сбърчи от мъка. Явно вече осъзнаваше какво е имал предвид Дьо Монтегю с въпроса си. Личеше си, че не иска да ни лъже, но се чувстваше твърде засрамен и виновен.

— Да — прошепна той. — Каза ми.

— А вие казахте ли на някого?

— Не, не — развълнувано се изправи Ланъркост. — Аз... Аз... — той запелтечи. — Може и да съм казал на някого от другите аквили, но... Не, не мога...

След тези думи Ланъркост понечи да си тръгне, но аз го хванах за ръката. Той не направи опит да се освободи. Вместо това се взря отчаяно в мен.

— Казахте ли на друг?

— Не, не съм казвал на никого — промърмори той, а после се откъсна от мен и бързо се отдалечи.

Двамата с Дьо Монтегю очевидно нямахме повече работа там, така че се целунахме набързо в сенките и после всеки тръгна по пътя си. През следващите няколко дни се засичахме рядко. Той избягваше да идва в канцеларията на кралицата, оправдавайки се ту с едно, ту с

друго, но, както разбрах по-късно, се беше занимавал с делата на братството си. Повечето от другарите му се бяха измъкнали от нокталиите, но трима от тях сякаш бяха потънали вдън земя. Молахме Бог да се смили над клетите им души. Вероятно шайката на Лисабонеца ги беше докопала и телата им вече лежаха захвърлени в някое блато. Мъртъвците, които бяхме оставили в къщата в падината, също бяха изчезнали — Александър от Лисабон ги беше използвал като примамка и сега, след като вече не му трябваша, сигурно беше излял гнева си върху тях. По някое време Ланъркост се върнал при Дьо Монтегю и го попитал за трупа на брат си, а когато научил истината, се опечалил още повече. Тази трагедия обаче скоро беше изместена от други новини. Великите английски лордове бяха свикали войските си и бавно се придвижваха на север. Покрай тези събития господарката ми непрекъснато се съвещаваше с Едуард и Гавестън и двете се виждахме все по-рядко. Тревожех се за здравето ѝ, но макар и фина, Изабела беше много жилава. Беше на шестнайсет, в пълния си разцвет, и се беше превърнала в елегантна дама с изискано поведение. Сините ѝ очи и златистото ѝ лице сияеха от бременността, косата ѝ блестеше като злато, а тялото ѝ, което редовно къпех, пращеше от здраве. Коремът ѝ наедряваше все повече и тя се шегуваше, че била станала „леко тлъста“. Така или иначе, главната грижа на кралицата в момента не беше бременността, а опасността, която ни грозеше. Веднъж, описвайки ми нерешителността на Едуард и безплодните опити на Гавестън да се отърве от изгнание, тя изпусна нервите си.

— Крайно време е — просъска Изабела, седнала в края на огромното си легло — лорд Гавестън да замине за някъде и да не се връща повече. А сега ме чуй, Матилда — тя се заигра със златистите пискюли на кувертюрата. — Графовете ще се опитат да ни хванат в капан. Трябва да имаме готовност за бягство.

— Ами разговорите ви с краля и Гавестън? Те не доведоха ли до нещо? — попитах я аз.

— До какво могат да доведат разговорите с двама глупаци? — сопна ми се Изабела. — Плановете на Едуард са направо безумни. Кани се да се изправи срещу великите лордове, да се съюзи с шотландските бунтовници и дори... — за миг господарката ми замълча. — Да, кралят поиска подкрепление дори от възлюбения ми баща. Но това са пълни глупости! — тя махна с ръка. — Аз съм

enceinte^[4], за Бога! Би трябвало да си почивам в някоя градинска беседка в Шийн, Уиндзор или пък в Уестминстър, а не да тичам из пуцинаците като някой подплашен заек — тя ме погледна право в очите. — Небето притъмнява, Матилда. Време е да сложим край на тези щуротии.

И така, с тази кратка реплика заровете — фалшиви или не — бяха хвърлени и за Изабела вече нямаше връщане назад. По онова време обаче аз все още не си давах сметка за трагичния начин, по който можеше да свърши играта. Задълженията ми в двора бяха да съветвам и да предпазвам господарката си. Понякога си имах работа със зловещи тайни и страховити сенки, но те се размиваха сред останалите ми задачи, които никак не бяха малко — домакинството на Изабела се беше разраснало неимоверно. Тя беше *domina*^[5] на огромни имоти както в Англия, така и във Франция. Разполагаше със своя собствена хазна, канцелария и счетоводство. Отделните звена на домакинството ѝ се оглавяваха от кралски чиновници като Уилям Будон, Джон де Флийт и Ебюло дьо Монтибю. За нея работеха трима готвачи, двама аптекари и цял куп шамбелани, отговорници за провизиите, специалисти по подправките, церемониалмайстори, коняри, перачки и миячки. Сандъците и ковчежетата ѝ бяха пълни със скъпоценности, като се започне от пръстена на свети Дънстан^[6], та се стигне до разкошна колекция от фламандски платове. Изабела притежаваше соколи, ястреби, хрътки, товарни коне, бойни коне и дребни ездитни кончета. Разбира се, аз не се включвах пряко в домакинските дейности, а само съблюдвах те да се изпълняват според желанията на господарката ми. След Великден например се грижех да не се палят огънове, огнищата да бъдат почистени и украсени, а на прозорците да се окачат ленени завеси за предпазване от пролетните ветрове. Особено зорко следях какво става в кухните и в складовете за провизии — на трапезата на Изабела в никакъв случай не трябваше да попада развалена или замърсена при приготвянето храна. Настоявах всички слуги, които сервираха отвъд великолепната златна солница^[7] с форма на кораб, да мият ръцете си редовно и да поддържат чисти съдовете и приборите, предназначени за кралицата.

Имах някои задължения и извън домакинството. Настаняването на кралския двор във францисканската обител привлече цял легион от просяци — кои истински, кои мними — които се тълпяха пред портите

на манастира и молеха за милостиня. Подаянията, отпускани им от кралицата, бяха моя грижа. Обикновено се заемах с тази дейност сама, но нерядко се случваше да я възложа и на някой друг. Между просяците имаше един мъж, който се открояваше сред останалите. Наричаше се Поклонника от Пустошта и нямаше как да остане незабелязан — кльощав тип с мрачно изражение, безумен поглед в ококорените очи и огромен родилен белег от дясната страна на лицето. Сигурна бях, че е ходил в Утремер и е прекарал немалко време под палещото слънце на Палестина. Гласът му беше плътен, а поведението му — властно. Често го виждах, а веднъж свещеникът, който раздаваше подаянията, дори ми докладва, че Поклонника имал безочieto да поиска среща с господарката ми или с „някой от нейния ранг“. Разбира се, получи отказ. Имахме си по-важни неща за вършене, но аз все пак не забравих настоящия поглед в очите на просяка и гръмовния му глас. По онова време все още не знаех каква съществена роля му е отредена в жестоката пиеса, която се разиграваше край нас, а и програмата ни беше толкова натоварена, че не ни оставаше време дори да се замисляме над подобни молби, а камо ли пък — да ги изпълняваме.

Ето с такива неща се занимавах и през първите няколко дни след завръщането си от Дяволската дупка, но събитията, които последваха малко по-късно, така ме разтърсиха, че ще ги помня, докато съм жива. Семената на злото вече бяха засети, а те винаги дават богата реколта. И така, в онзи злощастен ден двете с господарката ми стояхме коленичили върху молитвените пейки в олтара на манастирския параклис, а брат Дънивед, пременен в празничните си одежди, тъкмо приключваше Великденската служба. Църковните камбани биеха, а доминиканецът вече вдигаше ръка, за да благослови присъстващите. Аз бях потънала в мислите си и разсеяно се взирах в дървената статуя на Иуда, върху която бяха поставени дванайсет свещи, угасени по време на утренията, отслужена на Велики четвъртък, като символ на безчестната постъпка на апостолите, които бяха изоставили Христос. В този миг откъм покрития с калдъръм двор долетяха пронизителни писъци. Дънивед бързо привърши благословията си. Погледнах към кралицата. Тя ми кимна и аз се присъединих към тълпата, която вече напираше да излезе през вратата за мъртвите. Отвън лежеше тялото на Ланъркост. Плащът му беше усукан около него, отдолу стърчаха

ботушите му. Вратът му беше някак неестествено извит, а от строшения му череп бликаха струи кръв.

Отнякъде дотича войник. Наредих му да държи тълпата настрана и се приближих, за да огледам зловещата сцена. Разбира се, Ланъркост беше мъртъв — вратът му беше счупен, а черепът — разбит.

— Какво стана? — изправих се аз и се отдалечих от трупа.

В този момент Дънивед изскочи от църквата — явно някой вече го беше осведомил за случилото се. Доминиканецът все още беше облечен в тържествените си одежди, а в ръцете му имаше шишенце с миро.

— Какво стана? — повторих аз.

Дънивед коленичи до мъртвеца и бързо го помаза. Аз прошепнах една кратка заупокойна молитва и се огледах. Около трупа вече се беше събрала цяла тълпа зяпачи. Някои от тях сочеха към камбанарията, издигаща се в южната част на църквата. Войникът твърдеше, че Ланъркост бил паднал оттам. Вдигнах поглед. Кулата беше осеяна с тесни бойници, а на върха ѝ имаше осем големи прозореца — по два на всяка стена. Камбаните вече бяха замлъкнали, но птиците, които гнездяха в камбанарията, все още вдигаха шум. Сведох очи към тялото на Ланъркост. Трупът му беше облечен само в кафяв плащ, риза и тесни панталони; шпорите от ботушите му бяха свалени, портупеят му също не беше на мястото си. Войникът се опитваше да удържи тълпата. Погледнах през рамо към Изабела — кралицата стоеше на вратата на църквата заедно с две от придворните си дами и мрачно наблюдаваше ставащото. Направих ѝ знак да не се приближава. Тя ми кимна и се върна в църквата. Изведнъж си дадох сметка колко много се беше променила господарката ми напоследък; колко по-затворена и вгълбена беше станала. В този момент се чу пронизителното изсвирване на тромпет — знак, че Едуард и Гавестън се приближават — и всички паднахме на колене. Кралят и фаворитът бързаха напред, а зад тях подтичваше игуменът.

Дънивед привърши заупокойната си молитва, промърмори нещо в смисъл, че трябва да си смени дрехите, и побърза да си тръгне. Едуард и Гавестън очевидно се бяха облекли набързо — и двамата носеха дълги мантии без ръкави от пурпурно кадифе, навлечени върху обикновени ризи и тесни панталони, а на краката си бяха нахлузили меки кожени ботуши, които се хлъзгаха по калния калдъръм. Брадите

им бяха наболи, косите им стърчаха на всички страни, а очите им бяха помътнели, сякаш кралят и фаворитът му бяха пиянствали цяла нощ. Гавестън приклепна до трупа. После повдигна главата му и опипа страховитите рани по лицето, шията, гърдите и краката му. Лично аз вече бях сигурна, че Ланъркост е паднал от камбанарията върху скосения покрив на църквата, а после се е изтърколил от него и е политнал към земята. Фаворитът се протегна и ме потупа под брадичката; очите му бяха пълни със сълзи.

— Значи е паднал, така ли? — попита ме той.

— Най-вероятно, милорд.

— Най-вероятно! — сопна ми се Гавестън. — Убит ли е бил, самоубил ли се е? Явно ще трябва да се задоволя със заключението на онзи надут пуяк Ингълрам Беренгер.

Извърнах поглед. Споделях мнението на Гавестън за Беренгер, но знаех кога трябва да си държа езика зад зъбите. Кралският коронер^[8] си беше кралски коронер и щеше да си свърши работата. Аз, разбира се, щях да сторя същото.

— Милорд — прошепнах, — имате ли представа за какво му е било на Ланъркост да се качва в камбанарията?

— Не — отвърна ми фаворитът, вдигайки поглед към мен. — Не съм говорил с него от два дни.

Гавестън беше изпечен лъжец, но в този случай усетих, че казва истината. Същевременно обаче в погледа му освен съчувствие се четеше и нещо като вина. После фаворитът продължи да оглежда трупа и на мен ми се стори, че се опитва да избегне въпросите ми. Изправих се. Двама рицари знаменосци с тежки брони се приближиха и започнаха да разгонват зяпачите. Цяла нощ беше валяло и утрото беше влажно и студено. Вуглените в мангалите, които послушниците бяха докарали в двора, пукаха и хвърляха искри. От вътрешността на манастира прозвуча звън на камбана. Докато оглеждах обезобразеното тяло на този млад мъж и се опитвах да разбера дали е бил бутнат, или е скочил сам, към нас се приближиха неколцина пекари от близката фурна. Гавестън се изправи. Гасконецът стискаше зъби, но красивите му очи бяха изпълнени с тъга. Усещах безнадеждността му. Да, той беше като роден брат на краля, негов фаворит и граф на Корнуол, но въпреки това трябваше да се крие в този затънтен францискански манастир в Йорк. Да не говорим, че тук също го дебнеха какви ли не

опасности. Въпреки че още нямах доказателства за това, аз не мислех, че Ланъркост се е самоубил. Смятах, че е бил убит. Гавестън явно подозираше същото. Три години по-рано той де факто беше управлявал Уестминстър и беше разполагал с живота на всеки в кралството, а сега дори собствените му стражи не бяха в безопасност. Изабела беше права — небето наистина притъмняваше и само Бог знаеше какво ще ни донесе бъдещето!

В този момент в двора дотича някакъв вестносец. Той коленичи пред краля върху измокрения от дъжда калдъръм и тихо му предаде съобщението, което носеше.

— Милорд! — Едуард се приближи към фаворита си и протегна отрупаната си с пръстени ръка към него. — Питър, братко мой — гласът му беше напрегнат. — Чакат ни неотложни дела. Дойдоха новини от юг. Матилда, *mon soeur*^[9] — Едуард се усмихна и лицето му мигом придоби онова негово неустоймо очарование, — ще ми направиш ли една услуга? — прошепна той и затършува в кесията под мантията си, след което измъкна оттам едно копие на Тайния си печат и ми го подаде. — Вземи този печат — той ще ти осигури достъп до всичко, което ти е нужно, за да разследваш този случай. А сега върви и открий каква е истината зад всичко това. Хайде, Питър...

Гавестън клекна до трупа и целуна окървавената му коса както майка би целунала рожбата си. После го погали по лицето, усмихна ми се през сълзи, стана и тръгна след краля. Игуменът уреди тялото на Ланъркост да бъде отнесено в помещението за покойници в манастира. Аз пъхнах восъчния печат в джоба на роклята си и се върнах в църквата. Вътре нямаше никого. Изабела и придворните ѝ дами сигурно се бяха измъкнали през страничната врата, откъдето изнасяха мъртвите. Влязох по-навътре в мрачния неф и се огледах. Имах чувството, че във всеки ъгъл са се притаили безброй сенки, готови да изпълзят от скривалището си веднага щом светлината угасне. В наситения с аромат на тамян въздух още се носеше блед спомен за празничните песнопения, камбанния звън и свещените думи на литургията. Сега обаче всичко тънеше в мъртвешка тишина. Очуканите статуи на ангелите и светиите, окъпани в светлината на свещите, ме изпиваха с каменните си очи. Гротескните фигури ми се зъбеха в мрака. Затворих очи. По-рано през деня Ланъркост беше дошъл в църквата и се беше изкачил по стъпалата към камбанарията.

Защо? Дали се беше почувствал виновен заради смъртта на брат си и това го беше накарало да отнеме живота си? Или пък някой го беше подмамил и го беше убил? Но защо би му било на някого да убива един от аквилите? Цвърченето на мишките, които притичваха из сенките, отекна в тишината и ме стресна.

— Добро утро, мистрес Матилда.

Подскочих и се обърнах по посока на гласа. В този момент иззад кръщелния купел, сврян в едно тъмно ъгълче на църквата, спокойно излязоха тримата Бомон, плътно загърнати в разкошни зелени плащове. Изведнъж ми хрумна, че това сигурно е тайното им място за срещи.

— Милорди, милейди — поклоних се аз в опит да скрия тревогата си.

— Бяхме в църквата — рече Анри, сваляйки шала, който покриваше устата му.

— Разбира се, че сте били, милорд. Молехте ли се?

— Всички ние трябва да се молим, Матилда.

— И все пак някои може би имат по-голяма нужда от други, милорд.

— Точно така — усмихна се лейди Вески, приближи се и стисна ръцете ми, преструвайки се на много сърдечна, макар че истинската ѝ цел беше да ме задържи. — Този клет войник беше от свитата на Гавестън, нали? — попита тя, надявайки на лицето си загрижена гримаса, но лицемерието ѝ се прокрадна в гласа ѝ — да, тя беше на страната на Гавестън, но аз дълбоко се съмнявах, че двамата са приятели.

— Какво се случи? — попита Луи с престорено набожния тон на свещеник, който смята миряните за сбирщина идиоти.

— Какво да ви кажа, отче — отговорих, освобождавайки ръцете си от хватката на лейди Вески. — Ланъркост явно е паднал от камбанарията.

— Но какво е правил там? — прошепна Луи.

— Не ме е уведомил — сопнах му се аз. — Предстои да се уточняват още много неща, но ако вие сте били в църквата, трябва да сте го видели да се качва в камбанарията...

Тримата Бомон поклатиха глави като един. Ако ставаше дума за други хора, вероятно бих намерила жеста им за забавен. Това

семейство обаче беше всичко друго, но не и забавно. Напротив, Бомон бяха изключително опасни люде.

— Трябва да вървя — поклоних се аз.

— Милейди — Анри се доближи до мен и впи студените си зелени очи в моите. — Кажете ми — лорд Гавестън преговаря ли с шотландците?

— Дори и със Сатаната да преговаря — отвърнах, — аз няма откъде да знам. Лорд Гавестън не обсъжда подобни въпроси с мен. А сега, ако позволите, бих искала да се оттегля — имам си и други задължения.

— Всички ние си имаме — усмихна се Анри. — Е, все едно... — той сви рамене и ми махна с ръка.

Поклоних се отново и тръгнах към вратата на камбанарията. Тъкмо хванах резето, когато усетих, че зад мен има някого. Обърнах се. Тримата Бомон стояха зад гърба ми и ме гледаха изпитателно. Изведнъж си спомних нещо, което Изабела ми беше казала. По времето на предишния крал семейство Бомон се бяха сдобили с обширни владения отвъд северните граници — имения, замъци, стопанства... Естествено, че щяха да се интересуват от намеренията на Гавестън! Ако Едуард се договореше с Брус, какво щеше да стане с техните владения?

— Разбирам защо се интересувате от отношенията между Гавестън и шотландците, милорд, но това не ме засяга.

Анри вдигна рамене.

— Някой ден може и да ви засегне, Матилда! Дните на лорд Гавестън са преброени. Негово величество кралят не може вечно да се скита по пътищата на кралството като някакъв поклонник или просяк. Той трябва да бъде в Уестминстър!

— В такъв случай, милорд — сопнах се аз, — обсъдете този въпрос с краля, не с мен. А сега — сбогом.

Вдигнах резето, вратата се отвори и аз озовах в кулата на камбанарията. Там беше толкова тъмно, че когато от мрака изникна някаква сянка, едва се сдържах да не изпищя. Отстъпих назад. Пред мен стоеше някакъв послушник, облечен в сиво расо. Лицето му беше издължено и кльощаво, очите му бяха изпъкнали, устата му непрестанно ломотеше нещо, а ушите му стърчаха като дръжките на кана.

— Съжалявам, милейди — почеса се той по плешивата глава.

— Кой си ти? — попитах го аз, пристъпвайки към него.

— Брат Юсибиъс. Аз съм звънарят. Бия църковните камбани. Винаги съм го правил.

— Значи знаеш какво се случи. Защо не излезе навън?

— Уплаших се — отговори той с треперещ глас. — Много се уплаших, милейди. Всъщност излязох. Надникнах през вратата и видях краля и милорд Гавестън. Мъжът, който се беше пребил, явно беше един от техните хора и аз се уплаших да не ме набеждат. Съжалявам.

— Успокой се — пресегнах се аз и докоснах ръката му, покрита с лунички и изпъкнали вени. — Значи ти отговаряш за камбаните, така ли?

— Не, аз съм само помощник — отвърна брат Юсибиъс, а после посочи към дебелия въжет, който висяха от правоъгълния отвор на тавана. — Бия камбаните преди Христовата литургия — той се усмихна глуповато. — Наричаме ги Петър и Павел. Грижа се и за костницата в трансепта^[10] — намира се под стенописа, на който е изобразено Слизането на Христос в Ада. Заповядайте — подкани ме Юсибиъс. — Добре сте дошла. Тук рядко ми идват гости.

И така, аз затворих вратата и се огледах наоколо. В тясната стаичка на Юсибиъс имаше само един сламеник, едно столче и една разнебитена масичка. Мрачните ъгли на запуснатото помещение бяха пълни с паяжини, натезали от прах. Камбанарията се намиреше на шестия етаж на старата кула и до нея се стигаше по здрава дървена стълба. Дадох на звънарят една монета и той тутакси се разприказва. Подовете били изработени от дъбови дъски, понеже камъните били твърде тежки за подобна конструкция. Кимнах. Каменните платформи действително са тежки и се изграждат трудно, а ако някоя от тях поддаде, последиците може да са катастрофални. Така или иначе, Юсибиъс биел камбаната по време на Христовата литургия, за вечернята и за утренията. Не, поклати глава звънарят, сритвайки една бирена чаша под сламеника, той не живеел тук, но често се качвал в кулата, за да си почине и да поразмишлява. Тази сутрин пристигнал точно преди началото на празничната литургия, но не забелязал нищо нередно. Бил камбаните в началото на службата, при освещаването на хляба и по време на благословията накрая. Вратата към църквата била

отворена, така че думите на отец Стивън (не, увери ме Юсибиъс, той не познавал добре доминиканеца): *ite, missa est* — „вървете си, службата свърши“, се чули ясно. Звънът на Петър и Павел тъкмо заглъхвал, когато отвън долетели писъците.

— Клетникът полетя от камбанарията досущ като брат Тиоболд, разбивайки на пух и прах тишината и спокойствието в манастира.

— Кой е този брат Тиоболд?

— Беше послушник, но се спомина отдавна — осведоми ме звънарят, а после продължи да клюкарства. — Взе, че се влюби в една прислужница, и двамата станаха любовници. След като тя го напусна, Тиоболд се качи на върха на кулата и се опита да полети като орел. Преди да скочи, издълба няколко думи в стената на камбанарията. Все още си стоят там.

— Значи се е самоубил, така ли?

— Тихо! — Юсибиъс притисна показалец към устата си; под нокътя му се беше насъбрала мръсотия. — Духът на Тиоболд още броди из камбанарията и може да ви чуе.

Благодарих на звънаря и се постарях да запомня предупреждението му, че поклащащите се камбани могат да бъдат много опасни. После се изкачих по стълбата и се озовах на първия етаж от кулата. Тръпки ме побиха — помещението беше мрачно и страховито, а през тесните бойници нахлуваше студен въздух. Юсибиъс се провикна след мен, напомняйки ми да внимавам и осведомявайки ме, че отива да закуси. Всички етажи на кулата бяха потънали в мръсотия, из ъглите висяха паяжини, а по пода се валяха боклуци и птичи изпражнения. Най-сетне стигнах до камбанарията. Със сводестия си таван помещението приличаше на пещера, а тежките камбани заедно с въжетата и огромната дървена конструкция, към която бяха прикрепени, изглеждаха като някаква страховита военна машина. Отстрани оставаше съвсем малко място за движение. Прозорците бяха още по-големи, отколкото ми се бяха видели от двора — всеки един от тях беше около шест стъпки висок и също толкова широк, а зидарията беше към две стъпки дебела. Каменните первази бяха леко наклонени навън, за да може да се оттича дъждовната вода, и достатъчно широки, че на тях да стъпи човек. Камбаните бяха на едно ниво с прозорците и ако се залюлееха, спокойно можеха да изблъскат от кулата всеки, имал неблагоприятното да застане на пътя им. Това ли

се беше случило с Ланъркост? Обиколих помещението предпазливо и старателно огледах пода, отрупан с курешки и гниеци пера и омазан с маслото, боята и лустрото, използвани за смазка и поддръжка на камбаните. Бронзовите гърла на Петър и Павел бяха покрити със сивосини петна, образуващи се под влиянието на стихииите. Малко над острите ръбове на камбаните бяха издълбани имената им, а под тях — датата на освещаването им.

Съвсем ясно си спомням онази стаичка на върха на църковната кула — зловещо място, което определено не стана по-приветливо, когато вътре се стрелна някаква птица с разперени криле и затъмни светлината, а после изхвъркна обратно навън, издавайки дрезгав писък. Дали тези стени бяха станали свидетели на убийство? Сам ли беше дошъл тук Ланъркост, или някой го беше придружавал? Какво ли се беше случило в действителност? Опирайки се с ръка о стената, аз внимателно се приближих до прозореца, от който ми се струваше, че трябва да е паднала жертвата. Огледах хлъзгавия перваз, но не забелязах нищо нередно. После се наведох през прозореца и дъхът ми едва не секна — височината до настлания с черни плочи покрив на църквата, а после и до огромния двор беше главозамайваща! Фигурите на монасите, които минаваха по калдъръма, приличаха на точки! Отдръпнах се назад и се взрях в грубите стени от дялан камък, в смълчаните камбани и в прашните тгли на камбанарията. Изведнъж в паметта ми изникнаха думите на Юсибиъс за брат Тиоболд. Затърсих посланието на самоубиеца с очи, но не забелязах нищо, докато не се върнах до мястото, от което най-вероятно беше паднал Ланъркост. Върху гладкия камък над прозореца действително се различаваше някакъв отдавнашен надпис, който гласеше: „Тиоболд, който люби силно и загуби много“. Опипах буквите с пръсти. Дали Ланъркост беше чувал за тази история? Възможно ли беше да не е могъл да понесе вината заради смъртта на брат си и да се е самоубил? Едва ли — Ланъркост беше воин, а и службата при Гавестън доста беше калила характера му. В такъв случай, можеше ли да е бил убит? Не беше изключено, но един воин щеше да се съпротивлява на нападателя си и определено нямаше да го последва до тази усамотена стаичка. Именно в това се криеше цялата загадка.

В този момент нещо проскърца. Аз застинах на мястото си и ужасено се огледах наоколо. Камбаните се движеха! Все още стоях

пред прозореца, от който вероятно беше паднал Ланъркост, а Петър и Павел се поклащаха бавно като две гигантски чудовища, внезапно пробудили се от сън. Наклониха се назад, а после се устремиха към мен, разтворили широките си гърла. В мига, в който зърнах тежките им железни езици, осъзнах, че ако остана тук, както сигурно беше направил Ланъркост, камбаните ще ме избутат през прозореца. Но защо се клатеха? Нямаше причина да ги бият по това време на деня... Прилепих се към стената и внимателно тръгнах към изхода. Камбаните се залюляха още по-силно, а острите им ръбове запориха въздуха като бръсначи. За щастие Петър и Павел се движеха в различни посоки, така че ако запазех спокойствие и действах предпазливо, можех да се измъкна. Накрая успях да се добера до стълбата и заслизах към долния етаж.

— Братко Юсибиъс! — извиках.

Камбаните иззвъняха глухо веднъж и замлъкнаха. Погледнах към въжетата, които висяха през отвора на пода. Който и да ги беше дърпал, вече беше спрял. Когато стигнах до приземния етаж, бях останала почти без дъх, а грубата ми вълнена рокля беше подгизнала от пот и вече се вкочаняваше от мразовития въздух в кулата. Изведнъж в паметта ми изникна далечен спомен от детството ми, прекарано на село — аз тичам надолу по някаква стълба, а баща ми ми крещи да внимавам. Стресната от виковете му, майка ми изхвърква от къщата с развети поли. Примигнах. Не можех да се отърся от тревогата си. Измъкнах камата си от скритата под плаща ми ножница и се огледах наляво и надясно, но в тъмната стаичка нямаше никого. Въжетата на камбаната все още се поклащаха. Вратата към църквата беше открената. Измъкнах се от кулата и влязох в нефа. Наоколо имаше толкова много тъмни ъгли, че из тях можеше да се крие цял отряд злодеи. Отворих предната врата и се озовах в покрития вход. В долната част на стълбището, вперили погледи в мен, стояха орлетата на Гавестън.

— В църквата ли бяхте? — попитах аз обвинително.

Из големия двор сновяха монаси, по калдъръма трополеше каруца, натоварена с тор от конюшните. Виждаха се множество ръчни колички, натоварени със зеленчуци. Един послушник пъхаше папрат в мангалите и тихичко си тананикаше някакъв химн. Всичко изглеждаше наред, но аз още не можех да дойда на себе си. Ужасите, които бях

оставила в тясната камбанария, рязко контрастираха с потъналия в ежедневните си дейности манастир и четиримата младежи, които се взираха в мен с любопитство.

— Какво има, мистрес? — излезе напред русокосият и червендалест Рослин, който беше увил плаща си около якото си тяло.

Плащовете на останалите аквили бяха отметнати назад. Всичките носеха кожени нагръдници и бяха в пълно бойно снаряжение.

— Дойдохме да видим къде е загинал Ланъркост — изкачи се Рослин по стъпалата, подрънквайки с шпорите си. — Но защо питате? Какво се е случило? И за да ви отговоря на въпроса — не, не сме влизали в църквата — той посочи към Мидълтън. — Николас обаче каза, че е чул камбаната да бие.

Вгледах се в другаря на Рослин. Видът му беше доста необичаен — главата му беше обръсната, жакетът му беше целият окичен с религиозни сувенири и амулети, а на портупея му висеше молитвена броеница.

— Всичко е наред — отвърнах аз и се облегнах на каменната рамка на църковната врата, а гротескната фигура с маймунско лице, щръкнали уши, изпъкнали очи и изплезен език, която беше изобразена на нея, се взря свирепо в мен. — Елате с мен — прошепнах аз и поведох аквилите към църквата.

И така, аквилите ме последваха в нефа сред звън на шпори, проскърцване на кожа и шум от измъкване на оръжия от ножниците им, тъй като двама от тях извадиха мечовете и камите си. Аз приседнах в основата на една колона. Някъде из църквата се отвори врата и по пода затропаха сандали. Клисарят и помощникът му бяха дошли да подрежат фитилите на свещите в олтара. Махнах на войниците да се приближат към мен. Въпреки предпазливостта си и страховития си вид, те ме послушаха и приклекнаха. Явно Гавестън им беше казал, че кралят ми е поверил Тайния си печат и ми е наредил да разследвам смъртта на другаря им.

Настаних се по-удобно. Нефът на църквата не беше най-подходящото място за обсъждане на подобни въпроси, но ситуацията го оправдаваше — редът и хармонията в кралския двор бяха грубо погазени. Кралят и фаворитът му се бяха превърнали в бегълци, сменящи убежище след убежище. Колелото на Съдбата се беше

завъртяло отново. Аквилите също усещаха промяната и си даваха сметка, че славните им дни са отминали. Войските на графовете преследваха и тях, а сега един от другарите им беше убит при загадъчни обстоятелства. Орлетата искаха да разберат какво се е случило, но в същото време бяха много уплашени.

— Как загина Ланъркост? — изрази мислите на всички Рослин, но гласът му прозвуча по-силно, отколкото беше възнамерявал, и отекна из подобната на пещера църква.

— Не знам — отвърнах уморено. — Да не дава Господ, но е възможно и сам да е отнел живота си.

Думите ми бяха посрещнати с поклащане на глави и шумни възражения.

— А може и да е бил убит — добавих.

Аквилите замълчаха.

— Ако е бил убит — продължих, — трябва да разберем защо, как и от кого. Дали някой му е определил среща в камбанарията? Ако е така — с какво го е примамил? С кого се е срещнал Ланъркост? Нападателят сам ли е бил, или са били повече? Въпреки че — свих рамене аз — камбанарията е твърде тясна, за да побере повече от един убиец. И така, господа, ето въпросите, на които трябва да си отговорим: защо, как и кой?

Гласът ми постепенно заглъхна. Бях уморена и все още не можех да осмисля всичко, което бях видяла и чула.

— Ланъркост не е носел оръжие — промърмори Кенингтън.

С дребното си, но жилаво телосложение, яката си челюст, близко разположени очи и неспокойна натура Кенингтън ми напомняше за бойно куче. Черната му коса беше ниско подрязана, на дясната му буза имаше белег, а пръстите му никога не се отделяха от дръжката на камата му.

— И? — попитах аз.

— За да свали портупея си, значи трябва да е имал среща с някого, на когото е имал доверие.

— И на кого би се доверил Ланъркост? — попитах. — На кого вярвате вие?

Кенингтън замълча.

— На лорд Гавестън? На негово величество краля? Помежду си?

Никой не отговори. Загледах се в избледнелия стенопис зад гърба на аквилите, който осмиваше абсурдността на живота. От стеблото на една бяла лилия стърчеше главата на щъркел, стиснал в човката си риба. Измежду перата на птицата пък се подаваше маймунско лице, увенчано с рога и бълващо огън. Най-големият абсурд в живота обаче беше предателството и убийството на приятел, помислих си аз.

— Е, господа?

— Нищо не знаем! — Филип Лейгрейв, чието почти моминско, розовобузесто лице бе оброчено от мека руса коса, грабна портупея си и се изправи на крака. — Ако си спомняте, когато ни донесохте новината за смъртта на клетия Джон Ланъркост, ние седяхме в розовата градина. А после... — той сви рамене, препаса портупея си и направи знак на останалите аквили да последват примера му.

— Какво после? — рязко попитах аз.

— Джефри се оттегли от компанията ни, сипейки заплахи срещу Александър от Лисабон. После се затвори в себе си. Идваше тук, за да се моли. Но какво значение има всичко това? — попита Лейгрейв мрачно.

Останалите също се изправиха и онези, които бяха свалили портупеите си, ги запасаха отново.

— Да не би да се страхувате от нападение? — попитах. — Тук, в кралския двор? От какво всъщност се боите, господа?

— От нищо — отговори Лейгрейв през рамо.

— Опитвам се да помогна — казах. — Аз не съм ви враг, господа!

— Вие сте жена! — глупавата забележка на Кенингтън предизвика няколко усмивки.

Спомних си клюките, които твърдяха, че аквилите са хомосексуалисти, подражаващи на библейския Давид, чиято любов към Ионатан многократно превъзхождала любовта към която и да е жена.

— Жена, значи... Нима вашите майки и сестри не са жени? Нима нейно величество кралицата не е жена? Какво значение има полът? Сърцето ми е добро, а волята ми е силна. Жена или не, нека ви попитам следното, господа: ако Ланъркост е бил убит, не се ли боите, че някой от вас може да е следващият? Затова ли сте се въоръжили до зъби като някакви разбойници от Чийпсайд?

Рослин пристъпи наперено и се надвеси над мен. Останалите аквили се опитаха да го спрат. Заслоних очи, за да се предпазя от светлината, която нахлуваше през рисувания прозорец на отсрещната стена. Бях твърдо решена да не показвам страха си. Очаквах Рослин да стане нападателен, но по лицето му се четеше единствено страх. Другите аквили продължиха да го викат. Той обаче измъкна един малък свитък от кесията си и ми го подаде. Развих го и зачетох:

*Аквиле Петри, не хвърчете толкоз нависоко,
защото господарят ви Гавестън затъва все по-
дълбоко.*

— Кога пристигна това? — попитах ги.

— Всички спим в една спалня в крилото за гости на манастира — приклепна до мен Рослин. — Ланъркост имаше навика да става рано и да излиза доста преди зазоряване, но ние спим до късно. Тази сутрин все още бяхме по леглата, когато камбаната за Христовата литургия удари — той засрамено извърна поглед. — Бяхме позагрижени за телата си, отколкото за душите си, мистрес. Все едно — Рослин посочи към парчето пергамент, — намерихме това заковано за вратата на спалнята ни. Един Бог знае кой го е изпратил. Можете да го задържите, ако искате — той се изправи, поклони ми се и бавно се отдалечи заедно с останалите.

Останах в църквата още известно време, за да се окопитя. Когато най-после се успокоих, утрото вече преваляше и аз се отправих към склада за провизии, за да закуся с малко мляко и хляб. Там заварих брат Юсибиъс, който се беше надвесил над огромна купа с овесена каша. Звънарят привърши закуската си, избърса устата си с опакото на ръката си и ме увери, че преди да излезе от църквата, не е видял никого нито в камбанарията, нито в нефа. После предложи да ме придружи до дома на покойника, където беше отнесено тялото на Ланъркост. Моментално забравих за храната и на драго сърце приех. Юсибиъс не спря да бърбори през целия път дотам. Минахме през множество настлани със сиви плочи дворове, няколко ябълкови градини и пекарни, покрай скриптория^[11] и библиотеката, канцеларията на игумена и тази на свещениците, които се занимаваха с подаянията за

бедните, и накрая — през една малка градина, пълна с цъфнали овошки. Домът на покойника представляваше едноетажна постройка, подобна на хамбар, с червени керемиди по покрива и грубо издялано разпятие на вратата. Стените вътре бяха варосани, а в цепнатините по тях бяха втъкнати билкови китки. Пръстеният под беше преметен и поръсен с цветчета. В средата на помещението имаше огромна маса, а покрай стените бяха наредени няколко по-малки. Върху някои от тях лежаха трупове, покрити със савани, изпод които стърчаха голи крака и ръце. После Юсибиъс ме предаде в ръцете на брат Малахий, който подготвяше телата за погребение — едър францисканец с гола глава и буйни бели мустаци и брада. Малахий гордо ми представи своите „посетители“, както ги наричаше той, а после ме отведе до централната маса, дръпна савана и откри голото тяло на Ланъркост. Брат Малахий беше направил всичко по силите си, за да приведе трупа му в приличен вид, но по главата и тялото на Ланъркост имаше множество грозни рани, които красноречиво свидетелстваха за жестокото му падане от камбанарията.

Прегледах тялото внимателно и забелязах, че по тила и слепоочията му има дълбоки вдлъбнатини. В този момент чух някакъв шум и се обърнах. На прага стоеше Дьо Монтегю. Направих му знак да се приближи. Той пристъпи напред, погледна трупа, а после се прекръсти и каза, че ще ме изчака отвън. Огледах тленните останки на Ланъркост още веднъж, прошепнах една заупокойна молитва, благодарих на брат Малахий и излязох навън при Дьо Монтегю. Попитах го къде е бил, но той поклати глава. После ме хвана за ръката и ме поведе към килията си — тясно помещение с варосани стени и оскъдна мебелировка, което се намираше близо до манастирската трапезария. Единственият що-годе луксозен предмет вътре беше цветният гоблен, на който беше избродиран златен кръст на червен фон. Дьо Монтегю беше изсипал съдържанието на дисагите си върху леглото, а сега седна на крайчеца му и се зарови из вещите си. Сред тях имаше една малка реликва, един псалтир със сребърна украса, изобразяваща петте рани на Христос, и няколко кожени кесийки, съдържащи един орден — подарък от майка му, една къдрица от косата ѝ и една от косата на отдавна починалата му сестра. Сред предметите имаше още една флейта, една детска играчка и множество сувенири от

различните тамплиерски светилища, които Дьо Монтегю беше посещавал.

— Моите скъпоценности — заяви той, без да вдига поглед. — Чух за смъртта на Ланъркост, но имах по-неотложна работа. Озъл и останалите преминаха северната граница и признаха Брус за пълноправен владетел на Шотландия. Нокталиите ни накараха да забравим и последните си остатъци от лоялност към Английската корона. Другарите ми отнесоха в Шотландия всичките ни притежания, включително и моите. Само това ми остана — Дьо Монтегю загребва вещите си от леглото и ги изсипа обратно в дисагите си. — Тези неща ми напомнят за детството ми край Лилшал, за постъпването ми в Ордена, за службата ми в Утремер... — той се изправи и ме хвана за ръцете. — Сега съм изцяло твой.

Усмяхнах се на рицарската му поза. В отговор обаче той само ме изглежда тъжно.

— Аз може и да оставам тук, Матилда, но светът се промени. Принадлежността ми към Ордена вече не е тайна. Преди хората може и да са подозирали, че съм тамплиер, но сега вече го знаят със сигурност. За щастие, кралицата ме е взела под крилото си, така че колкото и да иска да ме унищожи, Лисабонеца не може да ме пипне. Освен това вече всички знаят за кървавото му дело в пустошта. Дълбоко в себе си Едуард едва ли е останал доволен от това грубо потъпкване на авторитета му. По времето на стария крал Лисабонеца незабавно щеше да увисне на бесилото.

— Старият крал изобщо нямаше да го допусне в кралството си — добавих горчиво аз.

— Така си е — въздъхна Дьо Монтегю.

— Къде ли е сега Александър от Лисабон? — попитах.

— Скрил се е в манастира при Тайнмаут заедно с нокталиите си — поне така ми каза Озъл, преди да замине — за миг Дьо Монтегю замълча — Току-що пристигам от града. Слуховете се разгарят като огън в стърнище. Графовете напредват бързо. Един Бог знае как ще свърши всичко. А що се отнася до Ланъркост, братята ми ме питаха...

Описах му накратко какво се беше случило и споделих с него, че според мен Ланъркост е бил убит. Собствените си преживявания в камбанарията запазих за себе си. Независимо от страховитите си подозрения, трябваше да запазя хладнокръвие и да остана нащрек.

Ланъркост бе убит почти веднага след като му бяхме съобщили за смъртта на брат му. Тоест след като бяхме намекнали, че Джефри може да се е раздрънкарал и така да е станал причина за кървава кланица в Дяволската дупка. Дали тамплиерите бяха решили да си отмъстят на Ланъркост? Те ли бяха изпратили в манастира убийци, които да въздадат бързо правосъдие? Вгледах се в лицето на Дьо Монтегю. Прекрасните му очи се възряха пронизателно в мен. Нека Бог ми прости, но за известно време аз хранех подозрения към тамплиерите. После още един от аквилите падна покосен от смъртта.

[1] Тънко въженце за удушаване. — Б.ред. ↑

[2] Обичаен елемент в Средновековното изкуство. Изобразява се като разклонен свещник и представлява родословието на Иисус — потомък на Иесей през сина му — цар Давид. — Б.пр. ↑

[3] В Древен Египет по време ни пир поставяли на видно място скелет, който да напомня на присъстващите за смъртта. — Б.ред. ↑

[4] Enceinte (фр.) — бременна. — Б.пр. ↑

[5] Владетелка, господарка (лат.). — Б.пр. ↑

[6] Епископ на Лондон и архиепископ на Кентърбъри през X в. — Б.пр. ↑

[7] Тоест на високопоставените сътрапезници, чиито места били отделяни от останалите със солница. — Б.ред. ↑

[8] Длъжността „коронер“ съществува в Англия от XI в. насам. Първоначално коронерите били назначавани от краля да бранят интересите на Короната (откъдето идва и името им) в отделните графства, но до края на XIX в. ролята им вече се била ограничила до разследване на случаите на насилствена смърт. — Б.пр. ↑

[9] Mon coeur (фр.) — сърце мое. — Б.пр. ↑

[10] Страничен кораб на църква. — Б.пр. ↑

[11] Помещение в манастир, предназначено за преписване на ръкописи. — Б.пр. ↑

ТРЕТА ГЛАВА

*Накрая кралство Шотландия бе
предоставено на Робърт Брус.*

През следващите два дни се отдадох на задълженията си в домакинството на кралицата. Разтревожена от новините, които бяха дошли от юг, Изабела нареди на слугите си да се подготвят за отпътуване. И така, под мой надзор те опаковаха съдържанието на гардероба ѝ, в който имаше копринени конци на стойност шест лири, сребърни нишки за двацет лири, четири дузини наметки, трийсет чифта чорапи, десет корсажа, една туника от лен, четирийсет туники от коприна и така нататък. После натъпкаха рубините, сапфирите, смарагдите и другите скъпоценни камъни в ковчежетата ѝ, заключиха ги, запечатаха ги и ги натовариха по каруците. Междувременно Изабела писа до служителите си от Хазната в Уестминстър и до кралската болница „Света Екатерина“ край Тауър, която щедро покровителстваше. Искаше всички да са наясно, че макар да е заточена на север, тя все още държи на интересите си в Уестминстър, Лондон и навсякъде другаде. Освен с приготовленията на багажа аз бях заета и с някои задачи от медицинско естество — стривах прахове, забърквах лекове и пълнех бурканчетата си с разни мазила. Изабела пращеше от здраве, но изглеждаше умислена и отчуждена. Струваше ми се, че се блъска над някакъв проблем, които явно не можеше да сподели с мен.

Няколко дни след службата в памет на Ланъркост и набързо състоялото се погребение на тленните му останки в църковното гробище Едуард свика съвета си в приемната на игумена. Съвсем ясно си спомням онова великолепно помещение с мраморна камина, в която весело пращяха борови цепеници, поръсени с изсушени билки за ароматизиране на въздуха. Въпреки че вече беше пролет, времето навън беше доста хладно. Леденият дъжд блъскаше по еркерните прозорчета с боядисани рамки, а студеният вятър, който нахлуваше

през тях, караше цветните ленени завеси да танцуват. Столовете, табуретките и пейките бяха наредени покрай стените и в средата на стаята беше оставена само една огромна дъбова маса, обградена от кожени кресла. Украсените с хералдически символи плочи по пода бяха покрити с дебели ориенталски килими, а стените бяха декорирани с гоблени, посветени на радостта от лова, и цветни стенописи, изобразяващи сцени от живота на свети Франциск. Точно срещу камината беше поставен голям шкаф, претъпкан с украсени със скъпоценни камъни подноси, чаши от венецианско стъкло и метални съдове от Дамаск, които блестяха на светлината от восъчните свещи и буйно пламтящите факли, окачени по стените. Именно тук се затваряха Едуард и Гавестън, за да обсъждат кризата, завладяла Англия. Да, кралят и фаворитът му може и да не предприемаха кой знае какво, но затова пък се съвещаваха на поразия! Двамата бяха станали изключително подозрителни и имаха нужда от уединено кътче, където да се чувстват в безопасност. Обширната приемна на игумена беше идеалното място за тази цел — стените ѝ бяха дебели и в тях нямаше пролуки, през които да надничат разни шпиони, вратата беше солидна, а над главите ни се извисяваха само лъскавите тавански греди, от които висяха знамената на кралския двор. До масата стоеше огромен сандък, пълен с какви ли не документи, но най-вече — с писма от шпионите на краля, осведомяващи го за събитията на юг.

За всеобща изненада, Едуард най-после беше взел някакво решение. Както винаги, кралят и фаворитът му бяха облечени еднакво — и двамата носеха мантии в тъмносиньо и алено, поръбени със златни нишки и обточени с хермелин. Лицата им бяха гладко избръснати и напомадени, а косите им — старателно сресани и подредени. Кралят седеше в единия край на огромната маса, а Гавестън — в другия. Отдясно на Едуард се беше разположила Изабела, облечена в снежнобяла роба и дълга златистозелена туника без ръкави, обсипана с украшения от позлатено сребро. Прекрасните коси на кралицата бяха прибрали в мрежеста шапчица и скрити под тюлен воал. От другата страна на масата се бяхме настанили аз, лейди Вески, отец Дънивед и братята Бомон, плътно увити в плащовете си, за да се предпазят от хапещия студ. Докато Едуард ни обясняваше защо ни е повикал, Изабела стоеше със сведени очи и си играеше с пръстена със сапфир, който носеше на средния пръст на лявата си ръка. В края

на изложението си кралят измърмори, че бил допуснал огромна грешка, и тъжно се взря в Гавестън.

— Негово величество — започна фаворитът, подбирайки думите си, — осъзна, че идвайки на север, сме попаднали в капан. Куриерите ни докладват, че пътищата, мостовете и речните бродове на юг са изцяло под контрола на графовете.

— Тоест не можем да очакваме никаква помощ — намеси се Анри Бомон, разкопчавайки копчето на плаща си, на което бяха изобразени сребърни лилии на зелен фон. Отдолу се показва скъп зелен жакет. Анри отметна плаща от раменете си и посочи към вратата. — Не разполагаме с войска. Само с уелските стрелци на Ап Ител, собствените ни стражи и евентуално някакви местни наемници.

— Да, да — смразяващият шепот на Гавестън прозвуча като обвинение към некомпетентността на Едуард.

Кралят се беше затворил в Йорк и не можеше да събере никаква войска — нищо чудно, че търпеше нокталиите и техните безчинства и пренебрегваше смъртта на Ланъркост. Погълната от собствените си грижи, аз не си бях давала сметка колко голяма е опасността, надвиснала над Короната и над господарката ми. В този момент обаче истината нахлу в съзнанието ми като придошла река. Едуард не само се беше превърнал в беглец в собственото си кралство — скоро кралят можеше да се прости и с короната си.

— Не можем ли да поискаме помощ от Франция? — промълви лейди Вески.

Едуард поклати глава.

— Ами от Шотландия? — попита Дънивед.

— Това би било държавна измяна! — кресна Бомон. — Но какво друго можем да сторим?

— Ваше величество — изправи се Дънивед, изблъсквайки стола си назад, — умолявам ви да се вслушате в думите ми — проповедническият глас на доминиканеца беше силен и въздействащ. — Аз виждам само един изход — милорд Гавестън, граф на Корнуол, да напусне за известно време кралството и да потърси убежище някъде далеч от краля.

— Тоест да отиде в изгнание, така ли, братко Стивън? — попита Едуард, хвърляйки убийствен поглед на изповедника си. — И защо да

го прави? Какъв крал ще съм, ако позволя на поданиците си да ми диктуват кой да участва в кралския ми съвет?

Никой не посмя да възрази. Гневните изблици на Едуард плашеха всички. Погледнах към Изабела. Тя все още си играеше с пръстена си и изглеждаше погълната от собствените си мисли.

— Наредих да подготвят замъка Скарбъро за обсада — рече Гавестън, размърдвайки се в стола си. — Ще го укрепят и ще го снабдят с провизии. Не е далеч оттук — намира се на източното крайбрежие.

Отец Дънивед плесна с ръце. *Sic tempora* — такива бяха времената! Радвахме се и на толкова. Псалмописецът обаче е бил съвсем прав, когато е казал: „Моите мисли не са ваши мисли, нито вашите пътища са Мои пътища, казва Господ. Но както небето е по-високо от земята, тъй Моите пътища са по-високо от вашите пътища и мислите Ми — по-високо от вашите мисли“^[1]. Без да иска, Гавестън беше подготвил сцената, на която щяха да се изиграят и останалите действия от кървавата пиеса. Тримата Бомон прегърнаха идеята. И не само те — в онзи момент всички си мислехме, че замъкът Скарбъро е чудесно убежище. Освен това там имаше пристанище, от което Гавестън спокойно можеше да отплава в изгнание, ако междуременно променеше планове си.

После фаворитът премина към подробностите около пътуването ни до крайбрежието. Тъкмо обясняваше, че ще прати хората си да разузнаят какво е положението по пътищата до Скарбъро, когато тишината в манастира беше нарушена от настойчивото биене на камбана — недвусмислен сигнал за тревога. Едуард веднага скочи на крака и извика Ап Ител. Капитанът на кралската стража и уелските му стрелци мигновено се втурнаха в залата с извадени мечове. Анри Бомон нареди да му донесат портупея, а Луи побърза да надене епитрахила^[2] си в знак, че е духовно лице и следователно — не може да се намесва в никакви битки. В този момент всички си мислехме, че Ланкастър и останалите графове са се добрали до Йорк и са успели да се промъкнат в манастира. В приемната на игумена настана хаос. Единствено Изабела остана седнала — кралицата беше извадила броеницата си и съсредоточено прехвърляше зърната ѝ от слонова кост и седеф между пръстите си. Приблжих се до нея и приклеках до стола ѝ. Тя ми се усмихна и нежно ме погали по главата.

— Много сте мълчалива, милейди...

— *Video atque taceo* — промълви тя. — Държа си устата затворена, но очите ми са отворени на четири! Съветвам те да сториш същото, Матилда. Дръж си очите отворени!

Изведнъж в залата издрънча звънец и врявата постихна. Един млад францисканец, останал без дъх, си проправи път през тълпата и коленичи пред краля, който стоеше с разперени ръце, докато Ап Ител му запасваше портупея.

— Ваше величество — първоначално монахът заговори на местния диалект, но после премина към нормански френски. — Ваше величество, няма опасност от нападение, но... — той вдигна глава. — Един от хората на милорд Гавестън, мастър Лейгрейв, беше открит по същия начин...

Останалата част от съобщението беше заглушена от крясъците на ужас, които се надигнаха в залата. Гавестън свали портупея си и се върна в стола, притиснал устата си с ръка досущ като някое уплашено хлапе. Едуард погледна към мен и ми направи знак да тръгвам.

— Върви — просъска Изабела, без да вдига глава — Върви, Матилда! *Vide atque tace* — дръж си устата затворена, а очите си — отворени на четири!

И така, аз излязох от приемната на игумена, придружавана от мургавия Ап Ител и трима от стрелците му — всичките с кожени нагръдници и нахлупени качулки. Минахме през вътрешните дворове на манастира, прекосихме градините и влязохме в главния двор, чиято каменна настилка блестеше от дъжда. Там вече се беше събрала тълпа. Тримата останали аквили се бяха скупчили около гротескно изкривеното тяло на Лейгрейв. От разбитата глава на другаря им бликаше кръв, която се смесваше с калта по земята. Пробих си път през навалищата и заставах над него. Лейгрейв беше паднал почти на същото място, на което бяхме открили и Ланъркост. Озърнах се към камбанарията и нейните зловеци прозорци.

— Мистрес — затътри се към мен брат Юсибиъс. — Тъкмо биех камбаните в чест на Благовещението и рецитирах думите на молитвата: *Angelus Domini annuntiavit Mariae* — Ангел Господен възвести на Мария...

— Давай нататък — прекъснах го аз.

— Тъкмо залюлявах Петър и Павел за седми път — продължи той, хвърляйки поглед към църковната кула, — когато отвън се дочуха писъци...

— Ние също бяхме наблизно — намеси се Рослин. — Всъщност търсехме Филип. Четиримата закусихме заедно, но после той изчезна нанякъде...

Дрехите и косите на аквилите бяха подгизнали от дъжда, но те не обръщаха внимание — бяха твърде разстроени и уплашени. И тримата носеха портупейте си, но — също като Ланъркост — Лейгрейв беше свалил своя.

— Къде са мечът и камата му? — попитах аз, кимвайки на брат Юсибиъс в знак на благодарност за сведенията му.

— Един Бог знае — отвърна ми Рослин и рязко скочи на крака — тримата аквили даваха израз на чувствата си, крещейки по зяпачите наоколо.

В този момент отец Дънивед — с епитрахил на врата и шишенце миро в ръка — си проби път през тълпата. Докато той помазваше трупа, аз погледнах към църквата. На вратата стоеше Дьо Монтегю. Тъкмо му давах знак да се приближи, когато брат Юсибиъс прошепна в ухото ми:

— Те бяха!

— Моля?

Послушникът изпъна костеливия си показалец и ми посочи към тримата Бомон, които се бяха скрили от дъжда под покритите порти, които водеха към двора на църквата.

— Какво за тях? — попитах.

— Видях ги да говорят с мъртвия.

— С Лейгрейв ли? — попитах аз, приближавайки се още повече до звънарят; отец Дънивед тъкмо опрощаваше греховете на мъртвеца.

— Не, с първия.

Взрях се в лицето на Юсибиъс и изведнъж осъзнах, че звънарят далеч не е толкова глупав, колкото изглежда.

— Видях ги да говорят с него сутринта преди произшествието — добави Юсибиъс. — В ябълковата градина. Доста неща виждам аз и за няколко дребни монети мога да ви кажа много повече — заяви той и изчезна.

Дънивед вече беше опростил греховете на мъртвеца, така че се изправи, усмихна се и бързо се отдалечи. Аквилите заеха предишните си места около обезобразения труп на другаря си. Огледах го внимателно — тялото му беше цялото натъртено, костите му — потрошени, в черепа му зееха пукнатини, а по лицето му — ужасни рани. Едната му ръка и десният му крак стояха някак неестествено изкривени и вече се вкочаняваха в тази гротескна поза.

— Някой видя ли го да пада? — попитах.

В двора се мотаеше някакво момче, понесло наръч съчки, и Рослин го повика. Брашното по престилката на момчето подсказваше, че работи в близката пекарна. Махнах му да се приближи и го разпитах. Момчето говореше на някакъв неразбираем диалект и на всичкото отгоре заекваше, но аз все пак успях да разбера, че господарят му — фурнаджията, го изпратил в склада за дърва, за да вземе подпалки. Когато излязло от склада, момчето си спомнило за ключките, които се носели из манастира напоследък, и погледнало към църковната кула. Подадох му една монета. Момчето я сграбчи и така се разбъбри, че се наложи да го накарам да говори малко по-бавно. И така, огнярчето ми разказа, че видяло от камбанарията да полита някакъв грамаден черен силует, който приличал на „чудовищен гарван“. Тялото паднало на земята като камък. Не, заяви момчето, жертвата не размахвала нито краката, нито ръцете си. Не се чул и писък. Тялото просто се завъртяло във въздуха, ударило се в скосения покрив на църквата, после отскочило от керемидите като топка и полетяло към калдъръма. Щипнах момчето по бузата и му благодарих. После му казах да внимава да не измокри подпалките и то побърза да си тръгне.

Аквилите също чуха разказа на огнярчето. За съжаление, не можах да ми кажат кой знае какво за Лейгрейв, освен че е бил доста близък с Ланъркост и смъртта му го е съкрушила. После аз реших, че ще е по-добре да поговорим на спокойствие, далеч от любопитните погледи на зяпачите, и двамата с Дьо Монтегю поведохме орлетата към покрития вход на църквата. Докато вървахме натам, забелязах, че тримата Бомон надзъртат от убежището си и любопитно наблюдават послушниците, които отнасяха тялото на Лейгрейв върху една носилка, взета назаем от лечебницата на манастира. Ние се скрихме от дъжда под арката на входа, на която беше изобразен справедливият съдник

Христос в Деня на Страшния съд. Под релефа бяха издълбани думите: *Hic est locus terribilis! Domus Dei et Porta Caeli* — „Колко е страшно това място! Това не е нищо друго, освен дом Божий, това са врата небесни“^[3].

— Какво искате от нас, мистрес? — попита Рослин, потърквайки устни с нокътя на палеца си. — Имаме си работа — трябва да се погрижим за тялото на Лейгрейв.

— Очевидно убиецът ви е нарочил — отвърнах му аз. — Кой е той и защо се занимава с вас — това не знам. Двама от другарите ви вече бяха убити. Вие може да сте следващите. Затова ви питам и ви моля да ми кажете истината — защо се случва всичко това?

Тримата младежи, които бяха „хвърчали нависоко“ и години наред се бяха облагодетелствали от влиянието на Гавестън, ме изгледаха мрачно.

— Това беше напъхано в ботуша на Лейгрейв — приближи се към мен Рослин и ми подаде някакво парче пергамент.

Знаех какво пише в малкия веленов свитък, още преди да го развия.

*Аквиле Петри, не хвърчете толкоз нависоко,
защото господарят ви Гавестън затъва все по-
дълбоко.*

— Това ли е всичко? — попитах.

— Не можем да ви кажем нищо повече, мистрес — рече Рослин и пъкна палци в портупея си, който беше обсипан с безброй декоративни гвоздейчета. — Разбира се, че сме уплашени — примката доста се затегна около вратовете ни. Ще имаме предвид предупреждението ви. Няма съмнение, че въпросът е *a l'outrance* — на живот и смърт — заключи той и си тръгна, а останалите аквили го последваха.

Аз издърпах Дьо Монтегю по-навътре в църквата, облегнах се на една колона и се взрях в разкошната олтарна преграда.

— Кажи ми, Бертран — тамплиерите ли вършат тези гадости?

— Не — Дьо Монтегю се приближи към олтара и се прекръсти. — Разбирам подозренията ти, Матилда, но не си права — той извърна

поглед. — Поне така мисля. А сега трябва да тръгваме.

— Не бързай толкова — смигнах му аз. — Скоро ще си имаме компания.

— Каква компания?

Направих му знак да замълчи. В този момент резето на вратата хлопна и в църквата влязоха тримата Бомон, тропайки с крака и изтръсквайки дъждовната вода от плащовете и ботушите си.

— Ето че отново се срещаме, мистрес — поклони ми се Анри с престорена любезност. — А ето го и писаря на кралицата — промърмори той, хвърляйки язвителен поглед към Дьо Монтегю, — потънал в разговор със сянката на нейно величество.

— Всички ние сме сенки под Божието слънце — сопнах му се аз.

В отговор тримата Бомон просто продължиха да се взират в мен.

— Защо ме проследихте дотук? — попитах. — За да разберете какво знам? Уверявам ви, че не знам много. А може би сте дошли, за да ми кажете за какво сте си говорили с Ланъркост в ябълковата градина сутринта, преди той да умре?

Усмивката на лейди Вески моментално посърна. Луи се прокашля и се извърна. Анри, както винаги, продължи да се ежи.

— Доста сте пряма, мистрес. Е, аз ще ви отвърна със същото — той хвърли поглед към Дьо Монтегю. — Пуснете камата, тамплиере! Не забравяйте, че сте тук единствено по милостта на кралицата.

— И по Божията милост също, милорд — отвърна дръзко Дьо Монтегю.

— Може и така да е — отговори Бомон, — макар че по всичко личи, че Бог е изоставил ордена ви на произвола. А сега, мистрес Матилда, ще бъда честен с вас — Анри стоеше толкова близо до мен, че усещах миризмата на вино в дъха му. — Срецнах се с Ланъркост, защото исках да разбера какво съобщение е занесъл в Шотландия и какви са планове на краля. Напоследък се нароиха доста слухове, които твърдят, че Едуард възнамерява да поиска помощ от шотландците.

— Това едва ли е ваша работа, милорд.

— Нима? — Анри щракна с пръсти. — Аз пък не съм на това мнение. Помисли, жено! Гавестън е в огромна опасност. Ястребите кръжат над главите ни. Вашата господарка, Бог да я пази, е бременна. Как мислите — дали политиката, която води фаворитът, е в нейна

полза? А може би е в полза на краля? Не, милейди, Гавестън пази само собствената си кожа и делата му не са заплаха само за мен, ами за всички нас — заяви той, а после се поклони и излезе от църквата, последван от роднините си.

— Е, скоро ще разберем дали Брус ще ни помогне, или не — замислено каза Дьо Монтегю.

Кимнах и погледнах към сумрачния неф. За миг ярките стенописи, изобразяващи мъките на Ада и сладостите на Рая, завладяха съзнанието ми напълно. Особено силно впечатление ми направи образът на една кралска двойка, обгърната в сияние.

— Кралският двор е като човешкото тяло — казах — и моята задача е да проуча симптомите му.

След тези думи аз прекосих нефа и отворих вратата към камбанарията. На приземния етаж нямаше никого. Помолих Дьо Монтегю да ме придружи, сграбчих стълбата с две ръце и тъкмо понечих да се покатеря на нея, когато съзрях на пода някакъв блестящ предмет — декоративно гвоздейче, подобно на онези, с които аквилите кичеха портупейте си. Вдигнах украсението от земята и го подадох на Дьо Монтегю.

— Какво прави това тук?

Дьо Монтегю се ухили, разпаса портупея си, хвърли го на пода и посочи към стълбата.

— Отворът е твърде тесен дори за невъоръжен човек, Матилда, а ако носиш меч и кама, ще ти е още по-трудно да се провреш през него.

— Ето защо, значи, Ланъркост и Лейгрейв са свалили портупейте си! — възкликнах аз и се огледах наоколо. — Явно брат Юсибиъс има да отговаря за още много неща.

После двамата с Дьо Монтегю се изкачихме до върха на кулата и старателно претърсихме наоколо, но древната камбанария сякаш отказваше да издаде онова, което знаеше за мистериозната смърт на двамата млади мъже. Особено голямо внимание, разбира се, обърнах на прозореца, от който бяха паднали жертвите. Не намерих следи от кръв, но по наклонения перваз имаше отпечатащи от ботуши с широка подметка и тесен ток — точно от типа, който Гавестън и хората му обичаха да носят. Камъкът беше гладък и засъхващите кални отпечатащи в средата му бяха ясно очертани. Дано Бог ми прости за несъобразителността, която проявих тогава — вместо да разгледам

следата по-внимателно, аз си извадих очевидния извод, че Лейгрейв вероятно е стоял на перваза, а после... после какво? Дали се беше самоубил? А може би някой го беше бутнал? Или пък го беше принудил да скочи? Но защо Лейгрейв беше оставил оръжията си и се беше качил в тази усамотена камбанария, от която беше паднал и приятелят му? И в двата случая трябваше да е замесен още някой — откъде иначе щеше да се вземе онова загадъчно послание? Погледнах през рамо. Дьо Монтегю се взираше в мен с любопитство. Споделих с него подозренията си. Той заобиколи дървената конструкция, към която бяха прикрепени камбаните, и ми подаде ръка.

— И на мен не ми хрумва нищо, Матилда. Хайде да вървим — той стисна пръстите ми и ме заведе до стълбата.

На следващия етаж, вместо да продължи надолу, Дьо Монтегю ме дръпна в един от мрачните и рушащи се ъгли, вонящи на влага и птичи изпражнения.

— Какво има, Бертран?

Той пусна ръката ми и се загледа в пространството зад гърба ми. С мъка потиснах тръпките, които ме побиха.

— Когато ти казах, че според мен тамплиерите нямат нищо общо с тези загадъчни смъртни случаи — той потри уста с опакото на ръката си, — имах предвид братството като цяло. Не е изключено обаче някой тамплиер да е решил да действа на своя глава. Може да се е дегизирал и да се е промъкнал в манастира, смесвайки се с добрите братя.

— Озъл! — възкликнах аз. — Но нали ми каза, че той е заминал за Шотландия?

— Заклех се да пазя тайна, Матилда — Дьо Монтегю се взря в очите ми и въздъхна. — На теб обаче мога да ти се доверя. Озъл наруши нарежданията на Магистъра. Каза, че няма да напусне Англия, докато не отмъсти на Лисабонеца за онова клане. Око за око, зъб за зъб, живот за живот. Нали познаваш Озъл... — той стисна ръката ми. — Видя какво направи в пустошта. Той няма да се спре, преди да е получил кървавото си възмездие — Дьо Монтегю се приближи до стълбата и погледна надолу. — Озъл е убеден, че Ланъркост е казал на Гавестън за срещата ни в Дяволската дупка, който пък — кой знае защо — е предал сведенията на Александър от Лисабон — той се хвана за стълбата. — Възможно е Озъл да е отговорен за смъртта на двамата аквили.

Когато стигнахме до приземния етаж на кулата, Дьо Монтегю вдигна портупея си от пода и каза, че ще отиде да потърси Озъл.

— Хайде да се поразходим — хванах го за ръката аз.

И така, двамата излязохме от църквата. В този момент обаче при нас дотича някакъв запъхтян слуга и ни съобщи, че заседанието на кралския съвет се е отложило, но че нейно величество кралицата се нуждае от мен. Благодарих му и изчаках да се отдалечи.

— Матилда? — повика ме Дьо Монтегю.

— Бертран — издърпах го аз обратно в покрития вход, — какво ще кажеш за загадъчното послание към аквилите? Авторът му несъмнено е искал да подразни Гавестън — вътре пишеше, че затъвал все по-дълбоко.

— Той наистина затъва, Матилда — Дьо Монтегю извърна очи към небето. — О, да, чух слухове за тайните му преговори с Брус. Разбира се, официално фаворитът твърди, че се е свързал със „съюзниците на Едуард в Шотландия“ — той се намръщи. — Какви са тези съюзници?! Да, напълно е възможно Гавестън да преговаря тайно с Брус от името на краля, но за това едва ли има някакви писмени свидетелства — би било твърде опасно.

— И?

— Това показва колко е отчаян Гавестън. Представлението е към края си, Матилда, но как ли ще свърши? — той сви рамене, а после ме целуна по устата и си тръгна.

Останалата част от деня прекарах с господарката си. През повечето време Изабела беше мълчалива, но за сметка на това — много дейна. Беше написала няколко писма и без да ми ги покаже, ме накара да се погрижа да стигнат до Хъл и до още някои пристанища. Кралицата нямаше търпение да се махне от манастира, така че двете посветихме всичките си усилия на приготвянията около заминаването ни. Освободих се чак на другия ден по обед и веднага се върнах към разрешаването на загадките, с които се бях сблъскала. Първо трябваше да си поговоря с брат Юсибиъс. Написах бележка на Дьо Монтегю, за да му съобщя къде отивам, и се върнах в църквата. В кулата нямаше никого, така че прекосих нефа и се отправих към олтара на свети Франциск, който се намираще в единия от трансептите. Стъпките ми отекваха в празната църква. Страничните олтари тънеха в мрак, като изключим мъждивата светлина на горящите тук-там свещи.

Пред очите ми се мяркаха ту изрисуваните образи на ангели небесни, ту този на свети Франциск, прегърнал някой прокажен с капещи меса, червена уста и кървясали очи. Статуите и каменните фигури, издълбани в стените, се вираха невиждащо в мен. Почувствах лека тревога и дори — страх.

Спомних си думите на брат Юсибиъс, че входът за костницата се намира под стенописа, на който е изобразено Слизането на Христос в Ада, и го потърсих с поглед. Не след дълго го видях — доста схематичен, но въпреки това силно въздействащ образ на *Le Bon Seigneur*^[4], протегнал ръце към множеството души, очакващи възкресението в преизподнята. Входът към костницата беше покрит с дъбов капак, поставен на нивото на каменната настилка. Лостът, с който се затваряше, беше изваден от металните скоби и лежеше на пода. Вдигнах капака и в очите ми блесна светлина — в дъното на стълбището гореше някакъв фенер.

— Юсибиъс? — провикнах се аз. — Юсибиъс?

Тръгнах да слизам по стъпалата. Щом се озовах долу, вдигнах фенера от земята и огледах страховитата костница. Пред мен се простираше дълъг коридор, по чиито стени имаше широки полици, отрупани с човешки останки. Някои от черепите още бяха бели, но други бяха станали кафяви от старост, а под всички тях имаше множество кости, наредени една върху друга като подпалки.

— Юсибиъс? — извиках отново.

Студът в костницата беше непоносим. Гласът ми прозвуча силно и отека от каменните стени. Един плъх прекоси пътя ми, цвърчейки пронизително, сякаш възмутен, че съм нахлула в ловното му пространство. Продължих да вървя, вдигнала фенера високо над главата си. Множеството ниши, които се редяха край мен, бяха тъмни, но в края на коридора сякаш проблясваше нещо. Тръгнах натам под зловещия поглед на струпаните от двете ми страни черепи. Щом стигнах до целта си, вдигнах фенера още по-високо и се огледах. Брат Юсибиъс седеше подпрян на стената. Черепът му беше разбит. Оръжието на убийството — една дебела кост — лежеше захвърлено в скута му. Лицето му се беше превърнало в кървава маска, чертите му бяха зловещо изкривени, а невиждащите му очи се вираха мрачно в мен. Приклекнах до него. Едната му ръка все още стискаше меч, а другата — портупей. Полицата от дясната му страна беше разчистена

от костите и на нея стояха няколко угаснали маслени лампи и една тенекиена тава, пълна с почетни ленти, монети, малки медали и кръстове.

— Ах, ти, крадлива сврако! — прошепнах аз и се прекръстих.

Юсибиъс явно беше използвал мястото като скривалище за дреболиите, които му бяха давали или пък беше намирал в църквата. Тук бяха и портупейте на двамата аквили — вторият открих зад гърба на мъртвия послушник. Явно убиецът го беше изненадал и го беше хванал в капан в страховитата костница. Сигурно лесно беше преодолял жалките опити на глуповатия звънар да се защити, а после с лекота беше разбил черепа му. Един Бог знаеше защо. Промълвих една молитва, а после се обърнах стреснато — нещо беше прошумоляло зад гърба ми. Бързо вдигнах фенера с едната си ръка, а с другата посегнах към камата си. Тъкмо реших, че въображението ми ме е подвело, когато забелязах някакво движение. Към мен се приближаваше призрачна сянка. Всъщност не — отдалечаваше се. Извиках след нея, но тя бързо потъна в мрака. Хукнах да я гоня, но тя ми се изплъзна. После чух шум от стъпки по стъпалата и вратата на костницата хлопна. Плувнала в пот, аз оставих фенера на земята и се затичах към изхода, но капакът вече беше залостен. Приклекнах на стълбището и се загледах в купчините кости край мен. Мъртвите не ме плашеха. Повече ме тревожеше убийството на Юсибиъс. Отидох да огледам трупа му още веднъж, но не открих нищо ново. Върнах се на стълбището и се заслушвах. Не мина много време и отгоре се дочуха стъпки. Извиках и в отговор чух гласа на Дьо Монтегю. Той вдигна капака и ми помогна да изляза от костницата. Докато се измъквах навън, пред погледа ми се мярна някакво парче плат с пришито върху него копче. На копчето беше избродирана сребърно-златна лилия на тъмнозелен фон — емблемата, която тримата Бомон носеха с гордост. Пъхнах парчето плат в кесията си, а после се приближих до една колона и седнах в основата ѝ. Фенерът образува светло петно пред мен. Дьо Монтегю имаше много въпроси, така че ме последва и побърза да ми ги зададе. Казах му какво се беше случило и какво бях намерила.

— Не сега! — прекъснах аз по-нататъшните му въпроси. — За момента всичко това ми изглежда напълно безсмислено — изправих се на крака — Откри ли Озъл?

— Не. Укрил се е. Ирландеца умее да се дегизира, така че ще се покаже, когато той поиска — Дьо Монтегю посочи към капака на пода. — Но не мисля, че има нещо общо с това.

Замълчах. После двамата с Дьо Монтегю излязохме от църквата и аз незабавно осведомих игумена за зловещото си откритие. Помогнахме на братята да отнесат трупа на Юсибиъс в дома на покойника, а аз прибрах портупейте на Ланъркост и на Лейгрейв и ги изпратих на Рослин заедно със съобщението, че са били намерени в едно тъмно ъгълче на църквата. Игуменът, разбира се, си даваше сметка, че убийството на Юсибиъс е свързано със смъртта на аквилите, но на уплашените монаси каза, че звънарят е бил убит от някакъв случаен злосторник, незнайно как успял да се промъкне в манастира.

Освободих се чак късно следобед. Кралят и кралицата бяха отишли на някакво тържество в сградата на Градската община. Дьо Монтегю продължи да търси Озъл, а аз се оттеглих в стаята си, която се намираше до покоите на Изабела. Измих се и се преоблякох, а след като си отдъхнах и се успокоих, се заех да приготвя някои лекове. Спомням си, че разбих няколко яйчени белтъка за лечение на открити рани, смесих малко мускус и кехлибар за облекчаване на тежка кашлица, захарен сироп и валериана срещу тревожност, а накрая приготвих и най-често употребяваното средство в двора — стрити корени от чемерика за дезинфекция чрез опушване. Докато работех, в ума ми нахлуваха спомени. Страхът на Гавестън. Безпокойството на Едуард. Изабела, бяла като статуя. Лейгрейв и потрошеното му тяло, проснато на земята като труп на пребито псе. Постоянното шушукане на Юсибиъс и хитрата му, многозначителна усмивка. Твърде ясните отпечатъци по перваза на прозореца в камбанарията. Мрачната костница, където бързивата уста на Юсибиъс беше замлъкнала завинаги. Онази сянка, бягаща през мрака, и накрая — копчето с герба на семейство Бомон. Засега обаче аз не виждах връзката между тези картини.

Щом приключих с приготвянето на лековете, седнах пред малкото си писалище и започнах да описвам онова, което знаех. Взех един лист от скъпия велен, който Изабела ползваше за писмата си, и записах върху него всичко, което бях видяла, чула и върху което бях разсъждавала.

Според великата Тротула^[5] фундаменталният силогизъм в медицината е, че ако човешкото тяло беше свършено, сетивата ни щяха да бъдат много по-развити. Обонянieto ни например щеше да е силно като у кучетата, а зрението ни — остро като у котките. Човешкото тяло обаче не е свършено и затова се налага лекарите да следят симптомите му, като се започне от двайсет и деветте признака за болест, които могат да се проявят в урината, та се стигне до петте признака, които възвестяват приближаването на смъртта. Всъщност, разкриването на убийство и диагностицирането на заболяване имат много общо помежду си. И така, аз реших, че е време да опиша симптомите, които бях забелязала, и да ги проуча внимателно.

Primo: Клането в Дяволската дупка несъмнено беше дело на нокталиите, но кой им беше казал, че групата тамплиери, която токущо беше пристигнала от Шотландия, ще бъде там по това време? Джефри Ланъркост, който беше чул за това от брат си? Или пък някой друг, който също беше узнал за срещата? Но кой можеше да е този друг?

Secundo: Ланъркост. Той беше свалил портупея си и се беше качил в камбанарията. Защо? С кого се беше срещнал? Ако се беше срещнал с убиеца си, как нападателят му беше успял да надвие един млад и силен воин? Възможно ли беше нападателите му да са били повече? И защо срещата им се беше състояла на това място?

Tertio: Лейгрейв. Въпреки онова, което беше сполетяло приятеля му в камбанарията, той също се беше качил там. Защо? И защо на свой ред беше свалил портупея си? Явно той също се беше чувствал в безопасност като Ланъркост. И пак — млад и силен воин... Беше ли застанал Лейгрейв на перваза на прозореца и ако да — защо? Принудили ли го бяха? Сам ли беше скочил, или някой го беше бутнал? Огнярчето от фурната обаче не го беше чуло да пици — според думите му тялото на Лейгрейв просто паднало като камък.

Quarto: Защо убиецът се беше спрял точно на църковната камбанария — това мръсно и тясно помещение с онези застрашително полюляващи се камбани? Аз също бях изложена на опасност там. Кой ме беше видял да се качвам горе? И кой беше дръпнал въжетата на камбаните? Юсибиъс — на шега, или убиецът, за да ми навреди?

Quinto: Юсибиъс. Защо беше убит той? Някой го беше проследил в костницата и му беше разбил черепа, затваряйки бързивата му уста

завинаги. Защо? Какво толкова е знаел послушникът?

Sexto: Загадъчното послание до аквилите, в което се казваше, че Гавестън затъвал все по-дълбоко. Очевидно авторът предупреждаваше орлетата на Питър, че с господаря им е свършено. Дали убиецът наказваше самите аквили, или пък се целеше в Гавестън и просто се опитваше да отслаби защитата му? В такъв случай, кога щеше да се прицели към самия фаворит?

Septimo: Тримата Бомон. Копчето върху парчето плат сочеше, че те може да са замесени в смъртта на Юсибиъс. Но защо? И за какво си бяха говорили с Ланъркост в ябълковата градина?

Octavo: Изабела и нейното отчуждено държание. Какво замисляше кралицата?

Nono: Едуард и Гавестън, хванати в капан от настъпващите към Йорк графове. Какво можеха да сторят кралят и фаворитът му и какво щеше да стане, ако попаднеха в ръцете на графовете?

Прегледах бележките си на фона на звуците, които се носеха от двора — манастирът се готвеше за вечерната молитва и за падането на нощта. Очите ми бяха натежали, а умът ми беше уморен; изобщо цялото ми същество плачеше за сън. Тази нощ спях непробудно и добре че стана така, защото на следващия ден започна слизането на Едуард и Гавестън в Ада. На сутринта през портите на манастира влетяха неколцина кралски вестоносци, чиито дрехи бяха целите опръскани в кал, а конете им — грохнали от изтощение. Новините, които донесоха, бяха ужасяващи. Графовете бяха много по-близо до Йорк, отколкото си беше въобразявал кралят. Смъртта на Ланъркост и Лейгрейв остана на заден план, пометена от гръмовния тътен на онова бурно време. Дворът изпадна в паника. Единствената възможност за спасение, с която разполагаха Едуард и Гавестън, беше бягството. И така, каруците бяха запрегнати, а товарните коне — изведени от конюшните. Голямото преследване беше започнало. Графовете бяха твърдо решени да заловят Гавестън и да го запратят във вечната нощ. Те нямаше да се съгласят на компромис, нито пък щяха да проявят милост. Ако Гавестън им паднеше в ръцете, щяха да го убият. Адът се разтвори и на главите ни се изсипаха безброй беди. Дори времето не беше на наша страна. Дъждовни бури и свирепи виелици задръстиха пътищата с кал. Принудени да бързат, Гавестън и Едуард изоставиха Изабела и свитата ѝ и продължиха напред сами. Дългият ни керван от

каруци и коне едва креташе през пущинаците, а суграшицата и хапещият вятър, напомнящи повече за отминалата зима, отколкото за настъпващата пролет, никак не ни помагаха. Приличахме на уморена и обезсърчена войска, побягнала от бойното поле. Топлехме се на едва тлеещи лагерни огънове, носехме подгизнали от влага дрехи, чешехме изранените си от ездата задници и непрекъснато пъшкахме и охкахме. Храната и водата ни бяха отвратителни, а виното, което пиехме — покисело и от оцет. Бягахме отчаяно, сякаш бяхме дивеч, преследван от освирепели хрътки, докато войските на Ланкастър, Херефорд, Уорик и Пембрук летяха към нас, развявайки бляскавите си знамена и затягайки обръча си все по-плътно. Въпреки това графовете не нападаха — изчакаха, за да видят какво ще стане.

В крайна сметка, Едуард и Гавестън решиха да изчакат кралицата и един ден кралският съвет се събра в някакъв крайпътен хан. Общото помещение беше мърляво, прозорците бяха покрити с кирливи парцали, от почернелите таванските греди висяха връзки гниещ лук, огънят вдигаше пушек, а долнопробните пейки и маси бяха прогизнали от мазнина, но въпреки това именно там беше хвърлен жребият. Отвън ни пазеха само войниците на Ап Ител — не разполагахме с никаква друга защита. Великите графове приближаваха — техните съгледвачи вече се бяха сблъскали с нашите, а шерифите и господарите на имения от Нортумбрия^[6] или не бяха получили вестта, че кралят има нужда от подкрепление, или се преструваха, че не са. Застигнаха и ни и по-лоши новини. През северната граница беше преминала многочислена шотландска войска, съставена както от конници, така и от пешаци. Въпреки че печелеше победа след победа в Шотландия, Брус явно беше решил да се възползва докрай от слабостта на краля. Моята господарка изглеждаше изтощена и, трябва да призная, Едуард го забеляза. И така, на мъждивата светлина в крайпътния хан беше взето следното решение: Едуард и Гавестън щяха да продължат на север, а Изабела и свитата ѝ, придружавана от аквилите и техните оръженосци, щеше да потърси убежище в Тайнмаут. Александър от Лисабон и неговите нокталии вече бяха там, така че те също щяха да се присъединят към охраната на кралицата. С нея щяха да тръгнат и всички цивилни лица, слуги и свещеници, включително Дънивед.

Наближихме Тайнмаут късно на следващата сутрин. Процесията ни представляваше дълга колона от каруци и коне, която с мъка се придвижваше по тесния път към грамадната крепост, чиито стени бяха издигнати около един стар бенедиктински манастир, кацнал върху стръмния нос над устието на река Тайн и навъсеното Северно море. Тайнмаут! Грамада от камък, защитена от високи крепостни стени откъм сушата и непристъпни скали откъм морето. Западният подстъп пък се отбраняваше от триетажна стражева кула, от която можеше да се наблюдава както околната пустош, така и крайбрежните пътища. Тайнмаут определено не беше някое провинциално имение или пък кралски дворец — личеше си, че крепостта е предназначена за отбрана при военни действия. Денят, в който влязохме вътре, беше ясен и слънчев, но това не можа да пропъди чувството за надвиснала опасност, което беше обхванало всички ни. По назъбените стени се забелязваха множество стрелци, а между ярките знамена, развяващи се на фона на окъпаното в светлина утринното небе, бяха наредени катапулти и каменохвъргачки. На влизане в замъка минахме покрай един древен кръст, покрит с мистериозни символи. Освен това се наложи да изслушаме проповедта на някакъв местен отшелник, който явно беше чул за пристигането ни и беше побързал да дойде да ни посрещне.

— Човекът не е нищо повече от топящ се под слънцето сняг! Прах, разнасян от вятъра! Вълнички, накъдрили за кратко водата! Той е като стрела, прелитаща през светлината към мрака! За миг проблеснала искра! Тръстика проста! Или пък хилава трева! Той е като крехко цвете! Мъгла над земята! Носи се като дим във въздуха! Или като пяна по морските вълни!

О, да, много добре си спомням думите, които чухме, докато минавахме в лек галоп през портите на крепостта. В двора на замъка ни очакваха Александър от Лисабон и неговите нокталии, облечени в обичайните си черни дрехи, както и самият кастелан^[7], придружен от свитата си. Едва се овладях при вида на тези шейсетина убийци, надянали лъскави доспехи и въоръжени до зъби. Сега те се топлеха на запалените в двора мангали и тъпчеха устите си с разни закуски, но неотдавна се бяха опитали да ме убият. Извърнах поглед — не исках да срещам наглите им погледи, нито пък да виждам бойните им знамена в златно и черно, забити в земята. Наблизо, припичайки се на слабото

утринно слънце, се бяха изтегнали верните им псета. Кастеланът — опитен воин, който беше служил при стария крал — бързо пристъпи напред и приветства кралицата с кратка, но много любезна реч. Управителят на замъка сякаш беше отгатнал, че Изабела не изпитва особени симпатии към Лисабонеца и неговата пасмина. След като формалностите по посрещането ни приключиха, слугите ни отведоха в някогашните покои на игумена, разположени на най-горния етаж от южната стена. Кастеланът, Бог да го благослови, направи всичко по силите си, за да настани кралицата удобно, но покоите на игумена не бяха нищо повече от едно орлово гнездо. От едната му страна се откриваше гледка към замъка, а от останалите три — към мрачното, развълнувано море, притиснато от тежки, навъсени облаци. Покрай тесните бойници непрестанно прелитаха чайки, които огласяха пространството от зори до мрак. Напоеният с морска сол северняк духаше свирепо и все напираше да проникне през дебелите капаци на прозорците и тежките завеси, които ги покриваха. Отвъд стените на замъка се простираше безбрежна пустош, а между тях непрекъснато се стелеше гъста мъгла, която често ни покриваше като саван, поглъщайки всеки звук и размивайки очертанията на всеки предмет и човек.

Куриерите идваха и си отиваха, трополейки по подвижния мост над рова. Едуард и Гавестън бяха преценили ситуацията напълно погрешно. Графовете бяха отминали Йорк и бяха продължили след кралската свита. Явно никой не се интересуваше от шотландските войски, които прииждаха от север, нито пък от съюзилите се с Брус фламандски капери, които настъпваха към крайбрежието. Кастеланът, разбира се, беше осведомен за събитията, така че Тайнмаут беше в пълна бойна готовност. Тримата Бомон, които ни придружаваха, се опитаха да се наложат, но управителят на замъка не се даде нито на тях, нито на аквилите. Вместо това умело убеди кралските любимци, че трябва да се включат в охраната на замъка, и в крайна сметка те приеха. И така, нокталиите се настаниха в стражевата кула; Бомон — в покоите на игумена, а аквилите и тяхната свита заеха позиция на Дъкет Тауър — източната кула, издигаща се над морето.

Дните минаваха Изабела си почиваше, затворена на сигурно място в покоите си. Дьо Монтегю беше убеден, че Озъл се е прикрил сред придошлата в замъка тълпа, мотаеща се из замъка, а тя беше

доста шарена. В крепостта се стичаха множество занаятчий и търговци, скитници и местни жители, които очакваха със страх това, което предстоеше да се случи. И най-накрая то се случи — замъкът беше напълно изолиран. Никакви вестоносци или пратеници. Никакви каруци с провизии. Никакви странстващи проповедници, занаятчий или търговци. Да, все още изпращахме съгледвачи, но те така и не се връщаха. Нощем из пустошта грейваха огънове, същото се случваше и в обвитото от мъгла море. Кастеланът поиска аудиенция при Изабела. Тя го прие в личните си покои, облечена с вълнена рокля, кожени обувки и пелерина, плътно увита около врата и гърдите ѝ. Стаята се осветяваше от потрепващи факли и се отопляваше от припукващи мангали, които прогонваха злите духове, витаещи из вездесъщата мъгла. Независимо че Изабела го покани да седне, кастеланът — опитен войн със сурово лице — настоя да коленичи в краката ѝ. После отпрати поглед зад гърба ѝ, където стоях аз, и към стола от дясната ѝ страна, в който се беше настанил Дънивед.

— Ваше величество — започна кастеланът, а после замълча, но не след дълго продължи. — Ваше величество, из пустошта е пълно с войници. Фламандските пирати също не са далеч. Накратко казано, хванати сме в капан. Боя се...

— От какво, сър?

— Тази крепост може да устои на всеки враг — отвърна той.

— Тогава от какво се боите, сър?

— От предателство, ваше величество.

— Имате предвид измяна! — озъби му се Дънивед.

— Преподобни братко, нощес изпратих един от най-добрите си разузнавачи...

— Още ли изпращате разузнавачи? Мислех, че вече сте престанали — прекъсна го доминиканецът, видимо обезпокоен.

— Да, братко, престанахме. Но този разузнавач не беше изпратен извън стените на крепостта...

— Пратили сте го да разузнае отвътре? — намесих се аз.

— Точно така, мистрес. Та след като се върна, разузнавачът ми докладва, че от замъка се изпращали сигнали.

— Какви сигнали? — попита Изабела.

— Много прости, ваше величество, но едновременно с това — недвусмислени — отговори кастеланът. — Някой заставал на стените

на крепостта и просветвал оттам с фенер. Сигналите обаче били подавани ту от едно, ту от друго място, така че едва ли ще успеем да разберем кой е виновникът — той облиза устни. — Аз лично съм готов да защитавам този замък до смърт. Сигурен съм и в лоялността на хората си. За съжаление не мога да гарантирам за всички, които са се приютили тук. Ако в замъка има предател, ваше величество, позволете ми да ви покажа единствения изход, който мога да ви предложа аз — кастеланът се надигна с пъшкане, а коленете му изпукаха. — Моля, последвайте ме...

И така, всички ние тръгнахме след управителя на замъка. Във вътрешния двор заварихме Дьо Монтегю, който разговаряше с кавалерите на кралицата — млади мъже, едва завършили обучението си като пажове. Кастеланът прошепна нещо на Изабела и кралицата ми нареди да кажа на Дьо Монтегю и кавалерите ѝ да ни последват. После продължихме да се придвижваме покрай стените на замъка, минахме през няколко кули, прекосихме множество вътрешни дворчета и един голям двор, изпълнен с мъгла, и най-накрая стигнахме до укрепената с железни гвоздеи порта на Дъкет Тауър, където се бяха настанили аквилите и оръженосците им. Времето беше доста мразовито, така че вратите и капациите на прозорците бяха здраво залостени. Кастеланът обаче не ни поведе нагоре по тясното вито стълбище, което скоро щеше да се превърне в пътека на убиец, ами вдигна един дървен капак на пода, взе една факла от гнездото ѝ в стената и всички тръгнахме надолу по някакви стръмни каменни стъпала.

Коридорът, по който поехме, беше тесен и ние имахме чувството, че варовиковите му стени ни притискат. Леденостуденото течение жилеше лицата ни. От време на време кастеланът спираше, за да запали някоя от обилно насмолените факли, окачени по стените. Пламъците мигом лумваха и осветяваха мразовития мрак. Понякога стъпалата ставаха толкова стръмни, че ни беше трудно да се задържаме на краката си. Дьо Монтегю и кавалерите на кралицата тихичко ругаеха, а Дънивед се зае да призовава светците и думите му: *Miserere nobis*^[8] отекваха в тъмнината. След първото стълбище се наложи да преодолеем още едно. Изабела не се оплакваше. Подпряна на мен и на Дънивед, тя решително вървеше напред и сякаш се опитваше да запамети всяка стъпка. Студът стана още по-нетърпим. Бученето на морето, подобно на барабанен тътен, се приближаваше все повече.

Изведнъж тъмнината започна да се разсейва и след още няколко грубо издялани стъпала групичката ни се озова в едно заливче между скалите, покрито с дребни камъчета и пясък. Морският вятър беше свиреп, но въпреки това ние излязохме на брега и се огледахме наоколо. От двете ни страни, чак до замъка, който беше останал високо над главите ни, се редяха стръмни варовикови скали. На пясъка бяха изтеглени три лодки, а в самия залив беше закотвен голям боен кораб с масивен корпус, висока кърма и дълъг нос. Огромното платно на кораба беше прибрано, а по борда му се суетяха множество моряци.

— Ваше величество — посочи кастеланът към кораба, — ето го спасението. „Крилатият дракон“ пристигна рано тази сутрин. Капитанът е инструктиран да ви отведе оттук, ако в замъка бъде извършено предателство. Не знам кой му е дал тези нареждания, но корабът е зареден с провизии и може да остане на котва, докато е нужно. Не мога да ви кажа нищо повече — при тези думи той разпери ръце, а после ни поведе обратно към замъка.

Кастеланът беше убеден, че истинският враг е сред нас и че единственото, което може да реши проблема, е в крепостта да пристигне многочислена кралска армия. Въпреки това — предвид размирните времена, които бяха настанали — той възприемаше ситуацията като нещо нормално. Все пак беше избухнала междуособна война — съвсем естествено беше из замъка му да се спотайват врагове. О, и те определено се спотайваха! На следващата сутрин ни събуди сигнал за тревога и викове: „*Aux amies! Aux armes!*“^[9]. Посъветвах господарката си да остане в покоите си. После повиках Дьо Монтегю и кавалерите от свитата на Изабела, които се бяха въоръжили до зъби, и всички заедно слязохме в главния двор на замъка. Там заварихме кастелана и офицерите му, както и Рослин, който неистово сочеше към Дъкет Тауър. Кастеланът изглеждаше объркан и крещеше нещо на Рослин, но орлето беше изгубило ума и дума и просто продължаваше да сочи към кулата, поверена на аквилите. Приближих се към тях и дръпнах Рослин за ръкава. Той ме погледна с безумен поглед, а после примигна и ми кимна — явно ме беше познал.

— Изчезнаха! — промълви той.

— Кой е изчезнал?

Дънивед, целият увит в грамадния си плащ, се присъедини към нас.

— Кенингтън и двама от хората му! Изчезнаха! Бяха взели последната смяна преди зазоряване и стояха на пост — Рослин потърка лицето си. — А сега никакви ги няма!

Кастеланът нареди на офицерите си да успокоят тълпата — дворот вече се беше изпълнил с полуоблечени зяпачи, току-що измъкнали се от постелите си — и ние последвахме Рослин през призрачната мъгла до Дъкет Тауър. На входа ни чакаше Николас Мидълтън, по чието небръснато и сънено лице се четеше безкраен ужас.

— Няма ги — промълви той, опипвайки множеството религиозни сувенири и кръстове по жакета си. — Сякаш потънаха вдън земя!

[1] Книга на пророк Исаия, 55:8–9. — Б.пр. ↑

[2] Част от свещеническите одежди във вид на широка и дълга лента, която се надява на врата по време на служба. — Б.ред. ↑

[3] Битие, 28:17. — Б.пр. ↑

[4] Добрия Господ (фр.). — Б.пр. ↑

[5] Лекарка от Салерно, Италия, живяла през XI–XII в. — Б.пр. ↑

[6] Териториите на север от река Хъмбър. — Б.ред. ↑

[7] Управител на средновековен замък. — Б.пр. ↑

[8] Помилуй нас (лат.). — Б.пр. ↑

[9] На оръжие (фр.). — Б.пр. ↑

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Дъглас^[1] трябваше да си подбере неколцина довереници и с тяхна помощ да отвлече кралицата.

Двамата с Дънивед последвахме кастелана и останалите нагоре по тясното вито стълбище — изкачване, което ме остави без дъх. Смразяващият студ, който лъхаше от каменните стени, вледеняваше потта по телата ни. Накрая минахме през някаква масивна дъбова врата и излязохме на посипана с чакъл площадка. Вятърът ни блъскаше и пареше очите ни, а надвисналите облаци сякаш всеки миг щяха да се стоварят върху ни. Вълните, които се разбиваха в скалите отдолу, почти заглушаваха дрезгавите крясъци на морските птици. Пристъпих предпазливо напред и се огледах наоколо. Назъбената стена беше висока най-малко шест стъпки, а бойниците бяха покрити с железни решетки — за случайно падане не можеше и дума да става. Приблжих се към ръба и погледнах надолу — разстоянието до окъпаните в морска пяна скали беше зашеметяващо. Вятърът отнасяше всяка наша дума, така че Рослин ми посочи към някаква малка масичка, върху която бяха поставени една кана, три чаши с капаци и един дървен поднос, покрит с метален похлупак. Под масата бяха скатани няколко допълнителни плаща. Мангалите отстрани бяха пълни с пухкава бяла пепел, а фитилите на маслените лампи чернееха. Безсмислено беше да се опитваме да водим разговор тук. И така, аз обиколих площадката, но не можах да открия нищо подозрително — по нищо не личеше по стръмните стени да се е изкачвал тайнствен убиец, който да е нападал стражите в мрака. Дънивед вървеше след мен и шепнеше молитви. Да, наоколо не се забелязваха никакви следи, но не биваше да забравям, че площадката беше под постоянното влияние на стихииите — тъкмо затова я бяха посипали с чакъл.

Огледах масивната врата, през която се излизаше на върха на кулата. От вътрешната ѝ страна освен резе имаше и грамадна кука, която се промушваше през една скоба в рамката на вратата. Направих знак на Дънивед да вземе съдовете, с които си бяха служили стражите, и с облекчение се върнах на стълбището. После Рослин ни покани в стаята си на долния етаж — просторно, но мрачно помещение, в което нямаше почти никакви удобства освен няколкото запалени мангала. Кастеланът и аз освободихме стражите си. Дънивед и Рослин застанаха над един от мангалите, за да се сгреят, а аз разгледах каната, чашите и подноса. Ейлът, или онова, което беше останало от него, се беше вкиснал, а хлябът и сиренето се бяха втвърдили, но все още ставаха за ядене. Изплакнах ръцете си на умивалника.

— Какво се е случило тук, мастър Рослин? — попитах аз.

В този момент откъм коридора се чу шум от стъпки и без да почука, в стаята влетя Анри Бомон.

— Защо е цялата тази врява? — изляя той.

— Защото — побързах да отговоря аз, изпреварвайки грубата намеса на кастелана — мастър Робърт Кенингтън и двама от хората му са изчезнали.

— Дезертъори!

— В никакъв случай — озъби му се Рослин. — Сър Анри, моите уважения, но какво правите тук?

— Обезпокоен съм, разбира се — като всички вас — заплашително пристъпи към него Бомон.

— Да, милорд, всички ние сме обезпокоени — прекъснах го бързо. — Вие познавахте мастър Кенингтън, нали?

— Разбира се, че го познаваше — продължи да се ежи Рослин. — Освен това познаваше и Ланъркост, и Лейгрейв. Някога всички ние служехме в свитата му, макар че аз лично не се задържах много. Не е ли така, лорд Анри?

Тази новина ме изненада, но пък от друга страна, нищо чудно, че Гавестън се беше обградил с хора, доказали своята вяроност към Короната. Поканих Бомон да се стопли на мангала и той с радост прие.

— Според мен, господа — заговорих бързо, — първата ни работа е да разберем какво се е случило със стражите — трима млади мъже в отлична форма загадъчно изчезват от върха на кулата. Доколкото разбирам, задачата им е била да наблюдават морето.

Кастеланът кимна.

— Макар да съм жена — усмигнах се аз, — военната наука не ми е чужда. Ясно ми е, че никой не би могъл да се изкачи по тези стръмни стени с това коварно море, бушуващо отдолу. Да не говорим, че е трябвало да го стори по тъмно. Е, права ли съм?

Всички се съгласиха.

— Не може да са ги нападнали и отвътре — добави Рослин. — Кенингтън и хората му бяха опитни воители и никога не биха се предали без бой.

— Видях ви да душите съдовете им... — обади се кастеланът.

— Да, но нищо не открих — отговорих аз.

Бомон ми хвърли презрителен поглед.

— Позволете ми да ви напомня, господа — добавих, — че съм тук по волята на техни величества.

— Кой приготви храната? — попита кастеланът.

— Кенингтън — отвърна Рослин. — После я занесе на върха на кулата, за да могат стражите да закусят, докато стоят на пост в часовете преди зазоряване. Мислех, че няма за какво да се безпокоим, и след като моето собствено дежурство приключи, заспах. Не чух никой да вдига тревога. Щом се събудих, веднага отидох да проверя какво става, но Кенингтън и другарите му вече бяха изчезнали.

— Отливът ще започне след няколко часа — заяви кастеланът. — Щом морето се отдръпне, веднага ще наредя на хората си да претърсят брега.

След това всички се върнахме на върха на кулата и полагайки всички усилия да не обръщаме внимание на воя на вятъра и на грохота на вълните, претърсихме площадката още веднъж. Приблжих се отново до стената и надзърнах през една от бойниците — разстоянието до скалите отдолу беше зашеметяващо. В едно бях сигурна — Кенингтън не беше дезертирал от поста си. Орлето просто нямаше при кого друго да иде. Без съмнение, тук се беше промъкнал убиец и със стражите се беше случило нещо ужасно. Но кой ги беше нападнал и как беше успял да го стори? Соленият вятър пареше очите ми и жилеше страните ми, така че дадох знак на останалите, че вече искам да се прибирам, и всички се събрахме на стълбищната площадка. Кастеланът промуши грамадната кука през скобата ѝ в рамката, осведомявайки ни, че всички врати из кулите се заключват така.

— Заради ветровете, нали разбирате — усмихна се той. — Ако резето поддаде, вратата може да се отвори и дори да се счупи.

— На някой шегаджия сигурно много би му допаднала възможността да заключи някого в стаята му — отбелязах аз.

— И да, и не — лицето на кастелана се сбърчи от мъка. — Децата ми, Бог да ги прости, често си погаждаха подобни номера, но всеки възрастен, въоръжен с кама, може да промуши острието ѝ през пролуката на вратата и да повдигне куката.

— Децата ви? — учудих се аз.

— Да, мистрес, някога имах деца — прошепна той тъжно, — но после Бог ми ги взе. Всъщност — взе ми всичко. Но както и да е — той примигна. — Искате ли да огледате стаята на Кенингтън?

Кимнах.

— Идвам с вас — настоя Рослин.

— Не, сър, не идвате! — казах аз и извадих печатите на краля и на кралицата от кесията си. — *Negotium Regis* — това са кралски дела.

Кастеланът с радост застана на моя страна. И така, аз помолих Дънивед и Дьо Монтегю да претърсят останалата част от кулата и последвах управителя на замъка надолу по витото стълбище. Пред една врата той спря, откачи куката от скобата и ме покани вътре. Стаята на Кенингтън приличаше на монашеска килия. Вътре имаше само един войнишки нар, а на сивкавата стена над него висеше обикновено черно разпятие. Затворих вратата зад гърба си и прерових нещата му, които никак не бяха много. Почувствах се ужасно неловко. Вещите на Кенингтън бяха печална, да не кажа жалка гледка. И той като Дьо Монтегю беше запазил някои спомени от детството си — няколко къдрици, едно очукано конче играчка с рицар на седлото, една избледняла миниатюра, на която беше изобразено излизането на Лазар от гроба, и няколко писма от майка му и сестрите му. Тъжно беше да видя детето, криещо се зад воина; онзи лъч невинност, който проблясва за кратко, преди небето да притъмнее и душата да бъде затисната от житейските несгоди и амбиции. Седнах на нара и се залитах какво ли се беше случило с този войник. Знаех толкова малко за него и за другарите му. Опитах се да си припомня слуховете, които се носеха за тях. Говореше се например, че когато аквилите постъпили на служба при Гавестън, те му се заклели да бъдат с него „ден и нощ, телом и духом“. Или пък че всичките били мъжеложици, влюбени в

господаря си и един в друг. Гавестън ги използваше като лична охрана и момчета за всичко. Един Бог знае какво бяха замисляли. Не можех да не се зачудя и защо фаворитът ги беше изпратил в Тайнмаут, вместо да ги задържи при себе си. Привидната причина беше, че са нужни за охраната на кралицата. Но дали това беше всичко? От друга страна, защо Ланъркост беше ходил в Шотландия? И защо тримата Бомон бяха проявили такъв интерес към мисията му?

Вместо отговор на вратата се потропа и аз подскочих. В следващия момент — без да дочака покана — в стаята нахълта Рослин. Орлето потри ръце, за да се посгрее, а после откачи един плащ от куката на стената. Първо го предложи на мен, но аз му отказах и той го уви около себе си. Очевидно очакваше да го изгоня, но аз бях приключила с огледа на стаята и исках да го разпитам. Рослин си взе един стол и седна. Взрях се в червендалестото му, небръснато лице и в кървясалите му сини очи. Страните му се бяха напукали от вятъра, а по плътните му устни се беше набила морска сол.

— Мастър Рослин, можете ли да ми помогнете да разреша тази загадка?

Той поклати глава, а очите му продължиха да ме гледат студено и преценяващо. Орлето не ме харесваше и очевидно негодуваше срещу присъствието ми, но все пак нямаше намерение да прекрачва границите на добрия тон.

— Кажете ми, мастър Рослин — започнах, — не трябваше ли вие и другарите ви да останете с лорд Гавестън?

— Не — сопна ми се той. — Нашата задача е да охраняваме кралицата. Лорд Гавестън много уважава нейно величество. Пък и кого друго можеше да изпрати кралят? На него самия не му достигат войници. Кралицата е много важна. Ние и нокталиите сме необходими тук.

Не можех да оспоря тези аргументи; в тях имаше сериозна доза логика.

— И вие сте готов да умрете за Гавестън, така ли? — попитах.

— А какво друго ми остава? — отчаяно каза Рослин, извъръщайки очи и потропвайки с ботушите си по каменния под. — Мистрес — погледна ме той отново и този път и лицето, и гласът му бяха по-меки, — всичките сме в купа: и аз, и другарите ми, и Гавестън... — той придърпа стола си към мен. — Преди нещата да тръгнат на зле,

дадохме кръвна клетва и крояхме страховити планове. Сега всичко ни се връща. Ние сме осъдени. Няма връщане назад. Няма измъкване. Бих могъл да ви кажа още някои неща, но не бива. Но запомнете това — ако лорд Гавестън потъне, потъваме и ние.

— А каква беше мисията на Ланъркост в Шотландия? — попитах.

Рослин не отговори.

— Кажете ми — настоях.

— Вероятно е трябвало да потърси убежище за господаря ни — в случай че лорд Гавестън отново реши да отиде в изгнание — отвърна Рослин, без да ме поглежда.

— А не е ли възможно да е търсел помощ срещу великите графове? — попитах.

Рослин не смееше да срещне погледа ми.

— Кажете ми! Вярно ли е, че Гавестън се кани да извърши държавна измяна?

— Не знам — отговори той. — Наистина не знам.

— Милорд Гавестън разстрои ли се, когато научи за смъртта на Ланъркост?

— Разбира се. Нима не сте чували слуховете? Говореше се, че двамата с лорд Гавестън са били любовници.

— А каква е вашата задача в момента?

— Вече е твърде късно — гласът на Рослин затрепери от мъка, но после заглъхна сред крясъците на морските птици и шума от разбиващите се в скалите вълни, които долитаха отвън.

— Какво имате предвид?

— Просто е твърде късно.

— И вие сте тук само за да охранявате кралицата, така ли?

— Да. Не мога да ви кажа нищо повече, мистрес. Вече е късно, твърде късно. Колкото и да ни притискат обстоятелствата, ние не можем да предадем господаря си. Твърде късно е за покаяние — той въздъхна. — За опрощение — също.

— Защо тогава дойдохте при мен?

— Вие знаете, че Кенингтън не е дезертирал. Той е мъртъв. Наблюдавах ви, мистрес, и забелязах, че сте честен и състрадателен човек. Не ви лаская. Като оставим настрана господаря ми и другарите ми, аз съм напълно сам... Ако нещо се случи с мен... — Рослин отвори

кесията си, извади оттам две златни монети и въпреки възраженията ми, настоя да ги взема. — Запалете свещи — помоли ме той и се изправи на крака. — Нека свещеникът прошепне опрощение в ухото ми. После идете в някоя църква и поръчайте да отслужат литургия за упокой на душата ми. Колкото до тялото ми — погрижете се, моля ви, да не ме подритват като някое куче, ами да ме погребат прилично в осветена земя.

Поисках да му върна парите, но той поклати глава.

— Нямам към кого друго да се обърна, мистрес. Вярвам ви — каза той и тръгна към вратата.

— Мастър Рослин?

Той се обърна.

— Кажете ми — кой би могъл да иска смъртта ви?

— Бог. Цял живот живях като куче, мистрес. Съвсем логично би било сега да умра като куче.

След тези думи Рослин се поклони и излезе от стаята.

В този момент аз осъзнах колко истинни са били думите на Изабела. Небето действително притъмняваше и скоро щеше да угасне и последният лъч светлина.

Трупове на Кенингтън и на двамата му оръженоосци бяха открити малко по-късно през деня, носени от яростните вълни на прибой. Проследих с поглед как ги качиха обратно в Дъкет Тауър. Вероятно стражите бяха паднали от кулата в пълно бойно снаряжение, но морето беше отнесло плащовете, ботушите и портупейте им. Мъртъвците бяха обезобразени. Солената вода беше издула телата им, а падането отвисоко и последвалото блъскане в скалите ги беше покрило с безброй грозни рани, натъртвания и охлузвания. Единственото заключение, което можеше да се направи от останките им, беше, че са паднали върху скалите, после морето ги е отнесло навътре и накрая приливът ги е изхвърлил обратно на брега. Независимо дали бяха убити, или се бяха самоубили, трите войничета бяха загинали по ужасен начин. Дънивед помаза телата им и опрости греховете им. Последва тягостна зауспокойна литургия, отслужена в мрачния параклис на Тайнмаут, и бързо погребение в претъпканото гробище. Новината бързо обходи замъка, допринасяйки още повече за мрачното ни настроение. Зловещото предчувствие, че кървавата драма, която беше нахлула в живота ни, далеч не е приключила, също се

засили. Какво можеше да се направи? Загадките, с които се бях сблъскала, бяха невероятно заплетени. Как беше възможно трима опитни воители, стоящи на пост, да станат жертва на такова брутално убийство?

И така, аз се върнах в Дъкет Тауър и претърсих кулата още веднъж, но, за съжаление, не открих нищо ново. Рослин дойде да се посъветва с мен. Двамата с Мидълтън съвсем бяха изгубили куража си. На колана си орлето беше закачило някаква торбичка, която беше открило в кесията на Кенингтън. Бележката, която беше оставена вътре, беше изписана със спретнат и прецизен почерк, и гласеше същото като предишните две:

*Аквиле Петри, не хвърчете толкоз нависоко,
защото господарят ви Гавестън затъва все по-
дълбоко.*

Предупреждението беше ясно, заключението — очевидно. Кенингтън и другарите му бяха убити, но от кого и как? За момента не можех да предложа решение на тези загадки. Сред целия този хаос имаше още един въпрос, който не ми даваше мира, и колкото повече разсъждавах върху него, толкова по-важен ми се струваше. Какво правеше този боен кораб в залива? Кой му беше наредил да дойде в Тайнмаут? Кралят, Гавестън, Изабела? Кастананът също не можа да ми помогне. Единственото, което ми каза, беше, че капитанът имал тайна заповед да не мърда от залива, докато опасността не отминела. Тъкмо се канех да му благодаря и да си тръгна, когато управителят на замъка ме дръпна за ръкава и ме замъкна в някакво тъмно ъгълче.

— Трябва да ви кажа още нещо, мистрес. Всички знаем, че из пуцинаците се спотайват злодеи. Капитанът на „Крилатият дракон“ ме осведоми, че покрай северния бряг кръстосват и фламандски пирати. От време на време той пускал кораба си на вода, за да се увери, че всичко е наред. Та по време на една от тези обиколки „Крилатият дракон“ се натъкнал на някакво местно рибарско корабче, чийто екипаж твърдял невероятни неща. Според членовете му покрай северния бряг не се навъртали само фламандски пирати, ами и френски бойни кораби, плаващи под кралския флаг. Ето това вече е

странно. Защо му е на Филип Френски да се топи в тези студени и мъгливи води?

Нямах отговор и на този въпрос, така че отидох да се видя господарката си. Изабела почти не излизаше от стаята си — понякога четеше, друг път спеше, а нерядко просто стоеше пред бумтящата камина, загърната в плаща си, и се взираше в пламъците на огъня. Коленичих пред нея и поставих ръцете си в скута ѝ.

— Матилда, *ta petite*^[2] — усмихна ми се кралицата. — Какво има?

— Все същото, господарке моя. Тревожа се, че сте се затворили тук като някой отшелник в килията си. Почти не излизате, освен сутрин и вечер, за да подишате малко чист въздух. Преди разговаряхме, а сега вие мълчите.

Изабела докосна лицето ми.

— Матилда, ако ти кажа... Не, не мога.

— Кажете ми поне това, ваше величество — примолих ѝ се аз, — кой нареди на „Крилатият дракон“ да дойде тук?

По лицето на Изабела се разля усмивка.

— Аз, Матилда.

— Но защо, господарке моя? Какво очаквате да се случи?

— Не знам, Матилда. Просто исках да съм подготвена за всякакъв развой на събитията. Ако не успея да избягам по суша, очевидно трябва да тръгна по вода. Капитанът на „Крилатият дракон“ ми е добър познайник. Почтен човек е. Ще чака, докато не му дам заповед да отплава. Не мога да ти кажа нищо повече, Матилда.

— Ами бойните кораби на баща ви?

Изабела не се изненада от този въпрос — кастеланът явно я беше осведомил за последните новини от крайбрежието.

— Делата и плановете на баща ми, Матилда, засягат само него и онези, които се крият в сянката му. Успя ли да разбереш — приведе се тя към мен — как е загинал Кенингтън?

— Ваше величество, твърде добре ви познавам, за да ви позволя да отклоните вниманието ми по този начин.

Кралицата отметна главата си назад и се засмя.

— В такъв случай, Матилда, всичко, което мога да ти кажа, е следното: *vide atque tace* — дръж си очите отворени, а устата — затворена.

По-късно семейство Бомон поканиха мен и Дънивед в стаята на Анри — може би най-добре обзаведеното помещение в целия замък. В покритата камина с причудлива форма пращяха цепеници, а на трапезата бяха поднесени чудни ястия, придружени от разкошни вина — явно личните готвачи на адската троица здравата бяха изтормозили слугите от кухнята на замъка. Стените бяха покрити с изящни гоблени, чиито златни и сребърни нишки проблясваха на светлината на множеството свещи. Подът беше идеално пометен и изтъркан до блясък с морска вода, а отгоре му бяха поръсени билки. Изобщо на фона на студения и мрачен замък тази стая беше изключително топла и уютна. Самите Бомон се бяха издокарвали във великолепни премени и се държаха просто очарователно. Разбира се, едничката им цел беше да научат какво се крои в двора на кралицата, а кой можеше да ги уведоми по-добре от изповедника на Изабела и нейната сянка, както презрително ме наричаха те? Странна вечер беше. Седяхме в онази огромна стая, окичена с щитове и гоблени, огънят бумтеше, мангалите припукваха, а слугите ни носеха блюдо след блюдо. Постепенно разговорът премина от обичайните любезности към тревожното положение. Тъкмо тогава Бомон разкриха картите си. Те бяха влиятелни благородници с огромни владения в Шотландия и направо се ужасяваха от перспективата кралят да постигне споразумение с Брус и така да ги лиши от един доста солиден източник на доходи.

— Какво споразумение? — остро попита Дънивед.

— За осигуряване на помощ срещу графовете и подкрепа за Гавестън в замяна на признаване на претенциите на Брус — промърмори Луи.

Думите му предизвикаха неловко мълчание. Лейди Вески се взря в таванските греди, а самият Луи се престори на много заинтригуван от винения си бокал. Анри пък забарабани с пръсти по покривката от златотъкан брокат. Откритият въпрос на Дънивед ги беше сварил неподготвени.

— А какво ще стане, ако лорд Гавестън бъде отстранен окончателно? — продължи внимателно доминиканецът.

Тишината, която настъпи този път, беше направо зловеща.

— Какво имате предвид? — попита лейди Вески.

— Какво ще стане, ако графовете успеят да изпълнят намеренията си? — разпери ръце доминиканецът, а после бързо се

прекръсти. — Не казвам, че пожелавам такава съдба на кралския фаворит, но това изобщо не е изключено. Та какво би се случило тогава, лорд Анри?

Бомон отпи голяма глътка от виното си, взирайки се в мен над ръба на чашата. Дънивед можеше да си позволи такъв въпрос. Той беше доминикански монах, сиреч духовно лице, и личен изповедник на краля. Впоследствие спокойно можеше да каже, че с този разговор се е опитвал да разкрие истинските намерения на Бомон. Но ако Анри проявеше невнимание, отговорът му можеше да се изтълкува като държавна измяна.

— Ако лорд Гавестън... — Анри остави бокала си на масата. — Да, ако лорд Гавестън, да не дава Господ, понесе гнева на графовете, може да се стигне до междуособна война. Това обаче би било безсмислено. Някоя война не може да върне мъртвите. Другата възможност, до която би могла да доведе смъртта на фаворита — опазил Бог — е дългосрочно примирие. Възможно е кралят и великите графове да се обединят и, ако е рекъл Господ, с общи усилия да разгромят Брус.

— Ами кралицата, Бог да я благослови? — продължи Дънивед. — Как би реагирала тя, ако кралският фаворит бъде отстранен?

— Не мога да говоря от името на нейно величество — намеси се лейди Вески, — но предполагам, че първоначално тя ще се разстрои. После вероятно ще се примири — все пак такива неща често случват.

— А какво ще кажете вие, мистрес Матилда? — попита ме Анри.

— И аз като сестра ви, милорд, не мога да говоря нито от името на кралицата, нито от името на краля. Единственото, което мога да кажа, е, че съм дълбоко загрижена за добруването на господарката си. Стоим затворени в това орлово гнездо над северното море, докато из крайбрежните води кръстосват фламандски пирати, а сред пущинаците се спотайват какви ли не врагове. Мога само да се моля да си тръгнем оттук невредими, нейно величество да се присъедини към свитата на съпруга си и най-после всички да се озовем в безопасност.

— Кажете ми, Матилда — Дънивед присви проницателните си очи, сякаш светлината от свещите го заслепяваше, — как си обяснявате присъствието на аквилите тук?

— Тяхната задача е да пазят нейно величество кралицата.

— Съмнявам се! — намеси се Луи Бомон.

— Аз също — каза Дънивевд.

— Аз пък мисля — намеси се Анри, нетърпелив да демонстрира лоялността си, — че лорд Гавестън ги е изпратил именно с тази цел. Охраната на кралицата е много важна задача.

— А не е ли възможно да ги е изпратил и за да я шпионират? — рязко попита доминиканецът.

Бомон сви рамене, а после скри лице зад бокала си.

— Ами всичките тези убийства? — лейди Вески посочи към мен. — Доколкото разбрах, Матилда, кралят ви е дал Тайния си печат и ви е натоварил със задачата да ги разследвате. Е, така ли е?

В онзи момент подозренията ми още бяха съвсем смътни, но аз все пак реших да ги споделя с присъстващите, за да видя каква ще бъде тяхната реакция.

— Ето какво мисля... — започнах аз, но после замълчах.

Вятърът блъскаше по дървените капаци на прозорците като някакъв разгневен дух — този звук бе сякаш постоянно присъствие в живота ми, голяма част от който прекарвах високо над земята, изложена на хапещи ветрове и плющящ дъжд. Изведнъж си спомних, че когато бях дете, зиме се събирахме около огнището и пеехме песни за лятото. В този момент ужасно много ми се прииска да съм далеч от този мрачен замък, на някоя окъпана от слънцето ливада...

— Матилда? — усмихна се Анри. — Бяхте започнали да ни казвате нещо...

— Когато Ланъркост падна от кулата — отърсих се от унеса си аз, — всички ние бяхме в църквата. Не знам защо му е било да ходи горе, нито пък защо е оставил оръжията си. Единственото обяснение засега е, че човек трудно би се изкачил по онази стълба с портупей на кръста. Същото се отнася и за Лейгрейв. Въпреки случилото се с другаря му, той също се е качил в камбанарията невъоръжен. Нито един от двамата не е бил забелязан да се отправя натам. На върха на кулата не открихме никакви следи от борба. На единия от первазите имаше отпечатъци от стъпките на Лейгрейв, но това е всичко. Възможно е брат Юсибиъс, звънарят... всъщност — усмихнах се едва-едва, — помощникът на звънаря, да е видял нещо и тъкмо това да е станало причина за ужасното му убийство.

— Ами Кенингтън? — внезапно попита Дънивевд.

— Не знам, отче. Тримата войници на върха на Дъкет Тауър са били в пълно бойно снаряжение. Освен това са били особено бдителни, тъй като са били на пост. Отваряли са си очите на четири за някой враг отвън, не е изключено да са знаели и за някой предател отвътре. Храната, от която са яли, и ейлът, от който са пили, не бяха отровени. Войниците не са вдигнали тревога. Въпреки това някой е влязъл в кулата, изкачил се е по онова вито стълбище, минавайки покрай стаите на Мидълтън и на Рослин, а после е излязъл на площадката на върха, убил е тримата войници и ги е изхвърлил през някоя от бойниците. Маже нападателят им да не е бил само един. А пък може и... — опитах се да продължа аз, но гласът ми затрепери.

— Аз също размишлявах върху изчезването на войниците — отбеляза Дънived, поклащайки се напред-назад. — Сигурно знаете, че Светата инквизиция си подбира членове от редиците на моя орден и че нашите трибунали често си имат работа със случаи на вещерство и магьосничество. И така, аз се запитах: не е ли възможно събитията в Дъкет Тауър също да са свързани с някаква тъмна сила? От шест часа вечерта до шест часа сутринта на върха на кулата са се сменили три поста. Първите четири часа е дежурил Мидълтън, вторите — Рослин, а последните — Кенингтън. Мистрес Матилда изследва чашите и подноса им щателно, но тези мъже явно не са били отровени, нито пък упоени с някакъв еликсир или прах. Не открихме петна от кръв, нямаше и други следи от борба. Всичко това ме наведе на мисълта, че тримата мъже може да са били нападнати от някакъв зъл демон.

Анри Бомон се разсмя, поклащайки глава.

— Вие имате ли по-добро обяснение, милорд? — заинати се доминиканецът.

За кратко темата се измести към тайнственото и ние обсъдихме възможността в замъка да се крие някоя вещица или пък магьосник. Разбира се, никой от нас не взимаше тези приказки на сериозно, но вечерта беше мрачна и предразполагаше към подобни разговори. Освен това брат Дънived беше отличен разказвач и за известно време историите му — независимо дали бяха верни, или не — ни завладяха. После Анри Бомон стана нетърпелив и забарабани с ръка по масата, подканяйки ни да се върнем към по-належащите проблеми.

— Рано или късно — започна той, щом привлече вниманието ни — ние ще трябва да напуснем този замък. Мен ако питате, това ще се

случи по-скоро рано, отколкото късно, но при всички положения не можем да останем тук вечно. Накрая на кастелана ще му се наложи да изпрати съгледвачи, които да установят връзка с краля, или поне да се уверят, че пътищата на юг са безопасни за кралицата. Междувременно ние не бива да пренебрегваме възможността Тайнмаут да бъде атакуван отвън или предаден отвътре. Управителят на замъка разполага със стрелци и тежковъоръжени войници, както и с неколцина оттеглили се от служба рицари, които са се настанили в крепостта по милостта на краля. Дотук добре — той направи пауза, за да придаде по-голям ефект на думите си. — Аз обаче чух, че Александър от Лисабон, който води отряд от около седемдесет опитни войници, се чувствал в замъка като в клетка. Да не говорим, че реално никой не му е наредил да стои тук, дори напротив — Светия отец и крал Филип очакват от него да обикаля кралството и да преследва тамплиерите.

— С други думи — казах аз, — Александър от Лисабон намира клетката си за твърде тясна и има намерение да отлети.

— Да, ще отлети и ние не можем да го спрем. Но ако той си тръгне, враговете ни, които наблюдават замъка, веднага ще разберат, че отбранителната ни сила е отслабнала.

Тази новина беше изненада за мен, тъй като всячески се стараех да избягвам Александър от Лисабон и неговата шайка, и умишлено странях от стражевата кула и главния двор, където се подвизаваха те. Разбрах защо португалските наемници искат да си тръгнат — отбраната на замъка не беше тяхна грижа — но дали това беше единствената причина?

— Какво значение има това? — намеси се остро брат Дънивед. — Господа, дами — усмихна се той, — нека ви кажа, че преди да постъпя в доминиканския орден като послушник, аз бях войник. Военната наука не ми е чужда. Хайде сега да огледаме възможностите и да разсъдим логично. Ако този замък бъде нападнат, нашият дълг ще ни принуди да отбраняваме нейно величество. Но можем ли да кажем същото за Александър от Лисабон? Лорд Анри, имате право — Лисабонеца е просто наемник, натоварен от папата и от Филип Френски със задачата да преследва тамплиерите. Защо да рискува войниците си заради нас? Предполагам, че ако му се удаде възможност, той с радост би се измъкнал оттук, за да гони собствения си интерес.

Взрях се в доминиканеца с любопитство. Това беше първият път, в който той открито изразяваше неприязънта си към Лисабонеца.

— В крайна сметка — разпери ръце Дънивед, — най-добре ще е Александър от Лисабон да напусне замъка. Има и нещо друго. Според слуховете сред нас има предател. Ами ако този предател е Лисабонеца? Него не го е грижа дали замъкът ще устои, или ще падне. Той просто иска да се махне. Ами нека си върви, щом иска — да върви по дяволите!

Луи Бомон се съгласи. Аз също виждах логика в думите на доминиканеца. Александър беше обикновен наемник и не беше много ясно дали изобщо ще има куража да се изправи в защита на замъка.

Щом угощението приключи, благодарих на домакините ни и се приготвих да си вървя. Дънивед настоя да ме придружи до покоите на игумена и двамата бавно тръгнахме натам, обсъждайки кое би било най-добре за кралицата. Трябва да призная, че въпреки обичайната си коравосърдечност доминиканецът беше приел изключително присърце въпроса за безопасността на господарката ми и изглеждаше истински загрижен за нея. Заварихме Изабела седнала в едно подобно на трон кресло пред бумтящата камина в покоите ѝ. Кралицата се беше загърнала плътно в наметката си, а подпрените ѝ на една табуретка крака бяха обути в чехли. Из стаята се бяха настанали неколцина от любимите ѝ пажове. На стола до нея седеше Дьо Монтегю и ѝ четеше разни истории за крал Артур на светлината на един фенер. Господарката ми изглеждаше в добро настроение. Тя помоли Дьо Монтегю да спре да чете и с усмивка изслуша доклада ни с Дънивед за вечерята с тримата Бомон. На светлината на огъня лицето ѝ изглеждаше още по-красиво от обикновено.

— Бомон — Изабела се облегна в креслото си и се загледа в черните тавански греди. — Ама че алчно семейство! За пари са готови на всичко. Понякога се чудя за кого работят...

— Какво искате да кажете, ваше величество? — учудих се аз.

— Не е тайна, че семейството им има кръвна връзка с всеки един от европейските монарси. Няма как да не се зачудя на кого предават сведенията, които събират от английския кралски двор. На баща ми? На папата? Или пък на всеки, който е готов да плати за тях? Пъхат си носа във всичко. Все едно, казаното от тях е истина — усмивката на

Изабела се стопи. — Не мога да стоя тук вечно. Ако пътищата на юг са опасни, може би е време да тръгнем по вода.

— Ваше величество — рязко я прекъсна Дънивед, — късна пролет е. По това време на годината морето е бурно и пълно с опасности. Моля ви да почакате. Кралят сигурно скоро ще ни прати вест...

— Съмнявам се — кралицата се размърда в креслото си и махна с ръка на Дьо Монтегю. — Продължавай да четеш — много по-приятно е човек да се потопи във фантазиите си вместо в реалността. Имаш чудесен глас. Прочети ми отново пасажа, в който се разказва за онзи рицар, който влязъл в двора на крал Артур и предизвикал паладините му на двубой — Изабела сплете ръце. — Няма ли да е прекрасно да се върнем в Шийн, Уиндзор или Уестминстър и сутрин да чакаме слънцето да изгрее, през деня да се разхождаме из полята, а вечер да наблюдаваме как пада нощта? — в гласа ѝ се прокрадна горчивина. — Вместо това ние се свираме сред тези пуцинаци като зайци, опитващи се да избягат от сянката на ястреба. Лорд Бомон е прав. На това трябва да се сложи край. Как и кога ще стане това обаче — не мога да кажа. Матилда, ако искаш остани, а ако ли не...

Поклоних се и се оттеглих. Бях пийнала доста на пира при Бомон, така че си легнах рано.

На следващата сутрин се събудих от силно думкане по вратата на стаята ми. Отпред стоеше Дьо Монтегю с наметнат на раменете плащ и портупей на кръста.

— Хайде, Матилда, да вървим — каза ми той. — При стражевата кула е възникнал някакъв проблем. Говори се, че Александър от Лисабон и нокталиите му искат да си вървят.

— Ами да си вървят! — отвърнах. — И без това нямаме никаква полза от тях.

— Хайде, Матилда, моля те!

И така, аз затворих вратата и бързо се облякох — нахлузих обувки от груба кожа и се увих в един плащ. После обясних на един от кавалерите на кралицата къде отивам и последвах Дьо Монтегю през мъгливия главен двор на замъка до стражевата кула. Там се бяха събрали Александър и неговите нокталии, натъкмени в черните си одежди, развели бойните си знамена и съпровождани от гръмкия лай на бойните си кучета. Дворът беше претъпкан. Товарните кончета на

нокталиите бяха изкарани от конюшните и гърбовете им се превиваха под тежестта на дисагите, сандъците и ковчежетата, с които бяха натоварени. Вгледах се в този легион от демони, който цели четири години беше висял над кралския двор като някаква зла прокоба. Цели четири години нокталиите неуморно бяха преследвали и без това изтерзаните тамплиери и безжалостно ги бяха убивали. И ето че сега бяха решили да си тръгнат. Кастеланът и офицерите му — стрелци и копиеносци — бяха ужасно разтревожени от факта, че така крепостта ще се лиши от много боеспособни мъже, още повече, че тепърва ни предстоеше да се изправим пред опасността, спотайваща се из мъгливата пустош. С едната си ръка Александър от Лисабон държеше юздите на черния си боен кон, а с другата се опитваше да прогони управителя на замъка от пътя си. Въоръжените мъже до него вече разгъваха черно-златните знамена — знак, че са готови да се метнат на седлата и да потеглят. Когато двамата с Дьо Монтегю се приближихме, Лисабонеца тъкмо избутваше напред някакъв рошав селянин, облечен в животински кожи.

— Това е моят водач — извика той на кастелана. — Озуит от Тийсдейл. Според него кралят и лорд Гавестън не са далеч оттук и с тях има многочислена войска. Той ще ни преведе през пущинака, за да обединим силите си с тях.

Огледах Озуит. Главата му беше голяма, косата и брадата му — сплъстени, очите му гледаха кръвнишки, а страните му бяха обрулени от вятъра... Заслушах се в бръцолевенето му — мъжът говореше бързо на местния диалект и така сливаше думите, че се налагаше някакъв коняр да превежда както на кастелана, така и на Лисабонеца. Въпреки че беше прост селяк, Озуит даде доста добро описание на кралските войски — знамена в синьо, златно и алено с озъбени леопарди отгоре. Според него кралят и Гавестън се придвижвали на север заедно с отряд уелски стрелци. Нищо чудно да беше така — един селянин не би могъл да си измисли всичко това. Дьо Монтегю ме стисна за ръката.

— Погледни лицето му, Матилда — прошепна ми той. — Вгледай се внимателно!

Озуит приличаше на беден орач, стремящ се да впечатли големците, сред които беше попаднал. Държеше се досущ като селянин — не можеше да застане на едно място и все потропваше с крака,

почесваше се или пък си мърмореше нещо под носа. От време на време пристъпваше напред и се обръщаше към коняря. При следващото му приближаване се възря по-внимателно в него и изведнъж разпознах лицето под рошавата коса и сплъстената брада. Това не беше нито селянин, нито неграмотен орач, ами Озъл Ирландеца — ненадминатият майстор на дегизировките, който се беше закълел да отмъсти на Лисабонеца и на неговите демони. Вместо при краля Озъл щеше да ги отведе право в Ада! Отворих уста с намерението да предупредя нокталиите — колкото и да ги мразех, не можех да гледам как тръгват към смъртта си — но Дьо Монтегю стисна ръката ми още по-силно. И така, аз замълчах, дивейки се на невероятно хитрото хрумване на Ирландеца да се престори на селянин. Един високопоставен тамплиер щеше да опише кралската свита много по-детайлно, отколкото беше успял да го стори „неграмотният орач“. Това съвсем беше убедило Лисабонеца да го последва. Нокталиите бяха решени да напуснат замъка и кастеланът не можеше да ги спре.

— Дано Бог се смили над душите им — прошепна Дьо Монтегю. — Нищо не мога да направя за тях. Пък и не искам.

В момента в който камбаните на параклиса забиха, възвестявайки, че е дошло време за Христовата литургия, нокталиите препуснаха през портите на замъка под разветите си бойни знамена. И така, дългата върволица от конници, товарни кончета и лаещи бойни кучета се отправи към мъгливата пустош, където шайката на Лисабонеца щеше да получи възмездие за делата си. Не е лесно човек да избегне смъртта. Може и да се опитва, но когато Бог поиска душата му, той трябва да е готов да я пусне. В онази ранна утрин въздухът беше пропит от миризмата на неизбежна смърт и без да искам, аз си представих отчаяните писъци на нокталиите, звъна на мечовете, свистенето на стрелите и тъпия звук на бойните брадви. Смъртното ложе на Лисабонеца беше постлано и той с все сили препускаше към него.

Единственото, което можех да сторя, беше да се върна при кралицата и да ѝ прошепна новините. Щом ги чу, Изабела се прекръсти и промълви една молитва. После двамата с Дьо Монтегю отидохме на литургията в църквата на замъка. Не взех причастие. Не можех. Разкъсвах се от чувство за вина, макар да си давах сметка, че съм била безсилна да променя събитията. Ако се бях опитала да

предупредя Александър от Лисабон, той щеше да ми се присмее и въпреки всичко щеше да тръгне към гибелта си. Същевременно щях да предам Озъл и тамплиерът щеше да бъде сполетян от ужасна смърт.

След литургията двамата с Дьо Монтегю седнахме на една пейка в склада за провизии на замъка и закусихме в трескаво очакване на новините. Те пристигнаха късно следобед — един оцелял войник от отряда на Лисабонеца потропал на страничната врата на крепостта. Бронята на младежа била цялата оплискана с кръв, бликаща от собствените му рани. Стражите го отнесли в лазарета на замъка и веднага пратили да ме повикат. Оцелелият беше парижанин и макар да беше млад мъж, едва ли щеше да победи смъртта. Раната в корема му беше смъртоносна и единственото, което можех да сторя за него, беше да облекча мъките му. Той лакомо изпи упойващата отвара, която му дадох, и започна да бълнува за някакви зелени поля, за майка си и за девойка на име Клариса. Щом дойде на себе си, веднага започна да ми разказва какво се беше случило с отряда им. Когато навлезли в мъглата, пълна с всякакви привидения и водни вещици, нокталиите се разтревожили и започнали да проклинат Лисабонеца. Той обаче останал непреклонен. И така, съдбата им била решена. След един час път от замъка капанът, към който ги водел Озъл, щракнал бързо и необратимо.

— Кой ви нападна? — попита кастеланът, който веднага се беше отзовал на молбата ми да дойде в лазарета.

— Тамплиерите.

— Глупости! — изръмжа кастеланът.

— Тогава са били призраци — каза мъжът. — Адски демони, жадни за мъст. Казвам ви, чух бойния им вик: *Beauseant*^[3]. Зърнах и черно-бялото им знаме. Причаквах ни в мъглата като вълци. Щом се приближихме, изсипаха над главите ни дъжд от стрели. После дойдоха по-близо и замятаха копия и брадви. Кучетата и повечето от конете ни бяха повалени.

— Колцина бяха нападателите ви?

— Нямаха чет. Александър от Лисабон направи всичко по силите си. Накара ни да слезем от конете и да оформим щит с копията си, но тамплиерите го разкъсаха с брадвите, мечовете и боздуганите си. И така, отрядът ни се разцепи на малобройни групички. В един момент кръгът, в който се намирах аз, се разкъса. Спомням си, как ме раниха

— той попипа корема си — и как побягнах. Зад гърба ми се носеха ужасяващи писъци. Лесно намерих пътя назад — просто вървах по следите, които бяхме оставили. След мен хукнаха преследвачи, но после изсвири боен рог и те се върнаха обратно — един от нас трябваше да оцелее, за да разкаже какво се беше случило — заключи младежът и се сгърчи от болка.

Погледнах към кастелана, но той само сви рамене. Аз сипах малко вино между устните на умирация войник и зачаках край постелята му. Дьо Монтегю дойде да го изповяда призори. След това докладвахме на кралицата. Изабела беше станала рано и вече се грееше на слабия огън в покоите си.

— Баща ми ще побеснее — каза господарката ми, без да откъсва очи от пламъците. — Александър от Лисабон и нокталиите бяха негови хора. Всичко започна с кръвопролитие — прошепна тя, — така и ще завърши.

Двамата с Дьо Монтегю се оттеглихме в тесния коридор отпред и приседнахме върху възглавничките, поставени в нишата на едно прозорче. Той се наклони към мен.

— Нищо не можехме да направим, Матилда. Александър от Лисабон получи възмездие за делата си.

— Но какво означава това? — попитах.

— Обзалагам се, че Озъл и останалите са отишли в Шотландия — продължи внимателно Дьо Монтегю. — Сключили са примирие с Брус, в замяна на което той им е дал подкрепата си. После са се върнал на юг, което едва ли е представлявало кой знае каква трудност — цялата околност е замряла заради яростното преследване, на което графовете бяха подложили краля. Местните шерифи, управители на имения и градски кметове не смеят да си покажат носовете, така че пътищата са празни и по тях спокойно може да се придвижи военен отряд. И така, Озъл е решил да действа. Като изключим младежа, когото изповядах, едва ли има други оцелели от шайката на Лисабонеца. Трябва да се видя с кастелана — изправи се Дьо Монтегю. — Щом Озъл е тук, значи войските на Брус също не са далеч.

Настоях да го придружа и двамата отидохме при управителя на замъка. Опитният ветеран си беше направил същите заключения, до които бяхме стигнали и ние, но все още не вярваше в историите за

тамплиерите. Дьо Монтегю обаче му прошепна нещо и веднага щом се съмна, кастеланът изпроводи съгледвачи по следите, оставени от нокталиите. Не знам дали тези мъже бяха по-умели от предишните, които бяхме изпращали, или просто този път враговете, дебнещи извън стените на замъка, им бяха позволили да се върнат, но те се върнаха. Новините, които донесоха със себе си, бяха потресаващи. Мястото на стълкновението между демоните на Лисабонеца и тамплиерите било пълно с изпотрошени копия, счупени ками, разпорени седла и парчета плат, но от труповете нямало и следа. Нокталиите били потънали вдън земя. Не по-малко стряскащи бяха новините за шотландските пълчища, нахлули в околността и опустошили селата по пътя си — криещите се из пущинака селяни бяха разказали на разузнавачите ни ужасяващи истории. Това беше достатъчно. Кастеланът веднага приведе крепостта в бойна готовност и изпрати на кралицата съобщение, с което я уведомяваше да се подготви за отплаване. В бележката пишеше още, че въпреки усилията си, управителят на замъка още не е успял да научи дали в крепостта има предател. Разбира се, предател имаше и ние съвсем скоро щяхме да го разберем.

[1] Джеймс Дъглас — шотландски пълководец, поддръжник на Робърт Брус. — Б.пр. ↑

[2] Малка моя (фр.). — Б.ред. ↑

[3] Името на бойното знаме на тамплиерите, с което влизали в битка. — Б.пр. ↑

ПЕТА ГЛАВА

Те бяха решили да отвлекат кралицата на Англия.

Два дни след като Александър от Лисабон и нокталиите му бяха изтрети от лицето на земята, ни събуди сигнал за тревога. Зората тъкмо пукваше. В покоите на кралицата нахлу един от офицерите на кастелана, който ни съобщи, че страничната врата на крепостта е била намерена разбита.

— Слава Богу — добави той, — това ни осигури малко време. Успяхме да вдигнем тревога, преди портата да бъде атакувана.

Въпреки дебелите стени грохотът на битката вече достигаше до нас.

— А защо не я заключихте? — Изабела беше облякла плаща си и вече насочваше членовете на свитата си към вътрешния двор.

— Един сержант и неколцина войници се опитаха, но бяха изненадани и избити. В замъка нахлуха шотландски войници. Сега се опитват да стигнат до главната порта.

Мъжът продължи да бръщолеви, но ние вече не го слушахме — трябваше да се подготвим за тръгване.

Дьо Монтегю, кавалерите на кралицата и другите членове на свитата й вече се бяха въоръжили до зъби. Скъпоценностите на Изабела отдавна бяха свалени в заливането под Дъкет Тауър, а останалият й багаж се пренасяше в момента. Щом се приготвихме, Дьо Монтегю и кавалерите ни изведоха от покоите на игумена. Гъстата морска мъгла не ни позволяваше да видим какво се случва в другия край на замъка, където защитниците му отчаяно се опитваха да отблъснат нашественическите войски, но смразяващите звуци на битката — писъците, виковете и звънът на оръжията — отекваха навсякъде. В далечината гореше огън и пламъците му проблясваха през мъглата. Из небето се носеше черен дим. Въпреки това за

момента не ни грозеше реална опасност — кралицата беше добре охранявана.

Когато стигнахме до Дъкет Тауър, открихме, че Рослин и Мидълтън вече са избягали през прохода. Последвахме ги бързо и скоро се озовахме на брега, вдъхвайки студения морски въздух. „Крилатият дракон“ беше готов за отплаване — носът му сочеше към открито море, грамадното му платно беше наполовина вдигнато, а от високата кърма се вееше кралският флаг. По вълните между брега и кораба се люшкаше цяла флотилия от малки и големи лодки. Приливът още не беше започнал. И така, ние излязохме от укритието си между скалите и се затичахме към водата, за да посрещнем спасителите си. Първата лодка се приближи към брега с вдигнати весла и килът ѝ застърга по обсипания с камъчета бряг. Шестимата гребци веднага се притекоха на помощ на кралицата и придружителите ѝ и ги качиха на борда. Дьо Монтегю, Дънивед и аз изчакахме втората лодка. В този момент един от кавалерите на Изабела изкрещя нещо и посочи към дългата редица снежнобели скали. Морето се беше отдръпнало и между тях и водата се беше появила широка пясъчна ивица, покрита с водорасли и камънаци. Вгледах се през изтънялата морска мъгла и зърнах проблясък на стомана, мяркаха се и някакви цветове. Дъхът ми секна от ужас. Наоколо се разнесоха тревожни викове. Явно шотландците бяха открили някакъв път през скалите и сега войските им препускаха към нас по брега. Цяло чудо беше, че кралицата не бе попаднала в капан още в прохода под Дъкет Тауър.

Кавалерите на Изабела закрещяха на гребците да побързат. Погледнах към морето. Лодката, която беше взела господарката ми, вече плаваше към кораба, но останалите още не бяха стигнали до брега. Една от дамите на кралицата — да ми прости Господ, но съм забравила името ѝ — която беше останала с нас, се просна на мокрия пясък и захлипа истерично. Озърнах се към скалите. Шотландците приближаваха, а доспехите и оръжията им блестяха на слънцето. После отрядът им се закова на място, а облечените им в черна кожа стрелци излязоха напред. Те се прицелиха и стреляха, но, за щастие, не бяха преценили добре разстоянието и стрелите им паднаха далеч от целта. Вдигнал меча си, Дьо Монтегю веднага се зае да организира защитата ни. От прохода под Дъкет Тауър се изсипваха множество стрелци, слуги, пажове и войници от замъка и всеки, който носеше

арбалет или дълъг лък, се включи в битката. Шотландците се втурнаха в атака и в бързината изпотъпкаха собствените си стрелци. В този момент Дьо Монтегю нареди на нашите да стрелят и челната редица на нападателите ни беше повалена. Вторият ни залп не беше така мощен, тъй като само стрелците с дълги лъкове бяха имали време да заредят отново. После шотландците връхлетяха върху нас и брегът се огласи от свистенето на стоманените им мечове и странните им бойни викове. Мъжете яростно се вкопчиха едни в други, докато накрая нападателите ни бяха отблъснати. Спасителите ни вече ни чакаха в плитчините, така че Дьо Монтегю и кавалерите ни избутаха сред разбиващите се в брега вълни. Оттам ни поеха гребците, които ни натовариха по лодките. Защитниците ни също се оттегляха към водата и веднага щом се озовяха на борда на някоя лодка, започваха да обстрелват преследвачите ни. Водата се обагри с кръв. Виковете на нападателите ни станаха още по-яростни. Кастеланът, Бог да го благослови, ни беше изпратил още войници, които вече изскачаха от прохода под Дъкет Тауър и атакуваха шотландците в гръб. Лодките бяха претоварени — из тях лежаха множество умиращи войници, покрити с ужасяващи рани, от които бликаше кръв. Една стрела се беше забила дълбоко в гърдите на изостаналата след кралицата придворна дама и бедната девойка се давеше в собствената си кръв. Капитаните на лодките крещяха на гребците да потеглят.

Най-сетне се освободихме и се понесохме срещу гигантските вълни на прилива. По водата плуваха трупове и се носеха кървави дири. Шотландците осъзнаха, че вече няма смисъл да ни преследват, така че се обърнаха с лице към опасността, прииждаща от Дъкет Тауър. Неколцина от тях вече бягаха обратно към скалите. Лодките ни продължиха да се придвижват към кораба, борейки се с прилива, и скоро почти се блъснаха в борда на „Крилатият дракон“. Изкачихме се по въжените стълби, след което моряците ни изтеглиха на палубата и ни захвърлиха там. Въпреки че бях цялата подгизнала, аз се заех с ранените и умиращите. Капитанът на „Крилатият дракон“ нямаше време за нас. Единствената му грижа в момента беше да измъкне кораба си от крайбрежните води, тъй като сигналните светлини, проблясващи по върховете на скалите, предупреждаваха, че там е пълно с фламандски пирати. До обяд аз и корабните лекари бяхме направили всичко по силите си за ранените войници. Дьо Монтегю и

Дънивед също много ни помогнаха. По едно време Мидълтън и Рослин започнаха да се навъртат край нас, но аз ги пропъдих. Дьо Монтегю запази присъствие на духа и продължи да действа също толкова решително, колкото беше действал и на брега. Благодарих му за всичко, което беше направил и продължаваше да прави за нас. Дънивед определено ме впечатли — личеше си, че доминиканецът е бесен, но въпреки това той успя да се овладее. Всички имахме своите подозрения за случилото се, но в онзи момент нямаше време за приказки.

Щом приключихме, телата на мъртвите бяха предадени на морските дълбини, а душите им — на Бога. Късно следобед екипажът и пасажерите се събраха под навеса, разпънат пред капитанската кабина, и Дънивед отслужи една наистина трогателна зауспокойна литургия. Свирепият северен вятър издуваше платната, а слънцето приличаше все по-силно. Извисявайки мощния си глас, доминиканецът се помоли за душите на мъртвите, а после ни даде тон и всички ние запяхме химн, благодарни за избавлението си. Имах чувството, че сънувам. Корабът се клатушкаше по вълните, наоколо се носеха остри миризми, а дървенията и корабните въжета непрекъснато издаваха някакви звуци. Небето над нас беше ясно и палубата беше окъпана в слънце. Какъв контраст с обвитите в мъгла скали на Тайнмаут!

Привечер кралицата излезе от каютата си и отново ни събра под навеса, където Дънивед беше отслужил зауспокойната литургия за мъртвите. Изабела беше невредима и напълно спокойна. Лицето ѝ изглеждаше като изсечено от мрамор, а косата ѝ беше скрита под качулката на плаща ѝ. Господарката ми изрази признателността си към капитана и към служителите си, раздавайки им скъпоценни камъни, а после седна в капитанското кресло и попита Дънивед колко са загиналите.

— Осмина — отвърна доминиканецът. — Една придворна дама, един паж и шестима слуги. Войниците от замъка, които се изправиха в наша защита, дадоха два пъти повече жертви.

Изабела не промълви нито дума. По лицето ѝ не помръдваше нито едно мускулче, а очите ѝ се взираха в морето, без да мигат. Дънивед я попита как се чувства и тя му отвърна, че се чувства добре, но после отново се върна към мислите си, а сините ѝ като сапфири очи продължиха да светят със същия студен блясък. Рослин и Мидълтън,

които цял ден бяха тичали по някакви задачи, се присъединиха към нас. Орлетата изглеждаха засрамени. Бях ги зърнала да обикалят наоколо по-рано през деня и, разбира се, на литургията на Дънивед. Дватама твърдяха, че яростната битка при заливчето на Тайнмаут им е дошла като гръм от ясно небе. Капитанът на „Крилатият дракон“ — моряк от пристанището Хъл с бръсната глава и жизнерадостно лице — се застъпи за тях и каза, че аквилите дори са искали да се върнат на брега и да помогнат, но той ги е спрял. Капитанът не беше вчерашен, така че много добре разбираше, че нападението над кралицата е било предварително планирано.

Тази вечер аз и Дънивед останахме с Изабела до късно. Тя настоя на кораба да бъде отслужена вечерня. След това двамата с доминиканеца се опитахме да я въвлечем в разговор, но господарката ми само поклати глава и ни направи знак да замълчим.

— Не сега — прошепна тя. — Матилда, братко Стивън — сега трябва да застанем неподвижно, да мълчим и да наблюдаваме.

Нямахме избор. „Крилатият дракон“ се беше превърнал в лечебница, но едновременно с това беше готов за битка. Капитанът беше твърдо решен да изведе кралицата от пълните с врагове води и да я закара до някое сигурно пристанище. След една нощ благополучно плаване той се среща с Изабела и ѝ съобщава, че до залез-слънце ще стигнем до пристанището на Уитби край бреговете на Йоркшир.

— Уитби е обикновено рибарско селце, но на скалите над него се намира един доста голям женски манастир — той се усмихна. — Сигурен съм, че игуменката ще ви приеме с радост и ще ви осигури отлични условия за пребиваване.

Късно следобед „Крилатият дракон“ действително влезе в заливчето на Уитби и господарката ми моментално настоя да бъде свалена от кораба. И така, лодките ни откараха на брега. Един вестоносец веднага потегли към величествените постройки на „Света Хилда“, които бяхме зърнали още от морето, за да съобщава на игуменката, че пристигаме. Не след дълго група монахини в тъмносиви одежди и няколко слуги от манастира дойдоха да посрещнат кралицата на пристанището и да я отвеждат в покоите, които ѝ бяха приготвили набързо. До онзи момент аз не бях мислила за нищо друго освен за опасността, която бяхме избегнали на косъм, и едва

тогава осъзнах, че съм уморена и че сигурно изглеждам ужасно мърлява и раздърпана.

През следващите три дни се отдадохме на пълна почивка. Стаите, в които ни настана игуменката, бяха просторни и удобни и ни осигуриха невероятно спокойствие на фона на кошмарното бягство от Тайнмаут и бурята, която се завихряше около трона на Англия. Дните минаваха. От манастира потеглиха множество вестноосци, яхнали най-бързите коне от конюшната на игуменката. Освен това изпратихме куриери до капитана на „Крилатият дракон“, който сви три пъти платната на кораба си в чест на Светата Троица и отплава от Уитби. След няколко дни се върна и веднага отиде да докладва на кралицата.

Аз определено се радвах, че съм далеч от Тайнмаут. Манастирът „Света Хилда“ се оказа чудесно място за почивка, сред чиито красоти Изабела спокойно можеше да си отдъхне. Облицованите ни с дъбова ламперия стаи бяха богато обзаведени, градините бяха изпълнени със зеленина, а вътрешните дворове осигуряваха чудесна сянка през слънчевите дни, които се заредиха един след друг. През повечето време аз стоях в лечебницата и помагах в грижите за ранените или пък пълнех гърненцата и бурканчетата си с разни лекове. Дъо Монтегю помоли кралицата за разрешение и замина по някакви свои дела; същото сториха и аквилите, които наеха коне и препуснаха по дирите на господаря си. През манастира непрекъснато минаваха пътници, които донасяха какви ли не слухове, но Изабела така и не издаде намеренията си. Господарката ми определено владееше изкуството на дворцовите интриги. Като дете тя беше понасяла невероятни гаври от страна на тримата си братя и се беше научила на търпение. Разбира се, това беше само временно — под усмивката и любезното си държание тя кроеше коварни планове. За съжаление, не ги споделяше с мен. И така, аз се ограничавах до грижите за здравето ѝ. Един ден кралицата ми позволи да я прегледам и за мен беше огромно облекчение да открива, че въпреки изпитанията, през които бяха преминали, тя и детето в утробата ѝ бяха добре. Външно Изабела приличаше на крехко цвете, но всъщност беше изключително устойчива. Тялото и духът ѝ бяха в отлична форма. Е, коремът ѝ вече доста беше наедрял, съпътстваха я и обичайните за бременните болезки, но такива дребни проблеми не можеха да стреснат господарката ми. През повечето време кралицата си стоеше в стаята и диктуваше писма на писарите си или

пък се съвещаваше с Дънивед. Когато излизаше, отиваше да се срещне с игуменката и послушничките ѝ или пък се появяваше в трапезарията на манастира и започваше да играе ролята на добра господарка. С всичко това Изабела целеше да се предпази, но не само — стената, която издигаше пред себе си, служеше и като прикритие за коварните ѝ планове.

Междувременно кралицата почти не общуваше с мен, като изключим онзи път, когато ме повика, за да ме разпита за Тайнмаут, нокталиите и смъртта на аквилите. В последния ден от април обаче тя най-после се почувства готова за разговор и покани мен и Дънивед в личните си покои — богато наредено осмоъгълно помещение. Вътре имаше лъскави дъбови столове, писалище, умивалник и няколко кожени кресла, поставени пред покрита камина. Над нея пък беше окачен пищен гоблен, разказващ чудната история на Кедмон^[1], който се превърнал от обикновен пастир в нежен поет. От двете страни на гоблена имаше разкошни картини в червено, златно и черно, които изобразяваха сцени от живота на света Хилда и други големи светци от северните графства. Тежката врата беше залостена и заключена. Тъмночервената кожена завеса беше спусната, а черно-белите плочки по пода бяха покрити с дебели килими — сякаш кралицата беше искала да заглуши всички възможни звуци отвън, пък и отвътре. Украсените с религиозни символи стъкла на малките еркерни прозорци бяха позлатени и омекотяваха още повече лъчите на залязващото слънце. Изобщо мястото беше много подходящо за провеждане на тайни съвещания.

Изабела изглеждаше великолепно в кехлибарената си рокля от скъпа тафта, която беше облякла под изящен жакет без ръкави в синьо и златно. На краката си носеше сребърни чехли, поръбени с мека агнешка кожа, а върху косите си — разкошен тюлен воал. Докато се настанявахме, забелязах, че обсипаното със скъпоценни камъни ковчеже, в което кралицата държеше своите *secretae litterae* — тайни писма, е отворено. Отгоре на купчината лежеше някакво писмо, което очевидно беше получено съвсем скоро — веленът, върху който беше написано, изглеждаше съвсем нов. Освен това писмото носеше пурпурния печат на тайната канцелария на Филип Френски. Кога ли го беше получила господарката ми и защо ли го беше запазила в тайна? Известно време тримата стояхме скупчени около камината, обградени

от танцуващите сенки, които свещите и маслените лампи хвърляха по стените. Дворът на манастира беше потънал в тишина — сестрите се бяха събрали в параклиса за вечерната си молитва. Изведнъж Изабела сложи край на любезностите.

— Откъде да започна? — гласът на кралицата беше гневен. — Измъкнахме се от Тайнмаут само благодарение на Божията милост! Не си мислете, че съм неблагодарна — тя ме ощипа по ръката. — Дьо Монтегю и кавалерите ми се справиха отлично със ситуацията, но това изобщо не биваше да се случва — кралицата ме ощипа още веднъж. — Кралят и Гавестън сърбат попарата, която сами си надробиха. Нокталиите получиха възмездие за делата си, но загадките около смъртта на тримата аквили все още не са разгадани. Най-важният въпрос обаче е следният: какво се случи в Дъкет Тауър? Защо бяха убити Кенингтън и хората му? За да бъдат наказани за нещо, или за да бъде изпълнен заговорът срещу мен?

Изабела и Дънивед се спогледаха, сякаш знаеха още нещо. Аз стиснах зъби, а после невинно попитах:

— Заговор срещу вас ли, ваше величество?

Пък и какво друго можех да кажа? Изабела от доста време ме държеше встрани от делата си. Кралицата ми се усмихна, потупа ме по ръката и се наклони към мен.

— Разбира се, Матилда. И ако добрият Господ не се беше намесил, онези шотландски войници щяха да проникнат през портата на Дъкет Тауър. Явно са знаели не само къде се намирам, ами и откъде смятам да избягам. Затова бяха на брега.

Отново ми се наложи да стисна зъби. Думите на Изабела звучаха като заучени и аз имах чувството, че кралицата не се опитва да стигне до истината, а да разбере какво знам аз.

— Ваше величество, има ли новини от Тайнмаут? — попитах.

— Да — отговори Изабела. — Новините са добри. Кастеланът е успял да отблъсне нападателите, а любимите ми братовчеди Бомон са невредими и предполагам, че скоро ще се присъединят към нас.

— Слава Богу — промърмори Дънивед. — Но нека ви попитам следното, ваше величество: на вашите благородни братовчеди може ли да се... — той замълча.

— Да се разчита ли? — довърши Изабела. — Братко Стивън, не вярвам на никого освен на хората в тази стая!

— Ами предателството в Тайнмаут? — попитах аз.

— В писмото си до мен — отговори Изабела — кастеланът признава, че един предател едва ли би се затруднил да се прокрадне през мъглата, да разбие страничната врата на крепостта и да я остави отворена за нападателите отвън.

— Но кой е можел да си направи тази уговорка с шотландците? Замъкът беше обсаден. Никой освен вестоносците не можеше да излезе, а дори те бяха изпращани рядко.

— Тамплиерът Озъл е успявал да влиза и да излиза от замъка безпрепятствено — отвърна Изабела. — Защо не и някой друг? Така или иначе, Дъкет Тауър беше нашият изход от Тайнмаут. Предателят очевидно е знаел за него, така че нищо не му е пречело да мине оттам, за да излезе от крепостта и да предупреди шотландците. Да не забравяме и светлинните сигнали, изпращани от стените на замъка — добави тя горчиво.

— Права сте — промълвих аз. — Шотландските войски действително са можели да проникнат в Дъкет Тауър, но така те са щели да се изложат на прекалено голяма опасност. Приливът е можело да дойде и да им отреже пътя за бягство. При това положение те са щели да бъдат принудени да се придвижат през кулата, тоест да се справят с войниците там. Да не говорим, че по пътя към покоите на игумена също са щели да срещнат съпротива. В крайна сметка, можело е въобще да не стигнат дотам, а при всеки опит за отстъпление са щели да бъдат избити. Кастеланът щеше да се погрижи за това. Да — заключих аз, — шотландците е трябвало да ви изкарат от замъка, затова са атакували. Очевидно става дума за заговор, но защо? И кой стои зад него? — погледнах към Дънивед, но той само се прекръсти и промърмори една благодарствена молитва.

— Кой стои зад заговора? — повторих въпроса си аз и се обърнах към кралицата; тя обаче също не ми отговори. — Страхувахте ли се от подобно предателство, ваше величество? И ако да, защо изобщо се настанихте в Тайнмаут?

— Какъв друг избор имахме, Матилда? При всички положения беше по-добре да се укрием в замъка, отколкото да се скитаме из пущинаците. Една крепост, разположена върху скалите над морето, със сигурност е по-безопасно убежище от някое запуснато стопанство в равнината.

Кимнах в знак на съгласие.

— Ами „Крилатият дракон“? Кой му нареди да чака в заливчето?

— Съпругът ми, по мое настояване.

— Защо?

— Страхувах се, Матилда. И все още се страхувам.

— От какво?

Изабела сведе глава и разтри челото си с тънките си бели пръсти.

— Не знам точно. Ако знаех, досега да съм се изправила срещу опасността.

— Ами благочестивият ви баща? — добавих аз подигравателно.

Изабела се изкикоти в шепата си.

— Какво за него, Матилда?

— Ваше величество — рязко ѝ отвърнах аз, — баща ви няма как да не е замесен в бедите, сполетели Англия.

— Така е, Матилда, права си — Изабела се облегна в стола си и хвърли един поглед към Дънивед, който седеше вляво от нея.

Псалмописецът неслучайно е казал, че човешкото сърце е лукаво^[2] — точно така си е. Кралицата и загадъчният доминиканец очевидно бяха сключили таен съюз помежду си и този бегъл поглед, който си размениха, ги издаде. По онова време аз естествено нямах представа какво крият от мен. Дънивед беше изповедник на Изабела и тя споделяше с него тайните си. Мислех си, че и аз се ползвам с доверието ѝ, така че определено проявих ревност в онази ситуация. Но времето също има своите тайни и понякога разкриването на цялата истина отнема години. Все едно, в онзи момент аз не се съмнявах, че Изабела се е свързала с баща си. Припомних си думите на кастелана за френските кораби, кръстосващи крайбрежните води, и се зачудих дали пък капитанът на „Крилатият дракон“ не беше отнесъл до тях някое тайно послание от кралицата и не се беше върнал с отговор. Това би обяснило и новото писмо, носещо тайния печат на Филип Френски.

— Ами негово величество кралят? — попитах.

— Негово величество кралят — рече Изабела саркастично — е бърз като сърна, така че се е измъкнал от преследвачите си и вече приближава Йорк. Ще ни чака там.

— А графовете?

— Изтеглили са се на юг от река Трент, но, разбира се, ще се върнат — Изабела вдигна рамене. — Просто им излиза твърде скъпо

да държат войските си на бойното поле — заключи тя и се изправи. — Матилда, *ma cherie*^[3] — погали ме кралицата по лицето, — и тук е като в шаха — фигурите може и да са се върнали на първоначалните си места, но това не означава, че играта е приключила.

О, да, играта определено не беше приключила! Новините валяха като порой. Войските на Брус, командвани от пълководеца му Дъглас, бяха отстъпили. Тайнмаут беше в безопасност. Тримата Бомон бързаха на юг, а кралските служители обикаляха из пущинака и издирваха изгубените каруци и кончета, натоварени с багажа на кралицата. Повечето от вещите ѝ бяха открити, но някои от тях изчезнаха безследно. Томас от Ланкастър, братовчедът на краля и водачът на графовете, изпрати на Изабела съобщение, с което я уверяваше, че не би искал враждата на великите лордове с Гавестън да се отразява на отношенията им с краля и кралицата. Писмото беше много мило, но, за съжаление — пълно с лъжи. Е, поне Изабела щеше да си получи обратно част от багажа, задържан заедно с този на краля край Ново Кастро — Ланкастър се ангажираше да ѝ го изпрати.

Дьо Монтегю също се върна. Любимият ми се промъкна в манастира един късен следобед и двамата се срещнахме в розовата градина на свети Ейдан. Той обаче не пожела да разговаряме там. Вместо това излязохме от „Света Хилда“ през антиохийската порта, спуснахме се по стръмната пътека между скалите и се озовахме в малкото рибарско селце. Дьо Монтегю явно добре се ориентираше сред тесните му улички, настлани с едър чакъл, и уверено ме поведе към някаква кръчма в покрайнините, където се събираха разни пътуващи търговци. Кръчмата се казваше „Давидовото коляно“ и гледаше към скалистия морски бряг — доста приятно местенце, което съм запомнила добре. Общото помещение беше разделено на ниши, в които бяха поставени по една маса и две пейки. Във въздуха се носеше апетитната миризма на печена риба и бадеми. Ние поръчахме еленско на скара, мариновано в смес от вино, черен пипер и канела, както и пресен ейл, който се вареше в една пристройка зад кръчмата. Дьо Монтегю изплакна ръце в ароматизираната с билки вода, която ни поднесоха, и лакомо се нахвърли върху храната, а аз му зараказвах какво се беше случило в негово отсъствие. След като свърши, той избърса устата си със салфетката и придърпа свещта по-близо до нас. Очите му бяха зачервени, а лицето му — уморено и изпито. Дьо

Монтегю доближи свещта още повече и двамата се взряхме един в друг.

— Вече четири години сме заедно, Матилда, но ето че дойде време да се разделим. Някога домакинството на Изабела ми осигуряваше идеалното прикритие, но сега вече всички знаят, че съм тамплиер. Сигурно и сама се досещаш, че трябва да бягам и че това може да се наложи всеки момент.

Кимнах.

— Особено сега — той си пое дълбоко дъх. — Както знаеш, Орденът на тамплиерите в Англия и Уелс беше напълно унищожен. Онези от членовете му, които не бяха заловени, се укриват. Агентите на Филип ни преследваха през цяла Франция, Ено и Фландрия, стигнаха дори отвъд Рейн. Но ето че Брус най-последно ни даде убежище и сега тамплиерите от Англия, Уелс и Ирландия се стичат в Шотландия. Идват и от по-далеч — от Франция, Кастилия, Арагон, Италия и Рейнската област. Тези мъже са се крили с години, Матилда. Същевременно до слуха им непрекъснато са достигали страховитите истории за зверствата, на които са били подлагани братята им из тъмниците на Лувъра и навсякъде другаде из Франция. Чували са за разпъването и обесването, за изгарянето и сваряването, за отрязването на крайници и избождането на очи, за отсичането на уши... — той сниши глас. — Но ти вече знаеш всичко това. Тамплиерите са в кръвна вражда не само с Филип и министрите му, но и с неговите роднини, а това включва и кралицата. Сега те се събират в Шотландия и сърцата им преливат от гняв, а ушите им кънтят от потресаващите истории. Те искат мъст, Матилда — за миг Дьо Монтегю замълча, а после продължи. — И така, Брус изпратил на юг два отряда. Първият се предвождал от Джеймс Дъглас, опитен и безпощаден боец, а вторият...

— От Естивет, водача на тамплиерите — довърших аз.

Дьо Монтегю кимна.

— Естивет разполагал с двеста-триста войници, чийто брой непрекъснато нараствал, тъй като към тях се присъединявали и множество шотландски тамплиери, както и хора от армията на Брус, симпатизиращи на каузата ни. Преминавайки през пустошта, отрядът им не срещнал никаква съпротива и се придвижвал бързо. Единственото желание на Естивет и другарите му било да намерят нокталиите, да ги въвлекат в битка и да ги избият до крак. Знаехме, че

шайката на Лисабонеца се е настанила в Тайнмаут, а после на Озъл му хрумна да се престори на техен водач. Онзи страхливец Александър от Лисабон лесно захапа стръвта.

— И тамплиерите избиха хората му, така ли? — попитах.

— До един. Разбира се, с изключение на войника, комуто беше позволено да се завърне от бойното поле, за да разкаже за случилото се. Александър от Лисабон и нокталиите бяха разкъсани на парчета, а труповете им — захвърлени из близките блата. Доспехите, оръжията и конете им минаха в наше владение. Тамплиерите в Шотландия много ще се зарадват на тези новини, докато Филип Френски вероятно ще побеснее.

— Тамплиерите участваха ли в нападението срещу кралицата в Тайнмаут?

— Не — бързо отговори Дьо Монтегю. — Озъл никога не би се съгласил на това. Освен това се срещнах с него — Ирландеца все още се подвизава в Англия — и той ми се закле върху кръста и образа на Христа, че нашите братя не са замесени в този заговор. Това е най-свещената клетва за един тамплиер, така че аз му вярвам. В шотландския двор обаче се говори — Дьо Монтегю се наведе през масата, а гласът му се сниши до шепот, — че Гавестън имал доста силно влияние над краля. Носят се и слухове, че атаката в Тайнмаут е имала за цел кралицата да бъде взета за заложница.

— И да бъде използвана като разменна монета в пазарлъците със съпруга ѝ?

— Разбира се.

— Ами предателят? Кой е бил?

— Никой не знае. Някои споменават името Бомон.

— Невъзможно! — възразих аз. — Те са роднини на кралицата, пък и подобна постъпка би ги запратила в немилост...

— Слушай, Матилда, когато става дума за богатства и земи, не може да се вярва на никого. Някои от английските лордове, които имат владения в Шотландия, вече застанаха на страната на Брус. Защо да не го сторят и семейство Бомон?

Сведох поглед и се замислих. Тези Бомон действително будеха подозрения. Как така се бяха измъкнали от Тайнмаут невредими? Възможно ли беше да са имали някаква тайна договорка с Брус?

— Сигурен ли си, че нападателите ни не са искали да убият кралицата? — попитах.

— Разбира се. Помисли, Матилда. Изабела е кралица на Англия и принцеса на Франция. Ако я беше взел за заложница, Брус можеше да поиска помощ от баща ѝ и същевременно да настоява Едуард да се оттегли от Шотландия, отказвайки се от всичките си претенции.

— Така е, прав си — побързах да се съглася аз, — но не в това е проблемът, Бертран. Истинската загадка е кой стои зад този заговор. Кой друг, освен тримата Бомон, кой друг би могъл да се облагодетелства от него? — направих пауза. — Какво ще кажеш за графовете? С отвличането на кралицата те биха могли да накарат Едуард да предаде Гавестън. Ами Филип Френски? На него би му доставило огромно удоволствие да види зет си унижен. Освен това ако Изабела беше заловена, той можеше да си я прибере обратно във Франция. Така щеше държи в ръцете си не само нея, но и бъдещия наследник на английския трон. Едуард щеше да стане за посмешище, а Гавестън — по-уязвим от всякога. Хората пък щяха да решат, че така Бог наказва краля заради непристойните му отношения с фаворита.

Отпих от ейла си, неспособна да реша кой можеше да е измислил този коварен план. Бременната Изабела щеше да свърши отлична работа на всеки един от възможните си похитители.

— Пълна мистерия — прошепнах. — Въпреки това някой определено се опита да предаде кралицата в Тайнмаут. Затова ли Кенингтън беше хвърлен от Дъкет Тауър? Дали не е бил надушил нещо? Или пък е бил премахнат като част от подготовката за нападението над крепостта? Така или иначе, кралицата се спаси само по Божията милост. Ако се бяхме забавили още малко, замъкът можеше да бъде превзет и всички ние щяхме да се озовем в капан.

— Едно е сигурно — Бертран избута чашата си с ейл и взе плаща си — и то е, че тамплиерите нямат нищо общо със смъртта на аквилите. Озъл ми се закле.

На излизане от кръчмата забелязах някакъв поклонник с тояга, върху чийто плащ бяха закачени най-различни украшения за спомен — раковината на свети Яков от Компостела^[4], палмови клонки от Светите земи и медал за спомен от Рим с папската емблема. За миг в паметта ми изникна безумното лице на Поклонника от Пустошта, белязано с тъмночервено родилно петно, който беше досаждал на кралицата в

Йорк. После обаче забравих за него. След като се върнахме в манастира, реших да не докладвам на Изабела за разговора си с Дьо Монтегю. И без това имахме прекалено много работа покрай поредното приготвяне на багажа на кралицата, пък и каква полза би имало? Само щяха да възникнат още въпроси, а заплетените загадки, с които се бяхме сблъскали, можеха да се разрешат единствено с течение на времето и с натрупването на доказателства.

Не след дълго Бомон пристигнаха в манастира в целия си блясък. Тримата се опитваха да се представят за героите на деня и не спираха да се хвалят с невероятната храброст, която били проявили при „великата обсада на Тайнмаут“, както бяха започнали да я наричат. Успееха ли да си намерят някой достатъчно глупав слушател, те мигом се захващаха да му разказват за подвизите си. Лорд Анри — точно като древния Хораций — се изправил срещу опасността сам и отблъснал врага едва ли не с голи ръце. У лейди Вески тутакси се вселил духът на Минерва и тя посяла невиджано опустошение с арбалета си. Луи пък — същи старозаветен Мойсей — отправял молитва след молитва към Всемогъщия. О, да, що се отнасяше до лъжи и измами, Бомон бяха *sans pareil*^[5]! Нечестивата троица беше успяла да събере свитата и багажа си и беше препуснала на юг като триумфация Цезар, влизащ в Рим. „Истинска каменна стена“ бяха точните думи, с които Анри описваше как бил бранил Тайнмаут. В действителност Бомон нямаха никаква представа какво точно се е случило и не можаха да ни кажат нищо за заговора, вследствие на който шотландците бяха проникнали в замъка и едва не бяха заловили кралицата. Изабела от своя страна нямаше какво друго да стори, освен да приветства „милите“ си братовчеди с отворени обятия.

Веднага щом Изабела се приготви, великолепно то ни шествие пое към Йорк. Пред Микългейт ни чакаше група рицари знаменосци в бляскави ливреи в синьо, златно и алено. Тяхната задача беше да ни въведат в града под пищните знамена с леопардите на Англия. Местните жители бяха зарязали търговията си и изцяло се бяха посветили на посрещането на своята приказно красива кралица, в чиято утроба растеше кралският наследник и която така чудотворно се беше спасила от сатанинския заговор на Брус. Виното се лееше едва ли не от чешмите, а по площадите, над буйните пламъци на огньовете, се въртяха огромни шишове, на които се печеха цели волове. На всеки

ъгъл се произнасяха речи. От прозорците висяха шарени знамена. Свиреха тромпети и рогове. Хората надаваха радостни викове. Изабела тържествено се придвижваше по пометените улици, поръсени за случая с ароматни треви, а сбруята на млечнобялото ѝ конче, украсена със златни и сребърни шевици, проблясваше на светлината на слънцето. Покрай моста над река Ус се разиграваха грандиозни улични представления. Кметът и членовете на градския съвет, пременени в разкошни одежди, поднесоха на кралицата кесия със сребърни монети и прекрасен бокал от венецианско стъкло. По-нататък група девойки със снежнобели роби и венци от пролетни цветя на главите изиграха пред нея някаква сцена от миналото на града, а после ѝ подариха един поднос от чисто злато, инкрустиран със скъпоценни камъни. Хористите от близката църква, облечени в тъмночервени мантии, запяха: *Isabellae reginae, laus, honor et gloria* — хвала, чест и слава на кралица Изабела! На стъпалата на църквата „Свети архангел Михаил“ се разиграваше още някаква жива картина, възхваляваща живота на местния герой Търстън. И така, докато стигнем до портите на францисканската обител, денят преваля. Там, според обичая, ни чакаше цяла тълпа парцаливи просяци, дошли да измолят милостиня от кралицата. Изабела вече ми беше дала една голяма кесия с медни монети, така че свитата ѝ продължи към двора на манастира, а аз останах пред портите единствено в компанията на Дьо Монтегю. Бог ми е свидетел, просяците бяха ужасно много! Клетите създания бяха целите нашарени с белези, очите им бяха кървясали, а уродливите им тела бяха покрити с ужасяващи язви. Смрадта, която се носеше от тях, беше толкова силна, че не можеше да бъде прикрита нито от благовонията, струящи от дрехите и телата на придружителите на кралицата, нито от ароматните облаци тамян, които ги следваха. Бедняците протягаха костеливите си пръсти, изкривени като ноктите на граблива птица, и почти изтръгваха монетите от ръцете ми. Бързах да приключа с това задължение, като едновременно с това се стараех да разпределя подаванията възможно най-справедливо. Изведнъж сред морето от мършави фигури се появи и Поклонника от Пустошта. Нямаше как да го сбъркам — тъмночервеното родилно петно върху загорялото му от слънцето лице го издаде отдалеч. Той си проправи път до мен и докато си взимаше монетата, пхна в ръката ми някакъв малък свитък.

Веднага щом раздадох милостинята и влязох в манастира, аз разгънах потъмнелия от мазнина лист и прочетох следното странно послание: „*Ego sum vox clamans in deserto* — Аз съм глас на викация в пустинята^[6]. Моля ви — заради благого на господарката ви — трябва да се видите с мен или пък да ми уредите среща със самата нея. Ще чакам всеки ден по вечерня при портата на Голгота.“

Подадох бележката на Дьо Монтегю, който я прочете и се намръщи.

— Трябва да се видиш с него, Матилда, и то колкото се може по-скоро. Аз ще дойда с теб.

Разбира се, не можех да осъществя тази среща веднага. Кралят и Гавестън, облечени в скъпа коприна, кадифе и хермелин, вече очакваха господарката ми в главния двор на манастира. Изабела и свитата ѝ бяха посрещнати с подобаващите за случая почести. После хората на краля и на кралицата се разбъркаха и дворът се изпълни с невероятна смесица от цветове. Отстрани зяпаха монаси, облечени в тъмнокафяви и сиви раса. Произнесоха се речи. Размениха се целувки и прегръдки. Рослин и Мидълтън също бяха там, облечени в разкошната униформа на господаря си. Аз вдигнах поглед към камбанарията и си припомних злоещата ѝ история. Звънът на огромните Петър и Павел отекваше над бляскавата тълпа. Замислих се над тайните, които пазеше църковната кула, но после човешкият поток ме поде и ме отнесе към покоите на игумена, където щеше да се състои тържеството за посрещането на кралицата.

Домакините ни ни бяха подготвили едно наистина царско угощение. Масите се превиваха под тежестта на златните и сребърни съдове, които отразяваха ярките пламъци на запалените свещи. Готвачите и слугите непрекъснато внасяха какви ли не отбрани ястия, като се започне от еленско и телешко и се стигне до лебеди и миноги^[7], а виното се лееше като из ведро. Въпреки това всичко изглеждаше някак лишено от съдържание. Всъщност по време на отсъствието ни нищо не се беше променило и на следващата сутрин поизтрезнелият крал и фаворитът му ни повикаха в същата зала, за да ни опишат суровата действителност, пред която се бяха изправили. Срещата беше открита от все още зачервения от погълнатото снощи вино Едуард. Кралят си беше все същият, но не и Гавестън — красивото лице на фаворита беше бледо и изпито, по гладката му кожа

се бяха появили бръчици, а в някога тъмната му коса се забелязваха сребърни нишки. Гавестън беше отслабнал и изглеждаше завладян от тревога. Все не можеше да си намери място и току потриваше корема си, сякаш беше пълен с горчива жлъчка. Нямаше я вече някогашната му арогантност, а двамата аквили, застанали зад стола му, бяха като живо отражение на безпокойството му.

Всъщност смъртната им присъда вече беше издадена. Великите графове нямаха намерение да търпят съпротива. Гавестън трябваше да се предаде, да се изправи пред съда им и да бъде екзекутиран. Времето за преговори беше изтекло. Графовете събираха войските си отново и блокираха пристанищата, за да попречат на фаворита да се измъкне по море. От Франция не чакахме никаква помощ — тази врата беше затворена. На войници от графството също не можеше да се разчита. Шерифите и управителите на имения не бяха сигурни какъв ще бъде изходът от кризата и ни бяха обърнали гръб. Призивите, които изпращаше кралят, оставаха без отговор, а отговорниците по мобилизацията не можеха да съберат нито войници, нито продоволствия за войската. Едуард беше събрал същите съветници, с които беше разговарял и в деня на убийството на Лейгрейв. И така кралят смотолеви нещо за някакъв предател, който шотландците били внедрили в Тайнмаут, след което каза, че бил невероятно щастлив да се събере с кралицата си, за чиято безопасност така ревностно се бил молил и трудил. По време на несвързаната му реч настроението на Гавестън видимо се промени, разкривайки буйния гасконски нрав на фаворита — мускулчетата по лицето му затрепериха от гняв, той хапеше устни, а пръстите му току посягаха към дръжката на камата му. Изабела от своя страна остана напълно спокойна. Всъщност кралицата изглеждаше така, сякаш се връща от най-обикновена обиколка из кралството си, протекла сред царски разкош.

Най-после Едуард стигна до поантата на речта си — в рамките на следващите двайсет и четири часа Гавестън трябваше да замине за замъка Скарбъро. За миг кралят замълча, а после попита кой ще придружи фаворита. Тишината, която последва, беше красноречива. *Causa finita* — каузата беше загубена. Гавестън също!

Фаворитът огледа присъстващите умолително. Съчувствах му — положението му действително беше ужасно. Едуард се обърка още

повече и запелтечи, че Гавестън не можел да замине сам — трябвали му придружители, които да гарантират сигурността му.

Най-накрая Дънивевд предложи услугите си. Изабела ме погледна с крайчеца на окоето си и едва доловимо ми кимна. Включих се неохотно. Тримата Бомон също се писаха доброволци. След срещата двете с господарката ми останахме насаме и тя ми благодари.

— Така е най-добре, Матилда — погали ме кралицата по косата, а после постави длани от двете страни на лицето ми. — По този начин съпругът ми ще се убеди, че не съм изгубила вяра в благополучния изход от всичко това. Ти и Дьо Монтегю трябва да придружите Гавестън.

— И? — попитах.

— Да си отваряте очите на четири — отвърна ми тя.

Опитах се да си представя Гавестън, затворен в замъка Скарбъро.

— Ами кралят?

— Кралят не може да изостави кралството си и да се затвори в Скарбъро — каза уморено Изабела. — Едуард трябва да замине на юг и да се опита да си осигури подкрепа. Може да поиска заеми от лондонските търговци. Аз... — тя извърна поглед и в онзи момент аз си дадох сметка какво предстоеше да става.

— Скарбъро ще бъде обсаден, нали? — попитах. — А кралят не иска той или вие да попаднете в ръцете на графовете.

— Продължавай.

— Но някой все пак трябва да преговаря с тях. А кой би бил подходящ за целта от изповедника на кралицата и най-доверената ѝ придворна дама, посветена в кралските дела?

— Така е, Матилда, права си.

— Ами тримата Бомон? Сигурна съм, че те сноват между двата лагера.

— И това е вярно — промърмори Изабела. — Милите ми братовчеди, тези вечно изплъзващи се хитреци, винаги са гледали само собствения си интерес.

— Възможно ли е те да са били предателите в Тайнмаут? — попитах.

— Нищо чудно, особено като се има предвид онова копче с герба им, което ми каза, че си намерила до входа на костницата. Бомон със сигурност кроят някакъв свой план.

— Но защо им е трябвало да ви предават на шотландците?

— Не знам — усмихна се накриво Изабела. — Може би за да впечатлят Брус и да спечелят благоволенията му. Владенията на Бомон в Шотландия са изключително доходоносни. Семейството им притежава огромни площи обработваема земя, тучни ливади, гъсти гори и множество пълни със съомга потоци.

— А аквилите? — попитах. — Възможно ли е Бомон да са виновни за смъртта им?

— Мила ми Матилда, Анри Бомон е толкова вероломен, че стига да пожелае, той може да засрами и Иуда. Да, те се въртят около английския трон и се умилкват на краля и на Гавестън, но в крайна сметка, мислят само за себе си.

— Но какво биха спечелили от смъртта на аквилите?

— Отслабване на защитата на Гавестън. Не е ли това начинът на действие при всяко едно покушение? Първо да се премахнат пазачите?

— *Quis custodiet custodes?* — цитирах аз известния афоризъм на Ювенал: „Кой ще пази пазачите?“^[8].

— Много точно казано! — Изабела пристъпи по-близо до мен и аз се загледах в прелестното ѝ лице, оброчено от бяла пребрадка, в съвършената ѝ кожа, сини очи и алени устни. — Оpozнах съпруга си добре, Матилда, и смея да твърдя, че знам какво става в душата му. Той е самотен и уязвим. Майка му Елеонор е починала още докато той е бил невръстно момче. Старият крал е бил твърде зает да коли шотландците и да заговорничи срещу баща ми, за да се грижи за сина си. Вследствие на това в сърцето на съпруга ми е останала огромна празнина и аз не мисля, че ще успее да я запълня. Гавестън обаче би могъл. Естествено, че Бомон ще искат да го премахнат. Но и тук като в шаха, Матилда, трябва да се отстранят първо пешките. Чак тогава по-важните фигури стават уязвими.

— Значи убийците отстраняват аквилите един по един и така се промъкват все по-близо до Гавестън? Да, нищо чудно да са Бомон. Те със сигурност смятат фаворита за огромна пречка пред собствените си амбиции.

— Точно така — притисна пръст към устните ми Изабела, — точно така, Матилда. Ако Гавестън бъде отстранен, кой ще заеме мястото му в сърцето на краля? Някой Бомон? За това ли мечтаят те? — тя замълча, а после добави сухо. — Един Бог знае. Така или иначе,

моите мили братовчеди гледат само собствения си интерес — кралицата извърна поглед, мърморейки си нещо под носа, а после ми кимна и бързо излезе от стаята.

Подготовката за отпътуването на Гавестън за Скарбъро започна незабавно. Кралските служители бяха убедени, че графовете имат шпиони не само в Йорк, но и в самия манастир. Най-големият им ужас беше, че когато Гавестън поеме на път, великите лордове ще изпратят войските си да го пресрещнат. Тъкмо по тази причина трябваше да се действа бързо и потайно. Споделих с Дьо Монтегю какво ми беше казала кралицата и любимият ми моментално се съгласи с думите ѝ.

— Всички искат Гавестън да се махне — промърмори той.

— Освен краля...

— Освен краля! — гласът на Дьо Монтегю беше изпълнен със сарказъм.

Протегнах ръка и прокарах пръст по устните му.

— Да не би да мислиш, че и кралят вече се е уморил от Гавестън? — попитах.

— Помисли, Матилда! Кой според теб контролираше Короната през последните четири години — кралят или Гавестън? Откакто почина баща му, Едуард не е имал и миг покой. Нещо повече — за тези четири години той така и не е управлявал реално. Погледни какво става с него — кралят се е превърнал в беглец в собственото си кралство. Едуард вероятно кипи от гняв, но едновременно с това сигурно е ужасно уморен. А времето си лети — разпери ръце Дьо Монтегю. — След четири години на трона кралят е затънал в проблеми. Брус и Филип Френски го притискат. Лордовете от Камарата на общините в Уестминстър настояват да се срещнат с него. Висшите духовници също имат дълъг списък с оплаквания. Те искат кралят да се установи и да упражнява властта си. Съпругата му — млада и красива жена — е бременна, може би с бъдещ наследник. Не казвам, че негово величество желае злото на фаворита си, но може би му е дошло до гуша от всичко това и иска да си осигури малко спокойствие.

После Дьо Монтегю си тръгна, но жестоките констатации, които беше направил за краля, останаха с мен още дълго.

Рослин и Мидълтън също дойдоха да говорят с мен. Тъкмо излизах от скриптория — изискано обзаведено помещение, изпълнено с любимите ми миризми на велен, мастило и кожени подвързии.

Обичах да се разхождам по излъскания му до блясък под и да наблюдавам работата на монасите, които преписваха ръкописи или пък илюстрираха страниците на часословите с прелестните си миниатюри. Дънивед също беше там — доминиканецът стоеше пред една стена с множество преградки, където се съхраняваха неподвързаните ръкописи. Когато го попитах какво прави, той ми обясни, че търсел копие на *Cur Deus Homo* — „Защо Бог стана човек“ — на Анселм^[9]. После се върна към диренето си. Усмихнах се, за да скрия изненадата си, но после се засрамах — в крайна сметка, доминиканският орден беше прочут с високообразованите си представители, преминали през школите на Оксфорд и Кеймбридж. Да, Дънивед в никакъв случай не беше прост проповедник. Към коя ли дисциплина от тривиума^[10] или от квадривиума^[11] клоняха интересите му, запитах се аз. После се упътих към изхода. Рослин и Мидълтън седяха и ме чакаха в малкото дворче отпред. Щом ме видяха да приближавам, двамата се изправиха и застанаха на пътя ми, а Рослин вдигна ръка с разтворена длан в знак на добронамереност.

— Мистрес Матилда, не искаме да ви притесняваме, но се боим да не би да сте забравили за другарите ни Ланъркост, Лейгрейв и Кенингтън...

— А господарят ви помни ли ги? — сопнах се аз.

— Напоследък му се събраха доста други проблеми — момчешкото лице на гологлавия Мидълтън изглеждаше угрижено, а пръстите му току се стрелкаха към броеницата на врата му, сякаш орлето търсеше в нея някаква свръхестествена защита.

— Значи господарят ви не го е грижа за тях, но вас — да, така ли? Много внимавайте, господа, вече ви предупредих. Убиецът на вашите другари може би дебне и вас.

— Помним предупреждението ви, мистрес — прошепна Мидълтън, — но как бихме могли да се защитим, като не знаем кой е врагът?

— И аз не знам, сър. Ако знаех, щях да ви кажа.

— Попаднахме на следа... — започна Рослин, а после се озърна наоколо, сякаш подозираше, че в дворчето може да се е скрил някой шпионин. — В деня, в който беше убит Лейгрейв — продължи той, — някакъв францискански монах, или най-малкото мъж, облечен в

кафявото расо на ордена, е бил забелязан да излиза през галилейската порта на манастирската църква.

— Може да е бил всеки — отвърнах аз. — Из манастира непрекъснато сноват монаси.

— Не, не — поклати глава Рослин. — Послушникът, който беше убит... брат Юсибиъс, нали така? Та той казал на игумена, че онази сутрин, когато отишъл да удари камбаната за молитвата в чест на Благовещение, заварил църквата празна. После чул шум и се обърнал, но силуетът, който зърнал, не вървял бавно като останалите братя, а тичал и почти изхвъркнал през галилейската порта.

[1] Най-ранният известен английски поет, живял в манастира в Уитби по времето на света Хилда (VII в.). — Б.пр. ↑

[2] Книга на пророк Иеремия, 17:9. — Б.ред. ↑

[3] Скъпа моя (фр.). — Б.ред. ↑

[4] Символ на изминаването на пътя до гроба на светеца, намиращ се в Сантяго де Компостела, Испания, наречен Пътят на свети Яков или Ел Камино де Сантяго. — Б.пр. ↑

[5] Несравними (фр.). — Б.пр. ↑

[6] От Йоана свето Евангелие, 1:23. — Б.пр. ↑

[7] Вид змиорка. — Б.пр. ↑

[8] Цитатът е от шестата по ред сатира (от общо 16, достигнали до нас) на древноримския поет и сатирик Децим Юний Ювенал (стихове 347–348). Сатирата е посветена на жените, а крилатата фраза се отнася до неверните съпруги. Според автора е безсмислено човек да назначава пазачи, които да вардят жена му, тъй като тя ще съблазни първо тях. — Б.ред. ↑

[9] Анселм Кентърбърийски, един от най-изтъкнатите богослови на Западното християнство през Средновековието, (1033–1109 г.). — Б.пр. ↑

[10] Цикъл от три основни дисциплини в средновековното образование, включващо обучение по граматика, реторика и логика. — Б.пр. ↑

[11] Цикъл от четири основни дисциплини в средновековното образование, включващо обучение по аритметика, геометрия, астрономия и музика. — Б.пр. ↑

ШЕСТА ГЛАВА

В Оксфорд се появи някакъв мъж, който твърдеше, че е син на стария крал.^[1]

Попитах двамата аквили дали могат да ми кажат още нещо, но те само поклатиха глави. И така, аз им благодарих за сведенията и обещах да помисля над тях. Въпреки това не се сецах какво мога да сторя — аз също бях озадачена и разтревожена като останалите. Скоро щяхме да напуснем манастира и да отпътуваме за замъка Скарбъро, който неминуемо щеше да се превърне в арена на насилие. Щом научеха, че Гавестън се е затворил там, графовете веднага щяха да дойдат да го потърсят. Всъщност всички в двора си даваха сметка какво предстои и привидният разкош, в който живеехме, беше засенчен от тъмния облак на реалността. Междувременно Гавестън сякаш се беше сврял в миша дупка, докато Едуард от Карнарвън си оставаше все така непостоянен. В един момент се наливаше с вино и си ломотеше нещо под носа, а в следващия избухваше. Нерядко в началото на вечерта плачеше, а в края й вече се хилеше глупаво.

Кралят изглеждаше сякаш е забравил, че ми е поръчал да разследвам смъртта на Ланъркост, но това не беше така. След срещата си с Рослин и Мидълтън аз се оттеглих в покоите си и се зачетох в един ръкопис, който бях взела от богатата манастирска библиотека. Мисля, че беше копие от съчинението на Питър Испанеца^[2] *Thesaurus Pauperum* — „Богатството на бедните“: истинска *multum in parvo*^[3] — малка медицинска енциклопедия. Тъкмо изучавах странните символи, изписани в полето, когато на вратата се почука. Побързах да отворя, мислейки, че е Дьо Монтегю, но вместо него в стаята нахълта Едуард, облечен в плащ с нахлупена качулка. Кралят затвори вратата, облегна се на нея, отметна качулката си и въздъхна. После прекоси стаята и седна на един стол. Държеше се като малко момче — оглеждаше се

наоколо, усмихваше се сам на себе си, потропваше с крака и си играеше с пискюлите на плаща си.

— Матилда...

— Да, ваше величество?

— Кажете ми какво откри.

— За кое, ваше величество?

— За всичко, което се случи, откакто Ланъркост падна от онази кула. За странните инциденти, които сполетяха тримата аквили на Гавестън — орлетата, които летяха високо в небето — кралят се насили да се засмее, — но после се устремиха надолу като камъни — той ме посочи с пръст. — Мислите ли за тези неща, Матилда?

— Да, ваше величество.

— Е, кажете ми тогава до какви изводи стигна.

И така, аз му разказах всичко. Едуард ме слушаше внимателно и само от време на време ме прекъсваше, за да ми зададе някой и друг въпрос, потривайки лицето си с ръце.

— Истинска мистерия — промърмори кралят накрая, а после стана и тръгна към вратата. — Продължавай да разследваш, Матилда — нареди ми той през рамо; ръката му вече натискаше дръжката. — Един ден, когато облаците се разпръснат, искам да науча истината.

След тези думи Едуард излезе от стаята, а камбаните навън зазвъняха, призовавайки монасите да оставят делата си за по-късно и да се отдадат на молитва. В онзи момент реших, че кралската визита е част от някакъв по-голям план. Всъщност кралят беше също толкова объркан, колкото и всеки друг в двора. Той беше загубил контрол над събитията и загадките около смъртта на аквилите само задълбочаваха слабостта му. Аз от своя страна бях твърдо решена да продължа разследването и то не само заради нареждането на Едуард. Бях положила клетва да пазя кралицата, а случилото се в Тайнмаут беше доказало колко уязвима е станала тя сред подвижните пясъци на онова бурно време.

Щом камбаните за вечерня биха, двамата с Дьо Монтегю се отправихме към портата на Голгота, за да се срещнем с Поклонника. Беше прекрасна лятна вечер и благоуханието на манастирските градини се смесваше с апетитните миризми, които се носеха от пекарните и кухните. Зад една импровизирана сергия на входа към улица Пигстай^[4], който се намиреше точно срещу портата на Голгота,

стоеше някакъв послушник и раздаваше на просяците супа, хляб и плодове. Около него се бяха скупчили цял легион скитници, пътуващи търговци и занаятчии, както и множество поклонници, всичките нетърпеливи да сложат нещо в уста. Сред облечената във всякакви чудати дрипи тълпа имаше един старец, повел със себе си питомен пор, двама шутове, нахлупили на главите си червени качулки с маймунски уши, няколко изгладнели проститутки, както и безброй мошеници и измамници, които постоянно шареха с очи в търсене на някаква плячка. Огледах се за Поклонника, но от него нямаше и следа. Оставих Дьо Монтегю при портата на манастира и се приближих към входа на уличката, която действително приличаше на кочина. Надвисналите от двете ѝ страни къщи бяха в окаяно състояние, в средата ѝ течеше отходен канал, а на мъждивата светлина на фенерите току се стрелкаше по някоя съмнителна фигура. Острият мирис на селитрата, разпръснатата по паважа, за да прикрие вонята на нечистотии, ме накара да отстъпя назад. Поклонника не се виждаше никъде и аз се върнах при Дьо Монтегю. В този момент един кралски вестносец, чийто кон беше целият опръскан с кал, си запробива път през тълпата. Той слезе от седлото, вдигна високо кожената си кесия, на която беше избродиран кралският герб, и се развика на просяците да му направят път.

— Още неприятности — прошепна Дьо Монтегю. — Кралят трябва да се махне оттук. Матилда, губим си времето. Поклонника няма да дойде...

— Да не би да имаш някаква друга работа? — полюбопитствах аз, взирайки се внимателно в лицето му.

— Озъл се е върнал в Йорк — отвърна ми той. — Имал някакви дела за довършване, но само Бог знае какви.

Почакахме още малко, но Поклонника така и не се появи. И така, двамата с Дьо Монтегю се отправихме обратно към манастира. След нас тръгна някакъв францисканец с ниско нахлупена качулка и броеница в ръце, който си нашепваше молитвата „Аве, Мария“. Прекосихме манастирския двор, минахме през една ябълкова градина, цялата обсипана в цвят, и влязохме в малък розариум. Дьо Монтегю тъкмо ми обясняваше, че всеки миг трябва да сме готови за отпътуване, когато някой ме извика по име. Обърнах се. Францисканецът, който все още вървеше след нас, отметна качулката

си и бързо се приближи. Дьо Монтегю моментално сграбчи дръжката на камата си, но монахът вдигна ръка.

— *Pax vobiscum, amici* — мир вам, приятели — каза той, обръщайки лицето си към нас, и аз разпознах Поклонника по необичайния му родилен белег. Страните му обаче бяха гладко избръснати, обикновено рошавата му коса — ниско подрязана, а на темето му имаше монашеска тонзура.

— Защо се преструвате на поклонник? — попитах го аз.

— Човек трябва да бъде много внимателен, когато се скита из пустошта, мистрес — сви рамене Поклонника. — Въпреки това знайте, че нямам намерение да ви мамя — каза той и пристъпи още по-близо до нас.

Изведнъж си спомних какво ми бяха казали Рослин и Мидълтън за францисканеца, който брат Юсибиъс бил видял да излиза от църквата. Възможно ли беше този монах да е бил Поклонника? Вгледах се в аскетичното му лице с близко разположени очи. Мъжът изглеждаше доста неспокоен и непрекъснато се оглеждаше, сякаш за да се увери, че сме сами.

— Но защо ви беше да се преструвате пред нас? — настоя Дьо Монтегю. — Защо просто не ни определите среща в манастира?

Поклонника се ухили и аз забелязах колко здрави и бели са зъбите му. Този човек явно обичаше реда и чистотата във всичко.

— От какво се страхувате? — попитах го аз.

Поклонника извърна очи към небето, а после премести погледа си обратно към мен.

— Просто искам да споделя с вас това, което знам, мистрес. На вас то може да ви бъде от полза, а пък след като ви го кажа, аз ще съм изпълнил дълга си и ще мога да се махна оттук.

— А как ще отговорите на въпроса на моя приятел? Защо не ни определите среща тук?

— Защото манастирът се превърна в обиталище на смъртта, мистрес — отговори Поклонника. — Цели трима души бяха жестоко убити в пределите му. Вижте, не искам да ви губя времето — каза той и отново погледна към небето. — Скоро вечернята ще започне. Когато камбаните възвестят, че е свършила, елате в кръчмата „Огненото гърне“. Намира се на улица Пигстай.

— Францисканец ли да очакваме на срещата? — попита Дьо Монтегю.

— В днешно време, сър — сопна му се Поклонника, — човек никога не знае какво може да очаква. В крайна сметка, аз също не съм предполагал, че ще срещна тамплиер под прикритие в кралския двор! Е, мистрес, ще ви чакам в кръчмата в уреченото време. Ще дойдете, нали?

Потвърдих. Нямах друг избор. После Поклонника си тръгна, а двамата с Дьо Монтегю продължихме да вървим през градината. По пътя си срещнахме Дънивед и аз му магнах с ръка. Доминиканецът ме благослови и бързо се отдалечи. Когато стигнахме до главния двор на манастира, Дьо Монтегю понечи да ме остави, но в този момент към нас се приближи някакъв послушник. Преди да изляза за срещата с Поклонника, бях изпратила на игумена съобщение, в което го молах да ме приеме, и сега прислужникът задъхано ми обясни, че отец Анселм не е отишъл на вечернята, а ме очаква в канцеларията си.

Игуменът на францисканската обител беше любезен мъж с аскетичен вид, остри черти и пронизателен поглед, от който очевидно не убягваше какво се случва в кралския двор. Всъщност отец Анселм изглеждаше направо запленил от факта, че бурните събития напоследък се разиграват именно в неговия манастир. Той ни въведе в канцеларията си и ни настани на една удобна пейка, разположена пред креслото му. От едната му страна беше поставен масивен аналой, върху който лежеше разтворена книга, а на стената зад гърба му имаше великолепна картина. Игуменът проследи погледа ми и ми се усмихна.

— Какво виждате, мистрес Матилда?

— Красиво лозе — казах. — Да, различавам асмите и пресата за гроздето, но земята е осеяна с трупове.

— Рисувал я е един от моите предшественици — извинително сви рамене игуменът, — който очевидно е бил обсебен от историята за старозаветния герой Навутей. Знаете я, нали? Цар Ахав поискал лозето на Навутей, но той не му го дал и тогава жената на Ахав, Иезавел, уредила Навутей да бъде убит. После пророк Илия отишъл при царя и го предупредил, че двамата със съпругата му ги чака жестока смърт, а когато умрат, псета ще лижат кръвта им — лицето на игумена помръкна. — Май почти нищо не се е променило оттогава, а, мистрес?

Тъкмо се зачудих дали игуменът не сравнява Едуард с цар Ахав, а Изабела — с езическата царица Иезавел, когато той присви очи и каза:

— Знам какво си мислите, мистрес, но ви уверявам, че не правя никакви сравнения. Картината е била тук още преди да постъпя в този манастир като послушник. Съгласете се обаче, че в историите от Стария завет има доста голяма доза истина. Там, където има власт, винаги има и кръв. Разбира се, негово величество кралят, кралицата и хората им винаги са добре дошли тук — за миг той замълча и в паузата аз се запитах защо не беше споменал Гавестън. — Все едно, тук бяха убити трима души, сред които и един член на нашата общност. Изпратихте ми съобщение, в което ме молите да се видим. Подозирам, че искате да ме попитате за разговора ми с брат Юсибиъс.

Оцених честността и прямотата му. После игуменът ни предложи вино, но аз отказах.

— Да, отче. Кажете ми, моля ви — какво точно сподели с вас брат Юсибиъс?

Отец Анселм потри чело, а после се огледа наоколо.

— Знаете, че Юсибиъс беше малко глуповат. Освен това имаше странната привычка да събира разни неща. Някои от послушниците му се присмиваха, но въпреки това той често ни смайваше с наблюдателността си. В деня, в който Лейгрейв падна от камбанарията, брат Юсибиъс отишъл в църквата много преди часа, в който трябвало да бие камбаните. Мястото е тихо и спокойно и той обичаше да се усамотява там. По това време на деня останалите братя са заети с други задачи, така че той останал истински изненадан, когато зърнал един от тях — или поне човек, облечен в кафяво расо — да се изнизва през галилейската порта.

— Това ли е всичко? — попитах.

— Не. По-късно същия ден, след вечерня, отново срещнах брат Юсибиъс. Останалите послушници вече се бяха оттеглили в килиите си. Звънрят беше потресен от двата смъртни случая. В общността ни се мълвеше, че обвинявал себе си, пък и той винаги казваше, че камбанарията била обитавана от духове. И така, аз се приближих към него и го попитах как е минал денят му. Брат Юсибиъс изглеждаше по-неспокоен от обикновено и направи една много странна забележка. Нали сте чували израза „тъп като прилеп“?

— Да.

— И така, Юсибиъс заекваше — игуменът се почеса по ръката — и току се извъръщаше настрани, а после изведнъж каза нещо, което много ме заинтригува. „Отче — попита ме той, — може ли един прилеп да е по-умен от едно куче?“ Попитах го какво означава това, но звънарят вече се беше опомнил. Нали го знаете какъв беше, мистрес, вие също сте се срещали с него... И така, брат Юсибиъс само поклати глава, промърмори нещо за задълженията си и забърза нанякъде.

— Значи, брат Юсибиъс е видял в църквата някакъв човек, облечен като монах — попитах аз, — и се е усъмнил в него, понеже по това време на деня францисканците си имат други задължения, а и онзи много е бързал, така ли?

Игуменът кимна.

— Забележката за прилепа и кучето също е доста странна, но това не е всичко, нали?

— Да, да, има и още — отец Анселм наклони глава и замълча, заслушан в шумовете на манастира си. — Бях загрижен за брат Юсибиъс. Според повелята на свети Франциск водачът на общността ни трябва да бди над братята си като майка над рожбите си. Безпокоях се и за църквата. Не спирах да се питам дали онези младежи са посегнали на живота си сами, или са били убити. Чудех се дали да не пиша на епископа и да го помоля да дойде да освети параклиса отново. Църквата си има своите разпоредби за подобни случаи — ако в Божия дом бъде пролята кръв, той трябва да бъде очистен.

— А вие как мислите? — попита Дьо Монтегю. — Аквилите самоубили ли са се, или са били убити?

— Мисля, че са били убити, сър — прекръсти се игуменът. — Но този въпрос ще трябва да почака. Нека първо кралският двор се премести и манастирът се върне към обичайното си ежедневие.

— Хайде да се върнем към онази вечер, отче — напомних му аз.

— Да, мистрес, разбира се. Та онази вечер аз се разтревожих за Юсибиъс и реших да го потърся отново. Навън беше вече тъмно, но клисарят още не беше заключил вратите на църквата, така че влязох вътре и се отправих към кулата на камбанарията. Заварих Юсибиъс в стаичката му на първия етаж. Звънарят беше коленичил на пода с нож в ръка и дълбаеше нещо в стената. Приклеках до него и го попитах: „Братко Юсибиъс, какво правиш?“ Той не отговори. Забелязах, че е

плакал. Вдигнах фенера и огледах стената. Звънарят беше надраскал нещо като птица, а до нея — някакво диво животно.

— Куче? — попитах.

— Не. Първоначално и аз си помислих така, но брат Юсибиъс ми каза, че било вълк. Опитах се да го успокоя. Измъкнах ножа от ръката му и го убедих да се прибере в килията си, добавяйки, че вече е късно и клисарят трябва да заключи църквата. И така, двамата излязохме навън и свежият вечерен въздух като че ли поободри звънаря. После го поканих тук, за да пийнем по вино и да се поотпуснем преди лягане. Той ми благодари, но отказа. Тогава аз му пожелах лека нощ, но той ме повика обратно. „Мога ли да ви се изповядам, отче?“ — попита ме той. „Сега ли?“ — учудих се аз. Юсибиъс поклати глава. „Не, отче, не сега, но някой ден бих искал да изслушате греховете ми.“ След тези думи той си тръгна, а на следващия ден беше убит в костницата.

— А сега? — попитах. — Какво мислите сега, отче?

— Юсибиъс искаше да се изповяда. Явно знаеше какво се е случило в църквата, така че искаше да коленичи в изповедалнята и да получи опрощение за греховете си. Подозирам, че Ланъркост и Лейгрейв са били убити. Как и от кого не знам, пък и това е работа на краля. Доколкото разбрах, тъкмо вие се занимавате с разследването на смъртта им. Вие се грижите и за здравето на кралицата, нали така?

Кимнах.

— И я съветвате?

— Правя, каквото мога, отче.

— Е, да — въздъхна игуменът. — Всички ние си имаме своите задължения. Щом кралският двор се премести оттук, веднага ще поръчам да осветят камбанарията — той замълча, за да събере мислите си. — Разсъждавах над онази забележка за прилепа и кучето и за драсканиците по стената в кулата, но така и не успях да разбера какво значат. Разгледайте рисунките, мистрес. Когато човек бъде обладан от вина и съмнения, той винаги търси начин да изрази себе си.

— Тоест вие мислите, че чрез тези рисунки Юсибиъс се е опитал да признае греховете си?

— Да, така мисля и дори смятам, че това му е донесло известно успокоение. Разбира се, накрая звънарят щеше да дойде да се изповяда и пред мен — игуменът стана от креслото си и пъкна ръце в ръкавите на расото си. — Мистрес — усмихна ми се той, — уверявам ви, че

преместването на кралския двор няма да ме натъжи много. Все едно, вечернята вече трябва да е свършила. Защо не отидете да видите какво е надраскал Юсибиъс на стената на кулата? Може би ще откриете в рисунките му повече смисъл, отколкото успях аз...

И така, двамата с Дьо Монтегю благодарихме на игумена и си тръгнахме. По пътя към църквата благословията му отекваше в ушите ни. Когато стигнахме дотам, открихме, че нефът все още е изпълнен с гъсти облаци тамян. Монасите вече си бяха отишли и в олтара бяха останали само клисарят и помощниците му, които гасяха свещите и подготвяха параклиса за Христовата литургия на следващата сутрин. Аз взех един фенер и се отправих към църковната кула. Както обикновено, там беше студено и мрачно. Спомних си историята за младия послушник Тиоболд и се запитах дали духът на Юсибиъс не се беше присъединил към неговия. Огледах покрития с прах под и измазаните с хоросан стени. Рисунките на убития звънар бяха точно до леглото. Подадох фенера на Дьо Монтегю и приклегнах. И двете изображения бяха грубо надраскани, сякаш от ръката на дете. Едната представляваше нещо като птица с огромни криле и хищни нокти.

— Прилеп? — прошепна Дьо Монтегю. — Или може би орел? — любимият ми очевидно беше свързал рисунката с орлетата на Гавестън.

Отместих фенера към второто изображение. То беше по-голямо и макар да изглеждаше също толкова грубо, колкото и първото, много ме впечатли. Нарисуваното животно имаше дълго тяло, завита опашка, четири яки крака и глава на мастиф с огромна паст.

— Куче или вълк? — промълвих аз.

— Според мен не е вълк — каза Дьо Монтегю. — Юсибиъс явно не е бил голям художник. Нищо чудно да се е опитал да нарисува и някой от леопардите от кралския герб...

Разгледах рисунките внимателно и въпреки че оттогава изминаха много години, все още мога да ги извикам в съзнанието си. Спомням си мрачната и студена кула, все по-слабата светлина, идваща отвън, заглъхващите звуци от нефа на църквата и онези драсканици — изповедта на един клетник, който също беше станал жертва на кърваво убийство. В онзи момент не знаех кога пак ще имам възможност да се върна в Йорк, така че се постарах да запомня всеки детайл.

— Матилда — дръпна ме за ръкава Дьо Монтегю, — вечерната отдавна свърши. Ако все още искаш да се срещнеш с Поклонника в „Огненото гърне“...

Вече бях видяла рисунките и макар че не бях успяла да разгадая значението им, двамата с Дьо Монтегю се върнахме в стаите си, за да се подготвим за излизане. Той си взе портупея, а аз си обух чифт поздравни обувки, наметнах един по-дебел плащ с голяма качулка и затъкнах камата си в тайната ножница, закрепена за колана на кръста ми. След като приключих, изтичах до покоите на кралицата, но една от придворните ѝ дами ми каза, че нейно величество спи и няма нужда от мен. Малко по-късно двамата с Дьо Монтегю излязохме от манастира, а послушникът, който дежуреше на портата на Голгота, викна подире ни да бъдем внимателни. Прекосихме улицата и пристъпихме в ужасяващия свят на улица Пигстай. Сякаш се бяхме озовали в Ада. Дьо Монтегю моментално извади меча и камата си. Проблясването на стоманата накара нощните птици да се върнат по мрачните входи на порутените къщи, където се спотайваха. В пространството наоколо отекваха зловещи викове и крясъци. От време на време над главите ни просветваше по някой и друг прозорец, но иначе уличката тънеше в тъмнина. До слуха ни достигаха всевъзможни звуци — хленч на просяк, викове на проститутка, приканваща клиенти, звън на монети, лай на куче... Имах чувството, че от всеки ъгъл ни дебне заплаха, сякаш нощта беше изпълнена с безброй зли създания, които само чакаха да се подхлъзнем, за да ни хванат в лапите си. Вонята беше така непоносима, че се наложи да си затисна не само носа, но и устата. Поех си дъх едва когато зърнах светлината, струяща през отворената врата на някаква кръчма, чиято проскърцаваща табела оповестяваше, че това е „Огненото гърне“.

Вътре ни очакваше изненада. Бях се подготвила за някакъв влажен и мърляв коптор, но в действителност кръчмата беше чиста, а подът — идеално изметен и покрит със свежа тръстика, смесена с ароматни билки. Въпреки това миризмата вътре не беше особено приятна, тъй като общото помещение се осветяваше от дебели лоени свещи. Съдържателят — огромен мъж с тлъсто шкембе и изцапана с кръв престилка на кръста — очевидно умееше да поддържа реда в заведението си. В едната му ръка имаше тежка чаша, а в другата — тояга. По масите и около входа пък се бяха струпали навъсените му

слуги, които също изглеждаха в бойна готовност. След като ни премери с поглед, крѣчмарят каза:

— Явно идвате от кралския двор. Е, очаквах ви.

След тези думи той ни поведе през Г-образния салон до едно сумрачно кѣтче в дѣното, кѣдето ни очакваше Поклонника. Двамата с Дѣо Монтегю седнахме на масата и любимият ми веднага порѣча да ни сервира от най-добрия ейл, като добави, че иска чашите да са чисти.

— Че как иначе? — засмя се съдържателят и се заклатушка към тезгяха.

Поклонникът все още беше облечен като францискански монах, но качулката му беше отметната назад и лицето му изглеждаше някак по-спокойно. Мястото му до прозореца беше много добре подбрано, тъй като от него можеше да се наблюдава кой влиза в крѣчмата. В общото помещение беше сравнително тихо. Разбира се, чувах се смехове и подвиквания, проститутките влизаха и излизаха, но истинският шум идваше от мазето отдолу. Според думите на Поклонника там се провеждали боеве с петли. След като те приключели, на арената щели да излязат два поразително бавни бояджии, които щели да се състезават в убиване на плѣхове. И така, времето, в което чакахме да ни сервира ейла, мина в приказки и анекдоти за „Огненото гърне“. Изведнѣж от мазето долетя триумфален рев и Поклонника замълча. Погледнах през отворения прозорец към призрачната градина отвън, която изглеждаше още по-страховита под бледата лунна светлина. Спомних си за нуждата от изповед, която беше изпитал брат Юсибиѣс, и се запитах дали и странникът, седнал срещу нас, не се чувства по същия начин.

— Как сте, мистрес? — протегна се Поклонника през масата и ме потупа по ръката. — Виждате ми се обезпокоена.

— Грешите — сопнах се аз. — Пѣк и защо да се безпокоя? Все пак съм в компанията на човек, който се представя ту за поклонник, ту за францискански монах и така съвсем спокойно си влиза и излиза от манастира, кѣдето бяха убити трима души.

— Така е, мистрес, манастирът действително се превърна в арена на убийства. Всички ние трябва да бъдем предпазливи.

Вгледах се внимателно в този хитър мъж и съжалих, че го бях пренебрегнала преди. Улисана в задълженията си в кралския двор, не

бях осъзнала, че настаняването ни в манастира може да привлече нежелано внимание.

— Откраднахте ли ги? — попитах го аз, посочвайки към францисканските му одежди.

— Взех ги назаем — Поклонника отмести чашата си и облегна лакти на масата. — Обещах да не ви лъжа, мистрес, и смятам да изпълня обещанието си. И аз като вас се срещнах с брат Юсибиъс. Какво ли не събираше този звънар — монета отгук, поклоннически знак оттам...

Спомних си колекцията от дрънкулки на Юсибиъс, скътана в костницата.

— Значи му платихте и той ви снабди с това расо и тези сандали, така ли?

— Разбира се.

— Но нали уж сте беден поклонник? Откъде взехте пари?

— Ще стигнем и дотам.

— Но така вие можете да влизате и да излизате от манастира когато си пожелаете...

Поклонникът сви рамене.

— Откъде да знам, че не сте убиец?!

Поклонника се усмихна и се облегна в стола си.

— Никога не съм се качвал в онази кула — промърмори той. — Височините ме плашат до смърт.

— Но сте говорили с брат Юсибиъс? — намеси се Дьо Монтегю.

— О, да, срещнахме се в костницата. Всъщност той ме заведе там и дори ми показа колекцията си. Освен това ми се похвали, че не бил толкова глупав, за колкото го мислели.

— Той може да е знаел кой е убиецът — прошепнах аз.

— Може — съгласи се Поклонника. — Вие също сте слизали в костницата, нали, мистрес?

— Да.

— Двамата с Юсибиъс се видяхме там след смъртта на Ланъркост. От една страна, той се държеше като глупак, но от друга, имаше невероятно набито око и заключенията, които си беше направил за своята общност и за кралския двор, бяха изключително точни. Освен това знаеше малко латински и можеше да рецитира молитвите „Отче наш“ и „Слава Тебе, Царице Небесна“. Известно време звънарят

ми обясняваше, че нищо не било такова, каквото изглеждало, а после ме попита за светлината и за тъмнината.

— За светлината и за тъмнината ли? — учудих се аз.

— И аз първоначално се озадачих, но Юсибиъс, разбира се, живееше с църковната литургия. Най-западен беше по ритуалите, изпълнявани по време на Страстната седмица. Накрая схванах, че ми говори за утренията на Велики четвъртък, когато светлината символично се гаси, и за фразата от Светото писание — *tenebrae facta*.

— „Настана тъмнина“^[5] — преведох аз.

— Да, да. Та Юсибиъс ме помоли да му напиша думите за „светлина“ и „тъмнина“ на латински. Надрасках му ги на едно парче пергамент, но той явно не искаше това. Посочи ми към бялата стена и ми подаде късче въглен. И така, аз написах *lux et tenebrae* — светлина и тъмнина. Известно време Юсибиъс просто седеше и се взираше в надписа, а после промърмори: „Да, това е то: черно и бяло, светлина и тъмнина.“

— А каза ли ви нещо за тримата Бомон?

— Наричаше ги „велики лордове“ и много се радваше на едно копче с техния герб, което беше намерил в розариума.

Взрях се в окъпаната от лунната светлина градина. Значи, сянката, която бях видяла в костницата, беше взела това копче от колекцията на Юсибиъс и нарочно го беше оставила до входа към подземие, за да ме заблуди.

— Мистрес?

Погледнах към Поклонника.

— Имали ли сте вземане-даване с Ланъркост или с Лейгрейв? — попитах го.

— Не, но те са идвали тук...

— В „Огненото гърне“ ли? — учуди се Дьо Монтегю.

— Че защо не? Кръчмата е далеч от двора. Съдържателят ми каза, че били доста накуасени и той гледал да ги избягва. В крайна сметка, човек не знае какво може да очаква от двама влиятелни царедворци, въоръжени с мечове и ками.

— Но все пак е подслушал разговора им, нали? — попитах.

— Разбира се, нали е кръчмар — те винаги подслушват поверителните разговори на клиентите си и после търгуват с наученото. Ланъркост и Лейгрейв обаче говорели много бързо, при

това на нормански френски. Двамата били много ядосани, но си личало, че са и доста разстроени. Колкото повече пиели, толкова повече се разгневявали. Кръчмарят доловил думата „предателство“, а после и „измяна“, но нищо повече. Накрая аквилите едва се държали на краката си и си тръгнали прегърнати — Поклонника се намръщи. — Това е истината, мистрес.

— Но защо поискахте да се срещнем?

Поклонника отпи от чашата си, остави я на масата и се взря през прозореца.

— Наричам се Поклонника от Пустошта — обърна се той към мен, — но рожденото ми име е Уолтър. Местен човек съм. Баща ми, дядо ми и прадядо ми са стопанисвали голямото абатство в Риво. За съжаление, Бог ме беляза — той докосна странното родилно петно върху лицето си — и така ме осъди на самота. Не исках да съм сред хората и да се излагам на подигравките им. И така, бенедиктинците от Риво ме подслониха в обителта си и ме обучиха за соколар. Запознах се с всички хищни птици под небето, изучих навиците и слабостите им, болестите им. Знаем как да ги храня и как да се грижа за тях. Преди да навърша двайсет лета, вече бях станал истински майстор и репутацията ми на ловец и надежден човек се беше разнесла надлъж и нашир. Това беше по времето на стария крал. Четири години преди да умре, Едуард посети Риво. Той беше страстен ловец и обожаваше ловните птици. И така, аз изведох негово величество на лов из блатата край северната граница и след като се върнахме в абатството, той настоя да постъпя на служба при него. Абатът не посмя да откаже, пък и аз бях доста амбициозен — Поклонника се усмихна. — О, да, знам какво говорят хората за стария крал и той действително беше суров човек. Понякога дори ставаше жесток, но покрай соколите и ястребите си омекваше като памук. Към мен също проявяваше симпатии. Двамата си говорехме почти като баща и син. И така, кралят ми повери соколарника си край новия Кръст на Елеонор, близо до двореца в Уестминстър, и впоследствие остана много доволен от мен. И с право — грижех се за соколите и за ястребите му като за зеницата на окото си, а ако не дай си Боже, някоя птица се разболееше, веднага виках лекари и дори пращах восъчна отливка от тялото ѝ на гроба на свети Томас Бекет^[6] в Кентърбъри в търсене на изцеление свише. Кралят беше изключително взискателен господар. Ако някой проявеше лошо

отношение или небрежност към соколите му, той сваляше колана си или пък взимаше първото, което му попаднеше, и лично налагаше виновника. С мен обаче се държеше много мило. Понякога дори пиехме заедно. Чувствах се на седмото небе. Старият крал никога не споменаваше за лицето ми; единственото, което го интересуваше, беше, че съм отличен служител.

— Тъкмо бях решил, че щастието ми ще трае вечно, когато Едуард се спомина — Поклонника направи пауза. — Малко преди това той ме повика в Рисуваната зала в стария дворец в Уестминстър, за да обсъдим някакво ръководство за обучение на ловни птици, което тъкмо си беше купил от Франция. Помня добре онзи ден. Кралят не ме прие веднага, така че се наложи да се помотая малко пред залата. Когато най-последно бях поканен да вляза, видях, че цялото помещение е отрупано с доспехи, портупей и ботуши. Слънчевата светлина струеше през цветните стъкла на прозорците, а по масата бяха разпръснати безброй свитъци. Старият крал изглеждаше щастлив; разговорите му с мен винаги го караха да забрави за грижите си и да се отпусне. В този момент обаче в залата влезе някакъв шамбелан, който съобщи, че отвън чакат принцът на Уелс и лорд Гавестън. На Едуард никак не му стана приятно — той изобщо не одобряваше присъствието на Гавестън в двора, да не говорим за дълбоката привързаност на сина му към този прост гасконец — но въпреки това нареди на шамбелана да ги въведе в залата. След като си размениха обичайните любезности, кралят попита каква е причината за посещението им. Принцът и Гавестън ме изгледаха кръвнишки — очевидно не искаха да говорят за делата си в мое присъствие — но кралят вече беше на път да излезе от кожата си. Десният му клепач започна да се спуска над окото му, лицето му поаленя, а ръцете му се разтрепериха. Едуард беше остарял, пък и походите в Шотландия доста го бяха изтозили. Гавестън стоеше до вратата, а принцът на Уелс се беше настанил на някаква покрита с възглавници пейка срещу баща си. Кралят не ме беше освободил официално, така че бях принуден да остана. И така, младият Едуард заговори за привързаността си към Гавестън; описа го като изключително благороден човек и го назова свой най-скъп брат. Кралят кимна, но в очите му се четеше гняв. След кратката си встъпителна реч принцът премина към същината на въпроса и отправи към краля една наистина смайваща молба. Той помоли баща си да даде на Гавестън

английското графство Корнуол или френските графства Понтийо и Монтръой.

— Какво? — възкликна Дьо Монтегю.

— Точно така. Принцът поиска фаворитът му да бъде провъзгласен за граф на Корнуол или пък да му бъдат поверени провинциите Понтийо и Монтръой във Франция. Кралят моментално скочи на крака, стискайки юмруци, и впери гневен поглед в сина си. Промърмори нещо под носа си, а после се нахвърли върху принца. Сграбчи го за косата, вдигна го от пейката и го повлече през залата. После удари главата му в стената, хвърли го на земята и започна да го рита. Принцът се разпищя, но кралят продължи да го налага. Гавестън остана до вратата, вцепенен като статуя, а по лицето му се четеше безкраен ужас. Най-после Едуард се измори, подпря ръце на коленете си и изръмжа на сина си: „Ах, ти, копеле недно! Ако имах друг наследник, щях да оставя всичко на него! Искаш да раздаваш владения, а?! Ти, който не си завоювал и една педя земя! Да кичиш с титли разни плебеи? Ах, ти, кучи сине!“ В този момент принцът вече беше успял да пропълзи надалеч от баща си, така че се обърна и погледна стария крал право в очите. Въпреки страха си и множеството натъртвания, които беше получил, той остана непокорен. „Как смееш?! — изкрещя принцът. — Как смееш да ме наричаш кучи син и да хвърляш такъв срам върху майка ми, твоята съпруга?“

Поклонника замълча и се огледа наоколо. После накваси устните си с още една глътка ейл и продължи:

— Вие, разбира се, знаете, че Елеонор Кастилска беше голямата любов на стария крал. По времето на тази кавга вече бяха изминали поне петнайсет години от смъртта ѝ, но въпреки това, когато чу тези думи от сина си, Едуард тръгна към него, сочейки го с пръст. „Нима си въобразяваш, че си принц? — изкрещя му той. — Чуй ме тогава какво ще ти кажа! Гледам те и в паметта ми непрекъснато изплуват слуховете, които твърдят, че ти не си мой син. И ти си ги чувал, нали?“ В отговор принцът само го изгледа мрачно. „Има логика, нали? — продължи кралят. — Виж се с какви хора си се обградил! Селяни и плебеи! Освен това обичаш да се ровиш в земята, да караш лодка и да плетеш сламени покриви. Знаеш ли какво говорят хората, а?“ Едуард приклепна до сина си и почти навря лицето си в неговото. „Казват, че като дете синът ми е бил нападен от свиня, която му отхапала ухото.

Бавачката, която отговаряла за него, се уплашила да не я накажа и го заменила с теб — копелето на някакъв си селянин! Бог ми е свидетел, че винаги съм смятал това за обикновен слух, но вече започвам да се съмнявам. Ако тази бавачка беше жива, щях да я накарам да ми каже истината, но, така или иначе, ти и твоят така наречен брат няма да измъкнете нищо от мен. Разбираш ли? Нищо! А сега се махайте! Вън!“

След тези думи Поклонника направи още една пауза. Не се съмнявах в истинността на разказа му — начинът, по който говореше, подсказваше, че е искрен с нас. Освен това бях чувала достатъчно истории за стария крал и бях добре запозната с избухливия му нрав. Въпреки това никога не си бях представяла подобно нещо. Във френския двор често ставаше дума за сблъсъците между Едуард и сина му, но никога не се беше споменавало за подобни издевателства...

— След това Гавестън и Едуард излязоха от залата — продължи Поклонника — и кралят се обърна към мен. Лицето му беше почервеноло от гняв, а по устните му беше избила пяна. Той ме изгледа свирепо, сякаш ме виждаше за първи път, и ми направи знак да се махам. Побягнах. Първоначално реших, че случката няма да има кой знае какви последствия. Кралят изцяло се потопи в подготовката си за голямата офанзива срещу шотландците. Междувременно свика съвета си и издаде указ за заточването на Гавестън. Имайте предвид, мистрес, че вече бях прекарал в Лондон доста дълго време. Ходех облечен в кралската ливрея, носех меч и кама и никога не бях имал никакви проблеми. През двата месеца след онзи ужасен инцидент обаче, бях нападан най-малко три пъти. Нападателят ми — мъже с нахлупени качулки и маски на лицата — връхлитаха върху ми както извън Уестминстър, така и в пределите му. Спасих се единствено благодарение на бързите си крака и уменията си да въртя меча и камата. Трябва да знаете, че често ми се случваше да преспивам в една малка плевня в соколарника. Разбира се, разполагах с удобно жилище, но аз държах да съм близо до птиците на краля по всяко време на денонощието.

— И плевнята изгоря, нали? — предположи Дьо Монтегю.

— Точно така, сър. Огънят лумна едновременно отзад и отпред. Спасих се като по чудо. Вече си давах сметка, че нападенията срещу мен се дължат на факта, че съм станал свидетел на нещо, което не е трябвало да виждам и чувам, но не знаех кой стои зад тях. Кралят,

принцът, Гавестън или някой друг? Старият крал продължи да се държи любезно с мен, но аз усещах хладината, която се беше настанила в отношенията ни. По онова време в Лондон беше дошъл и брат ми Реджиналд. Той беше сключил изгоден брак с дъщерята на някакъв местен търговец и му се беше родило дете. Реджиналд беше голям веселяк. Обичаше танците и пиперливите шеги. В навечерието на празника по случай рождението на Йоан Кръстител Реджиналд се запъти към някаква кръчма на Тивинг Лейн, близо до стражевата кула на Уестминстър. Навън валеше и духаше студен вятър, така че му дадох назаем плаща си и шапката си от боброва кожа. По-късно същата вечер съдебните пристави донесоха трупа му в соколарника, проснат върху някаква носилка. Брат ми така и не беше успял да стигне до кръчмата. Бяха го причакали в една близка уличка и го бяха намушкали най-малко четири пъти. Можете да си представите мъката, страха и гнева, които изпитах. Урсула, съпругата на Реджиналд, също беше много разстроена, но аз не можех да ѝ помогна. И така, избягах и се укрих в Съдърк. Един ден обаче реших да напусна убежището си, прекосих реката и отидох да се помотая сред клюкарите, които се събираха в двора на „Сейнт Пол“. На големия кръст пред катедралата бяха заковани множество обяви. Започнах да ги разглеждам и изведнъж видях, че на една от тях е изписано собственото ми име: Уолтър от Риво. Според обявата аз бях крадец, престъпник и разбойник. Оказа се, че докато ме е нямало, съдът ме е призовавал три пъти. Аз, естествено, не бях разбрал и не се бях явил. И така, съдиите ме бяха обявили за *utlegatum* — човек извън закона.

— Но в какво престъпление ви бяха обвинили? — попитах аз.

— В кражба от кралския соколарник — той вдигна рамене. — Разбира се, това беше лъжа, но какво можех да сторя? Ако ме заловяха жив, щяха да ме обесят на Елмс. По-вероятно обаче беше да ме убият още при залавянето ми или да погина от някоя мистериозна болест в затвора Нюгейт. Обявата за главата ми беше подписана от кмета и от шерифите на Лондон. И така, събрах всичките си скъпоценности и се подготвих за бягство. Единственият ми приятел в града беше бащата на Урсула, който търгуваше с вълна. Посетих го тайно и му разказах историята си. Той повярва в невинността ми. Дадох му всичко, което имах, за да му платя за фалшивите документи и пропуски, които ми осигури, а и за да помогна на Урсула. После се отправих към Дувър,

прекосих Ламанша и отпътувах за Париж. За известно време останах на работа там. Уменията ми на соколар ми осигуряваха храна, дрехи и подслон от вятъра и дъжда. До ушите ми стигаха слухове, че старият крал е нахлул в Шотландия с огън и меч и е стоварил гнева си върху Брус. Аз обаче си давах сметка, че с живота ми в Англия е свършено. Вече бях вкусил сладостта от пътуването и имах намерение да продължа. Разбира се, вината за смъртта на Реджиналд ме преследваше и аз знаех, че в крайна сметка трябва да изкупя греха си пред вдовицата и сина му. И така, отидох в Сантяго де Компостела, оттам се прехвърлих в Рим, а оттам пък уредих заминаването си за Светите земи. Посетих Йерусалим. Поклоних се на светите места и видях великата пустиня отвъд река Йордан. После се върнах у дома. Когато стъпих на брега в Дувър, старият Едуард вече беше мъртъв, а синът му — коронясан за крал. Гавестън се беше върнал от изгнание и беше провъзгласен за граф на Корнуол. Надявах се, че никой не ме помни. Бях променил името и вида си, разбира се, с изключение на това — той посочи към петното на бузата си. — Освен това ме беше нямало дълго време. Който и да се беше опитвал да ме убие, вероятно беше решил, че вече съм умрял в чужбина. Гледах да стоя далеч от местата, където можеха да ме потърсят. Всъщност, откакто заминах да служа на стария крал в Уестминстър, не бях идвал в Йоркшир.

— И все пак кой мислите, че е отговорен за нападенията срещу вас? — попитах аз.

— Един Бог знае. Може би старият крал, принцът, Гавестън, или пък и тримата заедно. Единственото, което ми е известно, е, че не трябваше да попадам в онази зала по онова време. Освен това си мисля, че в историята, която научих там, трябва да е имало някаква истина. Иначе защо някой би се опитвал да ме убие? Пияниците из кръчмите на Йорк и Лондон непрекъснато измислят разни истории за силните на деня, но никой не е тръгнал да ги убива, нали?

— А вие опитвали ли сте се да разберете доколко е вярна тази история? — намеси се Дьо Монтегю.

— Пребродил съм кралството надлъж и нашир. Бил съм в множество кралски замъци, където принцът е отсядал като дете. Из тях често чувах да се говори за някакъв подобен инцидент, но не научих нищо конкретно. Пък и, да ви кажа, клюките не струват и пукната пара — иначе досега да съм натрупал цяло състояние.

— Но защо дойдохте в Йорк? — попитах аз. — И защо ни разказвате всичко това?

— Защото, мистрес, искам да предадете думите ми на кралицата.

— Но защо?

Поклонника се взря през прозореца. Проследих погледа му. Градината тънеше в мрак, разкъсван единствено от бледата лунна светлина. В далечината изляя куче. Недалеч от масата ни се беше настанил някакъв продавач на реликви, който се опитваше да пробута боклуците си на клиентите на кръчмата, но предизвикваше у тях само бурен смях. Един пияница задяваше някаква повлекана и тя пицеше оглушително. Съдържателят изрева нещо, за да успокои страстите. Навън вече съвсем се беше стъмнило. Слугите запалиха още маслени лампи и свещи и „Огненото гърне“ тутакси се изпълни със сенки.

— За отмъщение ли дойдохте тук? — попита Дьо Монтегю.

— Не, сър, дойдох с надеждата, че справедливостта най-после ще възтържествува. Невинен съм. Бях в онази зала единствено по волята на краля, но заради това, което видях и чух там, животът ми беше съсипан. Брат ми беше жестоко убит, жена му остана вдовица, а синът му — сирак. Ако ставаше дума за нещо дребно, защо тогава се стигна до такива големи загуби? Така че да, тук съм, за да потърся справедливост.

— И според вас за нещастията ви са виновни Едуард и Гавестън, така ли?

— Дълги години се скитах по пътищата, сър, зъзнях из пущинаците и замръквах из разни тъмни и усойни гори. Подслонявах се в обори и кочини. Един ден ще умра. Преди това искам да си поговоря с някой човек с положение и власт и да му разкажа каква беше причината за драматичната промяна в живота ми. Много пъти съм разсъждавал за влиянието на Гавестън върху краля и съм се чудил как го постига. Дали не го изнудва? Пък и тези убийства... — Поклонника си пое дълбоко дъх. — Защо бяха отстранени аквилите? Да не би да са били посветени в тайната, която пази господарят им? Затова ли трябваше да умрат? — той избута чашата си встрани. — Е, мистрес, време е да вървя. Никога не се застоявам дълго на едно място. Но нека ви кажа следното: да, дойдох тук да потърся справедливост; може би дори мъст. Досега не бях разказвал историята си на никого друго. Освен на един-единствен човек.

— На кого? — наострих уши аз.

— На един францискански свещеник от „Грейфрайърс“ в Лондон. Изповядах му се, преди да тръгна за Йорк. Когато се върнах тук, не посмях да навестя нито бащиния си дом, нито абатството...

— Кажете ми нещо повече за изповедника си — настоях аз.

— Накара ме да се закълна, че това, което съм му изповядал, е истина. После ми каза, че за да изкупя греховете си, трябва да се върна тук и да разкажа историята си на някого, който разполага с власт и влияние и на когото имам доверие. И така, пристигнах в Йорк и започнах да наблюдавам манастира и кралския двор. Брат Юсибиъс също ми помогна със своите прозрения. Вие, мистрес, имате репутацията на честен човек. Нейно величество кралицата е невинна като ангел. Е, питам аз, не е ли тя човекът, на когото трябва да доверя тайната, която съсипа мен и близките ми?

— А после? — попита Дьо Монтегю.

— Ще се върна в Лондон — Поклонника рязко се изправи. — Хайде, време е да вървим. По това време на денонощието Пигстай не е най-безопасното място на света.

И така, Дьо Монтегю се разплати с кръчмаря и тримата излязохме на уличката. Толкова много години минаха оттогава, а аз все още не мога да забравя страховитата ни „разходка“ из онази мърлява клоака, изпълнена със заплашителни сенки, противни миризми и зловещи крясъци. Наоколо гъмжеше от плъхове, чийто кожухчета сивееха на слабата светлина, котките бяха излезли на лов, а кучетата огласяха мрака с воя си. Пълната луна се беше показала иззад облаците и осветяваше уличката със сребристото си сияние. Един Бог знае какви ужасии се криеха из тъмните входове, покрай които минавахме. Дьо Монтегю измъкна меч и камата си, а Поклонника стисна яката си сопа. Чух шум и се обърнах. Зад нас вървеше някакъв човек, облечен в плащ с нахлупена качулка. Въпреки непрогледния мрак аз разпознах силуета на разбойника Фърнивъл. За последно бях видяла този мъж в кръчмата „Пътят към Дамаск“ след завръщането ни от Дяволската дупка. Дали и Озъл не беше наблизо, запитах се аз. Продължихме да вървим. Поклонника си припяваше нещо, а Дьо Монтегю рецитираше някаква тамплиерска молитва, в която се казваше, че Божието лице ни се усмихвало благосклонно. Въпреки опасенията ни никой не ни нападна и не след дълго тримата се озовахме срещу стените на

манастира. В камбанарията светеше; по вратите и прозорците също бяха поставени лампи. В огромните бъчви на входа към Пигстай весело бумтяха огньовете. Пламъците на факлите, окачени по стените, потрепваха от вятъра. Погледнах към небето. Тази нощ бях научила толкова много неща, а все още не разбирах нищо. Въпреки това усещах, че времето за жътва приближава и посятото зло скоро ще даде плод.

Прекосихме безлюдната улица. Тук-там някое и друго куче душеше земята; една котка се стрелна през мрака. Поклонника вървеше крачка-две пред нас. Току пред портата на Голгота от лявата ми страна се дочу някакво изщракане, но аз бях толкова уморена, че не обърнах внимание. В следващия миг във въздуха изсвистя стрела и се заби дълбоко в гърдите на Поклонника. Той извика и се олюля. Размаха ръце, сякаш за да предотврати удара, а после лицето му се сгърчи от болка и той се свлече на земята. Втора стрела прелетя над главите ни. Извиках на Дьо Монтегю да остане на мястото си и изтичах до ранения. Поклонника беше паднал на една страна и стискаше стрелата, която го беше покосила. Пъхнах ръка под раменете му и се опитах да го повдигна, но от устата му вече бликаше кръв, а крайниците му се разтърсваха от конвулсии. Той ме погледна умолително.

— Свещеник! — прошепна ми. — Свещеник!

— Дръпни се, Матилда — изблъска ме нежно Дьо Монтегю и се обърна към умиращия. — Чуй ме, човече, аз съм свещеник, тамплиерски свещеник. Имам всички правомощия, така че ще изслушам изповедта ти и ще опростя греховете ти.

Аз запълзах по паважа, питайки се дали убиецът все още се спотайва някъде наоколо. Вместо отговор във въздуха изсвистя още една стрела. После някой извика. Гласът му беше ясен и напевен. Озъл!

— Матилда, Бертран, какво става?

Някаква фигура се раздвижи в мрака. Макар и изложен на огромна опасност, Дьо Монтегю продължи да стои до умиращия и да му шепне опрощение в ухото. После вдигна ръка и го благослови. Тялото на Поклонника вече се гърчеше в предсмъртна агония. Чувах стенанията му и клокоченето на кръвта в гърлото му. След един последен спазъм тялото му застина неподвижно. Дьо Монтегю се

прекръсти и се изправи. Сянката изплува от мрака и тихо притича през улицата. Зърнах проблясък на стомана. Дъо Монтегю беше наясно, че нападателят може още да ни дебне, така че подхвана трупа на Поклонника и го завлече до тъмния вход на улица Пигстай. После коленичи до мъртвия и претърси джобовете и кесията му, но намери само няколко поклоннически медала и шепа монети. Аз усещах, че опасността е отминала. Фигурата още се спотайваше в сенките.

— Ти ли си, Озъл? — извиках аз.

Ирландеца пристъпи напред. Забелязах, че доста се е променил от последната ни среща. Главата и лицето му бяха гладко избръснати, очите му святкаха, а устата му беше стисната в тънка, безкръвна линия. Той се приближи и приклепна до нас. Държеше се така естествено, сякаш беше прекарал цялата вечер в компанията ни.

— Ти ли стреля, Озъл? — попитах го аз.

Той направи гримаса.

— За Бога, Матилда! Защо ми е да убивам този мъж? Но иначе ви следях, да. Тръгнах малко преди вас и ви чаках тук.

— Но кой тогава уби клетия човек?

— Не знам — отвърна Озъл. — Дойдох на юг, за да се срещна с Дъо Монтегю. Последвах ви по улица Пигстай, а после се вмъкнах след вас в „Огненото гърне“. Разбира се, вие не ме видяхте — той се усмихна. — Аз обаче ви държах под око.

— Мярнах разбойника Фърнивъл — прошепнах аз, — така че разбрах, че и ти си някъде наоколо. Но какво правиш тук, Озъл?

— Както вече ти казах, дойдох да се срещна с моя добър брат.

— Вече нищо не можем да сторим за него — рекох аз, посочвайки към трупа на Поклонника. — Душата му ще се върне при Бог, тялото му — в земята. А сега искам да ми отговориш на един въпрос, Озъл. Познавам те от четири години. Закълни ми се, че нямаш нищо общо с опита за отвличане на кралицата от Тайнмаут.

— Кълна се в Светото Евангелие! Нека архангел Михаил и всичките му ангели ми бъдат свидетели! Не знаех нищо за този заговор, аз и братята ми не сме участвали в него по никакъв начин. Единствената ни цел беше да унищожим Александър от Лисабон и неговите нокталии. В името на дългогодишното ни приятелство обаче нека ти кажа следното: аз и другарите ми се присъединихме към Брус и неговата мощ нарасна. Ако Едуард не побърза, Английската корона

ще загуби Шотландия. Трябва да внимаваш, Матилда. Тримата Бомон... Всъщност какво ново бих могъл да ти кажа за тях? Мисля, че добре познаваш природата им. Те мислят единствено за себе си — Ирландеца пристъпи по-близо до мен; лицето му беше студено и сурово. — Шотландците си шушукат, че в английския двор има толкова много предатели и заговорници, че вече е заприличал на змийско гнездо. Слухът, че Едуард Английски е молил Брус за помощ, несъмнено е верен, но хората говорят и други неща. Например че при нападението на Тайнмаут не е имало значение дали кралицата ще бъде пленена, или... — той замълча, вперил поглед в мен; на слабата светлина лицето му изглеждаше призрачно бледо.

— Убита?

Озъл кимна.

— Но как би могъл Брус да участва в подобно нещо? Нали е благородник? Някогашен член на английския кралски двор, рицар...

— Матилда, старият крал нахлу отвъд северните граници с огън и меч, уби братята на Брус, натъпка жените от семейството му в клетки, а после ги избеси. Шотландеца се промени и ще води тази война до смърт. Той не прекрати убийствата заради някакви си рицарски чувства, а заради мощта на Франция. Сега стои и чака. Моли се Гавестън да не бъде изпратен в изгнание и се надява в Англия да избухне междуособна война. По-голямата част от Шотландия вече е загубена и ако кризата тук се задълбочи още малко, той може да стане крал — Ирландеца посочи към Поклонника. — Не знам кой е този човек и защо е трябвало да се срещнете с него в този късен час. Вече ви казах, че ви проследих до кръчмата. После тръгнах малко преди вас и застанах да ви чакам в сенките под манастирските стени. Щом излязохте на светло, този мъж беше улучен от стрела, но не видях никакъв стрелец.

— А сега какво ще правиш?

— Един Бог знае, Матилда — Озъл протегна ръка. — Но мисля, че тази вечер за последен път виждам лицето ти. Няма повече да идвам в Англия. Утре заран ще си поговоря с Дьо Монтегю и после ще се върна при братята си.

Стиснах подадената ми ръка. Озъл може и да беше убиец, но беше и човек на честта. Вярвах, че няма нищо общо със смъртта на Поклонника. След като се сбогувахме, Ирландеца изчезна в тъмнината,

а двамата с Дьо Монтегю пресякохме улицата и потропахме на портата на Голгота. Малко по-късно оттам излязоха няколко сънени послушници с носилка в ръце. Те поставиха тялото на Поклонника върху нея и го отнесоха в стаята за покойници. Последвахме ги. Дьо Монтегю ме изпрати до стаята ми, целуна ме нежно по челото и притисна показалеца си до устните ми.

— Не сега, Матилда, никакви приказки. Аз трябва да се видя с Озъл, а ти трябва да поспиш.

[1] През 1318 г. в Оксфорд се появил някакъв мъж на име Джон Дейдрас, който изявил претенции към трона на Англия, твърдейки, че той е истинският Едуард II. По време на процеса срещу него измамникът си признал, че е излъгал, и бил обесен, а тялото му — изгорено. — Б.пр. ↑

[2] Който по-късно бива провъзгласен за папа под името Йоан XXI. — Б.пр. ↑

[3] Много в малко (букв. лат.). — Б.пр. ↑

[4] Кочина (англ.). — Б.пр. ↑

[5] От Матей свети Евангелие, 27:45. Става думи за момента след разпъването на Христос, когато земята била обхваната от мрак. — Б.ред. ↑

[6] Архиепископ на Кентърбъри по времето на Хенри II, убит през 1170 г. заради конфликта му с краля по повод привилегиите на духовенството. — Б.пр. ↑

СЕДМА ГЛАВА

*Кралят и Гавестън се разделиха и
гасконецът се затвори в Скарбъро...*

Най-после си легнах. Бях толкова уморена, че просто се стоварих върху леглото, увих се в един плащ и потънах в дълбок, но неспокоен сън, изпълнен с кошмари. Присъниха ми се сцени на жестоко насилие, мръсни улички, из които трябваше да се промъквам, и площади, осветени от факли, по чийто бесилки се люлееха трупове. Испитах огромно облекчение, когато се събудих на следващата сутрин. Беше още рано. Съблякох се и се измих. Кралицата още не беше станала, така че отидох на Христовата литургия, а после се заех със собствените си дела. Малко по-късно игуменът отслужи заупокойна литургия за Поклонника, както и за още двама мъртъвци — някакви просяци, които били намерени покрай стените на манастира. Службата беше проста. Без тамян, без песни, само печалните слова на молитвата, в която се говореше за Деня на Страшния съд, а после се казваше, че телата на мъртвите ще бъдат предадени на пръстта, а душите им — придружени до Небесата от архангел Михаил и всичките му ангели. После тримата мъртъвци бяха пренесени в гробището и увитите им в савани тела бяха спуснати в земята. Игуменът освети гроба и ми направи знак да се приближа. Щом го сторих, той сложи ръка на рамото ми и внимателно се взря в мен.

— Мистрес, не бих искал да ви обидя, но трябва да ви кажа, че жестоките убийства, извършени в късна доба, нямат място в нашата обител, посветена на мирна и кротка служба в името на Бог. Желая ви всичко най-хубаво, Матилда. Предайте най-искрените ми благопожелания и на господарката си. Въпреки това ще излъжа, ако кажа, че няма да се зарадвам, когато си заминете.

И така, аз излязох от църковното гробище и незабавно поисках Изабела да ме приеме в покоите си. Стаята ѝ беше пълна с придворни

дами, кавалери и пажове, както и с носачи, които пълнеха сандъците и ковчежетата ѝ. Изабела ми хвърли един поглед и нареди на всички да излязат. Кралицата се беше увила в дебели дрехи, а лицето ѝ беше доста бледо. Попитах я дали е добре, но тя каза, че просто малко ѝ е прилошало и че скоро ще ѝ мине. Настоях да ѝ приготвя билкова отвара. Тя се настани в креслото си и протегна пръсти към поставения наблизо мангал. Аз приседнах на едно столче до нея, наведох се към ухото ѝ и ѝ разказах за всичко, което се беше случило междуременно — за срещата си с Поклонника, за думите на Озъл... Едва тогава осъзнах колко зряла беше станала кралицата и колко беше заприличала на баща си — онова „страшилище за синовете на гордостта“, както е казал един поет. Тя нито веднъж не ме прекъсна, нито пък ме попита нещо. Щом свърших, протегна и двете си ръце над мангала, сякаш искаше да извлече от припукващите въглени не само топлина, но и сила.

— Благодаря ти, Матилда. Аз също съм чувала тези слухове, но се съмнявам в тях да има някаква истина. Както и да е, опасността в подобни случаи не идва от това, че клюките може да са верни, а от възможността да се превърнат в реалност. Съпругът ми от своя страна не прави нищо, за да разсее съмненията на хората, и ето че сега бягаме от английските графове, притичваме от Йорк до Тайнмаут и обратно и сме принудени да се молим за помощ на някакъв си шотландски бунтовник. А Едуард трябва да седи на трона на предците си в Уестминстър, да раздава правосъдие и да управлява кралството си.

В този момент на вратата се почука и в стаята влезе Дънивед. Изабела му посочи един стол, а после отново се обърна към мен.

— Матилда, трябва да си поговоря с брат Стивън. Обсъдих положението и със съпруга си. Решено е — най-късно утре сутринта ти и добрият брат тук — тя се усмихна на доминиканеца — ще тръгнете за Скарбъро.

Погледнах към изповедника на кралицата. Дънивед беше отметнал качулката си назад, а ръцете му бяха скрити в ръкавите на расото му. Доминиканецът изглеждаше невероятно спокоен и едновременно с това — бдителен и аз за пореден път се зачудих каква ли е неговата роля в интригите в двора. Изабела явно нямаше търпение да остане насаме с него и вероятно възнамеряваше да му изповяда

всичко, което бяхме обсъждали досега. И така, аз се поклоних и излязох от стаята.

До обяд новината за предстоящото ни заминаване вече беше обиколила целия манастир. Опаковах багажа си. Кралицата нямаше нужда от мен, така че се заключих в стаята си, седнах пред писалището, извадих един лист велен и започнах да записвам наблюденията си. Тъкмо хванах перото, когато на вратата се почука. Помислих, че някой слуга ми носи съобщение от кралицата и изпъшках, но пред вратата стоеше Дьо Монтегю. Любимият ми си беше взел сбогом с Озъл и аз почувствах мъката му от загубата на една толкова важна връзка с останалите тамплиери. Той седна на един стол и заговори за старите времена. Оставих го да излее болката си, но Дьо Монтегю беше голям познавач на хората и скоро усети, че мислите ми са другаде. Усмихна ми се и посочи към листа велен на писалището.

— Да не би вече да съставяш обвинението? Ами да взема да ти помогна тогава. По-добре, отколкото да се вайкам... Е, откъде да започнем? Какво ще кажеш за Поклонника?

И така, известно време двамата обсъждахме историята, която ни беше разказал мистериозният ни посетител.

— Кой ли е поръчал убийството му? — попита накрая Дьо Монтегю, потропвайки с крака.

— Вероятно същите хора, които са се опитвали да го премахнат и преди — предположих аз. — Може би враговете му не са били забравили за него, както си мислеше той.

— Тоест или Гавестън, или кралят — саркастично отбеляза Дьо Монтегю, изправяйки се на крака. — Ясно, че с този белег на лицето Поклонника трудно би останал незабелязан, но в момента кралят и фаворитът му си имат доста други проблеми. Дали не е било просто нещастен случай?

Попитах го какво има предвид.

— Ами може някой разбойник да е имал намерение да нападне и трима ни, но присъствието на Озъл да го е стреснало и той да е избягал.

Тъкмо отворих уста да му отговоря, когато на вратата се почука отново. След като Дьо Монтегю беше влязъл, аз не бях спуснала резето обратно и ето че сега, без да дочака отговор, в стаята нахълта Дънived. Доминиканецът изглеждаше изключително развълнуван от нещо, а

лицето му се беше разкривило от гняв. Попитах го какво става, но той само поклати глава, прекръсти се и закрачи из стаята. От време на време спираше, за да погледне към разпятието или към някоя от цветните картини, окачени на стената. Трябва да ви кажа, че имам отличен усет за хората и винаги познавам кога се опитват да ме измамат. Яростта на доминиканеца обаче беше неподправена. Явно кралицата му беше казала какво съм научила предишната нощ. Най-после Дънивед застана на едно място. Дишането му се беше учестило. След като се прекръсти още веднъж, той се удари в гърдите и каза:

— *Mea culpa*, Матилда — аз съм виновен.

Посочих му един стол. Той седна, а от гърлото му се изтръгна въздишка на облекчение. После доминиканецът хвърли един бърз поглед на Дьо Монтегю, стана, заключи вратата и спусна резето. След това се върна на стола си, скръсти ръце пред гърдите си и се вторачи в мен.

— Идвам от покоите на кралицата, Матилда. Научих истината за клането в Тайнмаут и че планът е бил Изабела да бъде убита.

— Да, информаторът ни действително ни наведе на тази мисъл, но това не значи, че е истина — отвърнах аз.

Дънивед потри лицето си, а после посочи към листа велен на писалището.

— Хайде всички да помислим заедно. Струва ми се, че това е най-доброто, което можем да сторим, преди да се заключим в Скарбъро.

Предложението на доминиканеца ме изненада, но въпреки това аз приех. Разбира се, присъствието на Дьо Монтегю и най-вече на Дънивед ме притесняваше, но от друга страна, логиката на доминиканеца беше безпогрешна. В онази крепост щяхме да сме далеч от кралицата, а враговете, от които щеше да ни се наложи да се отбраняваме, едва ли ни мислеха доброто.

— Е, Матилда, какво предлагате да направим? Какво да предприемем? Утре сутрин заминаваме за Скарбъро. Признавам си, че ще тръгна с огромна неохота. Защо ли? Защото нейно величество кралицата няма да бъде с нас. Тя ще отпътува за Хаудън и ще се настани там — Дънивед посочи към мен. — И така, Матилда, вие лекувате тялото, а аз — душата. Хайде да видим тогава с какви симптоми разполагаме тук. Какви въпроси трябва да си зададем?

И така, аз взех перото и започнах да си водя записки, използвайки тайния шифър, който овладявах все по-добре.

— Трима от аквилите на Гавестън — казах на глас — бяха мистериозно убити. И тримата паднаха от високо. Смъртта им беше ужасна, но в нея имаше и доста голяма доза ирония. Дали по този начин убиецът им не е искал да се погаври с прозвището им, с представата за полетели орли? Казвам „убиец“, защото тук несъмнено става дума за убийства — при всеки от трупите беше намерено следното подигравателно стихче:

*Аквиле Петри, не хвърчете толкоз нависоко,
защото господарят ви Гавестън затъва все по-
дълбоко.*

— Така или иначе, само Бог знае защо Ланъркост се е качил на върха на онази усамотена кула — продължих аз. — Остава и въпросът как нападателят му е успял да го надвие и да го хвърли от камбанарията. Орлето е свалило портупея си, оставило го е на приземния етаж, откъдето по-късно го е откраднал брат Юсибиъс. Това ме кара да си мисля, че Ланъркост е имал среща с някого, на когото е вярвал, но с кого?

Дънивед промърмори нещо в знак на съгласие. Дьо Монтегю изглеждаше напрегнат. И така, аз се върнах към записките си.

— Второ: Лейгрейв. Въпреки скорошната смърт на другаря си той също сваля портупея си, качва се в кулата и пада оттам по същия начин. Най-странното обаче е, че той дори е стоял на перваза на прозореца. Защо? Кой друг е бил там?

— Сигурна ли сте, че е стоял на перваза? — попита Дънивед. — Видяхте ли отпечатъци от обувките му?

— Да, да — отвърнах аз разсеяно.

— А не е ли възможно — намеси се Дьо Монтегю — и двамата мъже да са отишли в кулата с някого, на когото са вярвали, и той да ги е бутнал отзад?

— Не — поклатих глава аз. — Бях там. Первазът е доста широк. Ако някой се опита да те бутне отзад, спокойно можеш да се хванеш за него, да се обърнеш и да окажеш съпротива или поне да вдигнеш

тревога. В камбанарията няма много място. Ако двама мъже се сбият там, те неминуемо ще се блъснат в някоя от камбаните и така ще вдигнат шум. Ланъркост и Лейгрейв обаче са паднали, без да издадат и звук. Освен това в камбанарията нямаше никакви следи от борба.

— Въпреки това ти твърдиш, че брат Юсибиъс е видял нещо, нали така? — попита Дьо Монтегю.

— О, не мисля, че това е просто твърдение — обърнах се аз и изгледах двамата си помощници. — Юсибиъс наистина е видял нещо. Той много си падаше по лъскавите неща, в това число и по сребърните монети. Сигурна съм, че е искал да залови убиеца сам, за да може после да поиска награда. Освен това обичаше да разполага със сведения, до които другите нямат достъп. Така хората, които го мислеха за глупак, накрая оставаха смаяни от ума му. Чудя се какво ли представляват рисунките, които е издълбал на стената в кулата. Едната може да изобразява орел или прилеп, а другата — куче, вълк или пък някой от леопардите от английския кралски герб. Ами въпросът, който е задал на игумена — дали прилепът можел да е по-умен от кучето — какво ли означава той? Или пък двете латински думи, които Поклонника му е надраскал с въглен върху бялата стена в костницата — *lux et tenebrae* — светлина и тъмнина? За какво са му били те? Кого е видял? И кой го е проследил в костницата и е разбил черепа му? — аз замълчах, за да запиша въпросите си върху парчето велен, а Дънивед си зашепна някаква молитва. — Трето — продължих, — Кенингтън и двамата му стражи.

— Ето това вече е загадка — намеси се Дьо Монтегю. — Тези мъже са били въоръжени до зъби и са наблюдавали зорко както морето, така и самия Тайнмаут. Знаели са, че отвън се спотайват вражески сили. Чудех се... — той щракна с пръсти и се огледа. — Тайният тунел под Дъкет Тауър! Възможно е убиецът да е проникнал в кулата през него. Не забравяйте, че е било късно през нощта...

— Но за да стигне до върха на кулата — прекъсна го Дънивед, — той е трябвало да мине покрай стаите на другите аквили и така е щял да ги разбуди.

— Не и ако се е придвижвал тихо — поклати глава Дьо Монтегю.

— Така е — промърморих аз. — Спомнете си какво ни показа кастеланът — всички врати в кулата, включително тази, която водеше към площадката на върха, се залостваха и отвън. Убиецът може да се е

възползвал от тази особеност, за да си осигури достатъчно време за бягство, в случай че се вдигне тревога.

— Точно тук теорията ми издиша — намръщи се Дьо Монтегю. — Убиецът — или по-вероятно убийците — е трябвало да минат през вратата на върха на кулата. Там обаче са били Кенингтън и другите двама стражи. Ако някой ги беше нападнал, те щяха да измъкнат мечовете и камите си и да настане врява. Тревога обаче не е била вдигната. Въпреки това някой несъмнено се е качил на върха на кулата, надвил е тези трима войници и ги е хвърлил върху скалите долу.

Докато си записвах всичко това, Дънивед и Дьо Монтегю продължиха да си шепнат, опитвайки се да си обяснят събитията в Дъкет Тауър.

— Четвърто — продължих аз, поглеждайки през рамо към двамата си помощници, — самият Тайнмаут. Брус явно е бил осведомен, че кралицата е отседнала там и че смята да избяга през прохода под Дъкет Тауър. Това обяснява и защо шотландците атакуваха главната порта и заливчето едновременно.

— *Deus solus et Maria ancilla Trinitatis* — прошепна Дънивед. — Само Бог и Мария, рабинята на Светата Троица, я спасиха.

Дьо Монтегю измърмори нещо в знак на съгласие, а аз се върнах към записките си.

— Пето: Поклонника от Пустошта. Той пристига в Йорк в търсене на справедливост и отмъщение и ни разказва онази лъжлива история за краля...

— Но дали наистина е лъжлива? — попита Дьо Монтегю. — Ако нашият благороден господар тежеше на мястото си, хората щяха да подминават подобни клюки с презрение, но при неговото поведение са готови да повярват на всичко за него.

Не възразих.

— Шесто: Озъл. Той потвърди подозренията ни за случилото се в Тайнмаут и дори изказа предположението, че кралицата и бъдещото й дете е можело да бъдат не само пленени, но и убити...

Реакцията на Дънивед ме изненада. Думите ми сякаш отново разпалиха гнева, който тлееше в него, и доминиканецът скочи на крака, оголи зъбите си като някое куче, а очите му засвяткаха.

— Долна мерзост! — просъска той. — Който и да стои зад това, заслужава смъртта на Симон Влъхва^[1]!

След тези думи Дънивед отново тръгна да се разхожда из стаята, потривайки ръце и мърморейки си нещо на латински под носа. Наблюдавах го с огромно любопитство. Под маската на смирен свещеник брат Стивън беше същият яростен фанатик, каквито бяха и повечето от останалите доминиканци — Светата Инквизиция неслучайно подбираше членовете си от техния орден.

— Успокойте се, братко — прошепна му Дьо Монтегю. — Гневът няма да ни помогне да разрешим тези загадки.

— Но това е предателство, Бертран! — извика Дънивед, сядайки обратно на стола си. — Долна измяна! Представям си какво щеше да стане, ако кралицата и нероденото ѝ дете действително бяха попаднали в ръцете на шотландските нашественици... На какви унижения и дори мъки можеха да бъдат подложени...

— Въпреки това трябва да запазим хладнокръвие — намесих се аз. — Хайде да разгледаме въпроса, сякаш е научен казус, и да се запитаме за следното: можеше ли Брус наистина да навреди на кралицата? Какво щеше да обяснява после на европейските монарси, на Светия отец в Авиньон и най-вече на бащата на Изабела в Париж?

— О, сигурен съм, че щеше да измисли нещо — прекъсна ме Дьо Монтегю. — Щеше да каже, че е било нещастен случай и че той всячески се е опитал да го предотврати, давайки на хората си най-строги указания. После щеше да се оправдае с размирните времена и може би дори щеше да се опита да хвърли вината върху Едуард Английски и момчето му за забавления Гавестън. В крайна сметка, тъкмо те оставиха младата бременна кралица в онази усамотена крепост сред скалите.

Трябваше да се съглася с логиката на Дьо Монтегю. Едуард и Гавестън като нищо можеха да операт пешкира при един подобен развой на събитията. Дънивед си пое дълбоко дъх, за да се успокои.

— Но къде се корени всичко това? — попита той. — Спомням си, когато двамата дойдохте в розовата градина и донесохте на Ланъркост скръбната вест за смъртта на брат му. По-късно из двора плъзнаха слухове, че в пущинака са били избити неколцина тамплиери и че братът на Ланъркост е бил един от тях. Едва след тези събития започнаха убийствата — Дънивед погледна Дьо Монтегю с крайчеца на окото си.

— Разбирам накъде биете, доминиканецо — лаконично заяви Дьо Монтегю, — но ви се заклевам в Евангелието и дори в самото Свето причастие, че моите братя не са виновни за смъртта на Ланъркост, Лейгрейв и Кенингтън.

— Но кой може да е виновен тогава? — предизвикателно попита Дънивед. — Убийствата на аквилите започнаха именно след онова клане в пуцинака. Мистрес Матилда, по времето, когато Ланъркост падна от камбанарията, двамата с вас бяхме в църквата. В случая с Лейгрейв кралят ни беше повикал на съвет. В Тайнмаут пък и тримата бяхме заедно с кралицата, когато...

— Има и още нещо — прекъснах го аз. — Поклонника ни каза, че Ланъркост и Лейгрейв са ходили в „Огненото гърне“ на Пигстай и доста са си пийнали. Двамата аквили изглеждали много потиснати и споменали в разговора си думите „предателство“ и „измяна“. Всичко това ме навежда на следния въпрос: възможно ли е Гавестън да е отговорен за убийствата на орлетата си? И ако да, защо му е била нужна смъртта им и как е успял да ги премахне?

Дънивед погледна към разпятието на стената, прошепна една молитва, а после се вгледа внимателно в мен.

— Нещо друго? — попита той.

Поклатих глава. Доминиканецът изпухтя, а после се надигна от стола си.

— В такъв случай, сбогом — благослови ни той и се отправи към вратата. — Ще се срещнем отново.

Рано на следващата сутрин, още преди мъглата да се е вдигнала и слънцето да се показало над хоризонта, аз посетих Изабела в покоите ѝ. За известно време тя само стискаше ръцете ми, гледайки ме тъжно. После ме придърпа към себе си, прегърна ме и ме целуна по бузите. След това се отдръпна, но продължи да стиска ръцете ми.

— Пази се, Матилда — каза тя, а после рязко се извърна, сякаш искаше да се възпре от повече приказки.

И така, аз се поклоних и излязох от стаята.

Пътуването ни през огряната от слънцето пустош към Скарбъро премина без произшествия. Кавалкадата ни се състоеше както от каруци, така и от ездачи, сред които бяха Гавестън, двамата му аквили, тримата Бомон и техните хора. Придружаваха ни и множество носачи, коняри, каруцари и всякакви други слуги. Кралят беше изпратил с нас

и Ап Ител, чиито уелски стрелци препускаха от всички страни на шествието ни като защитен кордон. Според слуховете графовете трябваше да са наблизно, но ние така и не срещнахме вражески войски. През нощта отседнахме в някаква кръчма край стария римски път, който свързваше Йорк с Лондон, а на следващата сутрин вече усетихме морския бриз. Скарбъро беше малко пристанищно градче, чието заливче служеше за подслон на множество рибари и пирати, а по време на буря — и на големи търговски кораби, превозващи вълна. Градчето се беше сгушило зад един хълм, гледащ към морето. От другата страна на възвишението се простираха именията на местните богаташи, а на билото му беше кацнал замъкът. Крепостта доста приличаше на Тайнмаут, но за щастие изглеждаше много по-приветлива. Тук, както ни увериха, щяхме да бъдем в безопасност. Ако ни нападнаха откъм сушата, корабите, чакащи в пристанището, веднага щяха да ни откарат далеч от опасността. Освен това брегът тук не беше така скалист, както в Тайнмаут, а и лятото вече беше дошло, така че сцената, която се разкри пред очите ни, беше много приятна.

Кастеланът, грубоват йоркширец на име Саймън Уорд, който се беше сражавал във войните, водени от стария крал, беше изпълнил дадените му инструкции стриктно и старателно беше подготвил замъка за обсада, снабдявайки го с провизии и оръжие. Той ни чакаше във вътрешния двор, а когато се появихме, коленичи и целуна пръстена на Гавестън. След това нареди на слугите си да ни настанят по стаите. Вътрешността на замъка Скарбъро беше доста хаотично застроена — от главната му стражева кула се влизаше в един голям вътрешен двор, който от своя страна водеше към още и още дворове и дворчета. В сърцето на крепостта се извисяваше главната кула, или Куийнс Тауър, а под нея беше разположен така нареченият Мосдейл Хол — двуетажна постройка от дърво и хоросан със спални помещения на горния етаж и голяма трапезария на долния. Скарбъро представляваше истински лабиринт от тесни криволичещи улички, високи сиви стени, открити дворчета и най-различни по размер и предназначение постройки и помещения. Навсякъде се забелязваха стръмни стъпала, които водеха или нагоре към укрепените врати на кулите, или надолу към потъналите в мрак подземия. Аз и Дьо Монтегю отседнахме в Куийнс Тауър, Гавестън се разположи в Мосдейл Хол, а двамата му аквили, Мидълтън и Рослин, се настаниха близо до нас. Дьо Монтегю

ми се стори доста неспокоен. Попитах го какво има и след като багажът ни беше разтоварен, той ме отведе в градината, близо до параклиса на Света Богородица, и ми описа недостатъците на Скарбъро.

— В замъка има само два водоизточника — каза ми той — и те лесно могат да бъдат прекъснати. Пространството е застроено хаотично. Войниците на Уорд не са много, а ние разполагаме само със стрелците на Ап Ител, свитата на Бомон и аквилите на Гавестън. Честно казано, чудя се дали тези хора ще са достатъчни за отбрана на стените на замъка и същевременно ми се струва, че сме прекалено много, за да успеем да се изхраним в случай на обсада.

Странно — има сцени, които съм запомнила в детайли, макар да съм ги видяла преди повече от петдесет години, докато в Скарбъро съм била и след лятото на 1312 година, но въпреки това описанието му ме затруднява. Все едно, Гавестън влезе в крепостта много наперено, но само след няколко дни сред войниците плъзнаха слухове, че двамата с краля са допуснали огромна грешка. Проблемът беше, че именията на местните богаташи, разположени между замъка и брега, щяха да попречат на Гавестън да стигне до пристанището в случай на обсада, а да не говорим, че там можеха да го причакват бойните кораби на графовете. Ап Ител също потвърди мрачните прогнози на Дьо Монтегю. Крепостта не разполагаше с достатъчно войници и нямаше шанс да устои на едно по-сериозно нападение. Това, разбира се, нямаше как да остане скрито от врага ни, който щеше разпредели силите си в различни точки на атака и така да ни накара да разпръснем защитниците си и постоянно да ги местим.

Въпреки всичко Гавестън продължаваше да се държи като господар на положението. Фаворитът ходеше облечен в кралския плащ в синьо, червено и златно, украсен с леопардите на Англия, и настояваше над стените на замъка постоянно да се веят кралските знамена, сякаш вътре се беше подслонил самият Едуард. Слава Богу, сър Саймън Уорд беше надежден човек. Той беше снабдил Скарбъро с провизии и оръжие, но за съжаление отбранителната сила, която беше събрал, се състоеше единствено от неколцина ветерани, още толкова наемници и шепя местни войници. Дори аз, въпреки че не съм особено веща във военните дела, си давах сметка, че това е крайно недостатъчно. „Щитът на Гавестън“, както го наричаше самият той,

също не можеше да ни осигури кой знае каква защита. В състава му влизаха неколцина рицари и техните оръженосци, облечени в железни ризници; Ап Ител и неговите стрелци, натъкмени в кафяво-зелените си униформи, кожени нагръдници и стоманени шлемове, и хората на Бомон с техните подобни на нощни гърнета шлемове и кръгли щитове. Управителят на замък пак разполагаше с неколцина тежковъоръжени пехотинци, малък отряд конници и шепа копиеносци и стрелци, облечени в леки платнени или кожени одежди. Самият замък имаше доста страховит вид и отвън изглеждаше трудно превземаем, но отвътре представляваше просто един мрачен лабиринт от тесни улички и стръмни стъпала, водещи или нагоре, към брулените от свирепия вятър кули, или надолу, към безбройните мрачни подземия, складови помещения и коридори.

Моята стая в Куийнс Тауър представляваше правоъгълно помещение, чиято единствена украса беше разпятието, окачено на една от мърлявите стени. Леглото обаче беше удобно, а вещите ми спокойно се побраха в осигурения за целта сандък. Кастеланът уреди да ми донесат и едно писалище, един стол, един леген и кана за миене и едно ковчеже за документи, в което да съхранявам принадлежностите си за писане. Подът беше чист, а миризма на плесен и прах почти се прикриваше от благоуханния дим, който се вдигаше от поръсените с билки мангали. Вратата беше масивна и разполагаше както с ключалка, така и с резе. Тесните прозорци пропускаха достатъчно въздух и светлина, а при нужда можеха да се закрийт с наличните дървени капаци. Тясната ниша, в която беше разположен нужникът, беше старателно почистена.

И така, аз се настаних възможно най-удобно, но гледах да не се застоявам много-много в стаята си. Вместо това ходех в малкия параклис на Света Богородица или се разхождах из градината около него, отгледана с голяма любов от някой от предишните кастелани и неговата съпруга. Мястото беше направо пленително. Моравите бяха ниско окосени, а билковите и цветните лехи — отлично поддържани. Над грижливо подрязаните храсти се издигаха дървени решетки, отрупани с пълзящи рози. Имаше дори малко езерце с шарани, в средата на което бликаше фонтан, изваян във формата на кула. Самият параклис, до който се стигаше по настлана с чакъл алея, представляваше проста постройка с дървен покрив, който с течение на

времето беше придобил златистокафяв оттенък. Олтарната преграда беше богато украсена. Нямаше трансепти, така че колоните, поддържащи тавана, бяха вградени направо в измазаните с хоросан стени, а основите и капителите им бяха оформени като преплетени лози, боядисани в грабващо окото зелено. Близо до вратата имаше дъвен кръщелен купел — най-обикновен казан, поставен върху ниска подпора. Над него беше изрисуван свети Христофор с младенца Иисус в ръце. В другия край на параклиса се издигаше малък каменен олтар. Над него беше окачена изящна сребърна дарохранителница с филигранна верига, а до нея висеше олтарен светилник в поставка от мед и стъкло, който обагреше всичко наоколо в рубиненочервени отблясъци. Подът, настлан с плочи в черно и жълто, ми напомняше за шахматна дъска, но това, което ме очароваше най-много, бяха картините по двете странични стени — дванайсет въздействащи миниатюри, по шест на всяка стена, на които бяха изобразени типичните дейности за всеки месец от годината. Рисунките бяха изпълнени в наситено синьо, зелено и кафяво, а сюжетите варираха от угояването на прасета през ноември до клането на волове през декември. В олтара имаше и някаква стълба, по която — както научих по-късно — се катереха слугите, за да почистват мръсотията, натрупала се по тесните прозорци, покрити с рогови пластини. Ризницата^[2] се намирал вляво от олтара и представляваше доста скромно помещение; всъщност не беше нищо повече от една тясна килия. Рисунките, които някога бяха украсявали стените ѝ, отдавна бяха избледнели, а вратичката, от която се излизаше в градината, беше заключена и залостена с ръждясали резета. Пред малкия олтар на Девата, разположен отляво на главния олтар, бяха поставени един молитвен стол и една молитвена пейка, където се извършване тайнството на изповедта.

Обичах да седя в градината или да се навъртам в параклиса — мястото беше тихо и непретенциозно и ми действаше невероятно отпускащо. За съжаление, покоят му скоро щеше да бъде нарушен от жестоко убийство. През останалото време също не скучаех — макар да бях оставила повечето от медицинските си материали и пособия при кралицата и да нямах възможност да се занимавам със забъркването на лекове, аз скоро си намерих дружка в лицето на знахарката на замъка — дребна старица, която имаше навика да си говори сама, но освен

това знаеше безброй начини за лечение на отворени рани, стомашни неразположения или хрема. Щом успях да я убедя, че може да ми се довери, тя незабавно се отпусна и от този ден нататък не спря да бърби, като най-словоохотлива беше по отношение на собствените си лекове. Вярно, че жените като нея често стават обект на подигравки, но тази старица беше изключително веща лецителка. Познанията ѝ за гъбите например бяха направо необятни, макар че тя лично ги смяташе за особено опасни и така и не беше вкусувала гъба. Освен медицински теми двете със знахарката често обсъждахме и клюките, които се носеха из замъка. Тъкмо от нея научих, че кастеланът не вярвал Скарбъро да устои на многочислена армия и че войниците му открито негодували, задето им се налагало да защитават гасконското парвеню.

Не помня името на старицата — дано Бог ми прости за това — но от нея научих страшно много неща за местните лековити растения и за различните заклинания, използвани при прилагането им. Отначало се чудех дали не е вещица, но после тя разсея съмненията ми. Един ден сбръчканото ѝ лице се разтегли в усмивка, тя ме сграбчи за ръката и ме придърпа към себе си.

— Гледам в очите ви, мистрес, и в тях виждам душата ви. И двете знаем, че магиите не могат да излекуват никоя болест. Една молитва към добрия Господ или пък към благословената Му Майка би била много по-ефикасна — тя ми намигна, — но нашите пациенти не знаят това. Те си мислят, че заклинанията действат и това, разбира се, повдига духа им. Не може да не сте забелязали, че след това лечението им протича много по-гладко и те оздравяват много по-бързо.

Ясно си спомням как се разсмях при тези думи. Друг път знахарката направи една много странна забележка, която ме накара да се замисля. Тогава обаче беше неин ред да задава въпроси. И така, една сутрин аз си порязах ръката и отидох при нея, за да си взема малко изсушен мъх, смесен с пресечено мляко — чудесен лек срещу загняване. Старицата с удоволствие прие да ми послужи. Двете седнахме в ъгълчето на масата и аз запретнах ръкава си. Знахарката внимателно проми раната, а после нанесе отгоре ѝ малко от лековитата смес, служейки си с плоската страна на един нож, който беше дезинфекцирала на пламъка на една свещ. Щом приключи, аз ѝ благодарих и предложих да ѝ платя. Тогава старицата сграбчи пръстите ми и се взря в мен.

— Мистрес — прошепна ми тя, — вярно е, че нашето изкуство е забулено в мистерии, но в това отношение то изобщо не може да се мери с човешката природа. Кажете ми, защо негово величество кралят, при цялата си мъдрост, изпрати лорд Гавестън тук?

— Замъкът е укрепен и освен това разполага с пристанище — отговорих ѝ аз. — Ако стените му случайно бъдат превзети, лорд Гавестън винаги би могъл да се качи на някой кораб и да отплава за чужбина.

Старицата наведе глава, засмя се тихичко на себе си, а после отново ме погледна.

— Но откъде кралят и фаворитът му биха могли да знаят това?

— Не си играйте с мен, мистрес — помолих я аз. — Говорете направо.

— Живея в замъка от седемдесет лета, мистрес, и мога да ви уверя, че кралят и лорд Гавестън никога не са идвали тук. Та, питам се, защо му е на негово величество да изпраща фаворита си на място, което не познава? Често ходя до града и трябва да ви кажа, че слуховете се роят като мухи над купчина тор. Хората говорят, че великите графове са наблизко — старицата посочи към прозореца, — а колкото до корабите... — тя се разсмя. — Пристанището, мистрес, е пълно с пирати от Англия, Фландрия, Ено и Франция. Те най-вероятно изобщо няма да пуснат спасителния кораб да влезе в залива, а дори да го сторят, един Бог знае дали ще му разрешат да излезе.

Лечителката имаше право — този въпрос тормозеше и мен. Защо кралят ни беше изпратил в замъка Скарбъро? Дьо Монтегю и Анри Бомон също бяха озадачени.

— Да не би негово величество да иска лорд Гавестън да попадне в ръцете на графовете? — намигна ми старицата, а после прехапа устни. — Един Бог знае, мистрес, но така или иначе, аз вече казах твърде много. А колкото до раната ви...

Знахарката отказа да говори повече на тази тема, но аз знаех, че сред слугите из замъка се носят същите слухове. Дънивед, който обичаше да дава ухо на клюките, също беше научил за тази теория и изказа следното предположение:

— Може би въпросът не е в замъка, а в пристанището — промърмори той с усмивка. — Ако Гавестън тръгне да бяга, той едва

ли ще се качи на кралски кораб. По-вероятно е да вземе някоя пиратска галера, която не би привлякла вниманието на останалите кораби.

Така или иначе, това беше само един от многото ни проблеми. За останалите Гавестън продължаваше да свиква съвета си. Не че на заседанията му се решаваше нещо... Единственото, което ни оставаше, беше да чакаме. Великите лордове всеки момент можеха да ни обсадят, но според фаворита негово величество кралят събирал войска и се канел да приклеци врага пред стените на замъка. За жалост, този вариант съществуваше само в нелепите мечти на Гавестън. В крепостта не пристигаха новини нито от краля, нито от кралицата. За да се разсейвам, аз поемах какви ли не задачи и работех дори в кухните на замъка — оживено място, от чиито тавански греди висяха парчета шунка, нанизани наденица, плитки лук и цели гроздове диви птици. Огнярчетата от пекарните също имаха нужда от помощ при събирането и сушенето на подпалките и лесковите съчки, които се използваха като шишове в огромните пещи. И така, аз ставах рано и се включвах в ежедневните дейности на замъка. Обичах да вдъхвам влажния и хладен утринен въздух и да се наслаждавам на синьото небе, обещаващо още един слънчев ден. Към неговия аромат се примесваха и миризмите от кухнята, които бяха повече от пленителни, понеже Гавестън настояваше на трапезата му да се поднасят само деликатеси. Обичам пекарните. Уханието на прясно изпечен хляб, който се носи от тях, винаги събужда в мен горчиво-сладките спомени за щастливите дни, прекарани в Париж, когато чичо ми Реджиналд ме изпращаше по разни задачи из града и аз тичах по Рю де Корделие, докато пекарите вадеха първата партида самуни за деня.

И така, аз си казвах сутрешните молитви в прекрасната градина, а после изчаквах капелана на замъка — припрян сивокос свещеник — да приготви параклиса за литургията. Понякога Дънивед и Дьо Монтегю се присъединяваха към мен, но те обикновено отслужваха утренията в собствените си покои. Веднъж Дънивед отбеляза, че Гавестън не се отдавал често на молитви, и попита дали майката на фаворита действително е била вещица. Аз се усмихнах и отвърнах, че не знам, а после споделих собствените си тревоги относно необмислените действия на краля и на Гавестън. О, да, помня всяка една подробност от онези дни — уютния параклис с изящните му стенописи и прекрасната му градина; сутрешните ми занимания в

пекарната и в кухнята... Пък и как бих могла да ги забравя, при положение че точно там ужасът започна отново?

Трябва да е било около шестия ден след пристигането ни в замъка. Двамата с Дьо Монтегю тъкмо закусвахме в склада за провизии, когато Дънивевд влетя вътре; полите на черно-бялото му расо се развяваха от силния сутрешен вятър.

— Мистрес Матилда, трябва да дойдете в параклиса! — каза той задъхано.

И така, тримата прекосихме двора и минахме по покритата с чакъл алея, която водеше до църквата. Рослин и тримата Бомон вече се бяха скупчили пред вратата. Капеланът се бореше с бравата. Дьо Монтегю си проправи път през тълпата.

— Не би трябвало да е заключена — изхленчи капеланът, а после прилекна и надзърна през ключалката. — Няма ключ! — промърмори той.

— Вие ли заключихте вратата снощи? — попита го Дънивевд.

— Не, никога не я заключвам. Защо да го правя? Замъкът е укрепен, пък и в параклиса няма нищо ценно. Освен дарохранилницата, разбира се, но кой би я откраднал?

Тръгнах покрай стената на църквата, която гледаше към градината. Прозорците бяха съвсем тесни, запълнени с рогови пластини, отдавна изгубили цвета си под въздействието на стихииите. Върнах се при останалите.

— Много съм разтревожен — заяви Рослин. — Не мога да намеря Мидълтън. Той обича да идва тук по зазоряване. Напоследък беше много обезпокоен и непрекъснато се молеше.

Спомних си религиозните символи, закачени по жакета на Мидълтън.

— Направо беше обезумял! — добави Рослин.

Самият той също не изглеждаше на себе си. Орлето крачеше напред-назад и току потропваше по вратата на параклиса, сякаш се надяваше да събуди някого вътре.

— Мислите, че може да е вътре ли? — попита Дънивевд.

Рослин вдигна рамене. В този момент по покритата с чакъл пътека бавно се зададе мургавият Ап Ител, задъвкал залък хляб. С него бяха и неколцина от стрелците му. Помолих го за съдействие и той веднага изпрати шестима от хората си до склада за дърва с

нареждането да донесат някоя талпа, която да използват като таран. Не след дълго младежите се върнаха с едно огромно парче дърво и заблъскаха с него по ключалката вляво. Щом вратата поддаде, те преместиха усилията си към кожените панти вдясно. Шумът от ударите привлече още зяпачи. Накрая кожените панти се скъсаха, вратата полетя назад, а бравата се разпадна. Вътре ни очакваше кошмарна сцена. Красивият параклис с неговата изящна сребърна дарохранителница, обагрена от червеникавите отблясъци на олтарния светилник, се беше превърнал в обиталище на смъртта. На една от таванските греди беше завързано дебело въже, от което висеше тялото на Николас Мидълтън. Значките по жакета му проблясваха на мъждивата светлина. Импровизираният ешафод, състоящ се от помощната стълба, използвана в олтара, подпряна на таванските греди, изглеждаше също толкова зловещо, колкото и всяка крайпътна бесилка. Обутите в ботуши стъпала на орлето сочеха към пода, краката му, пристегнати в зелени панталони, бяха леко раздалечени един от друг, ръцете му се поклащаха безжизнено покрай тялото, а вратът му беше извит като на кокошка. Един поглед върху моравото му лице, изцъклените му очи и изхвъркналия от устата му език, ми беше достатъчен, за да се уверя, че е мъртъв.

Помолих присъстващите да не пипат трупа, след което се огледах наоколо, стараяйки се да запамята всеки детайл. Стълбата беше опряна в таванските греди. Ключът от входната врата на параклиса лежеше захвърлен на пода. Вратата на ризницата зееше полуотворена. Молитвеният стол беше леко отместен. Влязох в ризницата, но там нямаше нищо — само прах и тишина. Вратата към градината все още беше здраво залостена с ръждясалите си резета. Върнах се в олтара и огледах зловещата сцена. Хората на Ап Ител бяха застанали при разбитата входна врата и се опитваха да попречат на зяпачите да влязат в църквата. По моя молба трупът беше свален от въжето и положен върху каменните плочи на пода. Рослин се изправи над него; лицето му беше прозрачно бледо. Орлето трепереше, отваряше и затваряше уста, а очите му примигваха. Огледах го внимателно. Възможно ли беше той да е убиецът? От една страна, той знаеше, че Мидълтън е идвал тук, но от друга, изглеждаше така ужасен и съкрушен... Поредното мистериозно убийство явно съвсем беше сломило бойния му дух.

Откъм входната врата се дочу врява и аз се обърнах. В параклиса влезе Гавестън, придружен от управителя на замъка. Фаворитът зърна трупа, изстена и сведе поглед към земята. След като се посъвзе, вдигна глава, но на лицето му беше изписана дълбока скръб. Огледах го внимателно, за да разбера дали не се преструва. Гасконецът доста се беше променил — тъмната му коса се беше прошарила, по красивото му лице се бяха появили бръчки, бузите му бяха хлътнали, а погледът в очите му беше направо безумен.

— Как? — дрезгаво попита той. — Как?

— Един Бог знае — прошепна Дънивевд.

— Ти! — изкрещя Гавестън, посочвайки ме с пръст. — Ти трябваше да откриеш защо се случва всичко това...

Изражението на фаворита беше измъчено. Замислих се дали да не го разпитам, но после се отказах. Каква полза би имало? Той и без това щеше да ме излъже. Гавестън не беше от хората, които биха разкрили душата си пред някого.

— Е? — изкрещя той.

— Милорд — сопнах му се аз, — как бих могла да открия нещо, при положение че се щураме из кралството като някакви разбойници?

Гавестън вдигна юмрук. Ръката на Дьо Монтегю моментално се стрелна към камата. В този момент Ап Ител дотича и прошепна нещо в ухото на фаворита. Гасконецът го изслуша разсеяно, а после се завъртя на токовете на ботушите си и излезе от църквата. Аз стиснах зъби и се съсредоточих върху трупа. Дънивевд взе ключа от пода и тръгна да обикаля наоколо, шляпайки със сандалите си по каменните плочи.

— Няма тайни входове, нито тайни проходи — извика той, поклащайки глава, а после се върна и помоли Дьо Монтегю да каже една заупокойна молитва за мъртвия.

Любимият ми се съгласи, коленичи от едната страна на тялото на Мидълтън и зашепна в ухото му опрощение за греховете му. През това време аз изследвах тялото — пръстите му, дланите, главата... Не открих никакви следи от насилие; никакъв знак, че орлето е било убито. После се огледах наоколо. Дънивевд се беше приближил до входната врата и изпробваше дали ключа, който беше намерил на пода, ще влезе в разбитата ключалка.

— Изглежда, че Мидълтън сам е отнел живота си — прошепнах аз, след като Дьо Монтегю приключи с молитвата. — Но откъде е взел

въжето? — извиках, обръщайки се към капелана, който веднага се отзова.

— Винаги държим въже в сандъка в ризницата — каза той, а после разпери ръце. — Но това е замък, мистрес — човек лесно може да се сдобие с въже...

— Значи — посочих трупа аз, — Мидълтън е дошъл тук рано тази сутрин...

Повишеният ми тон затвори устите на зяпачите и те моментално се скупчиха около нас. Сред тях бяха и тримата Бомон, които се държаха така, сякаш пред очите им се разиграваше пиеса.

— Явно си е донесъл въже отнякъде или пък го е намерил тук — продължих аз. — После е заключил вратата, извадил е ключа, преместил е стълбата, качил се на нея, завързал е въжето за таванските греди, направил е примка, затегнал я е около врата си и се е обесил.

Въпреки възраженията на Рослин, Дьо Монтегю претърси дрехите на мъртвеца и в десния му ботуш намери някакъв малък веленов свитък. След като го разви и го прочете, той ми го подаде. На него с едри букви беше надраскано обичайното послание:

*Аквиле Петри, не хвърчете толкоз нависоко,
защото господарят ви Гавестън затъва все по-
дълбоко.*

Прочетох думите на глас. Рослин изхлипа като дете.

— Значи не е самоубийство, ами убийство... — прошепна Дьо Монтегю.

— Това е то — напевно промърмори Ап Ител и приклепна до мен. — Гавестън затъва, *genethig* — малката ми.

— Така е, *fy cyfaielin* — приятелю — прошепнах аз. — Единствените въпроси, на които остава да си отговорим, са кога и как ще се случи това.

После помолих капелана да се погрижи за трупа, а Дьо Монтегю и Дънивед изведоха Рослин в градината. Аз коленичих до трупа и го огледах още веднъж. След това се прехвърлих към стълбата и въжето — един от стрелците на Ап Ител преряза примката точно над възела и ми я подаде. Проучих и останалата част от църквата. Прозорците бяха

тесни, а роговите им решетки изглеждаха доста солидни. Ръждясалите резета на вратата в ризницата очевидно не бяха помръдвали от години. Капеланът каза, че в параклиса нямало нито крипта, нито таен вход. Накрая огледах входната врата, ключа, който беше пъхнат обратно в разбитата ключалка, и скъсаните панти, но въпреки всичките си усилия не открих нищо, което да ми подсказва как е бил убит Мидълтън. А не беше ли възможно орлето само да е отнело живота си, след като е получило подигравателното послание? Не, не можех да си представя, че един толкова религиозен човек би извършил греха на Иуда. Но от друга страна, как можеше един млад воин да стане жертва на убийство?

Присъединих се към останалите в градината на параклиса и всички седнахме на тревните седалки до една дървена решетка, покрита с пълзящи рози. Сутринта беше ясна и свежа, а ароматът на цветя — нежен и успокояващ. Ужасяващото убийство, на което бяхме станали свидетели току-що, просто нямаше място сред тази прелест. Рослин все още беше в шок от случилото се. Разпитах го, но той не можа да ми каже кой знае какво. И двамата аквили били много уплашени за живота си и упорито избягвали високите места. Мидълтън се бил отдал на религията още по-страстно и непрекъснато се молел в стаята си, пред някакъв триптих, на който били изобразени Страстите Христови. Стряскал се от всяка сянка Рослин скри лице в шепите си. После ми призна, че двамата с Мидълтън дори обсъждали възможността да напуснат Гавестън, но така и не могли да измислят къде другаде да отидат. Рослин беше истински воин, но тайнствените нападения срещу аквилите бяха прекършила духа му. Беше обсебен от мисълта, че го преследват. Твърдеше, че отвсякъде го дебнели зловещи сенки. Когато го попитах какво има предвид, той ми обясни, че бил обграден от всякакви привидения и призраци, сред които били и духовете на избитите му другари. Не можах да преценя дали в думите му има някаква истина, или просто е обезумял от страх. После Рослин ми каза, че миналата нощ чул някакво драскане по вратата си. Той излязъл на стълбищната площадка и до слуха му достигнал ужасяващ шепот — сякаш цяла орда демони заговорничели в тъмнината. Настръхнах. Трябва да ви кажа, че Смъртта действително броди сред нас, а из тъмните ъгли наистина се спотайват демони, които наблюдават делата на хората и тръпнат в очакване на следващото

кърваво престъпление, извършено в изблик на гняв. Вярвам в думите на проповедника, който казва, че Сатаната ни следи внимателно и много се радва, когато види поредния потомък на бащата на убийството, Каин.

— Искате ли да се изповядате? — обърна се Дьо Монтегю към Рослин. — Да получите опрощение за греховете си?

Орлето го изгледа мрачно.

— Твърде късно е за това — промърмори той. — Мястото ми в Ада е подготвено и Смъртта вече чука на вратата ми.

— Ами господарят ви? — попита Дънивед. — Той не може ли да ви помогне с нещо?

— Някога летяхме нависоко, но ето че се приближихме прекалено много до слънцето и лъчите му опърлиха крилете ни. Сега падаме надолу като камъни.

— Моля ви — прекъснах го аз, — другарите ви са мъртви. Не можете ли да ни помогнете да накажем убиеца им?

— Не знам — прошепна Рослин. — Човек не може да избяга от греховете си, мистрес. Аз обаче нямам представа кой е убил другарите ми, нито пък как и защо го е сторил — той се изправи. — Може би е искал да ги накаже...

— За какво?

— Всеки прави своя избор, мистрес. Аз, вие... Но вие трябва да внимавате с господарката си. Тя е истинска змия!

— Глупости — сопнах му се аз. — Да не би да намеквате, че нейно величество има пръст в тези убийства?

— Истинска змия — повтори Рослин, а после изведнъж млъкна, сякаш едва тогава осъзна с кого говори. След това промърмори, че трябва да отиде при Гавестън и бързо се отдалечи.

— Прилича на човек, осъден на смърт — отбеляза Дьо Монтегю. — Чудя се дали ще остане, или ще избяга...

— Но къде би могъл да отиде? — попита Дънивед, ставайки на крака.

Дьо Монтегю отвори кесията си и извади оттам някакво малко ключче.

— Намерих този ключ в джоба на Мидълтън — каза той. — Сигурно е от стаята му. Можем да отидем там и да се опитаме да разберем какви мисли са се въртели из главата на орлето.

[1] Съвременник на апостолите и родоначалник на гностицизма. За смъртта му съществуват няколко различни версии, в една от които се твърди, че се покачил на една дървена кула и се хвърлил от нея, за да демонстрира на император Нерон уменията си за левитация. Опитът му да полети обаче не успял и той паднал на земята, разцепвайки се на четири части. Императорът обвинил за инцидента присъстващите апостоли Петър и Павел и ги хвърлил в затвора. — Б.ред. ↑

[2] Помещение в църква за съхранение на свещените одежди и съдове. — Б.ред. ↑

ОСМА ГЛАВА

Обсадата започна, надеждите за помощ от страна на краля се сринаха, а замъкът остана без провизии.

Стаята на Мидълтън се намираше на втория етаж от главната кула на замъка, точно под тази на Рослин, и изглеждаше така, сякаш обитателят ѝ всеки момент ще се върне. Леглото беше оправено, по закачалките на стената висяха дрехи, а под писалището, върху което бяха поставени една кана и няколко оловни чаши, бяха пъхнати чифт ботуши и меки пантофи. В дъното на помещението имаше заключен сандък и ковчеже. Религиозните предмети, разпръснати наоколо, съвсем ясно издаваха тревогата, която беше изпитвал Мидълтън. На масата имаше триптих, изобразяващ Страстите Христови, а около него мъждукаха множество свещи, покрити с метални капачета. Свещи горяха и под грубото тисово разпятие на стената, на което Мидълтън беше провесил броаницата си. Върху писалището лежаха куп оловни значки, подредени под формата на кръст, на всяка от които беше изобразен ликът на свети Христофор — закрилника на всички клетници, които се страхуват от насилствена смърт. До сувенирите беше поставен опърпан псалтир. Най-похабена изглеждаше страницата, съдържаща молитвата към свети Христофор, а празните страници в края бяха изпълнени с тревожните мисли на самия Мидълтън:

Виното, което ни наля, ни опи.
Сълзите не спират да текат от очите ми.
Видението, което ни показва, беше измамно.
Полетът не ще спаси птицата.

Стрелецът не ще устои на атаките, а конникът ще попадне в капан.

— Като самия него — промърморих аз, подавайки псалтира на Дънивед. — Явно Мидълтън се е разкъсвал от вина и страх и е осъзнавал, че е набеязан за жертва.

Доминиканецът заразглежда псалтира, а аз и Дьо Монтегю преровихме останалите вещи на Мидълтън, но не открихме нищо интересно.

— Явно човекът е бил обезумял от страх — отбеляза Дънивед, оставяйки псалтира, след което се обърна с лице към разпятието и се прекръсти.

— Но защо убиецът е избрал точно този начин на действие? — Дьо Монтегю седна на едно столче и впи поглед в мен. — Защо не напада жертвите си с кама в мрака или пък със стрела, изстреляна от сенките?

— Истинско коварство — отговорих аз, сядайки на леглото. — Мидълтън, който открито се е молел за Божията закрила, беше убит в параклиса. По този начин убиецът не само премахна още един от аквилите, но и лиши всички затворени в крепостта от място за молитва и утеха. Докато Божият дом не бъде осветен наново от епископа, в него не могат да се отслужват литургии. Ако Мидълтън е бил убит, а аз мисля, че е така, загадките се задълбочават още повече. Как е било извършено убийството му? Изглежда, параклисът разполага само с два входа — вратата в ризницата, но тя е здраво залостена, и предната врата, но тя пък беше заключена отвътре. Откъде тогава — въздъхнах аз, — се е промъкнал убиецът? И как е успял да изненада уплашеното орле, което несъмнено е било нащрек? Освен това Мидълтън е бил силен противник, но нападателят му все пак е успял да го надвие и да го провеси от таванските греди като парче месо. Как? Да не забравяме и поредното подигравателно стихче.

— Да, но за разлика от останалите аквили Мидълтън не беше хвърлен от някоя бойница или кула.

— Така е, но той също е паднал отвисоко — възразих аз. — Убиецът му го е блъснал от стълбата в олтара с примка на шията. Не забравяйте, че Мидълтън и Рослин са избягвали високите места.

— Значи смятате, че е бил нападнат от коварен убиец? — попита Дънивед.

— Разбира се — отговорих. — Планът му е бил да потопи замъка в отчаяние и да покаже на лорд Гавестън, че не може да се скрие от смъртта. Въпреки молитвите си Мидълтън увисна на въжето и трупът му послужи като предупреждение към господаря му.

— Но защо Мидълтън? — прекъсна ме Дьо Монтегю. — Убиецът явно наистина е много коварен...

— Какво имаш предвид? — попитах.

— Това, че убиецът никога не напада самия Гавестън — сниши глас Дьо Монтегю. — Избива аквилите един по един, но господарят им все още е невредим. Защо го прави?

— За да създаде смут — отвърнах аз, припомняйки си думите на Изабела за тактиката на убийците, които винаги премахвали първо пазачите. — Може би неговото време още не е дошло.

— А не може ли убиецът да е самият Гавестън? — прошепна Дънивед.

— Но защо му е да убива собствените си стражи?

— Един Бог знае! — суровото лице на доминиканеца се разтегли в усмивка; въпреки усилията си, той не можеше да прикрие неприязънта, която изпитваше към кралския фаворит.

— Да, убиецът действително е много ловък и коварен — заявих. — Това, което казах на Гавестън, е вярно — той може и да се мести, но смъртта го следва по петите. Освен че не му помагат, тези „разходки“ ни пречат и да разберем какво става. Тук също не открихме нищо друго, освен че Мидълтън се е страхувал от внезапна смърт, каквато, за съжаление, го застигна...

Нямаше какво повече да се добави. И така, тримата излязохме от стаята на мъртвото орле и всеки тръгна по пътя си. Въпросът на Дьо Монтегю не ми даваше мира. Защо наистина убиецът не закачаше Гавестън? Възможно ли беше самият той да избива аквилите си? Но защо? Върнах се в параклиса и минах през разбитата врата. Разгледах още веднъж ключа, а после прекосих нефа и отидох в ризницата, но не открих нищо ново. След това излязох от църквата, качих се на стените на замъка и се загледах в далечината с копнеж. Маранята замъгляваше хоризонта и очертанията на малкото градче отдолу. Лекият бриз охлади потта по лицето ми. Из дворовете на замъка свиреха тромпети,

крещяха войници... Аз се облегнах на назъбената стена и се запитах как ли ще свърши всичко това. Скарбъро несъмнено беше капан. Щяхме ли да успеем да се измъкнем от него?

По-късно същия ден Гавестън събра съвета си. Присъствахме аз, Дънивед, Рослин и тримата Бомон. Последните се появиха в пълния си блясък и не спряха да задават въпроси за смъртта на Мидълтън и за това кога пристигал кралят. Колкото повече ги наблюдавах, толкова поясно ми ставаше на какво се дължи подкрепата, която оказваха на Гавестън. Не си мислете, че бяха изневерили на природата си. О, не, Бомон си оставаха същите алчни същества, жадни за злато и облаги. Ако Гавестън оцелееше, той щеше да им бъде задължен, а ако ли не — кралят щеше да запомни храбрата им постъпка и те щяха да заемат мястото на фаворита в двора, а може би дори в сърцето на Едуард. Освен всичко друго позицията, която бяха заели, им даваше възможност да са винаги осведомени за делата на краля и да държат под око владенията си в Шотландия. Така или иначе, Бомон вече бяха усетили накъде духа вятърът и бяха решили, че трябва да се оттеглят от сцената — поне за известно време. В един момент Анри не можа да се сдържи и ядно попита защо семейството му трябва да се крие в замъка и какви войски ще доведе кралят. Избухването му обаче не направи кой знае какво впечатление на Гавестън. Фаворитът здравата си беше пийнал и просто продължи да ръкомаха и да дърдори, как кралят бил събрал многобройна войска и се носел към Скарбъро с пълна сила. После се зае да оплаква Мидълтън и останалите си погубени аквили. Подвикна ми няколко въпроса, след което стана и се приближи до Рослин. Потупа вярното си орле по рамото и му обеща, че пред стаята му непрекъснато ще дежури някой от стрелците на Ап Ител. И ето че в онази прашна стая със сводести прозорци и ронещи се стени, украсени с очукани щитове, небето притъмня още повече. Гавестън се върна в стола си, бръщолевейки нещо за отминалата слава на възлюбените си аквили, а после ни махна с ръка и ни отпрати.

По-късно през деня в замъка пристигнаха новини. Кралските куриери, които преминаха в галоп през стражевата кула, бяха целите покрити с прах и пот и едва се смъкнаха от седлата. Изчакахме ги да се съвземат, а после ги разпитахме подробно. За съжаление, кралят не бил тръгнал към Скарбъро, но затова пък графовете бързо напредвали към нас. Едуард се криел в Йорк, а кралицата, за моя най-голяма

изненада, се била отделила от него и сега се намирала на полуостров Хъмбър, в кралското имение Бърстуик. Още по-любопитна беше новината, че в устието на река Хъмбър се била появила цяла флотилия френски кораби с прибрани знамена — знак, че идват с мир. Буреносните облаци над главите ни се сгъстяваха. Семената на злото бяха посети и щяха да дават пагубните си плодове още десетки години.

Лошите ни предчувствия се задълбочаваха все повече. Въпреки мерките, които предприе Гавестън, вестта за смъртта на Мидълтън бързо се разпространи из замъка и върху ни се спусна мрачна сянка. Треперехме от страх дори през деня, когато слънцето грееше високо в небето. Щом дневната светлина избледнееше, крепостта моментално се огласяше от злокобни звуци. От подземните помещения и проходи се понасяха гробовни гласове. Огньовете се разгаряха на най-неочаквани места. Из празните каменни коридори отекваха странни стенания и викове. Вместо прилепи хората виждаха крилати демони, а вместо крясъци на нощни птици чуваха воплите на някоя изгубена душа; вероятно тази на Мидълтън, прикована към земята от тежките вериги на греховете си. Гавестън съвсем се затвори в себе си. Рослин също се изолира, а когато се появи сред хората, все беше пиян. Пред стаята му непрекъснато дежуреше някой от стрелците на Ап Ител. В няколкото случая, в които го посетих, той най-напред надзърташе през прозорчето на вратата си. После ме пускаше да вляза, но така и не успяваше да отговори на въпросите ми. Орлето се беше предало и се беше превърнало в един отчаян мъж, криещ се в мърлявата си стая.

Една сутрин, няколко дни след смъртта на Мидълтън, замъкът беше разбуден от внезапен сигнал за тревога. Станах и надзърнах през прозореца. По стените на крепостта горяха сигнални огньовете. Из двора се разнасяха викове: „На оръжие! На оръжие!“ Моментално нахлузих чифт ботуши, увих се в един плащ и изтичах навън. Камбаните за тревога, които се намираха в някой от вътрешните дворове, вече бяха замлъкнали, но войниците продължаваха да пристягат портупейте си и да надяват доспехите си. Редом с тях тичаха слуги с факли в ръце и всички се катереха по стръмните стъпала към стените на замъка. Грохотът от вдигането на решетката на главната порта и от подготовката на катапултите се смесваше с виковете и крясъците на хората, дрезгавия лай на кучетата и уплашеното цвилене на конете в конюшните.

Двамата с Дьо Монтегю също се качихме на високите, брулени от вятъра стени. Стражите сочеха към нещо в далечината, а стрелците на Ап Ител опъваха лъковете си. Капитаните крещяха заповеди на подчинените си. Нощният въздух се изпълни с натрапчивия мирис на водата и маслото, които се варяха над набързо стъкнатите огньовете в двора. По стъпалата продължаваха да се качват войници, но Ап Ител им изрева да останат долу, да угасят огньовете и да чакат заповедите му. Кастеланът дотича на стената и двамата с Ап Ител си зашепнаха нещо. После се облегнаха на парапета и напрегнато се взряха в мрака, опитвайки се да установят каква заплаха ни грози.

— Виждате ли нещо? — изкрещя Ап Ител. — Каквото и да е?

Ние вперихме очи в тъмния град, осветяван единствено от мъждукащите тук-там светлилки. Управителят на замъка изруга тихичко, а после извика някаква команда на хората си в двора. До слуха ни достигна дрънчене на вериги и скърцане на резета — войниците отваряха страничната врата на крепостта.

— Изпращат съгледвачи — обясни ми Дьо Монтегю шепнешком.

Войниците по стените си отдъхнаха. Чух, че Дънивед ме вика от двора, но не можах да различа думите му. В този момент по стъпалата тромаво се изкачи Гавестън, увит в някакъв плащ и стиснал в ръката си бокал с вино. Фаворитът поиска обяснение за случващото се. Кастеланът се приближи до него и му зашепна нещо в ухото. Щом го изслуша, Гавестън вдигна чашата си в тост към тъмнината, а после се заклатушка обратно надолу. Последвах го. Дънивед изплува от мрака и ме стисна за ръката.

— Какво става, Матилда? Защо е тази тревога?

— И ние не знаем, братко — казах аз, а после се огледах наоколо; пламъците на запалените из двора факли танцуваха под напора на свирепия вятър.

После двамата с Дънивед се приближихме до един пазач и аз го помолих да ме отведе в двора, от който беше прозвучал сигналът за тревога. Войникът се намръщи, но все пак се съгласи. Щом стигнахме, аз се изкачих по стъпалата на високата дървена платформа и заоглеждах камбаните. Въжето висеше свободно надолу, а зеещите им гърла проблясваха на светлината на факлата в ръцете на придружителя ми. Вероятно някой си беше направил шега с нас — от стените на замъка не бях забелязала нищо обезпокоително. Съгледвачите, които

бяхме изпратили, също потвърдиха подозренията ми — в града не била влизала нито приятелска, нито вражеска войска.

След тези новини кастеланът събра всички ни в главния двор на замъка, а после ни поведе към трапезарията. Ние се настанихме около масите и се подкрепихме с прясното мляко и резените вчерашен хляб, които ни поднесоха уморените слуги. Уорд беше бесен. Въпреки крясъците му обаче никой не можа да отговори на въпросите му. Нямахме обяснение нито за внезапния сигнал за тревога, нито за запалените огньовете, нито пък за плъзналите из крепостта слухове, че кралят или графовете приближавали. След като удари на камък, кастеланът си тръгна. Ние последвахме примера му и също се прибрахме по стайте си.

Ужасяващата причина за подаването на лъжливия сигнал за тревога се разкри на следващата сутрин. Аз, Дьо Монтегю и Дънивед стояхме в градината на параклиса, когато някакъв слуга дотича и ни съобщи, че Джон Рослин, дано Бог се смили над душата му, е бил намерен мъртъв под Куийнс Тауър. После ни поведе през двора към главната кула на замъка. Тялото на орлето лежеше в гротескна поза върху чакъла, а главата му беше станала на пихтия. Ризата, тесните му панталони и ботушите му бяха покрити с мръсотия. Камата му беше извадена от ножницата и стърчеше от лявата страна на гърдите му. Кастеланът и Ап Ител ми направиха път. Аз обърнах трупа по гръб и се вгледах в кървавата маска, в която се беше превърнало лицето на Рослин. После опипах врата и ръцете му.

— Мъртъв е от доста време — заявих.

— Сигурно е паднал от прозореца на стаята си — промърмори кастеланът, сочейки ми към един от прозорците на кулата.

— Хората ми вече се опитват да разбият вратата — добави Ап Ител.

И така, Дънивед помоли Дьо Монтегю да се погрижи за трупа и тръгна с мен към стаята на Рослин. Щом стигнахме дотам, видяхме, че неколцина войници блъскат по вратата с някакъв импровизиран таран. Накрая тя поддаде и падна в стаята. За да влезем вътре, двамата с доминиканеца трябваше да минем по нея. Капаците на големия прозорец бяха широко отворени. Неприветливото и разхвърляно помещение съвсем точно отразяваше мрачното настроение, което беше обхванало Рослин напоследък. Масата беше отрупана с мръсни съдове,

а върху разхвърляните и напоени с пот чаршафи на леглото бяха разпилени множество парчета пергамент. На пода лежеше някакъв плащ. Върху стола до леглото беше поставен един ключ, една броеница, една брошка и две кожени гривни.

— Ще събера всичко — прошепва Дънивед, вдигна едно плетено кошче от пода и се приближи до леглото.

Огледах мръсната мазилка, нишата с нужника и тесните бойници в стените. После отидох до прозореца и се взрях в петното засъхваща кръв върху каменния перваз. Проследих дирята и тя ме отведе до плаща, захвърлен в средата на стаята. Около мен беше настанало гробно мълчание. Чувах единствено мърморенето на Дънивед, който пълнеше кошчето, и тежкото дишане на войниците, които бяха разбили вратата. Потръпнах. После към нас се присъединиха кастеланът и Ап Ител. Двата погледнаха към доминиканеца и повдигнаха вежди, чудейки се какво ли си шепне. Ангелът на смъртта несъмнено беше посетил тази стая и беше отнел живота на Рослин. Но кой го беше намушкарал и хвърлил през прозореца? Как го беше сторил? И защо? Ап Ител излезе на стълбищната площадка и се обърна към един от другарите си на уелски. Кастеланът огледа вратата и разбитата ключалка. Нямахме смисъл да го питам дали стаята разполага с таен вход, нито пък дали някой може да се изкачи по отвесната стена отвън.

— Сякаш животът му е бил отнет от някаква зла сила — каза кастеланът, а после се приближи до леглото и се стовари в края му.

По лицето му беше изписано безкрайно отчаяние. Уорд беше опитен боец и много добре знаеше кога всякакви по-нататъшни усилия са безполезни.

— Силата ни беше подкопана отвътре — промърмори той. — Гавестън... милорд Гавестън сигурно ще поиска да научи какво е станало тук. Какво да му кажа?

— Камбаните... — обадох се аз. — Убиецът ги е ударил, за да отвлече вниманието ни. Но нали пред вратата на Рослин е имало охрана?

— Горонуй Ап Рийс — напевно ми отвърна Ап Ител, нахълтвайки обратно в стаята, — един от най-добрите ми стрелци. Той пазеше орлето тази нощ. Призна си, че по някое време е задрямал, но сигналят за тревога го събудил. Рослин се приближил до вратата и открянал прозорчето й. Ап Рийс не знаел какво да стори, но после

някой се провикнал от дъното на стълбището и му съобщил, че всички трябвало да се явят на стените, понеже в замъка пристигала кралска армия. Ап Рийс, разбира се, тръгнал. Рослин закрепял нещо след него, но моят човек решил, че орлето може да го последва, ако иска, и излязъл от кулата.

— Или иначе казано, оставил я е без охрана — заявих аз. — Убиецът сигурно е ударил камбаните, запалил е огньовете и е дошъл тук. После е убедил орлето да му отвори вратата, намушкал го е, завлякъл е тялото му до прозореца и го е хвърлил долу — направих пауза. — Нападателят е действал бързо като котка, нахвърляща се върху мишка, докато Рослин най-вероятно е бил пиян.

— И все пак кого би пуснал Рослин в стаята си? — попита Дьо Монтегю.

— Има и нещо по-важно — намеси се Уорд. — Хората в замъка със сигурност ще се запитат как убиецът е успял да излезе през врата, която е била заключена отвътре...

Да, въпросът действително беше важен, но аз не можех да си отговоря на него. Приближих се до кошчето, което Дънивед беше оставил на пода, извадих ключа и отидох до го изпробвам в разбитата ключалка. Пасваше.

— Намерих го! — прокънтя гласът на дьо Монтегю откъм стълбищната площадка.

После любимият ми влезе в стаята и ми подаде едно парче пергамент. То съдържаше обичайното послание:

*Аквиле Петри, не хвърчете толкоз нависоко,
защото господарят ви Гавестън затъва все по-
дълбоко.*

— Беше пъхнато в ръкава на жакета му — добави Дьо Монтегю.

— Ще отида да уведомя лорд Гавестън — изправи се на крака кастеланът и излезе от стаята, а останалите го последваха.

Дьо Монтегю седна на едно столче и избърса потта от челото си. Дънивед стоеше до прозореца с гръб към нас.

— Хайде да се махаме оттук — каза той.

— Не, не — прошепнах аз. — Трябва да претърсим вещите на Рослин.

Така и направихме, но за съжаление не открихме нищо важно. Дьо Монтегю ми каза, че трупът на Рослин е бил отнесен в дома на покойника.

— А душата му вече е при Бог... — добави доминиканецът, който все още се взираше през прозореца. — Не е ли време да си вървим, Матилда? — обърна се той към мен. — И без това не можем да сторим нищо повече тук. Тази кауза е загубена. Какъв е смисълът да стоим в замъка?

В онзи момент аз не отговорих на брат Стивън, а няколко часа по-късно вече беше безсмислено да разсъждавам над този въпрос — изборът дали да останем, или не, ни беше окончателно отнет. В ранния следобед отново беше вдигната тревога, но този път никой не се шегуваше с нас. Графовете пристигаха! Първо се появиха водачите им, яздещи сред облаци прах, а след тях се зареди и многобройна войска, понесла множество разноцветни знамена в червено, сребристо, синьо, зелено, алено, черно и бяло. По гербовете на графовете бяха изобразени какви ли не символи — щитове, мечки, глигани, лъвове, крилати змейове, хрътки, корони и мечове. Отвъд града бяха издигнати безброй шатри, палатки, бараки и навеси за конете. После вражеската армия излезе от лагера си и подобно на прииждаща река заля полите на хълма. Аз стоях на стените на замъка заедно с останалите, наблюдавах всичко това и примирах от страх. Графовете действително бяха успели да съберат огромна войска. Пък и защо да не успеят — беше лято и пътищата бяха сухи, което доста улесняваше придвижването на пехотинците, конете и каруците, а селищата в околността бяха добре снабдени с провизии. Жителите на градчето приеха войниците доста радушно, а някои от тях дори им подвикваха за поздрав. Ако графовете бяха искали да ни впечатлят, определено успяха. Доспехите им проблясваха под слънчевите лъчи, сякаш за да ни предупредят какво ни очаква. Най-лошото обаче тепърва предстоеше. След войниците трополяха множество бойни машини, които изглеждаха направо зловещо на фона на ясното синьо небе. Сред тях имаше катапулти, тарани и гигантски обсадни кули. Те се придвижваха бавно, но въпреки това — подобно на страховити чудовища, изпълзели от

дълбините на преизподнята — неумолимо настъпваха към замъка. Стигнаха ли до стените му, обсадата щеше да е завършена.

И така, графовете настанаха армията си в полите на хълма, а бойните си машини разположиха от двете страни на замъка. След тях се дотъртриха и множество каруци, пълни с камъни и бъчви с катран, готови да се превърнат в огнени снаряди. Още преди да се мръкне, крепостта вече беше напълно обсадена. Освен това съгледвачите ни докладваха, че в пристанището били влезли три бойни кораба, плаващи под знамената на лондонските търговци. Те щяха да попречат на кралските кораби да ни се притекат на помощ и същевременно щяха да ни отрежат всеки път за бягство. Капанът беше щракнал. Примката се затягаше. Гавестън нямаше друг избор, освен да играе по свирката на графовете. Съвсем ясно си спомням онази нощ. Тъмнината се разкъса от буйните огънове на обсадителите ни, а въздухът натежа от противната миризма на горящ катран.

На следващата сутрин пред стражевата кула на замъка застанаха трима пратеници. Първият носеше разделено клонче в знак на мир, вторият беше свещеник и държеше в ръцете си кръст, а третият беше глашатай с тромпет и развяваше знамето на Пембрук. Пронизителният вой на тромпета моментално ни събра по стените. Последвалата церемония беше напълно безсмислена. Пратениците настояха замъкът и лорд Гавестън незабавно да бъдат предадени на властта им. Кастеланът, разбира се, отхвърли искането им, заявявайки, че този замък му е поверен от краля и негов дълг е да го брани. И така, пратениците обърнаха конете си и препуснаха обратно към лагера си. Два часа по-късно графовете, които бяха напълно наясно, че не разполагаме с достатъчно защитници, атакуваха замъка отляво и отдясно, принуждавайки ни да разпръснем силите си. Освен това много от войниците ни останаха в резерв, тъй като не се знаеше дали основното нападение няма да бъде насочено към някоя съвсем друга точка.

През следващите няколко дни настана истински ужас. Бойните машини на обсадителите ни не спираха да хвърлят огън и жупел по нас, изпълвайки пространството с пронизителното скърцане на въжетата си и оглушителния грохот на огромните си колела. Графовете се опитваха да прогонят стрелците ни от стените, докато тромавите им обсадни кули, покрити с волска кожа, бавно напредваха към крепостта.

Стратегията на нападателите ни беше проста, но ефикасна. Целта им беше да ни принудят да отстъпим към вътрешния двор и да се сврем в мрачната централна кула. Всички в замъка бяха вдигнати на оръжие. Дори аз бях призована на стените и ми беше връчен един арбалет и колчан със стрели. Независимо че беше свещеник, Дънивед също не се скри. Доминиканецът се разхождаше сред защитниците и им предлагаше да се подкрепят с глътка вино от „чудотворния му мях“. Из въздуха непрекъснато летяха камъни и огнени снаряди, а над замъка се носеха огромни облаци зловонен дим. Смъртоносната песен на бойните машини заглъхваше чак късно вечер.

Много хора паднаха убити, а други бяха зле ранени и аз с радост се оттеглих в лечебницата на замъка, за да се погрижа за тях. Там поне не чувах оглушителния грохот на битката. Лятото беше в разгара си, така че погребвахме мъртвите бързо. В прекрасната градина на параклиса беше изкопан дълъг и дълбок ров, който скоро се изпълни с труповете на загиналите войници. Там приключиха земния си път и телата на последните двама аквили. Спомних си обещанието, което бях дала на Рослин, и настоях останките му да бъдат увити в приличен саван, в ръцете му да се постави кръст, а на гърдите му да бъде закачено писмено опрощение за греховете му. Дадох на капелана на замъка няколко златни монети и той най-тържествено ми се закле, че ще отслужи по една заупокойна литургия за всички мъртви орлета. Тромавите обсадни кули вече си проправяха път през тесния крепостен ров и се разполагаха пред стените. Стрелците, покачени на тях, ни обсипваха с порой от стрели. Ние им отвърщахме с камъни и огнени снаряди, но нападателите ни бяха защитени от дебел слой волска кожа, напоена с оцет. По някое време до слуха ни достигна вестта, че двама от графовете били оттеглили бойците си, и това ни даде възможност да си отдъхнем за малко, но после яростните атаки бяха подновени и всичко започна отначало. Същевременно нашите защитни сили отслабваха все повече и повече и то не толкова заради жертвите, които давахме, ами най-вече заради съмненията, които започнахме да изпитваме. За какво водехме тази битка? Гавестън вече съвсем се беше впиянчил. Не че фаворитът се страхуваше — о, не. Просто знаеше, че кралят няма да дойде, и се беше примирил със съдбата си. Битката обаче се разгорещаваше все повече. При тези обстоятелства аз няхах никаква възможност да мисля за убийствените загадки, които ни

преследваха. Единствената ни цел в онзи момент беше да оцелеем. И така, дните минаваха, а от небето продължаваха да се сипят смъртоносни стрели и снаряди.

Краят на всичко дойде най-неочаквано и беше сложен не от врага ни отвън, ами от този отвътре. Един следобед някакъв слуга дотича в лечебницата и ме накара да го последвам до дълбокия кладенец във вътрешния двор, около който се беше събрала огромна тълпа. Жените пищяха и твърдяха, че водата била замърсена. И така, един стрелец предложи услугите си и се спусна в кладенеца, за да разбере какво става. Когато се появи отново, лицето му беше намръщено, а в ръцете му имаше мъртъв плъх, чийто труп се беше подул от водата, в която беше киснал. На дъното на кладенеца, каза войникът, имало още много такива трупове. Какво ли се беше случило, запитах се аз. Дали някой беше отровил плъховете и ги беше хвърлил в кладенеца? А може би след като бяха погълнали отровата, те сами бяха хукнали да търсят вода, промъквайки се по подземните тунели на замъка? Тъкмо се канех да отида да проверя какво е положението с другия кладенец, когато от главната кула се понесоха писъци. От приземните прозорци излизаше дим, виждаха се и пламъци. Подземният склад, в който се съхраняваха повечето от провизиите ни, гореше. Каменните стени се пукаха от жегата, а дървените врати и храната ни се превръщаха в сива пепел. Единственото, което успяхме да разберем, беше, че пожарът е започнал от малко масло и една факла. За съжаление, доказателства липсваха, така че никой не можеше да бъде уличен. Дали това беше дело на загадъчния убиец, запитах се аз. От друга страна, замъкът беше пълен с уморени и отчаяни войници, които нямаха търпение всичко това да свърши. Така или иначе, в онзи момент не беше толкова важно кой е отговорен за пожара, колкото бедственото положение, в което той ни беше поставил — с един удар замъкът беше лишен както от храна, така и от вода.

По-късно същата вечер Гавестън събра съвета си в голямата зала на главната кула, но никой от присъстващите не беше в настроение да успокоява пияния и небръснат фаворит.

— Трябва да се споразумеем с обсадителите — предизвикателно заяви Уорд. — Останахме без храна и вода. Врагът ни хвана натясно. Хората ми вече обсъждат помежду си дали да не дезертират. Ако графовете атакуват замъка, правилата на войната им позволяват...

— Правила ли? — кресна му Гавестън. — Какви правила?

— Ако графовете ни нападнат сега — извика му в отговор кастеланът, — те могат да ни избият до крак! Но ако преговаряме с тях, можем да се споразумеем да не ни закачат.

— Кралят...

— Негово величество не е тук — сопна се Уорд. — Няма и да дойде. Замъкът е обсаден, милорд. Пристанището е блокирано. До три дни обсадните кули на графовете ще стигнат до стените на крепостта. Мой дълг е да се погрижа за всички тук, включително и за вас. Трябва да изпратим парламентъори...

Одобрителното мърморене, което се понесе из залата, накара Гавестън да се опомни. Той примигна и страхливо се огледа наоколо.

— Господи, помилуй! — промърмори фаворитът, осъзнавайки, че с него е свършено.

— Трябва да предприемем нещо различно — настоя Дънивед.

— Кого ще пратим? — попита Гавестън.

Присъстващите въздъхнаха от облекчение.

— Кого ще пратим? — повтори фаворитът и погледна към мен.

Тримата Бомон, разбира се, веднага изтъкнаха, че и те не били първи любимци на нападателите ни. Техните имена също присъствали в обвиненията на графовете срещу кралския двор. Гавестън не им обърна внимание. Вместо това продължи да се взира умолително в мен. Фаворитът ми вярваше. Очевидно смяташе, че няма да го предам на графовете, за да отърва собствената си кожа. Един Бог знае откъде беше стигнал до този извод. Отношението ми към него не се различаваше от това на останалите. Гавестън потрети въпроса си. Присъстващите просто продължиха да се взират мрачно в него. За графовете всички в замъка бяха врагове. Въпреки това тези безсмислени убийства трябваше да спрат.

— Аз ще отида — вдигнах ръка, отблъсквайки Дьо Монтегю, който се опита да ме спре.

— Аз също — усмихна ми се Дънивед. — Графовете сигурно няма да се опитат да навредят на един доминикански свещеник и на една от придворните дами на кралицата.

— Какво ще им предложите? — попита Гавестън, опитвайки се да прикрие отчаянието в гласа си.

— Живота ви, честта ви... — сопнах му се в отговор аз. — Графовете нямат власт над никого от нас. Това е кралски замък и ние го браним от името на Едуард Английски.

Фаворитът кимна мълчаливо, а после, верен на непостоянната си природа, плесна с ръце, сякаш нещо го беше зарадвало.

— Тръгват утре сутринта — заяви той. — Сър Саймън, постарайте се дотогава всичко да е готово. Трябва да изпратим с вас и глашатай.

— Нека аз да бъда глашатаят — намеси се Дьо Монтегю. — Не се безпокойте, милорд. Графовете могат да ви поставят условия, но вашата и нашата съдба зависи единствено от краля и от парламента.

После Гавестън заяви, че това е всичко, и ни отпрати.

На следващия ден, веднага щом се съмна, аз станах и се приготвих за тръгване. Утрото беше прелестно. Слънцето се показва над хоризонта, лъчите му се плъзнаха по морската повърхност, а после окъпаха замъка и градчето в златиста светлина. Аз, Дьо Монтегю и Дънивед се събрахме в двора на замъка и се отправихме към стражевата кула. Дьо Монтегю яздеше от дясната ми страна, а Дънивед — от лявата. Любимият ми носеше знамето на Гавестън, за което беше прикрепено едно раззеленено клонче, докато в ръцете на доминиканеца имаше кръст, привързан в края на дълъг прът. Страхът ми се беше поуталожил. Призори кастеланът излязъл на стените на замъка с тромпет в ръка и призовал пратеника на Пембрук, за да му каже, че иска да изпрати парламентъори. Пратеникът веднага се съгласил. Дори не се върнал в лагера си, за да се посъветва с господарите си. Явно графовете също нямаха търпение да приключат с този въпрос.

Аз се бях измила старателно и се бях облякла в най-хубавата премяна, която успях да намеря — меки ботуши за езда, тъмночервена рокля, обточена със златни нишки, и един зелен плащ. Не знаех какво да очаквам от предстоящата среща с графовете, но въпреки това успешно прикривах безпокойството си. И така, конете ни изтрополиха по подвижния мост и ние се присъединихме към пратеника на Пембрук. Той също носеше раззеленено клонче и ни приветства доста любезно. После всички продължихме по криволичещите улички на Скарбъро. Въпреки ранния час жителите на градчето вече бяха станали. Слуховете явно бяха стигнали до тях, пък и нямаше как да не

са чули шума от вдигането на решетката на стражевата кула. Прозорчетата на къщите се отваряха, вратите се откряваха и хората се измъкваха навън, за да разберат какво са намислили големците. От една странична уличка излезе някакъв пиан идиот, който се придвижваше с танцова стъпка и си припяваше някакво стихче от Светото писание: „Сгрешиш ли три пъти, на четвъртия ще бъдеш наказан“^[1]. Пратеникът на Пембрук го изблъска от пътя ни.

Продължихме напред. Кучетата надаваха вой при вида ни, а котките — черни сенки на фона на блестящата слънчева светлина — се разбягваха от купчините боклук, из които се бяха ровили допреди малко. На един кръстопът беше издигната импровизирана бесилка, от която висеше някакъв труп с извит врат и изцъкдени очи. Върху окъсания му жакет беше забодено парче пергамент, на което пишеше, че обесеният е крадец и разбойник. Явно графовете бяха твърдо решени да въведат ред. Позорните стълбове до бесилката бяха претъпкани с охкащи и вайкащи се престъпници. Един градски стражар реши да се изгаври с тях и изля върху главите им цяла кофа с конска пикня, а после, докато те се опитваха да се отърсят от мръсотията, се разтrese от смях. Две невръстни просячета с огромни очи и тънки ръчици, протегнати за милостиня, изгледаха шествието ни с интерес. Въпреки великолепното утро не можех да не се потреса от окаения живот, който водеше простолюдие. Дънивед си затананика някакъв псалм: „Подигам очи към планините, отдето ще ми помощ дойде...“^[2], а аз тихичко се помолих всички да се върнем в замъка невредими.

Многобройната армия на графовете вече беше на крак и усилено се готвеше за поредния кървав ден. Групичката ни мина покрай обсадните машини и останалите военни съоръжения на нападателите ни и влезе през портата на вражеския лагер. Пембрук явно се беше постарал да ни впечатли и покрай шатрите вече сновяха множество войници, облекли кожени жакети и запасали портупей, от които висяха бойни шлемове. Наоколо се носеше типичната смрад, съпътстваща всяка битка. Вонята на кръв, прахоляк и дим се смесваше с миризмите от коневръзите, нужниците, ковачниците и готварниците. Войските на обсадителите ни бяха отлично организирани, а бараките и кожените им шатри бяха подредени в спретнати редици. Главната пътека на лагера ни отведе до едно ограждение, в което се помещаваха и разноцветните

шатри на самите графове. Пред тях бяха забити прътове, на които бяха окачени знамената и доспехите им.

Неколцина оръженосци веднага дотичаха при нас и ни помогнаха да слезем от седлата, а после отведоха конете ни. След това някакъв скован шамбелан с бял жезъл в ръка взе знамето на Дьо Монтегю и кръста на Дънивед и ни поведе към главната шатра. Вътре ни очакваха графовете Пембрук, Херефорд и Уорик. Тримата велики лордове се бяха настанили зад някаква грубо скована маса, чието централно място се заемаше от Пембрук. Върху масата, вдясно от него, лежеше мечът му; дръжката му беше инкрустирана със скъпоценни камъни, а зловещото му острие сочеше право към нас. От лявата страна на графа беше поставено едно Евангелие, подвързано с червеникава кожа и украсено с келтски символи, изобразени с помощта на множество миниатюрни скъпоценни камъчета. Ние бяхме поканени да седнем на трите столчета, разположени пред масата. Еймър дьо Валанс, граф на Пембрук, въобще нямаше слабост към церемониите, така че просто ни се поклони, накара ни да се представим и бързо ни запозна с останалите присъстващи. Вляво от него седеше Гай де Бийчам, граф на Уорик, а вдясно — Хъмфри де Бохун, граф на Херефорд. Братовчедът на краля, Томас, граф на Ланкастър, бил оттеглил войските си към Понтифакт, но всеки момент можело да се върне.

Пембрук се прояви като любезен домакин още в началото на срещата ни, предлагайки да ни почерпи с ейл, пресен хляб и току-що изпечено месо. Ние, разбира се, приехме и докато слугите ни носеха подносите и чашите, аз започнах да изучавам тримата графове. Не че не се познавахме отпреди — бяхме се срещали много пъти по разни дворцови тържества, карнавали и банкети. И така, аз се заех с храната и оставих първоначалните любезности на Дънивед и Дьо Монтегю, които също бяха стари познайници на домакините ни. Управителят на замъка ме беше подучил как да се държа, но в крайна сметка, напътствията му се оказаха излишни — великите лордове не можеха да ме изненадат с нищо.

Еймър дьо Валанс, граф на Пембрук, беше висок и мършав мъж с леко прегърбена стойка. Мургавото му лице, увенчано с черна коса, беше издължено, очите му бяха хлътнали, а мустаците и брадата му — идеално оформени. Да си призная, към него дори изпитвах известни симпатии. Пембрук беше изтъкнат кралски дипломат и опитен

военачалник, който се беше обърнал срещу Короната единствено заради глупостта на Едуард. Настоящото положение обаче видимо не му се нравеше и той изглеждаше готов да ни угоди. Това доста ни обнадежди относно изхода от преговорите. Клетият Еймър! Години по-късно той беше изпратен на дипломатическа мисия във Франция и умря отровен в някакъв нужник.

Хъмфри де Бохун също изглеждаше неспокоен. Графът на Херефорд имаше гъста руса коса, тлъсто червендалесто лице, сини очи и нацупени устни. За беда, Бог не го беше надарил с ум и той винаги се вслушваше в мнението на другите, дори те да го тласкаха към собствената му гибел. Умря години по-късно, защитавайки един от мостовете над река Юър срещу Де Спенсър — някакъв войник се промъкнал под моста и разпорил корема му изотдолу.

Ето че стигнахме и до Гай де Бийчам. Графът на Уорик беше изключително зъл и надменен човек. Той беше слаб и жилав, обличаше се в алено и златно, а мургавото му лице — винаги гладко избръснато и напомадено, високите му скули и идеално оформената му черна коса му придаваха вид на италианец. Имаше големи и тъмни очи с леко кривогледство на дясното. Изобщо видът му доста точно отговаряше на лукавата му същност. Уорик не можеше да понася Гавестън. Освен че много пъти го беше побеждавал в разни рицарски турнири, фаворитът му беше лепнал и подигравателния прякор „черното псе от Ардън“. Уорик така и не му беше простил за тази обида. Според него Гавестън беше просто едно парвеню, недостойно да целува дори праха под ботушите му. С мен обаче се държеше доста дружески — явно ме възприемаше като уважаван член на домакинството на кралицата. Онази сутрин не спря да ми се усмихва и да ми намига. Забелязах, че лявата му ръка е превързана. По-късно разбрах, че именно той е ръководил атаката срещу замъка Скарбъро — толкова голямо беше нетърпението му да пипне Гавестън. Уорик нямаше какво да обсъжда с нас и това стана ясно още в началото на срещата ни.

Щом слугите се оттеглиха, Пембрук веднага премина към същността на въпроса. Графовете, заяви той, се интересували единствено от лорд Гавестън. Останалите можело да влизаме и да излизаме от замъка *ad libertatem* — напълно свободно. Фаворитът обаче, продължи безмилостно Пембрук, бил нарушил указа, издаден срещу него предната година, така че трябвало да се предаде и да се

оттегли в почетен арест, оставяйки се на волята на парламента, който щял да бъде свикан в Уестминстър. Дънивед се залови с думата „почетен“. Пембрук веднага му обясни, че Гавестън ще бъде настанен в някое кралско имение, където ще може да изчака по-нататъшните разпореждания на краля на спокойствие. После графът се наведе през масата и ни увери, че той лично ще се погрижи за безопасността на фаворита. Освен това щял да му осигури подобаващо за положението му отношение. Великодушното обещание на Пембрук ме удиви, но въпреки това не успя да уталожим тревогите ми. От една страна, графовете нямаха търпение да приключат с този въпрос и това беше напълно разбираемо — поддръжката на огромната им армия сигурно им струваше цяло състояние. От друга, те бяха нарушили реда в кралството и спокойно можеха да бъдат обвинени в държавна измяна. Ако Едуард решише да тръгне срещу тях, графовете и техните последователи можеха да бъдат заловени, изправени пред съда и екзекутирани. Пембрук очевидно искаше да намери някакво разрешение на тези проблеми. Въпреки това аз не можех да се отърся от подозренията си. Херефорд през цялото време кимаше тържествено, сякаш разбираше всяка дума — нещо, в което дълбоко се съмнявах. Уорик беше свел поглед и току потропваше с пръсти по масата. От време на време вдигаше глава и впиваше в мен тъмните си, бездушни очи.

После се изказаха Дьо Монтегю и Дънивед. И двамата говориха разпалено и поискаха от графовете някакви гаранции за безопасността на Гавестън. Вместо да се обиди, че думата му буди съмнение, Пембрук заяви, че е готов да положи свещена клетва. След това извика някакъв слуга и му нареди веднага да доведе в шатрата свещеник, който да донесе със себе си Светото причастие. Не след дълго свещеникът се появи, придружен от един клисар с кадилница в ръка и един паж, който звънеше с някаква камбанка. Тримата внесоха дарохранителницата със Светото причастие в шатрата и я поставиха на масата. Всички коленичихме. И така, свещеникът започна да напява молитви, а Пембрук постави едната си ръка върху Евангелието, а с другата хвана дарохранителницата, сякаш го ръкополагаха в духовен сан. После се закле в живота си и в безсмъртието на душата си, че ако лорд Гавестън се предаде във властта му, той ще гарантира за безопасността му и ще му осигури всички почести, подобаващи на

един граф. Аз помолих Херефорд и Уорик да положат същата клетва. Херефорд беше готов да го стори, но Уорик само сви рамене. Тогава Пембрук се намеси, изтъквайки, че великите графове са дали свещен обет помежду си и че неговата клетва ще бъде спазена и от останалите. След това свещеникът покри дарохранилницата с една бяла копринена кърпа, вдигна я от масата и тържествено я изнесе от шатрата.

Колкото и скептично да бях настроена, нямаше как да не остана доволна от условията на Пембрук. И така, ние обещахме на графовете, че ще получат отговора на Гавестън до свечеряване. Щом преговорите приключиха, Пембрук стана още по-любезен. Нареди на слугите си да донесат от най-хубавото му вино и настоя всички да вдигнем наздравица. После грубо скованата маса помежду ни беше изнесена и за известно време ние се посветихме на неангажиращ разговор. Уорик се примъкна до мен, направи ми някакъв комплимент за роклята и отбеляза, че независимо от тежките условия изглеждам изключително добре. Аз му отговорих с някаква саркастична забележка, която искрено го развесели. После графът сложи ръка на рамото ми и аз приех жеста му — Уорик беше опасен човек, но аз усещах, че за мен не представлява никаква заплаха.

— Позволете ми да ви уверя, Матилда — прошепна ми той, хвърляйки един поглед към другите двама графове, които бяха потънали в разговор с Дьо Монтегю и Дънивед, — че що се отнася до вас и до господарката ви, ние никога не сме ви мислили злото — след тези думи той се наведе още по-близо до мен и продължи. — Чухме слуховете за смъртта на аквилите. Вярно ли е, че всички те са били хвърлени от високо? И кой е отговорен за убийствата им? Да не би Гавестън да се е обърнал срещу своите?

— Защо му е да го прави, милорд? — дрезгаво прошепнах аз.

Уорик отдръпна ръката си от рамото ми.

— Ще ви кажа нещо, Матилда, но нека си остане между нас. Познавам Гавестън от много години; още от времето, когато фаворитът беше най-обикновен оръженосец в свитата на уелския принц — той облиза устни. — Знам, че ми се носи славата на безскрупулен човек, и трябва да ви кажа, че напълно си я заслужавам, но ви уверявам, че в това отношение никой не може да се мери с Гавестън! Помнете ми думата! Той е готов да предаде всеки, за да спаси собствената си кожа.

— Дори негово величество краля ли? — попитах шепнешком аз.

— Едуард от Карнарвън, мистрес, не разбира душата на Гавестън така, както я разбирам аз. А аз я разбирам, защото двамата с него сме замесени от едно и също тесто. Умолявам ви да внимавате с него и ако... — изведнъж Уорик се опомни и замълча, а после върна ръката си върху рамото ми и нежно ме погали. — Нека ви попитам, Матилда: какво бихте желали вие за вашата господарка?

— Здраве и щастие, милорд. Същото каквото и вие.

— Да, аз също й желая здраве и щастие — Уорик се огледа бързо наоколо, — но ви уверявам, че в това кралство няма да се възцари мир, докато Гавестън не бъде отстранен.

— Имате предвид, докато не бъде изпратен в изгнание?

— Имам предвид, докато не бъде отстранен. Помнете ми думата, Матилда! — каза той, а после ме потупа по рамото, целуна ме по челото и се отдалечи.

После графовете ни осигуриха ескорт и ние се върнахме в замъка. Щом влязохме в двора, слугите веднага ни насочиха към главната кула, където се беше събрал съветът на фаворита. Съвещанието ни не трая дълго. Кастеланът заяви, че е много доволен от условията, и аз си дадох сметка, че оттук-нататък Гавестън не може да разчита на подкрепата му. Дьо Монтегю, Дънивевд и аз убедихме фаворита да приеме споразумението. Първоначално той се колебаеше, но в крайна сметка обеща да изпълни исканията на графовете. Дънивевд моментално беше изпратен в лагера им, за да ги уведоми, че Гавестън ще напусне замъка рано сутринта на следващия ден.

Аз нямах търпение да се върна при господарката си и много се зарадвах, че всичко е свършило. Плановете ми обаче скоро бяха осуетени — по-късно вечерта Дънивевд дойде в стаята ми и ми съобщи, че аз, той и Дьо Монтегю сме били определени за придружители на Гавестън. В крайна сметка, тъкмо ние бяхме преговаряли с Пембрук и бяхме станали свидетели на клетвата му. Нямахме друг избор, освен да се съгласим. Заинтригувани, Бомон също решиха да се присъединят към нас.

И така, на следващата сутрин Гавестън се метна на седлото и напусна замъка Скарбъро в целия си блясък. Лицето му беше гладко избръснато, косата му — идеално фризирана, а кадифените му одежди в зелено, червено и черно бяха просто великолепни. Конят му също

беше старателно натимарен, а сбруята му — излъскана до блясък. Войниците от замъка го изпратиха със свирене на тропети и бурни ръкопляскания. Клетият Гавестън си въобразяваше, че така защитниците на крепостта му засвидетелстват уважението си, докато те просто се радваха, че кървавата битка е приключила.

Пембрук спази обещанието си и действително се отнесе към фаворита както подобава. Градчето приветства процесията ни с всички необходими почести. Хората бяха излезли на украсените си с разноцветни знамена прозорци и шумно ни аплодираха, а пътят, по който трябваше да минем, беше покрит с раззеленени клончета. Градските девойки обсипваха Гавестън с дъжд от цветчета, докато свещениците го благословяха с кръстове, тамян и светена вода. Бесилката и позорните стълбове бяха опразнени. Накрая първенците на Скарбъро поднесоха на фаворита някакъв подарък и ние влязохме в лагера на графовете. Херефорд и Уорик не бяха там, но затова пък Пембрук ни посрещна повече от любезно. Графът беше облякъл най-хубавите си премени, на врата му висяха сребърни верижки, а по пръстите му проблясваха множество пръстени. Дватама с Гавестън си размениха *Osculum pacis* — целувката на мира, след което всички присъстващи се отдадоха на пищен гуляй.

Лагерът се изпълни със звън на чаши, радостни възгласи и свирня на ребека^[3], арфа и виола. Наоколо се вееха множество разноцветни знамена. Пембрук и Гавестън се покачиха върху един богато украсен подиум и седнаха да обядват пред очите на всички. Слугите им поднасяха току-що приготвени блюда от еленско, свинско, телешко и миноги и не спираха да пълнят чашите им с отбрани вина. Щом банкетът свърши, графът и фаворитът отново си размениха целувката на мира, а после Гавестън обяви, че ще замине за Уолингфорд и там ще чака решението на парламента. Пембрук също се изказа, заявявайки, че е положил свещена клетва и лично отговаря за живота и здравето на фаворита.

Щом се оттеглихме в шатрата на графа, аз настоях Гавестън да изиска от опекуна си още някои условия. Маршрутът ни до Уолингфорд не биваше да се разгласява, а за пътуването ни дотам трябваше да ни се осигури подсилен ескорт. Пембрук ни увери, че останалите графове никога не биха нарушили клетвата му, но въпреки това се съгласи.

-
- [1] Книга на пророк Амоса, Гл. 1:13, 6, 9, 11 и 13. Точният цитат е: „... за три престъпления и за четири няма да го пощадя“. — Б.ред. ↑
- [2] Псалтир, Пс. 120:1. — Б.ред. ↑
- [3] Старинен струнен инструмент. — Б.пр. ↑

ДЕВЕТА ГЛАВА

Споменатият граф трябваше да се погрижи за безопасността на Гавестън.

На следващата сутрин напуснахме крайбрежието и поехме по древния римския път, който водеше на юг. Пътуването ни мина доста добре. Лятото беше в разгара си, слънцето припичаше и пътищата бяха сухи. Полята, простиращи се от двете ни страни, бяха покрити със зеленина. Спомням си, че си тръгнахме от Скарбъро на шести юни, когато се чества паметта на свети Норбърт. Преди да поемем на път, един от свещениците на Пембрук отслужи празнична литургия и изпя един псалм, в който се казваше, че Христос е наш пастир и ще ни преведе през всички опасности, които се изправят пред нас. Може би трябваше да се помолим по-ревностно в онзи момент. Така или иначе, за известно време аз почти забравих за подозренията си. Пембрук явно беше почтен човек. Все пак графът беше положил свещена клетва, което означаваше, че ако я наруши, ще бъде осъден както от Короната, така и от Църквата. Въпреки това, някъде дълбоко в себе си, аз продължих да се тревожа от факта, че всичко се случва някак прекалено бързо и върви твърде гладко. Имах чувството, че се разхождам из зелените ливади в Поатие, които на пръв поглед са невероятно красиви, но под тях се крият коварни тресавища, готови да те засмучат при първата погрешна стъпка. Макар да беше лишен от своите аквили, Гавестън също се успокои и дори се потопи в мечти какво щяло да стане, когато двамата с краля се срещнали отново. Пембрук мъдро пренебрегваше тези му приказки. Аз исках да изпратя съобщение до кралицата, но графът не ми позволи — не искаше никой да се дели от групата ни. От една страна, множеството войници, които ни придружаваха, ме караха да се чувствам защитена, но от друга, Пембрук не беше разрешил на кастелана на Скарбъро и на Ап Ител да включат свои хора в ескорта ни. Преди да тръгнем, капитанът на

кралските стрелци ме беше дръпнал настрани и шепнешком ме беше уверил, че щом Гавестън си отиде, той и хората му веднага ще препуснат към краля. Ап Ител също изрази подозрения относно лекотата, с която беше уредено всичко.

— *Faux et semblant*^[1] — промърмори той, а после стисна ръката ми, привлече ме към себе си и крепко ме прегърна. — Пази се, Матилда! — прошепна ми. — И запомни следното! Не оставяй Пембрук да се отделя от вас! — после ме целуна сърдечно по бузите, отдръпна се и повтори. — Запомни го!

Разбира се, че не забравих предупреждението му. Не по-зле помнех думите на Изабела, която ми беше казала, че убийците се насочвали към истинската си жертва едва след като премахнали пазачите. Въпреки тези мрачни мисли пътуването ни от Скарбъро до Уолингфорд беше много приятно. Имах чувството, че сме група поклонници, тръгнали на юг, за да целунат статуята на Девата в Уолсингам, или да се помолят над разкошната гробница на Бекет в Кентърбъри. По пътя си срещяхме най-различни хора — цигани, пътуващи в пъстроцветни фургони; търговци, препускащи към градовете на вълната на юг; пътуващи занаятчии и амбулантни търговци, скитащи се из кралството със своите кончета, натоварени с всевъзможни стоки, и всякакви поклонници, облечени в мърляви жакети и нахлупили шапки, целите накичени с многобройни медали и плочки, донесени я от гробницата на свети Яков в Сантяго де Компостела, я от тази на тримата влъхви в Кьолн. Продавачите на реликви се лепяха за шествието ни като мухи на мед и непрекъснато ни досаждаха с боклуците си, като се започне от главата на някой дълбоко неизвестен светец, та се стигне до катарамата от сандала на Девата. Срещнахме дори група веселяци от някакво близко село, които се опитаха да ни представят артистичните си умения под дрезгавите звуци на някаква гайда. При вида им Пембрук се разсмя, но въпреки това ги изблъска от пътя ни. Аз се радвах, че съм далеч от ужасите, които бях преживяла в замъка, и се наслаждавах на аромата на полята, напечени от жаркото слънце, и на жизнерадостните викове на работниците, приведени над земята. Кулите на селските църквици блестяха като гостоприемен маяк на фона на синьото небе, а ежедневната връва на селцата, през които минавахме, беше като лек за душата ми.

Въпреки всичко бдителността на Дьо Монтегю, Бог да го благослови, не намалая. И така, късно следобед на втория ден, когато вече приближавахме манастира, в който щяхме да пренощуваме, той изостана от шествието ни с оправданието, че нещо не е наред с коня му. Пембрук му повярва и не възрази. Час по-късно, точно преди да преминем през портите на манастира, Дьо Монтегю ни настигна. Любимият ми изглеждаше угрижен. И имаше защо — малко зад нас той се беше натъкнал на група поклонници, които изглеждали доста подозрително. Лицата им били мръсни, а дрехите им парцаливи, но за хора, тръгнали да се поклонят пред гробницата на свети Осит, носели прекалено много оръжия. Като чу това, Дънивевд само вдигна рамене.

— Нищо не можем да направим по въпроса — промърмори той.

Винаги съм вярвала, че Бог също има нужда от малко помощ. Той разчита на интелигентността и съобразителността ни и в онзи момент аз бях твърдо решена да използвам своите, за да разнищя загадките, които ни заобикаляха. В манастира ми дадоха една спретната стаичка с изглед към градината. Мястото веднага ми допадна и аз побързах да се затворя там. Имах нужда от усамотение, за да събера мислите си и да обобщя наблюденията си. И така, аз извадих бележките си от багажа и внимателно ги разгледах, но те, за съжаление, не ме доведоха до никакви изводи. Накрая реших да се съсредоточа върху последните две убийства — това на Мидълтън, извършено в прекрасния параклис на замъка Скарбъро, и това на Рослин, което се беше състояло в собствената му стая. Начертах прецизни схеми и на двете места.

— Това, което започва с лека болка — обичаше да ме съветва добрият ми чичо, — може завърши с истински мъки. Затова наблюдавай симптомите внимателно и не бързай, за да не допуснеш някоя грешка.

Дълбоко в сърцето си аз вярвах, че няма да има повече убийства. Все пак аквилите вече бяха мъртви. За смъртта на Ланъркост, Лейгрейв и Кенингтън нямах никакви предположения, но Рослин и Мидълтън бяха друго нещо. Последните две орлета бяха убити зад залостените врати на две помещения, в които не можеше да се влезе по никакъв друг начин. Това бяха видимите симптоми. Въпреки това, ако убиецът не беше свръхестествено създание, той нямаше как да е преминал през дъбовите врати и яките каменни стени. Значи, трябваше да е излязъл

през вратата, но как? Добрият ми чичо ме беше съветвал и друго — да се върна в самото начало и да потърся първопричината. И така, аз взех едно парче велен и написах върху него думата „тамплиер“. После се загледах в нея и не отклоних поглед, докато не осъзнах грешката си. Възможно ли беше всички тези загадки да се коренят в клането в Дяволската дупка? Но онези тамплиери тъкмо бяха пристигнали от Шотландия... Джефри Ланъркост също. Имаше ли някаква връзка между тези две събития? Замислих се над този въпрос, но после очите ми натежаха и аз заспах на масата. Събудих едва на сутринта, когато манастирските камбани вече биеха за утрения.

На следващия ден подновихме пътуването си, но аз вече се чувствах много по-отпочинала и спокойна. И така, разположена удобно на гърба на дребното си конче, аз се върнах към разсъжденията си за последните две убийства, извършени в параклиса на Девата и в онази призрачна стая в главната кула на Скарбъро.

— Прости ми, Боже! — прошепнах аз, когато осъзнах грешката си, но какво можех да сторя?

Обсадата на Скарбъро и последвалото падение на Гавестън бяха издълбали дълбока бразда в душата ми и бяха притъпили сетивата ми почти напълно. Сега, когато бях оставила онези ужаси зад гърба си, можех да разсъждавам къде-къде по-логично. И така, аз притворих очи, за да се предпазя от жежкото слънце, и възстанових в съзнанието си малкия параклис — хората, обикалящи наоколо, вратата на ризницата с нейния дебел ключ, ключа от самата църква, който лежеше на пода. После си припомних и стаята на Рослин — плащът му, захвърлен на пода, следите от кръв, които водеха от дрехата му до перваза на прозореца... И така, от едно прозрение на друго, аз успях да се върна към основната си грешка. Ланъркост! Когато му съобщихме за смъртта на брат му, той вече беше осъществил тайното си пътуване до Шотландия. В паметта ми изникна и въпросът на Дьо Монтегю — защо убиецът не беше ударил направо Гавестън? И защо, след като вече беше станало ясно, че фаворитът затъва, убийствата бяха продължили? Кому и за какво е била нужна смъртта на Мидълтън и Рослин? Отмъщение, наказание... но за какво?

Възможностите, които ми бяха хрумнали, ме доведоха до други и в крайна сметка, аз стигнах до заключение. Мрачният и опасен път пред мен приличаше на погребална алея, водеща към някаква зловеща

църква, но въпреки това аз знаех, че той ще ме отведе до целта ми. Осъзнаването на грешките ми разпали безпокойството ми и окончателно попари веселото ми настроение. Започнах да гледам на спътниците си по нов начин. Освен това лятното ни пътешествие на юг вече съвсем осезаемо нагарчаше. Дънивед беше станал изключително мълчалив, а Дьо Монтегю открито демонстрираше подозренията си. Тримата Бомон и хората им, които през цялото време бяха странили от нас, също започнаха да се оплакват, задавайки безброй въпроси за все по-вечето скитници, които ни следваха. Из шубраците покрай шествието ни действително се мяркаха разни дрипльовци, понесли тояги, които очевидно чакаха да проявим някаква слабост, за да се нахвърлят върху ни като ловджийски псета. Естествено, придвижването на великите лордове винаги е привличало разни негодници, които търсят бърза и лесна плячка, но въпреки това Бомон бяха прави да се тревожат. Аз от своя страна също нямаше как да не се запитам дали тези лепки, които така упорито вървяха след нас, нямат някаква скрита цел.

Пембрук не обърна внимание на тревогите ни, но Бомон, тези василиски в човешки облик, настояха да узнаят накъде всъщност сме се запътили и колко време ще трае пътуването ни. В действителност те бяха осъзнали, че са направили грешка, тръгвайки с нас. В техните очи Гавестън беше просто един пленник и бъдещето им изглеждаше твърде несигурно. Беше дошло време да си вървят. И така, Бомон заявиха, че са отсъствали твърде дълго от владенията си и от кралския двор, а Анри попита Пембрук какво е станало с обещанието му, че всички от замъка Скарбъро ще могат да отидат където си пожелаят. Графът нямаше какво друго да стори, освен да ги пусне. После Бомон размениха с Гавестън целувката на мира, благодариха на Пембрук за гостоприемството му и се сбогуваха с мен и с Дьо Монтегю. Накрая обърнаха конете си и заявиха, че ще се отправят към Линкълн. Пембрук се опита да ги убеди да отидат в имението му в Бамптън, където била отседнала и собствената му съпруга — селцето, каза той, се намирало само на дванайсетина мили разстояние. Той самият пък щял да прекара нощта в Дедингтън, Оксфордшир. На Бомон обаче не им минаваха такива. И така, те събраха хората си, махнаха ни за последен път и се отдалечиха сред облак прах.

Кавалкадата ни продължи унило напред. По пътя се отбихме в две кръчми, за да си починем, и точно преди залез-слънце влязохме в Дедингтън — заспало селце; всъщност нищо повече от една дълга редица колиби, зеленчукови градини, гълъбарници, пчелни кошери и кочини, простиращи се покрай главния път. На входа на селцето имаше голяма кръчма, носеща гръмкото име „Последният подслон на поклонника“. Шествието ни мина покрай нея, изпроводено от любопитните погледи на селяните и семействата им, а после се отпрати към ниския хълм, на който беше кацнала енорийската църква „Свети Осуалд“ — древна сграда от тъмносив варовик, покрита с черни плочи и опасана от голямо гробище, над което се издигаше висока камбанария. Жилището на енорийския свещеник се намираще малко встрани от параклиса и представляваше приятна двуетажна постройка. Покривът му беше облицован с червени плочи, а входната му врата, до която се стигаше по малко стълбище, беше красиво боядисана. Стените и оградата на къщата бяха изработени от жълтеникав котсуолдски камък и лъчите на залязващото слънце ги караха да блестят като злато. Отпред имаше малко дворче, покрито с калдъръм, а отстрани и отзад — китни градинки. Пембрук, който беше патрон на „Свети Осуалд“, беше изпратил неколцина от хората си напред, за да предупредят свещеника да ни очаква. И така, шествието ни беше приветствано от един свещеник със сурово лице и мръсно расо, цялото окапано с лой от свещите. Разбира се, неговото жилище не можеше да побере всички ни, така че някои от нас се настаниха в „Последния подслон на поклонника“, други разпънаха палатките си в църковния двор, а трети заеха малките беседки, пръснати из градината.

На мен ми дадоха една смрадлива стаичка, току под стрехите на къщата на свещеника. Щом позаситих глада си с постните блюда, които бяха наредени на една маса в килера, аз реших да се поразходя из градината и да помисля върху загадките, които трябваше да разреши. Вечерта беше разкошна, а градината — направо великолепна. В дъното ѝ растяха множество овошки, сред които имаше ябълки, черници и круши, а до тях се стигаше по чудна алея, обградена от лехи, пълни с иглики, пурпурни ириса и други прекрасни цветя. Тъкмо ги разглеждах, когато хаосът се завърна, промъквайки се като крадец в нощта.

Много правилно се казва в Светото писание: „Не знаете ни деня, ни часа“^[2]. В онзи момент в двора на църквата влетя някакъв конник и заяви, че бил пратеник от имението на Пембрук в Бамптън и че носел спешни новини за графа. Пембрук мигом се завтече към него. Според задъхания пратеник лейди Пембрук се била разболяла тежко и искала да се види със съпруга си. Графът, дано Бог му прости, беше лудо влюбен в жена си. И така, без да се замисля, той нареди на хората си да оседляят конете, а един от тях изпрати в селото, за да доведе и останалите, които се бяха настанили в кръчмата. Гавестън също предложи да отиде с тях, но Пембрук отказа, заявявайки, че ще остави в „Свети Осуалд“ капитана на стражата си, сър Уилям Ферърс.

Ферърс, Бог да го благослови, не блестеше с кой знае какъв ум и изобщо не можа да съобрази какво става. Той беше добродушен и доверчив мъж и побърза да ни увери, че няма от какво да се страхуваме. Дьо Монтегю от своя страна беше убеден, че зад всичко това стои някакъв коварен план, и настоя всички врати да бъдат заключени и залостени. За съжаление, това нямаше да ни помогне много. По-голямата част от ескорта на Пембрук замина с него за Бамптън и в „Свети Осуалд“ и по околните поляни останаха само шепа хора. Естествено, на следващата сутрин ни събуди звън на оръжия. Аз се облякох набързо, слязох на първия етаж на къщата и надникнах през малкото прозорче на входната врата. Дворът беше пълен с мъже, облечени в униформата на Уорик. Дьо Монтегю също изтича по стълбите и каза, че на улицата имало още много войници. Гавестън се присъедини към нас по нощница, върху която беше наметнал един плащ, и настоя да му бъде сервирана закуска. Шумът отвън се усиливаше, но въпреки това свещеникът изпълни искането му.

— Какво ще правим? — изкрещя фаворитът.

Ферърс започна да се въоръжава, но скоро осъзна, че всяка съпротива е безсмислена. Дрънченето на броните, цвиленето на конете и виковете на мъжете откъм двора се усили и в следващия момент някой задумка по вратата. Гавестън, аз, дьо Монтегю, Дънивед и Ферърс стояхме край масата в салона, но въпреки това съвсем ясно чухме гласа на Уорик, който отекна във въздуха като погребална камбана.

— Милорд Гавестън — извика саркастично той, — сигурен съм, че ме помните — аз съм вашето черно псе от Ардън. А сега излизай,

изменнико! Заловен си!

Думите на графа бяха последвани от още по-силно думкане. След това войниците на Уорик грабнаха една пейка от градината и я запокитиха по вратата. Свещеникът заскимтя жалостиво, умолявайки Ферърс да отвори. Примката се беше затегнала. Бяхме хванати в капан. Явно множеството поклонници и скитници, които ни бяха следвали, бяха шпионирали шествието ни от името на Уорик. Но откъде графът беше разбрал, че Пембрук ще ни остави сами в „Свети Осуалд“? А може би лейди Пембрук изобщо не лежеше болна в Бамптън... Възможно ли беше Пембрук да е нарушил клетвата си? Едва ли. Явно всички, включително и той, бяхме станали жертви на подла измама.

— Отворете вратата — прошепнах.

Гавестън стана от стола си и притисна показалец до устните си.

— Хайде, милорд, съпротивата е безсмислена — настоях аз. — Ако му се опълчите, Уорик може да използва това като претекст, за да ви убие.

— Моля ви, в името на Бога! — проплака свещеникът.

Без да се бави повече, Ферърс излезе от салона и извика на войниците, които бяха извадили мечовете си и се бяха струпали в преддверието, да отворят вратата. И така, веригите бяха откачени, а ключовете — превъртени, и хората на Уорик нахлуха в къщата на свещеника. Гавестън моментално беше заловен и подложен на жесток побой. Графът нареди на войниците си да не закачат никого от останалите, а после си проправи път през тълпата и сам стовари облекения си в ръкавица юмрук върху лицето на фаворита, разбивайки устата и носа му. Гавестън падна на пода, но хората на Уорик го вдигнаха и го извлякоха на двора. Там свалиха плаща от раменете му и изпадналият в шок фаворит остана само по нощница. Той се опита да каже нещо, но от устата му не излезе нито звук. Един от войниците започна да му подражава присмехулно, а останалите избухнаха в смях. Аз се хвърлих в краката на Уорик и горещо го помолих да пощади низвергнатия и унижен фаворит. Дьо Монтегю също се опита да помогне, припомняйки на графа клетвата, която беше дал Пембрук, но войниците го изблъскаха встрани. Уорик ме потупа по главата и ми помогна да стана. Аз надзърнах в бездушните му очи и тутакси разбрах, че съдбата на Гавестън е решена. Нямаше смисъл да го моля за милост. Графът само ми кимна, а после ме отместа от пътя си.

Хората на Пембрук също се опитаха да се намесят, но Уорик водеше със себе си множество тежковъоръжени войници и стрелци, така че всяка съпротива беше безсмислена.

И така, неколцина от войниците замъкнаха Гавестън в средата на двора и започнаха да го замерят боклуци, а останалите зареваха, че искат кръвта му. Фаворитът се свлече на колене. Уорик се приближи до него и нахлузи на главата му един трънен венец, в който бяха вплетени и листа от коприва. После войниците го метнаха на гърба на една мършава кранта, завързаха го с лице към опашката ѝ и го поведоха из двора. Гавестън просто се поклащаше върху коня с отпуснати рамене и сведена глава.

— Вие можете да си вървите — извика ни Уорик. — Този гасконски селяндур и вещерско копеле вече няма нужда от вас. Нали така, сър?

Гавестън вдигна глава и се взря в тълпата през плетеницата от тръни и коприва. Накрая погледът му попадна върху лицето ми и окървавените му устни промълвиха името ми. Аз пристъпих напред.

— Милорд Уорик, това не ви прави чест — заявих. — Спомнете си клетвата, която положи граф Пембрук. Пък и как мислите, че ще реагира кралят, когато разбере какво сте направили?

Дънивед, Дьо Монтегю и сър Уилям Ферърс подкрепиха протеста ми. Уорик се обърна към нас с ръце на кръста. Намръщи се, а после направи знак на войниците си да запазят тишина.

— По-добре си вървете — каза той. — Свободни сте да отидете където пожелаете.

— Предпочитаме да останем с милорд Гавестън — отвърнах аз.

Графът вдигна рамене, а после ни обърна гръб. Явно изобщо не го беше грижа дали ще си тръгнем, или ще останем. Една слугиня и един свещеник и без това не били кой знае каква заплаха, промърмори той. И така, слизането на Гавестън в Ада започна. Уорик беше решил да отведе фаворита от Дедингтън и без да се бави повече, нареди на хората си да вържат краката и ръцете му. Гавестън беше влязъл в селцето като велик лорд, но сега му предстоеше да го напусне като обикновен престъпник. Пред него вървеше един от войниците на Уорик, понесъл в ръце някога великолепия му плащ, превърнал се в мърляв парцал, и очукания му щит. И така, ние пришпорихме конете си и се насочихме право към замъка Уорик — похитителят ни знаеше,

че Пембрук и кралят скоро ще научат за нападението му над Гавестън, и нямаше намерение да им позволи да го спасят.

По време на пътуването графът не ни разрешаваше да се доближаваме до фаворита, а войниците му, които бяха обградили кавалкадата ни от всички страни, разгонваха зяпачите от пътя ни. Гавестън трябваше да търпи унижение след унижение. Една нощ го оставиха да преспи в крайпътния ров, а на следващата го спуснаха в някаква дълбока яма. Фаворитът вече се беше примирил със съдбата си. Освен това си беше възвърнал чувството за достойнство и така и не помоли за милост. Щом стигнахме до Уорик, графът нареди на войниците си да свалят пленника от крантата, завърза едно въже около кръста му и го повлече през града. Пред него вървяха глашатаи с тропети, които призоваваха гражданите да излязат на улицата и да се позабавляват с позора на гологлавия и босоног кралски фаворит, който вече едва се крепеше на краката си. Оръжията му бяха поверени в ръцете на някакъв смахнат просяк, нает специално за случая, който имитираше нестабилната му походка, изтръгвайки още повече смях от гърлата на зяпачите. Към затворника непрекъснато летяха буци пръст, конски фъшкии и всякакви други боклуци. Свиреха рогове, пищяха гайди. Преди да поемем по стръмния хълм към портите на замъка, сякаш за да го предупреди какво го очаква, Уорик накара Гавестън да застане между бесилките, разположени от двете страни на улицата, и да поздрави зловещите трупове, които висяха от тях. Фаворитът се подчини. Гайдите писнаха, а тълпата зарева още по-оглушително. После процесията ни продължи по пътя си. Щом влязохме в крепостта, графът веднага хвърли Гавестън в тъмницата.

— Кой е псето сега, а? — злостно отбеляза той.

Аз, Дьо Монтегю и Дънивед бяхме настанени в три прашни стаи, разположени високо в главната кула на замъка. Посланието на графа беше ясно: „Стойте, щом желаете, но не си въобразявайте, че ще ви обграждам с почести.“

На следващия ден аз и двамата ми верни спътници тъкмо излизахме от малкия параклис на замъка, където Дънивед беше отслужил сутрешна литургия, когато на пътя ни се изправиха неколцина от хората на Уорик. Войничетата ни носеха съобщение от господаря си, което гласеше, че никой от нас нямало да бъде допуснат в тъмницата, за да се срещне със затворника. При това положение най-

доброто, което сме можели да сторим, било да напуснем замъка. Посланието му преливаше от злост и скрита заплаха. След като изслушахме пратениците на Уорик, аз започнах да убеждавам Дьо Монтегю и Дънивед да ме оставят в замъка и да отпътуват за Йорк, за да уведомят краля и кралицата какво става. В началото Дънивед се възпротиви. Дьо Монтегю също се тревожеше за мен.

— Уорик никога не би ми причинил зло — уверих ги аз. — Нещо повече — ако остана в замъка сама, графът най-вероятно ще предприеме специални мерки за безопасността ми, тъй като едва ли би искал да си навлече гнева на кралицата.

Дънивед се съгласи с този аргумент. Доминиканецът доста се беше променил, откакто бяхме напуснали замъка Скарбъро. Беше станал по-затворен и замислен. Пръстите му все си играеха с броеницата му, а устните му не спираха да мълвят молитви. И така, той ми обеща да отиде в Йорк. Преди това щял да се отбие в близкия доминикански манастир и щял да помоли братята си да наглеждат замъка Уорик и да помагат с каквото могат. Щом решението беше взето, Дънивед стана от масата в склада за провизии, където се бяхме настанили, стисна ръката ми, целуна ме и си тръгна. Аз го изпратих до вратата и се загледах след него. Доминиканецът прекоси двора забързано, а после влезе в главната кула на замъка.

— Бертран — заговорих през рамо, — ти също трябва да тръгваш, но първо ще напиша едно писмо.

— До кого?

— До теб, сърце мое — обърнах се аз и му се усмихнах. — Иди в Йорк. Щом пристигнеш, отвори писмото и направи онова, което ще те помоля в него.

До обяд на същия ден Дънивед и Дьо Монтегю вече бяха заминали. Щом те си тръгнаха, шамбеланът на Уорик веднага ме посети и настоя да се преместя в стаята за гости над голямата зала, където съм щяла да се чувствам „много по-удобно“. След това ме оставиха да се оправям сама. Разбира се, в стаята ми винаги имаше храна и напитки, а три пъти на ден ме канеха и в общата трапезария на замъка.

Уорик не ми обръщаше внимание. След като беше заловил Гавестън, той се беше посветил на задачата да привлече на своя страна колкото се може повече от останалите графове. Червенокосият и

бледолик Ланкастър, братовчедът на Едуард, както и графовете на Аръндел, Херефорд и Глостър веднага се отзоваха, налитайки като ястреби на мърша. Те и въоръжените им до зъби войници нахлуваха с тропот в двора на замъка, където ги посрещаше самият Уорик. Аз гледах да се смесвам с тълпата и видех ли някоя рана или драскотина, веднага предлагаш помощта и съветите си. Щом узнаеха, че съм лечителка, слугите на графовете ме засипваха със сведения за здравословното си състояние, но пък разговорите с тях се оказаха много ползотворни. Именно от тях научих, че Уорик възнамерява да изправи Гавестън на съд, да му осигури „честен“ процес, а после да го осъди на смърт за държавна измяна. За да бъде имитацията на правосъдие пълна, домакинът ми беше привлякъл в играта си двама съдии от съседните графства и ги беше убедил да проведат процеса срещу фаворита в замъка Уорик.

На седемнайсети юни, пет дни след пристигането ни в крепостта, графът премина към изпълнението на плана си. И така, великите лордове и двамата съдии се настаниха зад високата маса в голямата зала на замъка и откриха съдебния процес срещу Гавестън. Лицето на кралския фаворит беше обръснато, а главата му — остригана като на престъпник. Бяха му позволили да се изкъпе и да облече една проста туника, но краката и ръцете му бяха оковани във вериги. Присъдата беше обявена бързо. В залата присъстваха единствено неколцина чиновници и стражи. Никой не беше допуснат да свидетелства. На Гавестън също не му беше позволено да говори в своя защита. Томас, графът на Ланкастър, който беше едновременно съдия и прокурор, обвини фаворита в цял куп престъпления — отказ да остане в изгнание, присвояване на кралско имущество, отслабване на Короната чрез предоставяне на лоши съвети на краля и неподчинение на волята на графовете. После Гавестън беше осъден на смърт. Заради статута си на граф и най-вече на зет на Дьо Клер, графа на Глостър, фаворитът нямаше да бъде обесен, влачен и разчекнат, както се полагаше на останалите изменници, ами щеше да бъде обезглавен. Присъдата беше обявена от Ланкастър и трябваше да се изпълни почти незабавно. Въпреки протестите на Пембрук и на самия крал Гавестън не можеше да бъде спасен. Хората в замъка говореха, че Едуард бил изпратил множество умолителни писма до графовете, до Филип Френски в

Париж и до папа Климент V в Авиньон, но напразно — великите лордове бяха решени да убият фаворита.

Аз се опитах да посетя затворника, но стражите не ме пуснаха в килията му. Бях се примирила, че никога повече няма да видя Гавестън, когато на сутринта на деветнайсети юни бях разбудена от яростно блъскане по вратата на стаята ми. В сумрачния коридор отпред стояха Уорик и неколцина от стражите му със запалени факли в ръце. Графът се държа хладно и любезно както винаги. Поклони ми се леко, а после ми направи знак да го последвам.

— Елате с мен. Гасконското парвеню поиска да си поговори с някой свой приятел и изборът му падна на вас.

Аз побързах да се облека и последвах Уорик и стражите му надолу по стълбите. За моя изненада, те не ме отведоха в тъмницата, а в помещението за покойници, което представляваше просто една тясна стаичка с варосани стени. Небето вече просветляваше. Въпреки че беше посред лято, навън духаше хладен ветреца, който ме накара да потръпна. Какво ли предстоеше, запитах се аз. Стаята беше поставена под засилена охрана. Войниците, патрулиращи пред входа, отвориха вратата и ме въведоха вътре. Гавестън се беше свил в дъното на помещението, окован с тежки вериги за стената. Пред него имаше едно разпятие, една кана с вино, една оловна чаша и един поднос, върху който бяха наредени малко хляб, сирене и шепа сухи плодове. Стаята беше чиста, но съвсем гола, а във въздуха се носеше острата миризма на разтвор за балсамиране. Уорик ме побутна през прага и Гавестън вдигна очи. Огледах лицето на фаворита на светлината от лоената свещ, поставена върху близката маса, и едва го познах. Лъскавата му черна коса беше обръсната до кожа, някога мургавото му лице беше бяло като сняг, а бузите му бяха хлътнали. Синините му бяха поизбледнели, но устните му все още бяха отекли, а дясното му око беше полузатворено. Уорик взе един стол и го постави срещу затворника.

— Ето ти и приятел, никаквецо! — злъчно заяви графът, но после гласът му омекна и той заговори бавно, натъртвайки на всяка дума. — Погрижете се за душата си, милорд, защото това е последният ви ден на земята.

Аз седнах на стола, а Гавестън сведе глава и се разтресе от плач.

— Не се надявайте на милост, милорд — прошепна Уорик — и не си въобразявайте, че кралят ще дойде да ви спаси. Свършено е с вас. По-късно ще дойде свещеник, който ще ви изповяда. Съветвам ви да се погрижите за душата си и да му признаете всичките си грехове. Мистрес Матилда — обърна се той към мен, — желаете ли да ви донесат нещо за хапване или пийване?

Поклатих глава.

— Така да бъде — промърмори Уорик и излезе от стаята.

После го чух да нарежда на хората си да не се отделят от вратата и да не пускат никого да влиза, нито да излиза без изричното му позволение. Аз продължих да седя на стола и да се вирам жалостиво в Гавестън. Не след дълго фаворитът спря да плаче, вдигна глава и се облегна на стената. Някога красивото му лице изглеждаше ужасно, но въпреки това той направи опит да се усмихне.

— Хвани ръката ми, Матилда — протегна се той към мен. — Не искам да умра сам.

И така, аз приближих стола си към него и стиснах мъртвешки студените му пръсти. После огледах тясната стаичка с нейните мърляви маси, над които се носеха всякакви странни миризми. Някакъв плъх изцвърча в тъмнината, а мухата, която се беше хванала в една паяжина на тавана, зажува в отчаян опит да се освободи. Гавестън проследи погледа ми.

— В капан съм, Матилда. Капан, от който няма измъкване.

— Така е, милорд, дано Бог се смили над душата ви. Какво мога да сторя за вас?

Фаворитът продължи да стиска ръката ми като някое уплашено дете, а после шумно си пое дъх и започна да изрежда приятелите си от двора, които искаше да поздравя от негово име. На съпругата му, Маргарет де Клер, и на невръстната им дъщеричка трябваше да предам безкрайната му любов и горчивото му разкаяние за всичките му прегрешения пред тях.

— Кажи на моя прескъп брат, краля — прошепна той с треперещ глас, — че ще му остана верен дори в смъртта.

След тези думи фаворитът се разрида отново, но после избърса очи с опакото на ръката си и продължи със списъка си. Накрая ме помоли да му намеря някаква броеница. Аз му дадох своята и той несръчно я надяна на врата си.

— Ами Бомон? — попитах аз. — Тях не искате ли да ги поздравя?

Гавестън се усмихна и за миг лицето му възвърна някогашната си хубост, която ме беше пленила при запознанството ни преди около четири години.

— Разбира се. Предай им най-сърдечните ми благопожелания и им кажи да не се тревожат за скъпоценните си владения в Шотландия.

Аз веднага съзрях откритата се възможност и се вкопчих за нея като удавник за сламка.

— Кажете ми, милорд — подхванах аз, — какви планове крояхте с шотландците?

Гавестън само поклати глава.

— Кралицата също я пропуснахте — подсетих го аз.

— Истинска змия! — повтори той думите на Рослин, но отказа да ми даде каквото и да било обяснение.

— Ами вашите аквили? Замесен ли сте в смъртта им?

— Разбира се. Нали тъкмо аз ги оставих да хвърчат нависоко, за да паднат накрая като Луцифер и да не се въздигнат никога повече!

— Да, но имате ли пръст в убийствата им?

— И да, и не.

Гавестън отново отказа да ми даде обяснение — това били неща, които можел да сподели единствено с изповедника си. После фаворитът видимо се обезпокои и се примъкна още по-близо до мен, подрънквайки с веригите си.

— Ще останеш ли с мен, Матилда? Имам предвид до края. Не искам да умра сам. Моля те.

Понечих да откажа, да се опитам да изкопча още някакви сведения, но Гавестън стисна ръката ми още по-силно.

— Моля те! — настоя той. — Трябва да ми обещаеш, че ще се погрижиш за тялото ми и няма да позволиш да го подритват като трупа на някое пребито псе.

И така, аз му дадох думата си. Гавестън очевидно не можеше да се примири със смъртта и току заговаряше за Едуард, чудейки се дали към замъка Уорик не се е запътила кралска войска. Реших, че ще е твърде жестоко да подклаждам безумните му надежди, и се постарях да го върна в реалността. Гавестън ме изслуша със затворени очи, а после продължи да говори за някогашното си величие. Не след дълго

стражите потропаха по вратата и въведоха вътре някакъв свещеник. Представиха ни го като брат Александър, доминиканец от близкия манастир. Монахът беше як и набит мъж с жизнерадостно лице и непоклатим вид.

— Дойдох да изслушам изповедта ви, милорд — каза той.

Аз пуснах ръката на Гавестън и предложих стола си на свещеника. Той ми благодари, а след това помоли всички да се оттеглят. Междувременно забеляза, че се отнасям с подозрение към появата му, така че бръкна в кесията си и извади оттам едно пълномощно, издадено от игумена на манастира му и подпечатано от графа на Уорик, което му даваше правото да изповяда затворника. Аз разгледах документа, кимнах и му го върнах. Гавестън явно вече осъзнаваше, че краят е близо, така че просто коленичи на пода и склучи ръцете си за молитва. Отчаяното изражение на лицето му ме порази и аз побързах да изляза от стаята. Стражите затвориха вратата след мен, а после я заключиха и залостиха. Понечих да се върна в покоите си, но капитанът на стражата на Уорик ме задържа.

— Господарят нареди да изчакате тук.

И така, аз останах в двора. След около час брат Александър почука на вратата и войниците, които я охраняваха, го пуснаха да излезе. Щом се озова навън, свещеникът ме сграбчи за ръката и ме отведе настрана.

— Останете с него, мистрес — взря се той в мен. — Лорд Гавестън е извършил ужасни злини, а да не говорим какви страховити планове е кроял... — той замълча. — Разбира се, не мога да ви кажа какво точно е сторил, но има нещо, което ми се струва, че трябва да споделя с вас. Според него именно вие сте му попречили да извърши най-големия си грях.

Аз зяпнах от изненада, а после се върнах в стаята при Гавестън. Фаворитът вече беше осъзнал, че смъртта му е неизбежна, и се беше отдал на молитви. Не след дълго неколцина от уелските стрелци на Ланкастър — сурови воители с брадясали лица и спуснати качулки, от които лъхаше на пот и кожа — нахълтаха в дома на покойника, изправиха Гавестън на крака и грубо го извлякоха на двора, където чакаха великите лордове. Те се бяха увили в плащовете си, за да се предпазят от хладния сутрешен вятър, и бяха яхнали бойните си коне. Животните потропваха неспокойно по калдъръма, сякаш усещаха

каква кървава драма предстои да се разиграе. Самите графове — черни сенки на фона на просветляващото небе — приличаха на призрачно сборище, изпълнено от самия Ад. Ланкастър излезе пред другите и подаде изпитото си лице от дълбоката си качулка.

— Хайде, гасконецо! — извика той с изпълнен с омраза глас. — Часът ти удари!

Гавестън не му обърна внимание. Вместо това вдигна очи към небето и се взря в червеникавото сияние на зората. После попипа веригите си и се обърна към мен.

— Някога една вещица ми предрече — изхриптя той, — че ще умра призори.

— Хайде! — повтори Ланкастър.

И така, графовете препуснаха напред, а уелските стрелци ни наобиколиха от всички страни и ни подкараха извън замъка. Единствените свидетели на процесията ни бяха смълчаните дървета, които се издигаха покрай стръмната пътека към града. Щом слязохме от хълма обаче, конниците свърнаха по някаква странична уличка — явно великите лордове бяха решили да екзекутират Гавестън без много шум. Дървените табели на магазините и кръчмите по пътя ни проскърцваха от вятъра, а тропотът на конските копита отекваше във въздуха като барабанен тътен. Въпреки това прозорците на къщите останаха тъмни, а капациите им — плътно затворени. От време на време някоя и друга сянка се стрелкаше в мрака, но иначе никой не излезе навън, за да попита какво става. Щом ни видеха, кучетата надаваха печален вой, а гаргите отлитаха с крясъци от купчините боклук, в които се бяха ровили. Не срещнахме нито един просяк. Изобщо никой от гражданите на Уорик не посмя да се изправи на пътя на графовете, повели кралския фаворит на смърт.

Изведнъж миризмата на селитра и животинска тор намаля и ние се озовахме на един лъкатушен селски път. Аз вече бях подгизнала от пот и едва си поемах дъх, а Гавестън се препъваше и залиташе, но войниците не спираха да го бутат напред. Огледах се. Недалеч от нас се издигаше някакъв стръмен хълм, обрасъл с дървета. Един от стрелците прошепна името „Блакλου“. Явно това беше мястото, откъдето душата на Гавестън щеше да поеме към Бога. После процесията ни свърна от пътя, мина през някаква полуотворена порта и спря.

— Убийте го! — нареди Ланкастър на войниците си, посочвайки към близката горичка. — Веднага!

И така, трима от стрелците заблъскаха Гавестън към редицата дървета. Аз бях смъртно уморена и копнеех за почивка, но фаворитът обърна призрачно бледото си лице към мен и изхриптя:

— Матилда! Моля те!

Нямах друг избор, освен да последвам затворника и палачите му, които бързо напредваха към горичката сред шума от подрънкващите вериги на Гавестън. Фаворитът се обърна още веднъж, за да се увери, че го следвам. Сред дърветата цареше пълна тишина. Не се чуваше нито глас на птица, нито някакво шумолене откъм шубраците. Сякаш всички Божии твари предусащаха какво ще се случи и бяха притихнали в ням ужас. Погледнах назад. Графовете седяха мълчаливо на конете си и чакаха да видят пролятата кръв на кралския фаворит.

— Тук е добре — задъхано обяви един от стрелците и събори Гавестън на земята.

Затворникът застана на колене и започна да се моли.

— Вече можете да си вървите, мистрес — приближи се до мен един от стрелците.

— Познавам Ап Ител — прошепнах му аз.

— Ап Ител ли?! — възкликна мъжът и за миг сякаш забрави за какво е дошъл в гората. — Това се казва стрелец! — избъбри той на уелски.

Аз му отвърнах неуверено, вкарвайки в употреба няколкото думи, на които ме беше научил капитанът на кралските стрелци. После развързах кесията си и подадох на войника три сребърни монети.

— Убийте го бързо, моля ви.

Стрелецът пхна сребърните монети в джоба си и се върна при Гавестън. Аз се огледах наоколо, запаметявайки всеки детайл. Ясно си спомням призрачната гора и късчето просветляващо небе над черните дървета. Стрелците с нахлупените им качулки. Проскърцването на кожените им дрехи. Блясъкът на оръжията. Всепроникващата смрад на гниещи листа и онези мрачни конници в далечината, които чакаха да видят отсечената глава на кралския фаворит.

— Трябва да станете, милорд — прогърмя гласът на стрелеца.

— Щом трябва — Гавестън с мъка се изправи на крака и се потупа под брадичката. — Доколкото разбирам, сър, каните се да ми

отрежете главата. Жалко. Цялата тази красота да отиде на вятъра...

— Настина е жалко, милорд — съгласи се стрелецът, а после протегна ръка. — Позволете ми да ви стисна ръката, преди да напуснете този свят.

И така, Гавестън пое протегнатата му ръка. В този момент войникът го дръпна към себе си, сякаш за да го прегърне, и заби камата си дълбоко в сърцето му. Дори аз останах изненадана. За миг Гавестън остана прав, но след това се олюля и политна към земята. Войникът го улови във въздуха, извади камата си от гърдите му и внимателно го положи върху тревата. Аз тутакси коленичих до падналия по гръб фаворит. Очите му вече се бяха замъглили, а от устата и носа му шуртеше кръв. Той се обърна на една страна и се изкашля. Устните му промълвиха името на краля, пръстите му зашаваха. Стиснах ръката му. Гавестън впери очите си в моите, а после потръпна за последен път и застина.

— Мъртъв е — обяви стрелецът. — Хайде, мистрес, вървете си.

Един от другите стрелци вече беше развързал торбата, която носеше, и беше извадил оттам една двуостра брадва. Аз се обърнах и се взрях в жадните за мъст конници. Стрелците си зашепнаха нещо зад гръба ми, после издрънчаха вериги — вратът на Гавестън беше нагласен върху някакъв пън.

— Сега — промърмори дрезгаво един от войниците.

Чух проскърцването на кожени дрехи, а после и тъпия удар на брадвата. Поех си дълбоко дъх и се обърнах. Тялото на Гавестън лежеше на земята, разтърсвано от леки конвулсии, а недалеч от него се беше търкулнала и главата му. Очите и устните му бяха застинали полуотворени. Стрелецът вдигна главата от земята, опитвайки се да избегне кръвта, която се лееше от нея, излезе от горичката и я вдигна високо, за да я покаже на конниците. Те явно останаха доволни и един от тях — май че Ланкастър — му махна с ръка. И така, стрелецът се върна между дърветата и внимателно положи отсечената глава на Гавестън до плувналото му в кръв тяло.

— Хайде, мистрес — дръпна ме за ръката той. — Трябва да го оставите.

— Не мога — прошепнах аз.

Вече ми беше трудно да си поемам дъх, тялото ми се беше сковало от студ и страх, стомахът ми се свиваше. Стрелците си

размениха няколко думи на уелски, след което един от тях се приближи до мен и напъха между устните ми гърлото на малкия си винен мях. Войничето ме накара да отпия една глътка, а после се отдръпна.

— Не можете да останете тук, мистрес — прошепна ми то.

— Трябва — отвърнах му аз. — Обещах му.

Стрелците се посъветваха помежду си, след което вдигнаха рамене и ми пожелаха сбогом. После излязоха от горичката и бавно се отправиха към очакващите ги конници. Не след дълго графовете и хората им си тръгнаха. Докато те се отдалечаваха, аз се строполих на колене и трескаво започнах да трия потта, която беше избила по челото ми. Тялото ми се беше вцепенило от ужас, а главата ми категорично отказваше да се обърне към зловещата сцена, която ме очакваше. Слънцето вече се беше издигнало над хоризонта. И така, аз легнах на земята, свивайки се като малко дете в леглото си, и се опитах да овладее дишането си. Гората продължаваше да тъне в тишина. След малко дойдох на себе си, изправих се и се приближих до обезглавения труп на Гавестън. Лицето му вече сивееше, а кръвта, която се беше изляла от раните му, засъхваше. Преместих главата му внимателно, стараейки се да избягвам погледа на полуотворените му очи. Кожата му беше леденостудена. Наложих се да си припомня, че душата му отдавна е отлетяла при Бога. Точно така; това бяха просто едни тленни останки, за които трябваше да се погрижа по най-достойния възможен начин. Изведнъж ме обзе решителност. Да, дадох си кураж аз, бруталността на Ланкастър не можеше да ме пречупи.

И така, аз излязох на пътя и скоро се натъкнах на четирима яки обуцари, понесли стоката си към Уорик, които откликнаха на молбите ми за помощ срещу една сребърна монета. Мъжете спряха каруцата си, извадиха от нея една стълба и ме последваха в гората. Бог да ги благослови! Без да задават много въпроси, те положиха трупа и увитата му в един чувал глава върху стълбата и ги натовариха на каруцата си. После ме закараха до замъка, но стражите отказаха да ме пуснат вътре. Не след дълго Уорик излезе на портите, облечен в полуброня и стиснал в ръката си един бокал с вино. Графът дори не погледна към зловещия товар в каруцата.

— Не можете да останете тук, мистрес Матилда — заяви той. — И в никакъв случай не можете да внесете този труп в замъка. Въпросът е приключен.

След тези думи Уорик ми обърна гръб и се прибра в крепостта си. Аз се разкрещях след него, ругаейки го и призовавайки го да се смили над мъртвия в името на Бога и на възлюбената Му Майка, но напразно.

— Няма какво повече да сторим, мистрес — прошепна единият от обуцарите. — Най-добре да върнем тялото там, откъдето го взехме.

Въпреки протестите ми, те обърнаха каруцата. Тъкмо се канехме да поемем обратно по пътя, по който Гавестън беше стигнал до лобното си място, когато някой извика името ми. На ъгъла на уличката стоеше брат Александър, облечен в черно-бялото си расо. Зад него беше спряла някаква каруца, в която се бяха натоварили още неколцина доминиканци. Свещеникът тръгна към мен с усмивка на лицето.

— Мистрес Матилда, мистрес Матилда!

След като ми помогна да слеза от каруцата на обуцарите, той задържа ръцете ми в своите. После устните му зашепнаха заупокойна молитва.

— Мистрес Матилда, виждам, че сте докарали трупа на милорд Гавестън — посочи той към каруцата. — С това задълженията ви към него се изчерпват. Оттук поемаме ние.

Съгласих се. Какво друго можех да сторя? И така, брат Александър повика братята си и те преместиха останките на Гавестън в своята каруца. После свещеникът ме благослови и си тръгна. Аз останах на пътя и изпроводих каруцата с поглед.

Брат Александър удържа на думата си. Доминиканците, Бог да ги благослови, занесли тленните останки на Гавестън в обителта си в Оксфорд, измили ги и ги балсамирали, а после ги помазали, пришили главата към тялото с помощта на сребърен конец и поставили трупа в открит ковчег. Ако не ме лъже паметта, изминаха цели две години, преди кралят да се съгласи тялото на любимеца му да бъде погребано.

[1] Лъжлив и престорен (фр.). — Б.пр. ↑

[2] От Матейя свето Евангелие, Гл. 25:13. — Б.пр. ↑

ДЕСЕТА ГЛАВА

Той се държа като истински глупак!

Аз се върнах в замъка Уорик, но стражите отново не ме пуснаха да вляза. Слава Богу, един любезен шамбелан се съгласи да се качи в стаята ми над залата, да събере вещите ми и да ми ги донесе. Човекът явно ме беше съжалил, така че освен нещата ми ми свали и един вързоп с храна и един мях с вино. Благодарих му сърдечно и се отправих към града. Извадих златните и сребърните монети, които бях скрила в един таен джоб, пришит за колана ми, и си наех хубава стая в една голяма кръчма. После отидох на пазара и си купих малко нови дрехи, тъй като имах чувството, че старите ми одежди са безвъзвратно омърсени от събитията, на които бях станала свидетелка. След това се върнах в стаята си, измих се, намазах тялото си с благовония и се облякох в новата си премяна. Намотах старите си парцали на кълбо, отидох при просякинята, която стоеше на ъгъла, и ги пяхнах в ръцете ѝ. Останах в кръчмата три дни, отдавайки се на пълна почивка. Междувременно бях платила на съдържателя и го бях помолила да ме уведомява кой отсяда при него и накъде се е запътил. На четвъртия ден в кръчмата пристигнаха неколцина търговци на вълна, отправили се към Йорк, които бяха така любезни да ме приемат в компанията си.

Стигнахме до Йорк три дни по-късно и аз веднага се упътих към францисканската обител. Игуменът ме приветства сърдечно, но побърза да ме уведоми, че и кралят и кралицата са се преместили в много по-голямото абатство „Света Мария“. Мастър Бертран Дьо Монтегю също се бил отбил в манастира, но после бил заминал по някакви свои дела. Преди това писарят на кралицата отправил към игумена някакви много странни искания, но добрият францисканец все пак му угодил, надявайки се, че по този начин загадъчните убийства, извършени в обителта му, най-сетне ще получат своето разрешение. Бог да благослови добрите братя. Те ме приветстваха в манастира си

като своя сестра, предоставяйки ми най-удобната си стая и поднасяйки ми най-отбрани храни и напитки. На следващата сутрин Дьо Монтегю се върна.

Двамата се срещнахме в същата розова градина, където бяхме заварили Ланъркост и останалите аквили да се смеят, преди да им съобщим новината за клането в пущинака. Имах чувството, че оттогава е минала цяла вечност. В градината беше тихо, а наоколо се носеше пленителният аромат на лято. Промяната беше доста приятна на фона на мрачния замък Скарбъро, зловещата горичка на хълма Блуклоу, подгизналия от кръв труп на Гавестън и някога красивата му глава, която се беше търкулнала в шубраците като парче свинско върху тезгяха на някой месар. Споделих с Бертран всичките си страхове, които гнетяха душата ми и тормозеха сънищата ми. Любимият ми, приседнал на покритата с трева седалка до мен, ме изслуша, сякаш беше мой изповедник. След като приключих, той сподели, че кралят бил много разстроен заради смъртта на своя фаворит, но въпреки това се въздържал да тръгне срещу убийците му. Хората намирали това за много странно и слуховете се носели из въздуха като перушина из кокошарник.

— Един Бог знае как стоят нещата, Матилда — каза ми той, — но може би смъртта на Гавестън все пак е донесла някакво облекчение на краля.

После Дьо Монтегю премина към въпросите, които го бях помолила да проучи при завръщането си в Йорк. Онова, което ми каза, само затвърди подозренията ми. Любимият ми беше посетил манастирската библиотека и — за огромна изненада на игумена — беше облякъл едно „сламено чучело“, както го нарече, в човешки дрехи и го беше занесъл в усамотената камбанария, обитаваната от призраци. Описанието на последвалите събития накара Дьо Монтегю да избухне в смях. В този момент — в унисон с думите му — големите камбани забиха вечерня. Дьо Монтегю ги изчака да замлъкнат.

— Усещам, че ти вече знаеш истината, Матилда. Няма ли да ми я кажеш?

— Имай търпение, любими — погалих го по бузата аз. — Скоро ще ти кажа всичко. Нека първо изчакаме злините, извършени в мрака, да излязат на светло. Междувременно е по-добре да запазим мълчание. Така и ти, и кралицата ще бъдете в безопасност. Смъртта на Гавестън

не доведе до нищо съществено, освен че изясни позициите на фигурите върху шахматната дъска. Играта обаче още не е приключила. Сега ще настъпи затишие — промърморих аз, — а после небето пак ще притъмнее. Междувременно аз ще последвам съвета на господарката си: *video atque taceo* — ще си държа устата затворена, а очите си — отворени на четири.

Бертран продължи да ме разпитва още известно време и дори ме накара да повторя разказа си за страховитите събития, развили се на Блаклоу Хил. Любимият ми вероятно искаше да прогони злите духове от душата ми, като едновременно с това се опитваше да научи повече подробности за Гавестън и за избиването на братята му тамплиери в Дяволската дупка.

— Но не това е коренът на злото, нали, Матилда? — попита той.

— Прав си, не е — отговорих му аз. — В основата на всичко стои злостният заговор, замислен в Шотландия. Тримата Бомон, дано Бог се смиле над тях, правилно подозираха, че зад гърба им се готви някаква мерзост, но погрешно си мислеха, че тя засяга владенията им отвъд северната граница и че Едуард е постигнал някакво тайно споразумение с Брус, по силата на което кралят е щял признае претенциите на шотландския бунтовник. Това изобщо не е така. Престъплението, което е планирал Гавестън, е много по-коварно.

— И ти знаеш цялата истина?

— О, да — казах аз и се освободих от прегръдките на любимия си. — Исках да се върнеш обратно в Йорк и да изпълниш молбата ми и ето че ти го стори — аз се приближих към Дьо Монтегю и го целунах по бузата. — Не си мисли, че в замъка Уорик съм се чувствала като някоя безпомощна девица. Бог ми е свидетел, че графът и останалите велики лордове се държаха съвсем почиттелно с мен. Единственото, от което се интересуваха, беше да довършат Гавестън. След като го сториха, те останаха доволни — поне за момента. Знаеш, че кралят ни непрекъснато сменя настроенията си. Сега той ще заеме изчаквателна позиция и ще скърби тихо, но дълбоко в себе си никога няма да забрави случилото се с фаворита му. Накрая ще си спомни за мен и ще ме повика, за да ми поиска сметка. Аз ще му кажа онова, което иска да чуе. Времената са опасни, Бертран. Истината несъмнено трябва да излезе наяве, но аз трябва да се погрижа това да стане по най-деликатния възможен начин. Междувременно ти трябва да напуснеш

двора. Изпратила съм спешно съобщение до кралицата, в което я моля да се срещнем, но един Бог знае кога ще стане това.

В крайна сметка Изабела откликна на молбата ми почти веднага. Бертран и аз се бяхме целунали и се бяхме разделили. Добрите братя францисканци тъкмо се събираха в ухаещия на тамян олтар на църквата си, когато кралицата се вмъкна в манастира без предупреждение, придружавана единствено от неколцина пажове. Господарката ми беше облечена в тъмносини одежди, около издутия ѝ корем беше препасана сребърна верижка, а на врата ѝ висеше украсен със скъпоценни камъни кръст. Лицето ѝ беше почти скрито зад плътен газен воал, но дори той не можеше да потули сиянието, което се излъчваше от нея. Двете се срещнахме в приемната на игумена и веднага се разцелувахме. До кралицата беше седнал Дънивевд, а на мургавото му лице беше изписано безгранично задоволство. Доминиканецът беше разбрал какво се е случило с трупа на Гавестън и открито похвали милосърдието, което бях проявила към него. В отговор аз просто му хвърлих един хладен поглед. Изабела забеляза какво става между нас, но въпреки това продължи да бъбри весело, сякаш се връщах от най-обикновена разходка. Кралицата изостави преструвките едва когато тримата останахме насаме, обгърнати от омайния аромат на розовата градина и осветявани единствено от лъчите на залязващото слънце. Нейните *Fideles*^[1] — онези млади мъже, които така решително я бяха защитили в Тайнмаут — моментално завардиха входовете към розариума. Изабела седна на една от покритите с трева седалки, облегна се на дървената решетка, обвита от пълзящи рози, и поглади корема си.

— Гавестън е мъртъв — каза тя. — Трябва да помолим Бог да даде покой на душата му, но същевременно трябва да Му благодарим.

И ето че с тази кратка фраза Изабела призна цялата истина. Кралицата ме погледна с крайчеца на окото си, а след това леко потупа Дънивевд, който седеше смълчан до нея.

— Матилда, *ma chérie*, в бележката ти пишеше, че спешно искаш да се видиш с мен и с брат Стивън.

— Явно имаш да ни съобщиш много неща, дъще — усмихна ми се доминиканецът.

Изгледах студено този лицемерно набожен убиец.

— Така е — прошепнах аз, а после се обърнах към кралицата, която все още седеше облежната на дървената решетка, отметнала плътния воал от лицето си, за да може да ме вижда по-ясно.

Изабела никога не беше изглеждала по-прекрасна! *Regina Vivat! Regina Vincit! Regina Imperat!* — Да живее кралицата! Да бъде нейната воля и нейното царство! Господарката ми най-после беше получила своето.

— Е? — прошепна тя.

— Когато дойдохте в Англия, ваше величество — започнах аз, — вие бяхте едва на тринайсет години, но въпреки това бяхте напълно готова за висшите политически игри.

Изабела се засмя като някое момиченце, закривайки уста с обсипаните си със скъпоценности пръсти. Снежнобелите ѝ маншети се откरोиха на фона на златистата ѝ кожа.

— Съпругът ви питаеше дълбока любов към своя фаворит. Един Бог знае истината за техните взаимоотношения, но вие, ваше величество, така и не възразихте срещу дружбата им. Огънахте снага, за да не ви прекърши бурята, и зачакахте. Проблемите заваляха. Кралят беше подложен на невероятен тормоз, вие също. Въпреки това вие запазихте хладнокръвието си. Тази година, четвъртата от брака ви, забременяхте и възможността на света да се появи наследник на Едуард I и на Филип Френски стана реалност. Съпругът ви остана много доволен от вашата бременност. Чрез нея той успя да запуши устите на всички, които се подиграваха с мъжествеността му. Освен това тя го превърна в крал, заченал наследник в утробата на любимата си съпруга. Тоест династията щеше да продължи. Гавестън обаче ви възприемаше като заплаха. Да не говорим, че Едуард често го наричаше свой син, а вие бяхте на път да му отнемете тази титла.

Изабела помахаше с ръка пред лицето си и ме подкани да продължа.

— През пролетта на тази година Гавестън се превърна в истинска заплаха за Короната. Откакто е поел властта, Едуард не е имал и един миг покой и всичко това — заради фаворита му. После вие, господарке моя, забременяхте и любовта на съпруга ви към вас се задълбочи. При тези обстоятелства кралят може да е решил, че вече е крайно време да се освободи от присъствието на любимия си Гавестън. Фаворитът от своя страна може да е заплашил негово величество, като

му е напомнил за злостните слухове, според които Едуард не е истински син на стария крал.

— Глупости — намеси се Дънивед. — Тези истории не могат да навредят на краля. Освен това Гавестън не би посмял...

— Глупости, братко — присмехулно повтори Изабела. — Позволете ми да ви поправа. Точно в този момент слуховете за долния произход на краля могат много да навредят на негово величество. Гавестън пък беше способен на всичко, за да спаси кожата си и да запази позициите си в двора. Четирима души познаваха истинската му същност: кралят и ние тримата. Продължавай, Матилда.

— Благодарение на фаворита си, кралят се беше изолирал от всички и не можеше да очаква помощ отникъде. Само Бомон подкрепиха Гавестън, но те, разбира се, не го сториха безкористно и на тях не можеше да се разчита. Накрая фаворитът остана сам и се превърна в лесна плячка за графовете. През последните месеци от живота си той е бил толкова отчаян, че е преговарял дори с Александър от Лисабон и неговите нокталии. Гавестън им е обещал да им помогне в преследването на тамплиерите, в замяна на което те са щели да му осигурят защита. Разбира се, при първия намек за опасност в Тайнмаут нокталиите се изпариха. За добро или за зло, не стигнаха много далеч, но това е друга тема. Междувременно най-голямото зло вече беше сторено. Гавестън узнал, че от Шотландия пристига група тамплиери, които планират да се срещнат с неколцина свои събрата от Йорк в Дяволската дупка, и подшушнал това на Лисабонеца. И така, нокталиите устроили капан на тамплиерите от Шотландия и ги избили до крак. Онези, които трябваше да се срещнат с тях, едва се измъкнаха.

— А Гавестън е узнал за тази среща от Ланъркост, чийто брат е бил един от онези тамплиери, така ли? — попита Изабела.

— Точно така. Разбира се, когато Ланъркост е споделил това сведение с господаря си, той изобщо не е подозирал, че това ще бъде използвано срещу брат му. След като му съобщихме какво се е случило, Ланъркост сигурно е отишъл при Гавестън и го е обвинил за стореното. Фаворитът вероятно е изпаднал в ужас — в крайна сметка, предателството му е отчуждило от него един от най-верните му хора. Все едно, ако Ланъркост, в яда си, не се беше отдал на пиянство, всичко можеше да приключи дотам. Виното обаче е развързало езика

му и той е споделил с другаря си Лейгрейв, че Гавестън го е предал — аз се обърнах към Дънивед; доминиканецът си седеше най-спокойно, пъхнал ръце дълбоко в ръкавите на расото си. — Но освен на приятеля си Ланъркост се е доверил и на вас, нали така, братко Стивън? Разбира се, той ви е избрал случайно, но от друга страна, вие сте били възможно най-подходящият човек, на когото е можел да се изповяда. В крайна сметка, вие сте личен изповедник на краля, а освен това се славите като отзивчив човек и добър слушател. Къде се срещнахте с него, братко? Може би тук, в усамотената розова градина? Или пък в някое тъмно ъгълче на двора, където единствените свидетели на тайната ви среща са били каменните фигури на ангелите и демоните?

Дънивед извади ръце от ръкавите на расото си и започна да подръпва пискюлите на въжето, което беше завързано около кръста му. Дали не го беше използвал, за да удуши някоя от жертвите си, запитах се аз.

— Накарах Дьо Монтегю да поразпита за вас из францисканската обител и той ми съобщи някои много любопитни факти. Вие сте бивш войник, а брат ви е лорд Томас Дънивед от Западните графства. Освен това сте високообразован човек, посветил се на изучаването на камбаните. Вие сте автор на труда *De Sonitu Tonitorum* — „За камбанения звън“. Това обяснява и редовните ви посещения в манастирската камбанария. По време на тези визити вие сте се сприятелили с клетия брат Юсибиъс, а по-късно сте се превърнали и в негов убиец.

При тези думи Изабела се изпъна като струна. Кралицата беше извадила една коралова броеница от копринената кесия, която висеше на верижката на талията ѝ, и си играеше с кръстчето ѝ. Дънивед, дано Бог се смили над душата му, се взираше в мен, сякаш се наслаждаваше на всяка дума, която произнасях.

— И така — посочих към доминиканеца аз, — Ланъркост е дошъл при вас. Не мога да кажа дали ви се е изповядал, или просто ви се е доверил, но така или иначе, е споделил чувствата си. Сърцето му се е разкъсвало от гняв и мъка заради предателството на Гавестън и за да му отмъсти, той също го е предал. И така, Ланъркост ви е казал каква е била целта на посещението му в Шотландия.

— И каква е била тя? — намеси се Изабела.

— Заговор за убийство!

— Съпругът ми не е участвал в това.

— И аз не мисля, че е участвал, ваше величество. Единственото, което Едуард е поръчал на Ланъркост, е било да потърси от Брус помощ срещу графовете. Гавестън и аквилите му обаче са имали свой собствен план — да ви пленят, за да ви използват като разменна монета, или дори... да ви убият.

— Но нали Брус е принц? — промърмори Изабела. — Как би могъл да се съгласи на подобно нещо?

— Да, чувала съм този аргумент и преди, но помислете какво се случи с жените от семейството му и с тези от семействата на генералите му Стюарт, Мъри и Рандолф. Самият Брус може би се е възпротивил на този план, но военачалниците му — едва ли. Войната в Шотландия е в разгара си, милейди, така че какво са имали да губят те? И така, шотландците нападنا Тайнмаут, където се бяхте настанили, и планът им почти успя.

Господарката ми стисна устни и извърна поглед.

— Гавестън се е преструвал, че преговаря с Брус от името на Едуард — продължих аз, — но всъщност той и неговите аквили са заговорничили с шотландците да ви отстранят, а може би дори да ви убият.

— Но защо им е било да го правят? — насмешливо попита Дънивед.

— Много добре знаете, братко. Гавестън ревнуваше Едуард от нейно величество кралицата. Смяташе, че тя и бъдещото ѝ дете ще го изместят от сърцето на краля, и копнееше да си върне времето, когато двамата с Едуард бяха сами.

— И как е щял да го постигне? — попита ме Изабела.

— Доста лесно, ваше величество — отговорих ѝ аз. — Войските на Брус чакаха отвъд северната граница и всеки момент можеха да се впуснат в атака, както и направиха, нападайки замъка Тайнмаут. Но нека не избързваме. Кажете ми, милейди, Дънивед сподели ли с вас какво е научил от Ланъркост?

В отговор Изабела само ме изгледа студено. Доминиканецът нервно се размърда на мястото си.

— Вие, братко Стивън — продължих аз, — сте побеснели при мисълта, че някой се е опитал да навреди на кралицата, и сте решили да накажете виновниците. Ролята на съдия и палач много ви е

допаднала. Освен това сте били убеден, че каузата ви е справедлива — в крайна сметка, Гавестън е замислял ужасяващо престъпление.

— Съпругът ми не е участвал в това — повтори Изабела.

— Права сте, милейди. Гавестън просто е искал да се отърве от вас и от детето ви. И така, братко Стивън, вие сте решили да отмъстите на фаворита, но вместо да го атакувате директно, сте се насочили към аквилите му. Така сте могли да накажете и тях, като същевременно сте щели уплашите Гавестън и да отслабите охраната му. Първо сте убили Ланъркост. Той е трябвало да бъде премахнат бързо, тъй като всеки момент е можел да отиде при господаря си и да му разкаже какво ви е изповядал. Преди всичко обаче той е трябвало да плати за престъпленията си. Трябва да ви призная, братко Стивън, че сте проявили изключителна изобретателност, извършвайки кървавото си дело според легендата за смъртта на Симон Влъхва, в която се казва, че апостолите Петър и Павел са изхвърлили магьосника от върха на някаква висока кула. И така, църковната кула в манастира с нейните големи камбани, носещи имената на двамата светии, се оказала идеалното място за изпълнението на пъкления ви план. Междувременно вие сте се били сприятелили със звънаря и често сте се качвали в камбанарията, за да разучавате камбаните. Знам, че сте изследвали звъна им, понеже веднъж ви чух да казвате, че го намирате за фалшив. Помните ли? Седяхме в същата тази градина... Както и да е, в момента това не е важно. И така, вие сте решили, че камбанарията ще ви свърши чудесна работа. Там сте щели да останете с жертвата си насаме, а единственият, който е можел да ви обезпокои, е бил слабоумният брат Юсибиъс.

— И Ланъркост просто ме е последвал там, така ли? — присмя ми се Дънивед.

— А защо да не ви последва? Вие сте се били негов изповедник; един приятелски настроен доминикански свещеник, който само е искал да му помогне. Всъщност Ланъркост е имал такова доверие във вас, че дори е свалил портупея си, за да изкачи по онази стълба.

— Както знаете, по това време аз бях в църквата и отслужвах Великденската литургия.

— Да, братко, знам. Аз също бях там. Но вие сте убили Ланъркост много по-рано. Изчакали сте Юсибиъс да отиде да закуси и двамата с орлето сте се качили в камбанарията. Там никой не е можел

да ви види, нито да подслуша разговора ви. И така, вие сте ударили орлето по главата и сте разбили черепа му. След като тялото му е паднало от кулата, раната, която сте му нанесли вие, е щяла да се превърне просто в една от многото.

— Но как е могъл брат Стивън да извърши всичко това? — настоя Изабела. — Нали по това време отслужваше празничната литургия?

— Первазите на прозорците в камбанарията са доста широки, ваше величество, и освен това са леко наклонени навън. Онзи ден беше валяло дъжд, така че трябва да са били и доста хлъзгави. Брат Стивън е наместил тялото на Ланъркост върху един от тях. Това едва ли е представлявало кой знае каква трудност за него, пък и междуременно никой не е можел да го забележи отдолу. След това той си е тръгнал. По-късно, в края на празничната литургия, брат Юсибиъс е ударил камбаните и цялата камбанария се е разтресла. Само звуковата вълна е била достатъчна, за да събори трупа от перваза. Освен това едната от камбаните минава доста близо до прозореца. Рано или късно тя е щяла да закачи тялото на Ланъркост и да го избуца от хлъзгавия перваз. Не е било нужно вие да сте там, братко. И разбира се, вие не бяхте. По време на инцидента с Ланъркост, а после и на този с Лейгрейв, вие бяхте плътно до нас.

Хвърлих един поглед към слушателите си. Господарката ми беше свела глава, а Дънивед се беше извърнал леко встрани. Лицето му изглеждаше крайно съсредоточено. После доминиканецът зае предишната си поза, склочи ръце и се обърна към мен.

— Но Лейгрейв трябва да е бил доста подозрителен след смъртта на близкия си приятел Ланъркост... — заяви той.

— Защо да е подозрителен, братко? Лейгрейв ви е вярвал безрезервно. Пък и защо да се съмнява във вас — в неговите очи вие сте били просто един доминикански свещеник, готов да помогне на всеки нуждаещ се. Освен това сигурно е знаел за огромната утеха, която сте донесли на другаря му Ланъркост. Разбира се, не знам как точно сте го хванали в капана си, но мога да предположа. Вероятно сте го убедили, че трябва да си поговорите някъде на насаме, и сте му предложили да се качите в камбанарията. Там, уверили сте го вие, сте щели да бъдете далеч от очите и ушите на разни любопитни люде, а освен това сте щели да се огледате наоколо, за да потърсите някаква

следа, водеща към убиеца на Ланъркост — за миг аз замълчах и се вгледах в суровото лице на доминиканеца; той обаче не трепна. — Все едно — продължих аз, — някак сте успели да подмамите Лейгрейв в камбанарията. Там сте го ударили по главата и сте го убили. После сте нагласили тялото му на перваза. Явно сте искали да създадете впечатлението, че орлето се е самоубило, така че сте смъкнали ботушите от краката му и сте ги притиснали към каменния перваз, оставяйки два кални отпечатъка. Но във връзка с това допуснахте грешка. След като сте оставили фалшивите следи, вие сте върнали ботушите на мястото им и сте оставили трупа да лежи на перваза. При следващото разклащане на камбаните той е щял да се изхлузи оттам и да падне в двора на църквата като камък. Така го описа и огнярчето — Лейгрейв не бил издал никакъв звук при падането си от камбанарията. Просто бил полетял надолу като ранена птица — аз се обърнах и посочих към гибелна кула, извисяваща се на фона на вечерното небе. — По моя молба, Дьо Монтегю взел едно сламено чучело, а после — за огромна изненада на игумена и добрите братя — го облякъл и се качил в кулата заедно с него. Наместил го на перваза и зачакал — усмихнах се. — Когато камбаните забили, чучелото паднало. Така и очаквах да стане. Всъщност, това е единственото логично обяснение. А и както казах, кой би се усъмнил в един безобиден свещеник? Но, разбира се, вие невинаги сте били такъв, нали, братко?

Дънивед се ухили, сякаш изведнъж си беше спомнил нещо смешно.

— Вие сам ми казахте, че някога сте били войник. Това означава, че бойните ви умения изобщо не отстъпват на тези на жертвите ви.

— Казахте, че с Лейгрейв съм допуснал някаква грешка — прекъсна ме доминиканецът. — Какво имахте предвид?

— А, да. Калните отпечатъци от ботушите на орлето, оставени по перваза на прозореца. Не ви бях казвала нищо за тях, но въпреки това, когато тримата с вас и Дьо Монтегю обсъждахме убийството, вие ги споменахте.

— Аз... Аз мисля, че ми бяхте казали...

— Матилда! — сгълча ме Изабела. — Продължавай нататък!

— Ето че стигнахме и до Дъкет Тауър в Тайнмаут — заявих аз. — Така и не разбрах, братко, защо вие трябваше да идвате там с нас. Вероятно сте успели да убедите Едуард, че кралицата се нуждае от вас.

По онова време негово величество беше толкова объркан, че сигурно е бил готов да повярва на всичко, което му кажете... Не отричам, че сте били загрижен за кралицата, но основният ви мотив е бил да довършите кървавото си дело. Но нека караме поред. Щом пристигнахме в Тайнмаут, аквилите веднага са влезли във връзка със спотайващите се в пущинака войски на Брус. Именно те са изпращали онези светлинни сигнали от тъмните стени на замъка. Те са отворили и страничната врата. Мидълтън и Рослин изглеждаха доста засрамени, когато ги заварихме на онзи боен кораб, и е имало защо. Междувременно, братко, вие вече бяхте направили своя ход срещу тях. Естествено, най-доволен щяхте да останете, ако бяхте успели да ги ликвидирате всичките наведнъж, но в онзи момент това не е било възможно. И така, в онази мразовита утрин вие сте нападнали само Кенингтън. По това време Рослин и Мидълтън вече са се били оттеглили по стаите си, треперейки от студ, а вероятно и от страх. Вие сте ги изчакали да заспят и сте нанесли своя удар — свих рамене. — Кой знае, може и да сте им помогнали, сипвайки нещо упойващо в храната или в питиетата им...

— Уверявам ви...

Дънивед беше бесен, но аз си давах сметка, че това не се дължи толкова на обвиненията, отправени към него, колкото на факта, че обвинителят му е жена. Доминиканецът беше от онзи тип мъже, които смятат, че жените са по-слаби във всяко едно отношение.

— Уверявам ви — повтори той, — че вашите прахове и отвари са ми напълно чужди.

— Замълчете, братко! — вдигна ръка Изабела.

— За това също си има обяснение — продължих аз. — Вие, братко, сте били редовен посетител на манастирската библиотека. Когато ви срещнах там, ми казахте, че търсите труда на Анселм, *Cur Deus Homo* — „Защо Бог стана човек“, но това беше лъжа. В действителност сте търсели копие на *Causae et Curae*^[2] на Хилдегард от Бинген^[3] — направих пауза — В регистрите на библиотеката е записано, че сте чели този ръкопис точно преди да тръгнем за Тайнмаут. Той ви е осигурил всички познания, които са ви трябвали, за да се справите с Кенингтън и Мидълтън. Оттам сте научили и как да отровите кладенците в замъка Скарбъро. После сте отишли при някой аптекар или билкар в Йорк и просто сте му поръчали необходимите ви

средства. И така, онази сутрин вие сте се промъкнали в Дъкет Тауър, пристъпвайки тихо като котка. Изкачили сте се по стълбите, а по пътя си сте залостили всички врати отвън. Разбира се, аквилите са можели да излязат от стаите си, но това е щяло да им отнеме време и освен това шумът, който са щели да вдигнат, е щял да ви предупреди. Качили сте се на върха на онази брулена от ветровете кула...

— Където Кенингтън и стражите му са ме посрещнали с отворени обятия, така ли? — подигравателно попита Дънивед.

— Разбира се! Защо да се плашат от един благ доминиканец, който им е обяснил, че не може да заспи, и им е предложил да сподели с тях меха си с вино? В Скарбъро правехте абсолютно същото нещо — обикаляхте сред защитниците и ги подканяхте да си пийнат от „чудотворния ви мях“. Сигурна съм, че стражите на Дъкет Тауър са ви посрещнали повече от радушно. И така, вие сте залостили вратата и сте предложили на уморените войници по глътка кларет. Уверили сте ги, че той ще сгрее телата им и ще донесе успокоение на душите им. Те, разбира се, са приели и не след дълго са заспали непробудно. На един здрав и силен мъж като вас, братко, едва ли му е било нужно много време, за да изхвърли телата им в морето. Вероятно сте се справили със задачата за няколко мига.

— Ами ако някой ме беше разкрил?

— Как, братко? Всички врати, включително тази на върха на кулата, са били залостени. Ако някой ви е видел да се качвате по стълбите, вие веднага сте щели да промените плана си. Ако пък някой ви е сварел на площадката или докато сте слизали надолу, веднага сте можели да се престорите на ни лук ял, ни лук мирисал и да кажете, че вие също сте се качили току-що и че сте заварили поста вече изоставен. Естествено — добавих аз, — имало е и известен риск, но той е съществувал само докато сте изхвърляли телата от кулата. Помислете, братко Стивън! През цялото време, като изключим краткия миг на убийството, вас не ви е грозяла никаква опасност!

В този момент един от пажовете на Изабела извиси глас, обяснявайки на някакъв монах, че не може да влезе в градината, и аз замълчах.

— Смъртта на Кенингтън — продължих след малко — прекърши духа на аквилите. Те потърсиха защита от господаря си, но в този момент Гавестън също беше притиснат в ъгъла. Следващата ви жертва

беше Мидълтън. Той беше много набожен младеж и чувството му за вина сигурно не му е давало мира. Рослин и Гавестън не са можели да му предложат утехата, от която се е нуждаел. И така, изтерзан от преследващите го кошмари, той започнал да посещава параклиса на Девата в замъка Скарбъро всяка сутрин. Вие, разбира се, сте забелязали колко разстроено е орлето и още веднъж сте влезли в ролята на състрадателния свещеник, готов да изслуша всекиго. Една сутрин сте го причакали в църквата= Седнали сте на молитвения стол — между другото, после така и не сте го наместили в обичайната му позиция — и сте убедили Мидълтън да ви се изповяда. И така, той се е разкажал пред вас, но въпреки това вие не сте се отказали от плана си да го убиете. Въжето е било готово, а под плаща си сте носели и малкия си мях, пълен с кларет, в който сте били сипали приспивателно.

— Не забравяйте, че вратата беше заключена отвътре — вметна подигравателно Дънивед.

— Имайте търпение, братко — сопнах му се аз. — Ще стигнем и дотам. И така, вие сте заключили вратата. После сте предложили на разстроения Мидълтън утехата си, както и няколко глътки вино от „чудотворния ви мях“. Орлето с радост е приело — в крайна сметка, след Тайнмаут сънят му едва ли е бил много спокоен. Алкохолът и приспивателното, което сте сипали в него, бързо са успали жертвата ви и вие вече сте можели да пристъпите към убийството ѝ. Нанизали сте примката на врата ѝ, изкачили сте се по дървената стълба, прехвърлили сте другия край на въжето през таванската греда и сте изтеглили отпуснатото тяло на Мидълтън над земята. Дори да е дойдел на себе си, той не е разполагал с никакви средства за защита. Ако е носел портупей, вие сте му го взели и сте го скрили под плаща си. При това положение, дори да се е събудел, той не е имал с какво да пререже въжето около врата си, а при всеки опит за съпротива примката е щяла да се затегне още повече. Ето че стигнахме и до заключената врата.

Дънивед само примигна, а после отклони поглед.

— Нека ви кажа как сте създали тази заблуда. Взели сте ключа от вратата на ризницата и сте го оставили на пода, надявайки се хората да го помислят за ключа от църквата. Изчакали сте Мидълтън да издъхне, а после сте оставили в дрехите му обичайното си послание към аквилите. След това сте излезли от църквата и сте заключили вратата отвън. Ключът от църквата е останал у вас.

— Ами ако някой ме беше заварил в църквата?

— Голяма работа! Щяхте да го излъжете, че сте дошли малко преди него и че сте заварили Мидълтън обесен. Заключената врата пък щяхте да обясните със страха си от евентуалното завръщане на убиеца.

— Значи онези ключове са били разменени, така ли? — попита Изабела.

— Разбира се. Вие, братко Стивън, казахте заупокойните молитви за първите две жертви, но тялото на Мидълтън оставихте на грижите на Дьо Монтегю. Докато той изпълняваше ритуала, забелязах, че вие отделяте прекалено голямо внимание на вратата на църквата, като и на тази на ризницата. Спомням си сцената много добре. Тъкмо в онзи момент вие сте вдигнали ключа от ризницата от пода и да сте го заменили с този от вратата на църквата. Двата ключа много си приличаха. Освен това наоколо беше настанал такъв хаос, че едва ли е имало нужда да се тревожите, че някой ще ви види как връщате ключа от ризницата в ключалката му.

— Да, но някой е можел да ме види, докато излизам от църквата.

— Поели сте и този риск. Открехнали сте входната врата и сте надзърнали навън. Ослушали сте се. Никой не се е приближавал към параклиса — в противен случай сте щели да чуете стъпките му по покритата с чакъл пътека. Сутрешната мъгла също е била на ваша страна — спокойно сте можели да се измъкнете от църквата под прикритието ѝ и да заключите вратата отвън.

— Ами ако някой беше забелязал, че ключът от вратата на ризницата липсва?

— За Бога, братко! Кой би забелязал такава подробност, при положение че всички бяха вперили очи в трупа на клетия Мидълтън? Кой изобщо би си спомнил, че вратата на ризницата има ключ? — вдигнах рамене. — Пък и вие доста бързо сте го върнали на мястото му.

— Ами Рослин? — попита Изабела.

Възможно ли беше кралицата също да има пръст в убийствата на аквилите, запитах се аз. После обаче реших, че този въпрос може да почака.

— По онова време — продължих аз — Рослин вече беше напълно сломен. Гавестън му беше обърнал гръб.

— Защо? — прекъсна ме Изабела.

— Защото, милейди, фаворитът трябваше да се погрижи за себе си. Единственото, което можеше да стори за орлето си, беше да му осигури охрана. Брат Стивън обаче намери начин да се справи и с това. Нали така, братко? Рослин прекарваше повечето време в стаята си, а когато я напускаше, старателно избягваше високите места. И така, на вас ви е хрумнало да вдигнете фалшива тревога. Освен за това вие сте отговорен и за всички останали беди, които сполетяха онзи замък. Вие сте замърсили кладенците и пак вие сте подпалили хранителните запаси. Задачата ви не е представлявала никакво предизвикателство — нищо не ви е струвало да наръсите малко отрова из дупките на плъховете, а да не говорим колко лесно е пламнало онова сухо подземие...

— Ами Рослин? — остана невъзмутим Дънived.

— А, да. Рослин. След като в замъка беше вдигната тревога, всички се струпаха на стените. Вие обаче сте се отправили към Куийнс Тауър и сте извикали стрелеца на Ап Ител навън.

— Както знаете, мистрес, аз не съм уелсец.

— Кой ви каза, че стрелецът е бил повикан от уелсец?

— Чух...

— Вероятно е така, братко. Имайте предвид обаче, че макар да съм францужойка, аз също мога да имитирам уелския акцент на Ап Ител. Даже често съм го правила — ей така, на шега. Нейно величество неведнъж е ставала свидетелка на тези наши закачки — аз посочих към доминиканеца. — Онази нощ вие сте направили същото. Вие сте добър имитатор, братко. Уменията, които демонстрирахте онзи път в розовата градина, имитирайки изкуството на трубадурите, бяха наистина впечатляващи. Всъщност вие сте истински актьор. Непрекъснато слагате и сваляте разни маски в зависимост от обстоятелствата. Точно вие сте накарали пазача на Рослин да изостави поста си. Едва ли ви е било трудно — все пак всички в замъка очаквахме появата я на графовете, я на краля. Веднага щом той е излязъл от кулата, вие сте изтичали по стъпалата и сте застанали пред стаята на Рослин. В джоба си сте носили ключ. Той може да е бил от стаята на Мидълтън, а може да сте го били взели и от всяка друга врата в замъка — те всички си приличаха. Възнамерявали сте да действате като в параклиса на Девата. Почукали сте на вратата. Рослин отново е бил пиян. Надзърнал е през прозорчето и е видял добродушното лице

на доминиканския свещеник. Какво му казахте? Излъгахте го, че кралят пристига ли? — на устните на Дънивед се появи лека усмивка. — Все едно, Рослин ви е вярвал и ви е отворил вратата. Вие сте се държали много приятелски с него, а после сте го подканили да излезе на стените. Взели сте портупея и плаща му, преструвайки се, че ще му помогнете да си ги сложи. И така, Рослин се е обърнал с гръб към вас, за да му облечете наметката. В този момент вие сте пуснали дрехата на земята, измъкнали сте камата от портупея му и сте я забили в сърцето му. След това сте завлекли тялото му до отворения прозорец и сте го изхвърлили в нощта. Всичко това едва ли ви е отнело повече от няколко мига. После сте оставили неистинския ключ на масата, взели сте този от стаята и сте заключили вратата отвън. Накрая се появихте в двора и се постаряхте да ви забележа.

— На следващата утрин отново оставихте Дьо Монтегю да се погрижи за трупа, а вие се качихте с мен в стаята на Рослин. Заехте се да събирате вещите му в онова плетено кошче, но истинската ви цел е била да размените фалшивия ключ с истинския. След като сте го направили, вие сте си отдъхнали — с това отмъщението ви е приключило. Петимата аквили бяха мъртви, всичките политнали от върховете на славата към страховитата паст на смъртта. После графовете атакуваха замъка отвън, а вие — отвътре. Хората започнаха да чуват разни странни шумове и крясъци, уж издавани от свръхестествени създания, които не ви е било трудно да наподобите — като доминиканец често сте си имали работа с вещици и магьосници. След това замърсихте кладенците, а накрая подпалихте и хранителните ни запаси. Въпреки това никой не ви заподозря. Та кой би се усъмнил в личния изповедник на краля?

— Ами вие например — подигра ми се Дънивед. — А сигурно и аквилите...

— Едва ли — троснах му се аз. — По онова време аквилите вече съвсем се бяха предали. След измяната, в която са участвали, за тях не е имало връщане назад. Пък и кого са можели да помолят за помощ? Почти всички им бяха обърнали гръб, а господарят им си имаше свои грижи. Накрая Рослин се принуди да поиска подкрепа от мен. Изобщо орлетата се бяха превърнали в овце без пастир и се лутаха наоколо самотни и най-вече — уязвими за вечно дебнещия вълк, навлякъл кожата на благ доминикански свещеник!

— Ами залавянето на Гавестън? — попита Изабела. — Как се стигна до това?

— Един Бог знае, ваше величество. Нямам много доказателства по този въпрос. Така или иначе, не смятам, че Пембрук е нарушил клетвата си. Уорик и останалите графове и без това дебнеха сгоден случай да заловят Гавестън. Може би вие, братко, сте им помогнали? Когато се върнахте в лагера на графовете, за да съобщите на Пембрук, че Гавестън е съгласен с условията му, вие сте имали възможност да осведомите Уорик накъде сме се запътили и откъде ще минем. Разбира се, направили сте го анонимно. Може би сте оставяли подобни съобщения и из кръчмите по пътя към Дедингтън. С останалото се е заел Уорик. Той е подмамил Пембрук в Бамптън, принуждавайки го да изостави Гавестън. Вие, разбира се, сте си давали сметка, че това ще е краят на фаворита. Всъщност това е била целта ви от самото начало. Вероятно тъкмо вие сте препоръчали на краля да ни изпрати в Скарбъро, макар да сте знаели, че там изобщо няма да бъдем в безопасност — аз хвърлих един бърз поглед към кралицата. — Един Бог знае обаче как сте го убедили да се отдели от любимия си Гавестън.

Изабела не трепна. Кога ли господарката ми щеше да разкрие собствената си роля във всичко това, запитах се аз. В този момент Дънивед се изправи драматично, забивайки пети в калдъръма, и приглади расото си.

— Аз съм свещеник — заяви той, а после се прокашля и продължи. — Ще настоявам да ми бъде предоставена привилегията на духовенството. Това означава, че не мога да бъда съден от кралския съд.

— Въпреки това негово величество ще разбере.

Дънивед ме изгледа снизходително.

— Какво ще разбере? — доминиканецът седна отново и склочи ръце. — Не ви ли казах, мистрес? — усмихна ми се той. — Аз изслушах изповедта на лорд Гавестън.

— И какво от това? Църковният канон ви забранява да издавате тайните, които ви е доверил по време на изповед.

— През нощта, преди да го заловят, аз се срещнах с Гавестън. Изповядах го и след като му дадох опрощение за греховете му, фаворитът ми призна, че той е убил аквилите си. Направил го е точно

по начина, който описахте вие — Дънивед прехапа крайчеца на устата си.

— Шах и отново шах — прошепнах аз. — Блокирате всяка фигура, която преместя, братко. О, да, познавам ви добре. Знам какъв ще бъде следващият ви ход. Ще настоявате да се изправите пред църковния съд, който ще бъде много по-снизходителен към вас. После ще се възползвате от доказателствата, с които ви снабдих току-що, и ще хвърлите вината върху Гавестън. Това ще създаде достатъчно объркване, за да може процесът да бъде анулиран. Разбира се, кралят също ще иска да опази личния си изповедник от публично унижение.

— А вие, мистрес — посочи Дънивед към мен, — ще станете за посмешище. Какво според вас ще си помислят хората за някаква си слугиня, позволила си да повдигне фалшиво обвинение срещу изповедника на краля?

— Внимавайте, братко — дрезгаво прошепна Изабела.

— Казвам само това, което ще си помислят хората, ваше величество — промърмори Дънивед. — Гавестън се интересуваше единствено от себе си. Смятам, че всички тук сме съгласни с това. За да удовлетвори личните си интереси, той уби собствените си стражи. Фаворитът беше зъл човек, ваше величество, и си получи заслуженото. Нека ви припомня, че именно той изложи на риск живота ви и този на нероденото ви дете, опитвайки се да ви предаде на шотландците.

— А как ще обясните убийството на брат Юсибиъс? — запитах аз. — Като се замисля, вие почти не сте ме питали за него. Когато споменах за смъртта му в Тайнмаут, веднага сменихте темата и заговорихте за Кенингтън. Защо, братко? Да не би да се чувствахте виновен? Или пък се опасявахте, че ако отделим повече внимание на случая, ще лъсне някоя ваша грешка? В крайна сметка, аз едва не ви хванах на местопрестъплението в онази костница. Подценихте ме, братко, мислехте, че не представлявам никаква заплаха за вас. Смятахте ме за глупава слугиня, която лесно може да бъде сплашена, както се опитахте да направите първия път, когато се качих в камбанарията. Тъкмо вие сте ударили камбаните тогава.

— Как можахте, братко?! — просъска Изабела. — Та Матилда е моята най-близка довереница!

— Клетият брат Юсибиъс! — продължих аз. — Звънрят обаче далеч не беше толкова глупав, колкото сте си мислели вие. Всъщност

тъкмо той ви е дал идеята за онова подигравателно стихче за аквилите. Спомням си как ми разказа за безнадеждно влюбения послушник брат Тиоболд, който се бил опитал да полети от камбанарията като орел... Както и да е. Вие сте се били сприятелили с него, но въпреки това той е започнал да изпитва подозрения към вас. Може би ви е поискал повече сребро? Все едно, брат Юсибиъс явно е гледал на себе си като на глупав прилеп и един ден е попитал игумена дали един прилеп може да бъде по-умен от едно куче. Кучето сте били вие. Това е било игра на думи с името на вашия орден — *Domini Canes*, или Божиите хрътки. Освен това звънарят често е говорел за *lux et tenebrae* — светлина и тъмнина. Това пък е било намек за двуличието ви, както и за черно-бялото ви расо. Юсибиъс си е мислел, че е в безопасност. Наслаждавал се е на играта. Дори беше издълбал една рисунка в стената на стаичката си в кулата. На нея беше изобразил един прилеп и още някакво животно, което приличаше на космато куче или пък на леопард. Всъщност е било вълк в овча кожа. Това отново сте били вие, тъй като брат Юсибиъс беше сигурен, че ви е зърнал да излизате през галилейската порта на църквата в деня, в който беше убит Лейгрейв. От този момент нататък звънарят се е превърнал в заплаха за вас. Докато вие произнасяхте заупокойна молитва над трупа на убитото орле, брат Юсибиъс се приближи към мен и ми прошепна, че знаел много повече, отколкото казвал. В действителност това е било скрито предупреждение към вас. Вие сте дочули разговора ни и сте решили, че вече е крайно време да запушите бързивата уста на звънаря. И така, последвали сте го в костницата и сте разбили черепа му с някаква кост. После сте си прибрали всички поклоннически медали и монети, които сте му давали. Освен това сте взели копчето с герба на Бомон и сте го подхвърлили близо до входа на костницата, за да ме заблудите — вдигнах рамене. — Тримата Бомон обаче не бяха никаква заплаха. Те мислеха само как да запазят мястото си в двора и безценните си владения в Шотландия. Все едно, онзи ден в костницата аз почти ви разкрих, братко. Нищо чудно, че после поискахте да се присъедините към мен и Дьо Монтегю. Искали сте да разберете докъде е стигнало разследването ми и дали не съм се приближила до вас. Много хитър ход! По този начин вие, преследваният, сте можели по всяко време да научите какво кроят преследвачите ви — въздъгнах. — Е, братко, как ще обясните убийството на Юсибиъс?

— Нямайте доказателства.

— Така е — съгласих се аз. — Нямам доказателства, че сте убили и Поклонника от Пустошта, но въпреки това вие сте го сторили. Той дойде тук, дегизиран като францискански монах. Искаше да ми довери някаква тайна. Вие сте ме видели да говоря с него и сте се уплашили, че още някой от добрите братя — освен брат Юсибиъс — може да е видял или да е чул нещо, което не е трябвало. По-късно двамата с Дьо Монтегю излязохме от манастира и отидохме в кръчмата „Огненото гърне“ на улица Пигстай. Повярвайте ми, братко, убийството, което сте извършили онази вечер, е било най-жестокото от всичките ви престъпления. За убийствата на аквилите и на брат Юсибиъс поне сте имали някакви причини — орлетата са били замесени в ужасен заговор, а звънарят е знаел твърде много. Поклонника обаче сте го убили просто за всеки случай. Разбира се, не сте посмели да стреляте по мен или пък по Дьо Монтегю, страхувайки се от гнева на нейно величество, но Поклонника е бил съвсем друга работа. И така, вие сте взели един лък и колчан със стрели и сте зачакали да се зададем откъм улица Пигстай. После сте простреляли Поклонника и сте изчезнали в нощта. В онзи момент вие сте убили човек, без да имате никаква причина за това. Просто сте решили да се презастраховате...

Дънивед поклати глава и понечи да си върви. Изабела му изсъска нещо на някакъв диалект, който не можах да разбера, но съм сигурна, че му каза да си тръгва. Доминиканецът вече не изглеждаше толкова арогантен. Той стана и се поклони на кралицата.

— Извинете ме, ваше величество.

— Вървете, братко.

— Преди това бих желал да разменя няколко думи с мистрес Матилда.

— Ако и тя го желае — моля. Но имайте предвид, че искам да се върне при мен здрава и читава — заяви Изабела и ми махна с ръка.

И така, аз последвах доминиканеца малко по-нататък в розовата градина. После чух как кралицата вика пажовете си. Дънивед продължи да върви, насочвайки се към малката врата, която водеше към галилейската порта на манастирската църква. Навън вече се смрачаваше и из въздуха се стрелкаха множество прилепи. Беше настанал часът, в който демоните изпълзят от Ада, а каменните фигури на чудовищата оживяват и тръгват из света на човеците. Час,

напълно подходящ за сблъсък с един коварен убиец с благо лице, но със зло сърце. Щом стигна до вратичката, Дънивед рязко спря, обърна се и се взря в мен.

— Всичко, което направих — просъска той, — беше за доброто на краля и на Короната.

— Добре, братко, но не можахте ли да намерите законен начин да го сторите? Аквилите може и да са заслужавали смъртта си, но какво ще кажете за безпомощния брат Юсибиъс, за клетия Поклонник, за двамата стражи на Кенингтън? Но по-важното, братко — пристъпих към него аз, — е, че вие сте се наслаждавали, извършвайки всички тези убийства. Съмнявам се, че ви е било за първи път, не вярвам да ви е и за последен.

— Кралят никога няма да ви повярва — изръмжа Дънивед. — Нито пък който и да е съд, бил той кралски или папски — той потръпна, сякаш за да се отърси от всяко съмнение или вина. — Аз изпълних Божията воля.

— Не се съмнявам, че вярвате в това, братко, но тази вяра ви прави още по-опасен. Можете да си тръгнете — продължих аз. — Кралят никога няма да научи какво сте сторили, но Бог знае. Вие, братко, сте се наслаждавали на властта си над живота и смъртта. Черпели сте сили от делата си. Ставали сте все по-могъщ — или поне така сте си мислили — но духовете на онези, които сте убили, никога няма да ви изоставят и един ден ще ви поискат сметка.

— Матилда — ухили ми се Дънивед, — трябвало е да се отдадете на религията.

— Като вас ли, братко?

Доминиканецът вдигна рамене, а после ме благослови подигравателно и си тръгна. Аз се върнах при кралицата. Тя отпрати пажовете си и ми направи знак да седна до нея.

— Е, Матилда? Имаш ли някакви въпроси? Сигурна съм, че имаш. Чудиш се дали съм знаела за всичко това. Слушай тогава. Дънивед ми довери какво е научил от Ланъркост. После ми каза, че Бог ще накаже аквилите. Не че това ме интересуваше... — Изабела се заигра с един от пръстените си. — Имах своите подозрения, но не можех да ги споделя с никого, дори с теб. Питях се дали Гавестън планира да ме убие и най-вече — от красивите ѝ очи бликнаха сълзи, — дали съпругът ми е замесен в това. И така, аз реших да се боря и да

се опитам да отвърна сърцето на краля от фаворита му и от неговите аквили.

— Те се бяха досетили — прекъснах я аз. — И Рослин, и Гавестън ми казаха, че сте били истинска змия. По време на последната си изповед Гавестън признал, че аз съм го спасила от най-големия му грях. Явно е имал предвид вашето убийство и това на нероденото ви дете. Рослин и останалите също бяха започнали да съжаляват за предателството, което бяха извършили, но вече беше твърде късно. Междувременно сигурно са се чудели кой е тайният им враг. Вие? Гавестън? Кралят?

— Страховете не ми даваха мира — промълви Изабела, — но накрая всичко се обърна в моя полза. Едуард трябваше да реши дали да спаси себе си, мен и детето ни, или Гавестън. И така, той направи своя избор.

— Трябваше да ми се доверите, ваше величество.

— Но какво можех да ти кажа? — прошепна кралицата. — Че Дънивед е убиец? Аз самата започнах да го подозирам едва след Скарбъро. Преди това си мислех, че самият Гавестън избива своите. Отначало не можех да повярвам, че е способен на такова злодеяние, но след събитията в Тайнмаут се убедих. Щом Дънивед се върна от Уорик, аз веднага го попитах дали има пръст в смъртта на аквилите, но той отрече и обвини фаворита. Брат Стивън никога няма да си признае престъпленията — не и пред мен, нито пък пред краля. Теб пък те възприема като обикновена слугиня, от която не смята, че трябва да се страхува. Все едно. След Тайнмаут единствената ми грижа беше да опазя бъдещото си дете. Аквилите не ме интересуваха. И така, аз притиснах Едуард — тя извърна насълзените си очи — и той не отрече, че Гавестън може да е планирал убийството ми.

— И вие заплашихте краля?

— Да, Матилда, заплаших го. Припомних му слуховете, според които той не е истински син на стария крал, и го попитах дали Гавестън не ги използва, за да го изнудва. Едуард обаче не ми отговори — Изабела въздъхна — Все едно, после, както знаеш, из крайбрежните води се появиха френски кораби и щом пристигнахме в Уитби, аз веднага изпратих капитана на „Летящият дракон“ при командира на флотилията. Той се върна с писма от баща ми, в които Филип пишеше,

че е готов да ми помогне. Отговорих му, че ако се наложи да бягам от Англия, ще се кача на някой от неговите кораби.

— Но после сте се отказали...

— Да, Матилда, отказах се и отпътувах за Йорк. Там помолих съпруга си да изпрати Гавестън в Скарбъро. Всъщност ми беше все едно къде ще отиде фаворитът — просто исках да е далеч от нас. Накарах Дънивед да ме подкрепи и той го направи. Освен това поставих на Едуард ултиматум — ако Гавестън не заминеше в изгнание, щях да го сторя аз.

Кралицата се усмихна на изненадата ми.

— Заплаших го, че ще потърся убежище в църквата „Холкъм“, а после ще се отправя към най-близкото пристанище и ще отплавам за Понтийо. Казах му, че щом стигна дотам, веднага ще постъпя в някой манастир, облечена като вдовица, и ще обявя на всеослушание, че нямам съпруг, докато Гавестън не напусне Англия.

— Тоест щяхте да го унижите публично?

— Да, Матилда — потвърди Изабела. — Междувременно аз и синът му щяхме да бъдем извън неговата власт. Какво друго можех да сторя? Гавестън беше с нас цели четири години! — кралицата стисна устни. — Цели четири години аз се примирявах с неговите глупости, с арогантността му и с провокациите му към графовете. Оставях го да яде и да пие, да танцува и да се перчи, но не го изпусках от поглед. Колкото повече съзрявах, толкова повече ме намразваше той. Виждах го в очите му! Когато забременях, Гавестън се престори, че се радва, но аз знаех, че не е така. Изповедта на Ланъркост пред Дънивед само потвърди подозренията ми. Когато научи, съпругът ми остана потресен. До този момент любовта му към Гавестън никога не ме беше застрашавала, но когато това стана...

— Значи, кралят просто е оставил Гавестън на Божията воля?

— Да, Матилда, точно така. Аз го помолих за това. След Тайнмаут Едуард беше станал много отстъпчив. Освен това беше уморен и копнееше за почивка. На него също му беше дотегнало от обсебващото присъствие на Гавестън. И така — Изабела се намръщи, — съпругът ми остави нещата просто да се случат.

— Не се ли безпокоите, че след смъртта на Гавестън той може да размисли?

— Не, не — възрази Изабела. — Едуард разбира, че фаворитът му сам е отговорен за съдбата си. Освен това си дава сметка, че аз нямах друг избор, освен да се защитя. Така че... — тя се извърна.

— Ами Дънивед? — попитах аз.

— Брат Стивън вече няма да бъде мой изповедник, Матилда. Никога не съм предполагала, че е убиец. Разбрах го едва след като чух какво се е случило в Скарбъро. Ще го отдалеча от себе си. Въпреки това той ще продължи да бъде довереник на краля. Едуард едва ли ще поиска да предприеме нещо срещу него. Предполагам, че просто ще си затвори очите. Съпругът ми няма търпение да се наслади на свободата и на властта си, както и да се порадва на факта, че прекрасната му кралица е бременна с наследника му. Колкото до бъдещето... — Изабела стисна ръката ми. — Матилда, момичето ми, свърши си работата тук, а после ела при мен в абатството. Ще те чакам рано сутринта, след Христовата литургия. Да сложим кръст на всичко това.

После кралицата повика пажовете си и се отдалечи, оставяйки след себе си благоуханна диря. Аз излязох от розовата градина и се отправих към тъмната църква на манастира, из която все още бродеха духовете на убитите. Влязох в олтара на Света Богородица и запалих по една свещ за всички тях, както и за любимите си хора. Пламъците им затанцуваха в тъмнината. После се възрях в сияйното лице на Девата и зашепнах молитвата, на която ме беше научила майка ми: „Бъди благословена, Пресвета Дево, задето даде на света Спасителя на Вселената“...

Сега се намирам в друг францискански манастир и се вирам през мрака на отминалите години. Там са лицата на отдавна изгубените ми любими, сияещи в ореол от златиста светлина, но там е и лицето на брат Стивън Дънивед, както и тези на графовете Ланкастър, Пембрук, Херефорд и Уорик. О, всички те си получиха заслуженото, макар и не веднага. В театралните представления Божието възмездие идва внезапно като светкавица, прорязваща небето, но в живота е различно. Времето се точи бавно, а с него — и Божието възмездие. Накрая обаче греховете на изповедника на краля все пак го застигнаха. Това се случи в замъка Бъркли петнайсетина години след онези бурни събития в Йорк. Бях там и моето лице беше последното човешко лице, което доминиканецът видя, преди да го зазидат жив в каменната му гробница, където гние и до днес. В онзи момент в Йорк обаче тези

неща тепърва предстояха. Небето щеше да притъмнява още много пъти, а след това щеше да идва и поредното Божие възмездие, отмиващо човешките грехове като дъжд.

[1] Верни хора, приближени (фр.). — Б.ред. ↑

[2] Причини и лечение (лат.). — Б.пр. ↑

[3] Немска бенедиктинска монахиня от XI–XII век, игуменка на манастир в долината на Рейн и авторка на теологически трудове, религиозни песнопения и музика към тях, както и на трактати в областта на естествознанието и медицината. — Б.пр. ↑

БЕЛЕЖКА НА АВТОРА

Събитията в този роман се основават на фактите, описани в хрониките от онова време и най-вече във *Vita Edwardi Secundi* — „Животът на Едуард II“. Този период е подробно анализиран в докторската ми дисертация, посветена на Изабела, която защитих в Оксфордския университет преди трийсетина години. Именно тогава се зароди и идеята за тази поредица!

— Има много исторически сведения за развитието на медицината в онази епоха и за участието на жените в него. Всъщност до 1519 година те съвсем спокойно са могли да практикуват, но после деспотичният крал Хенри VIII обявил дейността им за незаконна.

— Ордена на тамплиерите е бил унищожен по начина, описан в книгата. Съществуват много свидетелства за това, че членовете му са потърсили убежище в Шотландия и дори че са изиграли решаваща роля за голямата победа на Брус над Едуард II, удържана при Банокбърн през 1314 година.

— През пролетта на 1312 година Едуард II и Гавестън действително са потърсили убежище в северната част на кралството и са влезли в тайни преговори с Брус. Ланкастър и останалите графове са ги последвали. Изабела наистина е била нападната в Тайнмаут и едва е успяла да се спаси. Някои хроники отнасят това събитие към 1312 година, други — към 1323 година, а трети твърдят, че то се е случило два пъти. Истината е, че по време на ожесточената война между Англия и Шотландия, военачалникът на Брус, Джеймс Дъглас, много пъти е правил заговори за пленяването на кралицата.

— Смятам, че образите на тримата Бомон са пресъздадени с голяма доза достоверност. Факт е, че през следващите шестнайсет години те са продължили да се навъртат покрай краля, борейки се със зъби и нокти да запазят владенията си в Шотландия. Документацията от домакинството на Изабела за периода 1311–1312 г., която е запазена и до днес, ги представя като близки роднини на кралицата. По-късно Изабела помогнала на Луи да стане епископ на Дърам.

— Падението на Гавестън е описано съвсем точно. В Скарбъро действително се е случило нещо ужасно, което е принудило фаворита да се предаде. В „Животът на Едуард II“ се твърди, че макар замъкът Скарбъро да е бил добре снабден с провизии, в един момент защитниците му са останали без храна. Знае се, че Пембрук се е отнесъл с уважение към Гавестън по време на ареста му, но що се отнася до внезапното му отпътуване за Бамптън — така и няма да разберем дали графът е действал преднамерено, или просто е допуснал грешка. Залавянето и екзекуцията на Гавестън от Уорик и неговите съюзници са се случили точно по начина, по който ги описва Матилда. Интересното е, че след смъртта на фаворита си Едуард действително не е реагирал и дори е нарекъл Гавестън „глупак“. Гневът му срещу графовете — и особено срещу Ланкастър — се е отприщил много по-късно. Отделянето на Изабела от съпруга ѝ по време на кризата също е доста любопитен факт, особено като се има предвид, че по това време кралицата е била бременна. Години по-късно, в борбата ѝ срещу Де Спенсър, тя действително е забягнала във Франция и се е облякла като вдовица.

— Историите за Поклонника от Пустошта, за физическия сблъсък между Едуард I и неговия син и за подмяната на Едуард от Карнарвън с друго дете се основават на исторически източници от онази епоха.

— И накрая, брат Стивън Дънивед действително е съществувал. Доминиканският изповедник на краля е бил много зловеща личност, а убийствените му интриги са изиграли изключително важна роля в кървавата политика на Едуард II.

Пол Дохърти

Септември, 2008 г.
Уебсайт: www.paulcdoherty.com

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.